

Biblioteka Jagiellońska.



X. 6. 38.



Gram. 833

XX. 2. 45.

W. D. 71 d

X. 6. 38.

Santa
Martina

[illegible]

Cim. Qu. 5271

Ibis: et in summo vertice doctus eris.

[illegible]

21
 In minorem Magistri Donati de octo partibus orationis libri maiori volumini Prisciani correspondentem Argumentum incipit foeliciter.

Priscianus oim Grammaticorum precipuus in maiori volumine octo partium orationis naturas describit. accidentiaque unicuique parti propria ostendit. Partium enim orationis cognitio oim scientiarum fundamentum existit. Non potest enim logicus veritatem et falsitatem enuntiationum agnoscere. nisi prius enuntiationis partes componat. Rhetor non ornate loqui poterit: nisi naturam et scientiam partium orationis intelligat sicque in scientiis alijs hoc idem facillime probari poterit.

Priscianus Cum vero Prisciani doctrina ne dum iunioribus difficilis: quam ymo ad intelligendum in primis inusitata tediosaque appareat. recte Etymologie studia a minori Donati editione in Etymologie studio edoceri volentibus incipienda erunt. A minoribus enim ad maiora in studiis humanis procedendum esse vetus ordo persuadet. Donatus enim compendiosius leniusque omnia exemplari manu ductione edocuit que iunioribus in etymologie studio necessaria opportunaque existunt. Et itaque iuniorum animi et novorum studentium ingenia: a minoribus ad maiora studia felici exerceant studio. Ego Magister Iohannes Bologniensis: alme florentissimeque universitatis Studij Craconiensis maioris Collegij artistarum Collegiatus. pro laude dei: gloria famaque Universitatis nostre in comune noviciorum studentium profectum. Questiones compendiosas in libellum Magistri Donati de octo partibus orationis recolligere institui: ut sic iuniorum ingenia: artis grammatice principijs valeant edoceri.

Divisio maioris voluminis Prisciani in libros parciales sedecim grammaticorum Principis.

- ¶ Primus liber Prisciani continet de voce et eius speciebus. de littera quid sit littera. de generibus eius et speciebus. de singularum potestate que et in quas transiunt per declinationes et compositiones partium orationis.
- ¶ Secundus de syllaba quid sit syllaba. quot litteris constare potest et quo ordine et quo sono. de accentibus singulis syllabis. de dictione quid sit dictio que eius divisa ad syllabam. de oratione quid sit oratio. quot sunt partes eius et de earum proprietate. De nomine quid sit nomen de accidentibus eius.
- ¶ Quot sunt species priorum nominum: quot appellativorum. quot adiectivorum que derivativorum. De patronominis et eorum forme. quomodo derivantur ex quibus primitivis. de diversis possessivorum terminatibus et eorum regulis.
- ¶ Tertius est de comparativis et superlativis et eorum diversis extremitatibus ex quibus de declinationibus nominum. quomodo formantur.
- ¶ Quartus de nominativis et verbalibus et principalibus quot eorum species et quibus primitivis. quomodo nascuntur.
- ¶ Quintus est de generibus discernendis per singulas terminationes. de numeris. de figuris et earum compage. de casu.
- ¶ Sextus de notis casu per singulas extremitates omnium nominum tam in vocales quam in consonantes desinentium per ordinem. De genitivorum tam ultimis quam penultimis syllabis.
- ¶ Septimus de ceteris obliquis casibus tam singularibus quam pluralibus.
- ¶ Octavus de verbo et eius accidentibus.
- ¶ Nonus de regulis generalibus omnium conjugationum. et preterito perfecto prime et secunde conjugationis.
- ¶ Decimus de preterito perfecto tertie et quarte conjugationis.
- ¶ Undecimus de participio.
- ¶ Duodecimus et tredecimus de pronomine.
- ¶ Decimusquartus de prepositione.
- ¶ Decimusquintus de adverbio et interiectione.
- ¶ Decimus sextus de coniunctione et in hoc terminat maior voluminis Prisciani.

Aristoteles omnium recte phi

lozophantii. Princeps modis pcedendi scientificis oten
des a comunitoribus ad specialia magis primo phisicorū
psuadet pcedere. Dicit em. Innata est nobis via pcededi
a comitibus ad ipet alia magis. Omnes em pueri omnes vi
ros primo appellant patres. et omnes feminas matres.

postea autem vniuersos determinat. cum scilicet in crescendo discretum et annos suscipiunt ut dicit albertus primo philosophico. Cum itaque nostra pñs intentio verfat circa gramaticam. ideo in pñis dicendum est quod sit gramatica diffinitive et diuisiue. Cum autem gramatica sit vna ars de septem artibus liberalibus. et ars color est quod gramatica. recto ordine prius dicendum erit quod sit ars diffinitive. et ex pñi quod diuini habeat in septem artes liberales. Et quod ars existit vna de habitibus intellectualibus quinque. et hitus est color quod ars. et ideo in pñis dicendum erit quod sit habitus diffinitive et diuisiue. et ex consequenti quod sunt habitus intellectuales. ut sic coniuncta specialiora vero ordine precedant.

Irea initium scie donati Queris

Primo. Et Vtrum tñ sunt quinqz habit⁹ intellectuales. Et vtrum
diffinitio artis (videlicet ista. Ars est habitus intellectualis aie
recta rōe factiūne) sit bñ assignata. Vnde intellectōe qualificō mo

Notandum est primo pro intellectu

prime p[ar]te questio[n]is q[uod] Aristoteli in p[ar]te duas assignat d[ist]in[ct]as inter habit[us] et d[is]pos[it]itiōem. Prima d[ist]in[ct]io sumit[ur] ex p[ar]te g[en]erationis. dispositio e[ss]e acq[ui]ritur ex vno actu q[uod] p[ar]et de rubedine causata ex verecūdia. Sed habit[us] acq[ui]rit[ur] ex multis actibus frequēter reiteratis vt p[ar]te de scia que acq[ui]rit[ur] ex multis studiis. Iuxta e[ss]e art[is]t[is]. p[ri]mo ethicorū vna irundo nō facit ver nec vna dies calida estatem. nec vna vir[go] facit hominem felice[m]. Sic nec vnus actus studendi facit hominem sciēti[fi]cū et doctū. ¶ Secūdo differt hit[us] et d[is]p[os]o ex p[ar]te corruptio[n]is. q[uod] d[is]p[os]o facili[ter] remouet a subiecto. sed habit[us] difficulter. dicitur e[ss]e in p[ar]te animalis. Sciētia e[ss]e que est habit[us] nō facili[ter] remouet a subiecto nisi grādis fiat p[er]m[ut]atio. ¶ Habit[us] aut[em] p[ri]ma sui d[ist]in[ct]io[n]e est duplex scz infusus et acq[ui]sit[us]. Habit[us] infusus est habit[us] lūm[in]e sup[er]naturali adueniens. Per lūm[in]e aut[em] sup[er]naturale intelligit[ur] grācia diuina. et tales hit[us] infusi sunt tres scz. fides. et caritas. et quib[us] determinare nō p[ri]net ad grāmaticū sed ad theologū. fides est substantia sperandarū rerū argumētum nō appentū. In qua dione tangit[ur] tria. p[ri]mo q[uod] fides est suba sperandarū rerū. nō q[uod]dē enitatur. q[uod] fides est accēsiō. sed fides est suba sicutinaria. sicut e[ss]e substantia est fundamētū o[mn]i accēsiō et subiectū. et m[et]aph[is]. sic fides est fundamētū o[mn]i virtutum. sine e[ss]e fide nullus deo placere p[ot]est ad hebreos. it[em]. ¶ Secūdo in dione fidei tangit[ur] q[uod] fides est de reb[us] sp[irit]ualib[us] et de vita post hanc vitā. Tercio tangit[ur] in dione fidei q[uod] fides est de im[an]ifestis et de his que nō appent. q[uod] si fides esset de manifestis et de his que apparent nō haberem[us] de fide meritum. dicit e[ss]e Gregorius in d[ist]in[ct]o. fides non habet meritū vbi rō hūana prebet experimentū. ¶ Spes aut[em] ē expectatio future beatitudinis et grā[ti]e et meritis nostris p[ro]p[ri]is p[re]cedētib[us] p[ro]mēss. ¶ Caritas aut[em] ē dilectio qua de[us] diligit p[ro]pter se et p[ri]mus p[ro]pter deum. Dicit aut[em] caritas

quasi chara unitas. q: homo per charitatem fit vnus cum deo. Dilectio autē
dicitur quasi duorum ligatio videlicet dei et hominis. Et de istis habitib⁹ nra
est ad propositum ideo breuiter de ipsis dicta sufficiunt.

Notandum scdo. qd habet^r acquisitus

de quo ad ppositū sūm Aristotle. in pdicamentis diffinit sic. Habitus est qualitas
acquistā ex actib⁹ frequēter reiteratis difficulter mobilis a subiecto. vt sciētia.
Et hitus est duplex. s. corp⁹ et animē. ¶ **Habitus** corp⁹ est qualitas acquisi-
ta corpore ex actib⁹ frequēter reiteratis difficulter mobilis a subiecto in corp⁹
membris corp⁹alibus radicata. vt ars cursoria pugnatoria. ⁊ de isto nihil est ad
ppositū. ¶ **Sed hitus aie** est qualitas acquisiā ipsius aie et actibus frequēter
reiteratis difficulter mobilis a subiecto. ⁊ est duplex. s. moralis et intellectualis.
¶ **Moralis** est hitus aie quo ptingit aliqd fieri bñ vel male moraliter. pmp-
tifi cās ⁊ abilitās ipm subcñ vt aias. vt bono adhereat et malū fugiat. ⁊ tales sūt de
cem vt pntia fortitudo. māuetudo magnanimitas magnificētia affabilitas. ve-
ritas eutropolia liberalitas. ⁊ amatiua honoris et de istis hitib⁹ moralib⁹ nihil
est ad ppositum. sed Aristotle. q. ethicoꝝ de iuris dicitur. ¶ **Sed habitus intel-
lectualis** est hit⁹ ipsius aie. pmp-
tifi cās ipm subiectū ad attendendū vō ⁊ diffinitū
dum falso. vt pꝛ de scia qua mediante assentim⁹ vero. Dicit enī pmo posteriorū.
Scia est verox eternoz et impossibit aliter se habentis. Et hitus intellectu-
lis est duplex. s. veridic⁹ et falsidic⁹. ¶ **Falsidic⁹** est q̄ ptingit falsū dicere. vt
beresif. ¶ **Veridic⁹** est q̄ ptingit verū dicere. Et est duplex. qdā est veridic⁹ ali-
qñ. quidā est hitus veridic⁹ semp. **Habitus veridic⁹** aliqñ est q̄ aliqñ cōtingit
verum dicere Et tales sunt quinqz. s. opinio. suspitio. psumptio. pbatio et veri-
fictis cōiecturatio. ¶ **Opinio** est assensus alicu⁹ ppositionis que apparet esse vā
ppter aliquā rōnem pbabile cum formidine ⁊ timore tñ de opposito vt assensus
hui⁹ ppositiōis mundi est etern⁹. ¶ **Suspitio** vel suspēctio in eadē significatiōe.
dicit Joānes Pa. Est assensus alicu⁹ ppositiōis ppter debile motiū q̄ stante
stat eque bñ tales ppositiōes esse falsas. vt iste practicat crines. ergo est bouitator.
¶ **Verisimilis cōiecturatio**. est assensus alicu⁹ ppositiōis gñatus ppter aliq̄
motiua ad quā cōiter solet sequi veritas vt cum videt aliquē extrahere gladiū
in furore. et ira tūc fit assentio hui⁹ ppositiōis. iste vult pcutere. assensus q̄ hui⁹
ppositiōis dicit verisictis cōiecturatio. ¶ **Probatio** est min⁹ notū p mai⁹ notū
declaratio. ¶ **Psumptio** est alicu⁹ facti verisictis estimatio scdm Tullii. et
de istis hitib⁹ nihil est ad ppositū. ¶ **Habitus** aut veridic⁹ semp est quo semp cō-
tingit verū dicere vt scia et est duplex. qdā est speculatiu⁹ ⁊ qdā practic⁹. ¶ **Habitus**
speculatiu⁹ est qui est de rebus nō libere opabilib⁹ a nobis p liberā nostram
volūtatē sed de rebus quārti deus vel natura est pncipiū. vt est scia libri de celo
que est de celo et stellis. modo celū et stelle non sunt opā intellect⁹ nostri sed dei.
Dicit enī duodecimo methaphisice. A deo dependet celum et tota natura.

Notandum tertio q̄ habitus speculati

unus est duplex. qđ est de pñcipijs. qđam de pñcipiatis. Nōne bitus speculatiu⁹ qđ
est de pñcipijs est duplex sñ qđ duplex est pñcipiū. Quoddā enī est pñcipiū essen-
tiale qđ causat esse aliqđ reb⁹. vt de⁹ et intelligentie. Dicit enī pmo metha. De⁹
videt omib⁹ causare esse. Et pmo celi dicitur. Ab hoc qđ ente cñctis deriuatū
est esse et viuere his quidē clari⁹ his vō obscuri⁹. Intelligentie etiā sunt pñcis-
pia essendi reb⁹ inferiorib⁹. pñz qđ intelligentie mouēt oib⁹ z speras. inō corpa ce-
lestia causant esse et vitā in reb⁹ inferiorib⁹. Dicit enī. s. pñbicoz qđ mot⁹ celi est

fulminant virus
 venous to artery
 pulse on
 venous artery
 to the left of the heart
 S. 1818 7 1/2

Let every thing go to the Lord
Surrender

In nomine dei
 papale fons
 hinc ordinat ad reg
 nos p[ro]p[ri]os r[ati]o
 integritate, in q[ui]
 regit[ur] p[ro]p[ri]a ce
 dente, p[ro]p[ri]a h[ab]it
 na f[ab]rica x x
 obliuio

[illegible]

praxib 2200
 1. clare linc
 2. pender
 3. d. ag. linc
 4. f. linc
 5. linc
 6. linc
 7. linc
 8. linc
 9. linc
 10. linc
 11. linc
 12. linc
 13. linc
 14. linc
 15. linc
 16. linc
 17. linc
 18. linc
 19. linc
 20. linc
 21. linc
 22. linc
 23. linc
 24. linc
 25. linc
 26. linc
 27. linc
 28. linc
 29. linc
 30. linc
 31. linc
 32. linc
 33. linc
 34. linc
 35. linc
 36. linc
 37. linc
 38. linc
 39. linc
 40. linc
 41. linc
 42. linc
 43. linc
 44. linc
 45. linc
 46. linc
 47. linc
 48. linc
 49. linc
 50. linc
 51. linc
 52. linc
 53. linc
 54. linc
 55. linc
 56. linc
 57. linc
 58. linc
 59. linc
 60. linc
 61. linc
 62. linc
 63. linc
 64. linc
 65. linc
 66. linc
 67. linc
 68. linc
 69. linc
 70. linc
 71. linc
 72. linc
 73. linc
 74. linc
 75. linc
 76. linc
 77. linc
 78. linc
 79. linc
 80. linc
 81. linc
 82. linc
 83. linc
 84. linc
 85. linc
 86. linc
 87. linc
 88. linc
 89. linc
 90. linc
 91. linc
 92. linc
 93. linc
 94. linc
 95. linc
 96. linc
 97. linc
 98. linc
 99. linc
 100. linc

in multis partibus
 ditionis & omni con
 sideratione cum omni
 spectante res a
 nemine sperantes
 quibusque in multis
 potestate expensibus
 proculatibus. Sed in
 collectibus functionibus
 & aliis que sunt
 ditionis in qua sunt
 hanc rationem
 quod quidam ad ali
 quod quibusque in multis
 potestate expensibus
 ditionis & omni con
 sideratione cum omni
 spectante res a
 nemine sperantes

capita in omnibus entibus existantibus. **I**n natura habitus ergo iste qui est de prima
principio essendi vocat sapientia. **N**am sapientia est hic speculativus primus principio
essendi. Principium autem cognoscendi est in cuius virtute alia cognoscuntur. **V**t sunt ap
pōnes p se note quas prima principia vocant. **V**t dicitur in q. metha. **V**t iste omnis ens est vel
nō est de quolibet esse vltimo esse r nullo ambo simul. omne totū est maius sua pte
be. **A**ppōnes dicunt appōnes p se note et indeinseparabiles. non enim oportet qd pbenet sed
statim intellectus terminis quilibet sane mētis veritatis earū assentit. **D**icunt autē
tē principia cognoscendi qd vtdicitur. j. posteriorū. **V**eritas cuiuslibet psonis scia
te est ex veritate primū principio cognoscendi. sicut enim plūmē solis oia videntur.
qd dicitur. q. de aia. **N**ihil videt sine lumine. **S**ic nihil cognoscit sine primis principijs
cognoscendi. **V**t declarat. j. posterior. **D**abitur ergo iste qd est de primis principijs co
gnoscendi vocat intellectus. **V**n intellectus est hic speculativus primus principio
cognoscendi. **Q**uidā enim est hic speculativus qd est de principiat v psonibus scib
libus clauso enim principiat et pbat p similitas. **V**t dicitur. j. posterior. et talis hic specu
lativus qd est de principiat vocat scia. **V**n scia est hic speculativus cōclusiōis vel
clausiōis p demonstratiōem vel p demonstratiōis acquisitus. **D**icitur. j. posterior. et
demonstratō est syllogismus faciēs scire. cōclusiōis autē est demonstratiō. **V**irtus autē
practicus est qd est de rebus libere opabilibus a nobis p liberā nostrā voluntatem
et quōdā principij est volūtas. **E**t talis est duplex. qdā practice factiū. et qdā acti
uus. **A**ctiū p prudentia. **N**am prudentia est virtus cū rectā ratione actiū. **V**t prudent
tia est rectā rō rerū agibilium. mediāte enim prudentia vtdicitur **S**en. recte agimur. dicit
enim **Seneca** in libello de quatuor virtutibus cardinalibus. **S**i prudens esse cupis
animus tuus tribus dispense tibi. **P**resentia ordia: pteritis memorare. et in fu
turis pspicere intendere. factiū autē vtaris. **T**ria enim hic intellectuales anime
rectā rōne factiū. **N**am ars est rectā rō rerū factibilium. **L**usus dionis declaratio
patebit in notabili sequenti. mediāte enim arte artus recte facit **I**n principia et regu
las sue artis. **V**t mator vltor. **D**ifferūt autē hitus speculativus et practi
cus triplex. **I**n primo ex pte subiecti. obiectum autē enim habitus speculativus non
est libere opabile a nobis obiectū autē habitus practici est libere opabile a nobis.
In secundo differūt ex pte finis. qd finis habitus speculativus est scire practici vero op
dicitur enim. q. metha. **R**ethorice quidē veritas practice vero opus. **I**n tertio dif
ferūt ex pte subiecti. qd subiecti hitus speculativus est intellectus speculativus. practi
ci vero subiectū est intellectus practicus. **D**icunt autē habitus intellectuales non ideo qd
sunt in aia. qd habitus morales sic essent intellectuales. qd etiam sunt in aia. **D**i
citur enim. q. ethicoz. **T**ria sunt in aia habitus potētie et passionēs. modū habitus mo
rales sunt habitus. **S**ed dicunt ideo intellectuales qd ipsi mediantibus intelle
ctus assentit vero et dissentit falso. **S**ed hic morales ideo dicunt quia ipsis me
diantibus voluntas eligit bonū et refutat malum. **S**equitur correlarie qd ha
bitus intellectuales sunt ipsius intellectus assentient. sed morales electiue. pa
tet correlarium ex dictis.

Notandū quarto pro diffinitione ar²

tis intelligētia. ¶ Ars diffinit sic. est habitus intellectualis aie recta ratione factus. Pro qua dione sciendum. q. diffinitū pñtis diffinitio est ars hñana. ppter excludere artē diuinā que hñō diffinit. Ratio. qz ars est actus aie. ars autē diuinā ē substantia. qz de met. oia enī que sunt in deo sunt de met. Sñr hic diffinit ars habitualis et non actualis. ars enī actualis non est habitus conclusiōis sed ē actus attendendi alicui cōclusiōni nō firmiter radicate. ¶ Vñ notandū ars est duplex. quedā actualis et est nōtia acquisita que quis actualiter alicui cōclusiōni assensit vt si aliquis ponit applicatus ad logicā assensiret huic pñoni. arguēdo

paradigma
together

ad inferiora ad superius est consequentia bona affirmatine et sine distributio. tunc
affensus huius conclusionis dicitur ars actualis. ¶ Sed ars habitualis est notitia
acquisita alicuius conclusionis per demonstrationem put illa notitia iam est firmi-
ter radicata in anima et ut est in anima sub quiete, ut notitia huius conclusionis
arguendo ab inferiori ad superius affirmatine et distributive ut est firmiter radi-
cata in anima dicitur ars habitualis, eo quod est qualitas acquisita exis in anima et firmiter
in anima radicata. Dicitur autem in fine dionis quod ars est habitus recte ratione factius et
propter hoc intelligi de ratione artificiali et non morali. Unde duplex est rectitudo, que
dam est rectitudo moralis sive moris secundum quam aliquid fit moraliter bene ut facere
elemosinam ex charitate, facere unicuique iustitiam, et sic illud quod iuste fit recte dicitur
fieri. Alia autem est rectitudo artis vel artificialis secundum quam aliquid fit bene in ge-
nere sue artis secundum precepta et regulas artis, ut quando sartor facit pulchram tunicam
dicitur recte facere ratione artificiali, quia secundum regulas sue artis. Sequitur correla-
tio primo quod ars decollandi hominem fit recte ratione artificiali, licet non morali. ¶ Se-
quitur correlatio secunda, quod aliquis potest facere aliquid recte ratione artificiali,
qui tamen non operatur recte ratione morali, preter artificem qui est doctus in sua arte et est
malus in vita. ¶ Tertia notabilis species stantibus est conclusio responsalis. Tanta
quing sunt habitus intellectuales ipsius anime veridici semper ad se invicem ir-
reducibiles, specificie distincti in quos habitus intellectuales dividitur secundum di-
visionem mediatam et communiter consuetam fieri, scilicet sapientia, intellectus scienti-
arum, ars et prudentia. Similiter distinctio ipsius artis est bene posita. Patet veritas
huius conclusionis per primam partem, scilicet quod habitus intellectuales sunt quing
et sufficientes ipsorum que est talis. Omnis habitus intellectualis vel est specu-
latus vel practicus. Si speculatus hoc est dupliciter, vel de principijs vel de
principiis. Si de principijs hoc est dupliciter, vel enim est de principijs essen-
di sic est sapientia. Vel de principijs cognoscendi sic est intellectus, vel de princi-
piis sciendi est scientia. Si autem est practicus hoc est dupliciter, vel est actus sive
est prudentia. Vel factus sic est ars. ¶ Dico primo per intellectus conclusionis quod
tantum quing sunt habitus acquisiti ad innuendum quod hic nihil determinatur
de habitibus infusus. ¶ Dico secundo intellectuales ad denotandum quod hic non fit
mentio de habitibus moralibus qui sunt decem ut patet, scilicet ethicorum. ¶ Dico
tertio ipsius anime propter excludere habitus corporis de quibus etiam nihil
ad propositum. ¶ Dico quarto veridici, ad innuendum quod de falsis habitibus
hic non determinat. ¶ Dico quinto veridici semper ad innuendum quod hic non de-
terminatur de habitibus veridicis aliquando qui sunt opinio, suspitio etc. ¶ Dico
sexto ad se invicem irreducibiles, quia plures sunt qui reducitur ad alios. Sed
isti quing hic enumerati ita se habent quod unus non reducitur ad alium ex quo
differunt specificie. Ab ethaphisica enim reducitur ad sapientiam, habitus poli-
tici et economici reducuntur ad prudentiam, Grammatica, logica, rethorica ad ar-
tem. ¶ Dico septimo specificie distincti quod numeraliter distincti sunt plures, quia
tot sunt quod sciuntur tres ex quo accidentia multiplicantur multiplicatio subiecto-
rum, ut patet, scilicet ethicorum. ¶ Dico ultimo secundum divisionem mediatam, quia se-
cundum divisionem immediatam essent tantum duo, omnis enim divisio debet esse im-
mediata vel reducibilis ad immediatam ut dicit Boetius in libro divisionum, et licet
ista divisio habituum non est immediata quod habet quing membra, tamen reducitur ad
immediatam, ut sic omnia habitus intellectualis vel est speculatus vel practicus ut
dictum est. ¶ Sed quod secunda pars conclusionis sit vera, scilicet quod distinctio artis sit
bene posita probatur sci. Omnis distinctio est bona que datur per genus et differ-
rentiam et que facit distinctum differre a quolibet non contento sub distincto. Sy-
lla distinctio artis est huiusmodi facit enim artem differre ab omnibus alijs que

tuor habitibus intellectualibus. igitur diffinitio artis est bene posita. Adatoz est
vnde dicitur bone diffinitiois vt ostendit Boetius in libro diffinitionis. Adinoz qz
in dicitur habitus intellectualis hoc ponit pro gñ. sed cū dicitur recta rōne factiu
hoc ponit loco differentie. Et p istam pñclā ars distinguitur ab alijs quatuor
habitibus nullus enim habitus intellectualis fit recta ratione nisi ars vt patet
ex predictis que declarata sunt superius: quare conclusio vera.

Ad primo ptra pñā ptem cōclōnis. Nō sunt qñqz habitus intellectuales.
igit. pbatur aīis. qz prudētia et ars nō sunt habitus distincti. igit habitus
intellectuales nō sunt quinqz. pbatur aīis. qz sequitur bñ artista est pru
dens. ergo ars est prudētia. tenet cōsequētia a cōiungatis. q. Thopi cor. Dico
verū argumentū concludit qz pñtia a cōiungatis bene valet in pñclatōe essentia
li. vt homo est animal. ergo hūanitas est animalitas. sed hic arguitur in pñclatōe
accidēti et in terminis accidētibz. ista est pñclatōe accidēti. ista est prudens.

Ad secōdo cōtra diffinitōes artis. Diffinitō artis nō valet. igitur probatur
aīis. qz aliqua ars nō est habitus. igit ars nō est habitus. tenet pñtia a pñ
culari negatiua ad indiffinitā negatiua. aīis. probatur quia ars dei nō est
habitus. pbatur oīis habitus est accēs. sed in deū nullum cadit accidēs. ergo
ars dei nō est habitus. Adinoz est nota quia habitus est qualitas. modo qualitas
est accidēs. Adinoz est Aristo. xij. metha. vbi ostendit qz deus est actus purus
mō si aliqd accidēs esset in deo tunc deus nō esset actus purus. Dico qz diffi
nitio artis intelligit de arte hūana. que acquirit per demonstrationem aut exper
ientiam et talis est accēs. et non intelligitur de arte diuina quia talis est substantia
et deus met. Dicit enī Dionysius. Quidqd est in deo: est deus met.

Ad tertio ars hūana nō est habitus. igit solutō nō valet. pbatur aīis. habitus est
adiacētia corpis. sed ars nō est adiacētia corpis. Adatoz est Aristo. in
postpñclatōe. Adinoz. qz ars est in aīa et anima nō est corp. vt pñclatōe
de aīa. S. qz ars sit in aīa qz est in intellectu artificis. Dico verū argumentū cō
cludit qz ars nō est habitus capiendo habitū p adiacētia corpis. sed ars est bñ ha
bitus capiendo habitū p qualitate acquisita ex multis opatiōibz. Nñ habitus capi
tur duplr. Vno mō p adiacētia corpis vltorū que circa corp sunt. vt vestes di
cunt habitus. et sic nō capi bñ habitus. sed est speciale pñclatōem. Alio modo
capitur habitus p qñtate ex multis acquisita actibus. et sic ars dicitur habitus.

Ad quarto ars humana nō est habitus. igitur pbatur oīs habitus est qñtas
acquisita. sed aliqua ars est innata igitur. Adatoz pñclatōe dicitur habitus. Ad
inoz qz ars cursoria. ars pugillatoria sunt artes. vt notum est et tñ sunt in
nate. sunt enī naturales potētie. vt ostendit in pñclatōe. modo naturalis po
tētia est qualitas innata vt declarat circa scdm spēm qñtatis. Dico qz ars
cursoria et pugillatoria bene sunt innate et dicuntur naturales potēties. sed sic nō
sunt artes. sed vt ars cursoria et pugillatoria dicuntur qualitates acquisitas p stu
dium et exercitium sic bene sunt artes et sic diffinitio artis eis cōuenit.

Ad quinto Dio artis nō valet qz exea sequit qz scia libri elenchorū nō esset
ars qd tñ est falsum. pbatur sequētia qz scia libri elenchorū docet aliqd face
re qd nō fit recta rōne. pbatur qz docet argumenta sophistica facere et illa nō
sunt recta ratione. probatur qz argumenta sophistica non sunt recte argumen
tatiōes. igit nō sunt recte rōnis tenet pñtia ab eodē ad idem. qz idē est rō et argu
mentatiō. Sed aīis qz argumenta que docet scia elenchorū sunt argumenta sophisti
ca. Dico qz recta rō non capitur p argumentatiōe. sed capitur hic rō p recta rōne
artificiali. et sic argumenta sophistica sunt recta ratiōe et recto modo sue artis.

Ad sexto. Dio artis cōuenit alteri a diffinitio igitur probatur qz cōuenit hūi
bus moralibus. vt tēpantie veritati. Similiter cōuenit habitibus theo
logicalibus. vt fidei spei et charitati. pbatur qz mediātibz bñtibz moralibus

aliquid sit recta rōne. Sicut mediāte fide aliquid sit recta rōne. qz sūm fide aliquid
agit sūm recta rōnem. Dico qz hitus morales et theologicales in dione artis
excludunt p genē scz habitus intellectuales. Vel dico qz hitus morales et theo
gicales sunt recta ratione morali et non artificiali modo conclusio intelligitur
de recta ratione artificiali.

Ad septimo Ars est habitus actiuus. igit. qz sequit bñ ars est habitus factiuus et
go actiuus. tñ consequētia a specie ad genus. qz facere est agere. Dico
qz actiuum tñ est genus ad factiuum si caput cōter sed hic capitur pñclatōe.

Ad octauo. Dio artis cōuenit opinioni. igit non valet. pbatur aīis qz ali
qua opinio fit recta ratiōe. Dico qz ad diffinitōes artis debet addi fir
mus. modo opinio est habitus infirmus.

Ad contra solutiōem. Opinio etiā est habitus firmus. pbatur. qz stat aliquem
firmiter assentire alicui opinioni. et sic talis opinio est habitus firmus.
Dico verū argumentū cōcludit qz opinio potest esse habitus firmus
ratione subiecti sui in quo est sed non ratione obiecti. et sic ars dicitur habitus
firmus ratione obiecti.

Utrius tñ septem sint artes liberales

Pro intellectuione questionis mote.

Notandus primo quāuis in questioe

precedenti posita est dio artis et satis sufficienter declarata accipiebatur tñ in pñclatōe
cta dione ars pñclatōe. Ars tñ cōter sumpta sūm Tullius diffinit sic. Ars est collectio
multorū pceptorū in vñ fine tendentis. Per pcepta aut in pposito intelligunt
regule alicuius artis. sicut enī p pceptū dñi artat et ordinatur seru ad faciēdu
illud qd dñs pcepit. sic artifex p reglas sue artis dirigit in opando. vt in grama
tica sunt multe regle que oēs ordinant in vñm finē. s. in orōnis pgrue cōstitu
tione. Licet aut ars varijs et diuersis modis diuidat. tñ hic ad ppositū est sola
de artibz liberalibz que dicuntur amminiculatiue respectu artū pñcipaliū vt dice
tur inferi. Dico tñ ergo qz ars liberalis diffinit. Ars liberalis est habitus
speculatiuus vt practicus qz acquirit sine fatigatōe et maculatōe corpis. quo nō cō
tingit falsum dicere. In qua dione artis liberalis tangunt tria. Primo dicitur ars
liberalis est hitus practicus vt triniū vt gramma. loica. rethorica. he enī ar
tes sunt de sūmone. gramma de sermōe pgruo vt incōgruo. loica de sermōe vo
vel falso. rethorica de sermōe ornato. vel in orato. modo pmo est libere opabi
lis a nobis. Tangit etiā in diffinitōe. qz aliqua ars liberalis est hitus specu
latiuus vt totū qd dñiū vt arithmetica. musica. geometria. astronomia. vt dicit
inferius. Secōdo tangit in diffinitōe qz ars liberalis sit sine fatigatōe. et macu
latione corpis. et p hoc habet dñia inter artes liberales et mechanicas. Artes
enī mechanice sūt cū maculatōe corpis et fatigatōe vt pñclatōe de arte fabuli. libera
les aut non. Tercio in diffinitōe tangit qz artes liberales ordinant et sunt de
verorūm dicit quibus contingit verum dicere. omnis enī artifex recte et vere
operatur cum pcepta sue artis obseruat.

Notandū secundo qz ars liberalis est

duplex. quedā est phibita. et quedā non phibita. Phibita que hz aliqd ma
lū annexū. ppter quod ei pñtis phibetur. vt est nigromātia que hz hoc malū
annexū scz inuocatiōes demonū quod est cōtra pcepta diuina. Non phibita
est que non habet aliqd malū annexū quare eius pñtis nō phibet. vt sunt artes

vt dicitur habitus qui dicitur
vnde dicitur habitus qui dicitur

Artes enī vñs qñqz sunt
vnde dicitur habitus qui dicitur

Artes enī vñs qñqz sunt
vnde dicitur habitus qui dicitur

Artes enī vñs qñqz sunt
vnde dicitur habitus qui dicitur

Quia dicitur habitus
vnde dicitur habitus qui dicitur

Artes enī vñs qñqz sunt
vnde dicitur habitus qui dicitur

Artes enī vñs qñqz sunt
vnde dicitur habitus qui dicitur

berales quatuor de causis. ¶ Prima q: habes eas libere pōt in opus earū quo
cūq; impediūcto extrinsecō superueniēte. Si enī logico ligarent man⁹ et pedes
adhuc potest arguere syllogizare et disputare. et ad min⁹ argumētatiōis mēales
cōcipere q; est vera argumētatiō vt dicit inferius. Sed sic nō est de artib⁹ mecha
nicis: si enī sartori ligarent man⁹ et pedes vl⁹ sutori nō pōt in opus sue artis vt
laci⁹ deducit in vno argumēto. ¶ Secūda causa dicunt artes l⁹ berales quia olim
homines liberi et nobiles solū illis artibus infiruebant. ¶ Tertia causa q; libe
rant hoies a curis terrenis animū eius ad celestia eleuando. Aristoteles enī et
philosophi ceteri p⁹ studium artium liberaliū deuenerūt in cognitiōem vniūse
p⁹ me cause que est de⁹. Dicit enī. xij. methaphisice. Entia nolūt male disponi. mala
est pluralitas pncipiū. sit ergo vn⁹ pnceps. ¶ Quarta causa dicuntur artes
liberales. q; nia studentes illas artes sūm leges imperiales liberi sunt in omni
bus tributis et vectigalib⁹ pncipiū et imperatorū. ¶ potest etiā addi quinta
eō. q; liberāt hoies ab ignorantia que scōm Boetii. ij. de consolatiōe. pfa quinta.
animalib⁹ brutis conuenit a natura. hominib⁹ sūt ex vitio. Inueniēti sunt artes.

diffinit sicz ars mechanica est bitus ^{practic} principaliter ordinat^{ur} ad opus quod
fit cū fatigatōe et maculatōe corporis. vt ars fabrilis. Et sunt septem. versus.
Prima. nemus. miles. nauigatio. rus. medicina. **¶** Dis ars fabrilis ligat. be mech
anice sunt. Et sub illis septē cōtinentur omnes alie artes mechanice. Pro q^o Scie
dum prima ars mechanica est lanificiū vel pannificiū. et sub illis cōprehendun
tur omnes artes que sunt de pparatiōe vestimentorū. vt sartoria. lutoria. ars pel
lificum. similiter ars radendi pannū. Et generaliter sub pannifico comprehendit
tur omnes artes. et omnis labor qui fit cū filis vt est ars textoriū et artes similes
Secūda ars mechanica est nemus. vt est ars venandi bestias. Possit etiā hic cō
prehendi ars piscatorio. qz pisces etiam venant^{ur} Licet melius cōprehenditur sub
nauigatio. sub illa etiam cōprehenduntur omnes artes de pparatiōe ciborū. vt
est coquinaria ars coquendi et ars carnificiū. sic hic cōprehenditur carpētaria.
ars molendinaria. que p̄supponitur ligna de memoriis. Tertia ars mechani
ca est ars bellica que militaria dicit^{ur} vel armatura. Et sub illa cōtinent omnes ar
tes de modo pugnādi. vt dimicatoria pugillatoria et similes. Quarta ars mecha
nica dicitur nauigatio siue nauitatio. et sub illa cōprehenduntur omnes artes q̄
sunt per nauigia maris et aquis. vt ars piscatorio. ars emendi et vendēdi. et ge
neraliter omnes artes mercatorū. Quinta ars mechanica vocatur agri cultura
que est de seminatiōe et pparatiōe terre. vt fructifera. quemadmodū docuit Vir
gilius in georgicis. et sub illa cōprehēdunt omnes artes que versant circa agrū.
vt est ars arandi ars plantandi arbores. et ars metendi frumenta. et ars de vi
neis et siles. Sexta ars mechanica est medicina practica vel manualis que ar
barbitorioris et sanādi vulnera dicit^{ur}. Et sub illa cōprehendunt omnes artes sa
uandi vulnera vt Lirurgia. ars oculifariū. ars medēdi vulnera. ars frangēdi la
pidē vel calculū et artes siles. Vltima ars mechanica est ars fabrilis. et sub il
la p̄tinentur omnes artes de pparatiōe armorū vt est ars faciēdi hastas. galeas.
frameas. gladios. cultellos. ars ferrifactoria aut aurifabrorū. ars sepandi me
talla. et gēraliter omnes artes que versant circa ignē et mineras et siles. **¶** Sunt
aut^{em} artes mechanice inuente ppter tollere defectus corporis. Vt dicit Catho. Si
tibi sunt nati nec opes tūc artib^{us} illos Instrue vt possint inopē defendere vitā
Eorum aut^{em} sufficiētia artium mechanicarū sic sunt. Dis ars mechanica aut
ordinat^{ur} in custodiā vite. aut iⁿ suscitatiōes vite. Si custodiā vite et sic dupl^{ix} vt vi
te publice vt p̄ciōis. Si p̄ciū sic est militia. Vt vite p̄prie et singularis et sic est me
dicina. Si aut^{em} ars mechanica ordinat^{ur} in suscitatiōem vite. et hoc dupl^{ix}. vt in
amicia et sic est lanificiū. vel in victum et hoc dupl^{ix}. vt versat circa aiata et sic est
ars venandi bestias. Si aut^{em} circa inaiata et hoc dupl^{ix} vt circa aquā et sic est na
uigatio. vt circa terrā et cultū terre et hoc dupl^{ix}. vt circa terrā in se et sic ē agri
cultura. vt circa gñata ex terra et sic ē ars fabrilis q̄ est circa ferrū. ferruz aut^{em} sic
ex terra qz terrā p̄gūis mutat in lapides et postea ex lapidib^{us} stute ignis sepat
ferrū bñ. q̄ dicit^{ur} Alucēna in mineralib^{us} ex terra pura et sicca nō fit lapis s̄ fiscoz et
pingui. Dicunt aut^{em} mechanice a vbo mechoz aris. et hoc silectudinarie. sicut enī il
le vir mechat^{ur} qui habēs p̄prie vrozem q̄rit aliā. sic etiā ille qui insitit studio
artū mechanicarū detinquit p̄prie finē quare eiⁿ intellet^{us} creat^{ur} et vt cognoscet
mū et creaturas et diligat et hoc habet ex studio arcū liberaliū et nō mechanicarū.

Schreibst du mir ja?

argratiōem mentalē et de futuri q̄ concepit calcem mētalē. q̄ ars mentalis
est va ars et attingit finē suū. Prīmū ptz q̄ ars mentalis sic va ars ⁊ attingit fi
nē suū. finis enī artis est pncipalr pficere intellectū ⁊ aiaz mō aritatio talis pfi
cit intellectū ⁊ aiam ex q̄ est in aia. Scdm patet scz q̄ calce⁹ mētalīs nō est calce⁹.
q̄ calceus ordinat ad ommandū corpus modo calceus mentalis hoc non facit
et per cōsequens non attingit finem suū.

A Octauo nulla est ars liberalis igitur pbat qñs. Seruile non est liberale sed ille septem artes liberales sunt seruiles qñ non liberales. tñ pñia virtute maioris. maior qñ seruile et liberale sunt opposita. modo opposita nō pñt conuenire vñi minoz. qñ septem artes liberales dicunt amminiculatiue hoc est seruiles. ¶ Dico vñ aritū cōcludit qñ iste septē artes dicunt liberales et etiā seruiles respectu diuersoz. dicunt enī seruiles respectu artū principalū et dīcuntur liberales respectu artū mechanicarum.

Nono grāmatica nō distinguit a mūſica igitur. pbat aūs. qz pſodia q̄
eſt pſ grāmatiche etiā docet canere. igitur grāmatica nō diſtinguit a mū-
ſica. aūs pſ ex dione pſodie vt patebit. ¶ Dico licz grāmatica docet cane-
re ⁊ etiā mūſica tñ nō eodē mō qz grāmatica docet canere. i. debite pñſciare ſilla-
bas quo ad accentum et quo ad pductionem et correptionem. Sed mūſica docet
et debite canere. i. docet proportionē vocum in ordine ad ſonum.

¶ Ultimo sic Rhetorica non est distincta a logica igitur probat q. Si primo rhetoricoz q. rhetorica est ps logicislr hoc dicit scdo prioruz. ¶ Dico q. rhetorica capitur duplr. Uno mo p scientia te ornato mo loquendi & sic distinguit a logica. Scdo capif p scientia persuasiva que docet persuades & pñtia & sic capif primo rhetoricoz et scdo pozum & sic dicit esse ps logice modo logica etia docet persuadere quibz ppabilibus syllogislr vt logica scia libz tripocozum.

Verū diffinitō grāmaticæ et ei⁹ diui⁹

no in q̄uo: spēs sit bene assignata. p̄o intellectōe q̄uestiōis mōte. ¶ Mōtādū
p̄mo q̄ g̃matica cōter s̄m grāmaticos sic diffinit. Grāmatica est scia docens
rectē scribere. rectē scripta. rectē intelligere. rectē intellecta. rectē p̄ponere. rectē p̄po
sita debite p̄nūciare. p̄o cuius dionis declaratiōe. Sciēdū q̄ diffinitū p̄tis dion
is est g̃matica abstractiue sumpta r̄ doct̄ialis. Grāmatica q̄ capis duplx. p̄o
mō p̄cretiue et sic cōcernit et sc̄at subcū habēs grāmaticā vt mulierē q̄ scit grā
maticā artē et sic nō capis hic. Rō q̄ sic grāmatica est ens p̄ acc̄is. ens aut̄ per
acc̄is non est diffinibile vt p̄z. metaph. ¶ Ens p̄ acc̄is est aggregat̄ ex sub̄te
acc̄ente vt albus hō. Alio^o capis grāmatica abstractiue r̄ foz̄ali et sic solum sc̄at
vnū q̄ artē grāmaticē tr̄i. r̄ sic diffinit̄ hic g̃matica. Grāmatica aut̄ est duplex
qd̄a positiua q̄ sc̄z doc̄s sc̄ationes vocabulor̄ intelligere r̄ qd̄ p̄ nomē sc̄atur. Et
enī Remig^o ¶ Aliū nomen r̄ sc̄ieris p̄gnis r̄eris perit. Et a r̄isto. j. elēcho. iun.
Qui vt r̄tes vocabulorū sūt ignari de facili palog̃lant. i. decipiunt. Et d̄r a pos
no is. ere. q̄ ponit f̄idamētum oim sc̄iaz. D̄r enī. j. posse. quid nōis in oī sc̄ia p̄e
supponit̄. Et talis g̃matica positiua hic nō diffinit̄. Rō q̄ nō est sc̄ia sed est p̄iup
positū cuiuslibz sc̄ie. Sc̄ia enī est veroy et nēcariōis vt d̄r. j. posse. grāmatica aut̄
positiua est eorūz q̄ a volūtatē p̄imi impositiōis dependēt impō enī vocabulo
rū est ad placitū r̄ volūtatē p̄imi impositiōis. ¶ Alia aut̄ est g̃matica doct̄ialis
que doc̄s p̄stituit oīōnes p̄gnas ex p̄p̄is suis regl̄is. oīs enī sc̄ia r̄ ars h̄z sua
p̄ncipia p̄p̄ia p̄ctōes p̄p̄ias interrogatōes r̄ r̄sōnes. vt d̄r. j. posse. p̄ncipia
aut̄ g̃matica sunt regl̄e g̃maticales quibz docet et p̄cipit qd̄ ad oīōnes cōgrūz fa
ciēdā est nēcariōis. In dione aut̄ g̃matica p̄ g̃nē ponit sc̄ia cōter capiendo sc̄iam
p̄p̄ie enī loquendo g̃matica non est sc̄ia. Sc̄ia enī p̄p̄iesūmpta est h̄icus sp̄latiū
grāmatica at̄ ē h̄ic^o p̄cti^o vt p̄us oniz̄ ē. Et g̃matica h̄i d̄r sc̄ia capiedo sc̄iaz cō
ter vt nō distiguit p̄tra artē quō r̄ totū tr̄iniū d̄r sc̄ia. D̄r vlt̄er^o in dione q̄ gr

matica docet qđ est intelligendū instrumentāl̃ et nō p̃ncipāl̃. docere em̃ est actus, act⁹ aut̃ sūt suppositiōis et singulari⁹ vt d. i. metaph. g̃matica at̃ nō ē suppositiō p̃ act⁹ in aīa docet g̃ grāmatica instrumentāl̃ quēadmodū malle⁹ fabricat instrumentāl̃ter. bō aut̃ scīēs grāmaticā docet p̃ncipāl̃ter sicut faber fabricat p̃ncipāl̃ter.

Notandum secundo grāmatica docet

Quoq. pmo docet recte scribere et in hoc tangit prima pars grammatice scilicet orthographia. Secundo docet recte intelligere et in hoc tangit secunda pars grammatice scilicet ethimologia. Tertio docet recte oporere et in hoc tangit tertia pars grammatice scilicet dialinthetica. Quarto et vltio docet grammatice recte pronuciare et in hoc tangit quarta et vltima pars grammatice scilicet plodia. ¶ Orthographia est scia docens recte scribere. i. orthographia est scia docens artificiale oporem litterarum et syllabarum et cum hoc proprietates et passiones earum debet cognoscere. Et de ab orthos grece quod est rectum latine et a graphos scriptura quod scilicet tractans de recta scriptura litterarum et syllabarum. Docet enim orthographia quod vna littera commutat in alia quod vna littera proponit et pominuit et pcedit alia. ut quod m. pponit an. p. et no. n. dom. est impius et no impius copar et non copar. Et de ista orthographia dicitur in primo libro maioris volubis psciani in prima parte petri helie. et in prima parte Job. Januarius. sicut in tertia parte doctricinalis alexandri in principio. Docet etiam orthographia proprietates et accia litterarum cognoscere. De enim. z. phicoz. Eiusdem scie est considerare librum et proprietates subiecti. Si ergo orthographia considerat de litteris etiam de bet deteriorare de accensibus et proprietatibus litterarum quod proprietates sunt tres nomine litterarum preas. de enim pe. be. Accidit his nomen pariter figura preas pmi accens lfe est nomen quilibet enim littera speciali nomine notat ut prima dicitur a secunda b. rchus Secundo accens lfe est figura. i. modus scribendi aliter enim scribitur a et b. Tertius accens est preas aliqua enim littera est vocalis aliquid consonas aliquid muta aliquid femiuocalis ut dicit inferius. Littere autem latine sunt vigintitres. vni pe. be. Grammatica vigintitria sunt nosceda legenti. Quae sunt psonae distinguere lingua latina. Scire quod correlare primo quod p. b. dicens. D. nulla capit in numerum quia non est. vult dicens quod b. non est littera quod ad prete quod nec est vocalis nec consonas nec muta nec liquida ut patebit inferius. sed bene est littera quod ad nomen et figura. quia habet speciale nomen et specialem figuram qua scribitur. ¶ Secundo quod correlare secundo quod. et con. tur. non sunt lfe sed sunt signa et note abbreviatoris. ¶ Secunda pars grammatice est ethimologia et diffinit sic. Ethimologia est scia docens recte scripta recte intelligere. i. ethimologia est scia docens modos scandi tam effectuales quod acchales primoionis cognoscere. et dictos latinas sub certa ptesionis collocare. Et dicitur ab ethimos grece quod est locus latine et logos sermo quasi scia de florido primoionem quando similitudine et metaphorarum. sicut enim p floridum cognoscit fructus si erit et qualis erit. sic etiam p modos scandi dictionum et accia primoionia cognoscitur sub qua parte dicto latina debet collocari. Et de ista ethimologia determinat in libris maioris voluminis psciani excepto primo. in scientia donati nostra proposita in prima parte alexandri.

Notandus tertio q^d tertia spēs oramⁱ

matica est diaphanetica. et est scia docēs recte intellecta recte cōponere. i. diaphanetica est scia docēs artificialē cōpōem dictōis et congruam ad inuicem. vt ex eis fiat oī cōgrua et pfecta. Et dicitur a dya grece qd est duo latine qz dya grece duo fcat fm qz dupl scribit. versus Scribere per. y. grecum dya duo fcahit. Scribere per. i. nostrū dia de fcahit. Primo em dicitur diaphanetica a dia qz est duo et furchis ppo quasi scia de cōstructōe duorū scz suppositi et appōiti. principalis em pstructō in grāmatica est pstructō suppositi cū appōiti. Nō qz sicut est in natura scz etiā est in arte. qz ars imitat naturā scō phicoz. Sed in natura principalis pstructio est ex materia et forma vel ex actu et potētia. suppositi

Notandum quarto q̄ subiectū in grā

¶ Primo gramatica non est scia igitur per se habet. probat autem. quia scientia est actus
 gramatica non est actus igitur maior probat quod scia est actus autem. mi-
 nor quod hinc sciam est substantia. sed gramatica habet scientiam igitur gramatica est
 substantia maior quod substantia habet actus. minor quod minor scilicet gramatica habet scientiam gram-
 maticam et talis mulier est substantia ergo gramatica est substantia. ¶ Dico verum autem
 pcludit quod gramatica concreta sumpta est substantia non hic gramatica accipitur
 abstracte et formaliter quod est accidens.

Tertio grāmatica dependēs vltiāna est suba iugis. qz sequit̃ bñ. grāmāti
c^o est suba ergo grāmatica est suba. t3 pñtia a piugatis vltā pñto ad ab
stractā. ij. tho. Dico vñ artū pcludit qz artū a piugatis v3 in pñdictōe
ēntiali ēr quiditatis sed nō accñtali. mō cū dico grāmātic^o est suba ēr pñdictō
accñtali. qz subitū accidit pñdictō qz ē pñdictō accñtali vñ dicit pñlo pñte
rior qz vñbi valet artū a cōcēto ad abstractū in pñdictōe ēntiali. hō est ani
mal. g. ē vñbi ē ēntiali. Atē hic alibi ē ēntialit̃. tatur alibi ē ēntialit̃.

fit cū fatigatōe et maculatōe corp[or]is. Igit[ur] amatica est ars mechanica q[ue]
loz ptz et dione artis mechanice, mior q[ue] pulcre rectē scribere fit cū fatigatōe et
maculatōe corp[or]is hoc em̄ fit cū labore v[er]o q[ue] studet pulcre scribere. ¶ Dico v[er]o
artifici polycheret si h[ab]et rectē scribere v[er]o et t[ame]n pulcre scribere s[ed] hic rectē scribe
re. i. artificia[ri] scribere s[ed] m[ag]is rectas orthographias sed hoc fit sine fatigatōe et maculatōe

Ad Septimam grammatice non docet recte intelligere sed probat animi. quod si sic sequeretur quod grammatice positiva esset grammatice doctrinalis quod est falsum ut prius est probatum. probat sequela quod grammatice positiva docet recte intelligere prius. quod grammatice positiva docet sciendis vocabulorum et de omnibus recte agnoscere et intelligere ut dictum est in primo notabili. Et dico verum arguitur percludere si recte intelligere in positivo valeret tamen sicut sciendis vocabulorum et de omnibus agnoscere. Sed recte intelligere in positivo valet tamen sicut modos sciendi tamen essentialiter et accidentaliter. prius ordinis agnoscere et sub quo preter dictum collocatur et hoc tamen docet grammatice doctrinalis. Octavo Dialectice non docet recte agnoscere.

Non proinde proinde non docet recte pronuciare. Igitur probatur. quod si sic sequeretur
quod musica esset proposita probatur. quod musica docet recte pronuciare. quod musica
docet. propositio sonorum modo debita propositio sonorum sistit in recta et
debita pronuciatione. ¶ Dico verum arguere penderit si recte et debite pronucia-
re in proposito valeret tunc sicut propositio sonorum obferuaretur vs hic recte po-
nuciare. i. recte accentuare syllabas quo ad correptionem et productionem.

b 1

¶ Quinto p[ro]p[ri]o non est subiectum in scia donati p[ro]bat ad subiectum scie o[mn]ia des-
bet h[uius] attributi[on]em et reducti[on]em sed non o[mn]ia c[on]siderata in scia donati.

Verus tñ octo sint personis scz no
men pñomē verbū aduerbiū &c. Pro intellectuē questiōis mote. ¶ Notandum
pñmo q personis describit sic cōiter. Personis est apta nata integrare oñonē

[illegible][illegible]

ponit donat⁹ et aliu⁹ scilicet p^{re}scian⁹. ¶ Q^{uo}d p^{re}scian⁹ est ille, primo
 posuit nomen q^{uo}d nomē sciat subam, ubi v^o accis mō suba est p^{re} accitū natu⁹
 ra et dione tēpe, vt p^{er} 37 metaph. Scdo ordine posuit vbi, eo q^{uo}d ex noie et verbo
 p^{re}scit o^{mn}i p^{re}scā quādamodū in natura ex materia et foia p^{re}scit p^{ro}positū. Ter-
 tio ordine ponit p^{re}scipiu⁹ eo q^{uo}d tale immediate derivat⁹ z nascit⁹ a vbo mō rectē effe-
 ct⁹ debet scilicet suā causam. Quarto loco poit p^{ro}nomē, q^{uo}d ipm ponit loco noie, g^o
 etiā nō remote d^{icitur} distare a noie. Q^{ui}to loco poit p^{ro}ponē p^{ri}mā inter p^{ar}tes indecli-
 nabiles, p^{ro}pter hoc q^{uo}d ipsa p^{ro}pō deseruit p^{ri}u⁹ casualit⁹ z q^{uo}d nomē est p^{ri}ma g^o inter
 p^{ar}tes declinabiles, g^o s^{ic} p^{ro}pō d^{icitur} est p^{ri}ma inter p^{ar}tes ideclinabiles. Sexto loco ponit
 adverbū, q^{uo}d adverbū est deterioratū vbi, sicut q^{uo}d vbum ponit scdo loco inter p^{ar}-
 tes declinabiles sic adverbū debet poni secundo loco inter partes indeclina-
 biles. Septimo z vltimo loco ponit coniunctionem coniunctio enī vnit⁹ et cō-
 iungit alias p^{ar}tes vnitibilis aut p^{ar}tes sunt naturat⁹ q^{uo}d illud q^{uo}d ea vnit⁹ z p^{re}scit. In
 t^{er}tiectio⁹ aut nō ponit exp^{re}ssē, sed cōphendit sub adverbio. Rō q^{uo}d sic adverbū
 determinat vbum, sic z ipsa int^{er}tectō vt postea dicet. ¶ Q^{uo}d aut donati est ille.
 P^{ri}mo ponit nomē q^{uo}d nomē sciat subam mō si ba est p^{ri}or ceteris z suppositum
 oim alioi. Scdo ponit p^{ro}nomē ideo q^{uo}d p^{ro}nomē sciat subam sicut nomē licz non

latina. Sequit̃ correlarie primo q̃ lfe z syllabe nō sunt p̃fozonis p̃s q̃ lfe et syllab
b̃z integrat̃ oizonem latinā. q̃ lfe pponit̃ syllabā et syllabe dētōz. dētō aut̃ oizonē,
n̄ excludit̃ in dione i eo q̃ dicit̃ dētō. lfe em̄ nō l̄it̃ dētō Sequit̃ correlarie sc̃do q̃
non requirit̃ ad dētōnem que debet̃ esse p̃fozōis q̃ actu ponat̃ in oione sed s̄s
ficiat̃ q̃ apta nata sit poni i oione. Sequit̃ correlarie tertio q̃ ista dētō homo ab
solute. plara est̃ p̃fozōis. patet̃ correlariū ex dione p̃t̃fozōis p̃s etiā q̃ cū dētō,
hō. actu est̃ nōm̄ergo actu est̃ p̃fozōis. t̃z p̃na ab inferiori ad sup̄ius a p̃t̃p̃di
cati. Et cap̃it̃ hic p̃fozōis incopt̃e. p̃ vna dētōe cōpolita ex rctō et obliq̃ z de
clinat̃ ex p̃t̃e recti. ex p̃t̃e aut̃ obliq̃ est̃ indeclinabil̃. Sequit̃ correlarie q̃rto q̃ hec
p̃f̃it̃a nō v̄z. hec dētō hō. absolue inimpta nulli^o oizonis est̃ p̃s q̃ nō est̃ p̃fozōis. q̃z
in ante p̃fozōis cap̃it̃ cōplere. z in p̃t̃e cap̃it̃ incopt̃e. p̃ vna dētōe. z sic p̃mittit̃
falla equocatōis : z si d̄z t̄n̄iōia z verba trāspōita idē sc̃at. v̄z est̃ si cap̃it̃ t̄n̄i
mini eodē mō. q̃l̄iter nō est̃ hic vt̃ declarat̃ est̃. Alio^o p̃fozōis describit̃ sic. Pars
oizonis est̃ dētō p̃cās mentis cōceptū vel affectū in se v̄l in toto. Que diffinitō sic
declarat̃. cū em̄ d̄z mentis affectū ibi tangit̃ interiectō que sc̃at mētis affectū vt̃
postea dicet̃. S̄z cū d̄z vel p̃ceptū t̄gūt̃ alie septē p̃tes. Vñ sc̃are mētis affectū ē
sc̃are aliqd̄ sine deliberatōe et qd̄ p̃fert̃ sine deliberatōe vt̃ interiectō q̄ p̃fert̃ in
p̃gnita vocē z sic interiectō quo ad audierē b̄n̄ sc̃at p̃ceptū sed q̄ ad. p̃ferē sc̃at
affectū. S̄z sc̃are cōceptū est̃ sc̃are aliqd̄ qd̄ est̃ impositū ad scandū et qd̄ p̃fert̃
ex deliberatōe. Cum aut̃ dicitur in se t̄gūt̃ur p̃tes declinabiles que p̄ se non sc̃at̃
sed cōsignificat̃ t̄m̄ et significant̃ dispositiōes rerū sc̃ant̃ t̄m̄ cum aduicōne
aliay p̃t̄iū. sinkat̃begreuma em̄ dicitur a sin qd̄ est̃. con . z kat̃begreuma sc̃atiū
quasi cum alto sc̃atiū. modo p̃tes indeclinabiles sunt̃ kat̃beḡeuma.

Notādū lido ꝛ ptesorōis cōsiderant

vulphr. Qno mō in ordine ad sūū gen^u fulquo p^oinētur vt ad p^osoiois. ⁊ sic inter eas nō est ordo. Rō q^z inter spēs eturde g^ois nō est ordo vt dixit purphiri⁹. Rō q^z spēs dicit esse coeque sub suo g^oie ⁊ eq^uiter d^oit p^oicipare naturā sūū g^ois. Sēcūdo considerant p^oefoiois inter se. et sic vna est p^ofectior alia. Rō p^otes enī dect^o nables p^oate ad p^otes indeclinables p^ofectiores sunt. declinables enī p^oat rem indeclinables aut circūstācias rez modo dign^o or est res q^z circūstātia rel. vñ et p^otes declinables vocant kathegreumara indeclinables aut sū kathegreumata. kathegreuma aut est dign^o q^z sūkathegreuma diuersus tñ ordinē inter p^oefoiois ponit donat⁹ et aliū sūr p^oscan⁹. ¶ Q^odo p^otiōiois sū p^oscan^o est iste. p^omo posuit nomen q^z nomē fecit subām. vbi vō accis mō subā est p^oz accitē natu^o ra et dione tēpe. vt p^oz metaph. Sēdo ordine posuit vbi. eo q^z ex noīe et verbo p^ostruit ordo p^octat quādam modū in natura ex materia et foza p^ostruit p^opositū. Tercio ordine ponit p^ocipliū eo q^z tale imēdiate derinat ⁊ nascit a vbo mō rectē effe^o et debet seq^u sūū causam. Quarto loco poit p^onomē. q^z ipm ponit loco noīe. g^o etiā nō remōte dz distat a noīe. Quito loco poit p^oponē p^omā inter p^otes indeclinables. ppter hoc q^z ipā p^oo deferuit p^oib⁹ casualib⁹ ⁊ q^z nomē est p^oma p^o inter p^otes decliabilis. g^o sūr p^oo dz est p^oma inter p^otes i decliabilis. Sēdo loco ponit aduerbiū. q^z aduerbiū est deteriatūū vbi. sicut g^o vbum ponit sēdo loco inter p^otes declinables sic aduerbium debet poni secundo loco inter partes indeclinables. Septimo ⁊ vltimo loco ponit coniunctionem constructiō enī vnit et cōiungit alias p^otes vniūilia aut p^oza sunt naturat^o q^z illud q^z ea vnit ⁊ p^ofigit. In teriectiōis aut nō ponit exp^ore. sed cōp^ohendit sub aduerbio. Rō q^z sic aduerbiuz determinat vbum. sic ⁊ ipsa intertectō vt postea dicet. ¶ Q^odo aut denati est iste. P^omo ponit nomē q^z nomē fecit subām nō sūba est p^oz ceteris ⁊ suppositum oīm alioīū. Sēdo ponit p^onomē ideo q^z p^onomē fecit subām sicut nomē licz non

Quoniam & mater eius non intercedit gemitu ut hanc in Per-

eodē mō vt patebit inferi^r, ergo ppter cōformitatē scatiōis pnomē pōit circa
 nomen immediate. Etia^z ideo q^d pnomē est inuentū ppter nomē 2 q^d loco eius
 poneret. ergo pnomē pōit immediate post nomē. Tercio loco pōit verbū. q^d
 vbi^z scit accūs nomē aut et pnomē subam. modo accūs est post subam sicut et
 factus post suam causā. Quarto vō ordine ponit aduerbiū ideo q^d aduerbium
 est determinatio verbi. mō ois determinatio recto ordie debz sequi suūz determinā
 bile. Quinto ordie ponit picipiū q^d immediate derivat a vbo. 2 ergo etiā non re
 mote debet distare a vbo. Sexto ponit pūctiōes ideo q^d cōiunctio cōiūgit cete
 ras ptes 2 maxie declinabiles ergo debet poni post declinabiles vniūbia est dñi
 pcedere illud q^d ea vnit 2 pūgit. Septio ponit pponē que desuit ptib^z casuali
 b^z. vñ 2 merito ipis postponit. Pu^z enī sequit dñm suū. Vltio ponit interiectiōes
 ppter ei^z impfectōis interiectio est pcar mētis affectū alie aut ptes mētis cōs
 ceptū. digni^z aut ē pcare mētisceptū q^d affectū rectē q^d interiectō vltio loco pōit.

Notādiū tertio q̄ p̄sonis est duplex

fcs declinabilis et indeclinabilis. Paroſionis declinabilis eſt dco q̄ fm ſui pma
 riam ſcatōem apta nata eſt infecti p diuerſas pprietates caſuales vſ pſonales
 caſuales vt nomē pnomē vt picipiū. pſonales vt verbuſ. Et preſ declinabiles
 ſunt q̄uor. ſ. nomē pnomē vbi vt picipiū. Sed pſ indeclinabilis eſt dco q̄ fm
 ſui ſcatōz pmaria nō eſt apta nata infecti p diuerſas pprietates caſuales vſ pſo
 nales. Et ſunt q̄uor. ſ. aduerbiū pſictō pſoſitio et interiectō. Capit aut ſuffici
 entia octo pſoſitionis ſic. Om̄is pſoſitionis aut eſt declinabilis aut indeclinabilis.
 Si declinabilis hoc eſt dupl̄r. Aut ſcat cū tēpore et caſu et ſic eſt picipiū. aut cū
 tēpore et ſine caſu ſic eſt verbū. Si aut ſcat ſine tēpore hoc eſt dupliciter. Aut
 cum qualitate et determinatiua apphenſiōe et ſic eſt nomē. aut ſine qualitate et inde
 terminatiua apphenſione ſic eſt pſomen. Si autēz eſt indeclinabilis hoc tripſr. aut
 eſt eſt determinatiua ſcati vbalis et ſic eſt dupl̄r. aut hz vñ accō tñ et determi
 nat vñ et ſic eſt interiectō. Aut hz plura accidētia et ſic eſt aduerbiū. qz hz tria.
 Si aut pſ indeclinabilis eſt reſoſiua caſualis ad actū verbi et ſic eſt pſoſitio.
 Si vō ē pſictiua vtriuſqz et ſic eſt pſictō qz pſigit ceteras preſ vt poſtea dicet.

Notandum quarto et ultimo. qd ista d

Enor. vox dictio. p[ro]f[er]ens. et c[on]struibile sunt idē material[iter] et p[ri]m[ari]o sub[st]anz. b[er]it t[ame]n
formaliter. Ide[us] em[en] pot[est] dici vox. d[et]er[et]o. p[ro]f[er]ens et c[on]struibile. licet non eadem
r[ati]o[n]e ut patet de ista dictio[n]e h[ab]e. que dicit[ur] y[n] d[et]er[et]o p[ro]f[er]ens et c[on]struibile. D[icitu]r
et[er]o p[ri]mo vox quātū ad p[ro]f[er]ens et p[ro]f[er]ens absolute inq[ui]ntū sc[ilicet] e[st] e[ss]e ab o[mn]i
a[li]o. platus naturalib[us] instrumētis. et inq[ui]ntū est absolute ab omni p[er]tione.
vii et dicit[ur] autor modoru[m] p[er]candi. Vox ut vox nuda. Sec[un]do dicit[ur] d[et]er[et]o inq[ui]ntū
p[er]c[at] aliq[ui]d ad placitū et volūtate p[ri]m[ari]i insituentis. dicit[ur] em[en] d[et]er[et]o quasi dicens et
p[er]cans rem. ut illa d[et]er[et]o homo inq[ui]ntū p[er]c[at] aial r[ati]onale dicit[ur] d[et]er[et]o. Tertio dicit[ur]
p[ro]f[er]ens inq[ui]ntū vltra p[er]c[at]um suū q[uo]d ex impōne p[er]c[at] p[ri]m[ari]i in p[ro]f[er]ens habet
modū significand[um] et essentialē g[en]erale et speciale r[ati]o[n]e cui[us] sub[st]anz p[ro]f[er]ens
nis collocat. mod[us] em[en] p[er]candi p[re]supponit p[er]c[at]u[m] reit[er] postea dicit[ur] d[et]er[et]o aut quātū
ad c[on]struibile in quantum habet modos p[er]candi accitales respectivos quātū
sunt p[ri]ncipiū de g[en]eratis et c[on]struēdis ut em[en] determinat[ur] in d[et]er[et]o in h[er]ica mod[us]
p[er]candi accitales sunt p[ri]ncipiū c[on]struēdis et p[er]c[at]u[m] r[ati]o[n]is. Que quatuor p[er]dicit[ur]
p[er]c[at]e r[ati]o[n]is autor modoru[m] p[er]candi p[er]c[at]u[m] dicit[ur]. Vox ut vox nuda fit d[et]er[et]o si sibi d[et]ur
Signat[ur] r[ati]o. pars si c[on]significet. Hinc mod[us] essendi q[uo]d c[on]struitur facit acc[us]
Dicit[ur] em[en] illa quatuor p[er]dicit[ur]. vox. d[et]er[et]o. p[ro]f[er]ens et c[on]struibile sicut sup[er]ius
inferi[us] recte sicut se b[er]it ista q[ui]tuor martin[us]. vir. aial et suba. sicut em[en] omne illu[m]

qđ est martin⁹ est vir. sed nō ecōuerso. qz nō oīs vir vocat martin⁹. et oīs vir
est aial. sed nō ecōuerso oīe aial est vir. et oīe aial est substantia. sed nō ecōuerso
oīs suba est aial. Sic est in pposito oīs dictio est vox. sed nō ecōuerso. oīs vox est
dictio formatr. qz vox vt vox est substantia. sed dictio vltra vocē importat et designat
impōem ad placitū. Sitr oīs pfozōis est dictio scatur et nō ecōuerso. oīs
dictio vt sic est formatr pfozōis. pfozōis em formatr de modū scandi essentialē
speciuocū rōe cui⁹ et p quē formatr est pā. et rōe cui⁹ aliqd locatur sub pte dictō
aut vt dictō solum scatur et impōnez ad placitū rem scandam designat. Sitr
oīe cōstructibile est pfozōis qz cōstructibile etiā p̄supponit modū scandi eēn-
tialē. sed nō ecōuerso oīs pfozōis formaliter est cōstructibile. p̄structibi-
le em importat modū scandi accitalem respectiū rōne cuius cōstruit cū alio
p̄structibili. pfozōis vt sic nō importat modū scandi accitalem sed essentialē
em. vnde dicit auctor modorum scandi Vt vir martin⁹ animal suba dantur. Sic
cōstructibile pars dictio habeant. Istis notabilibus sic stantibus est.

Cōclusio respōsalis Tantū octo sunt

ptefozōis speciuoce distincte in modis scandi formalib⁹ nō coincidētes a dona-
to posite p̄m diuisionē mediātā et cōter p̄fectam fieri. Veritas hui⁹ cōclusio-
nis p̄t ex sufficientia octo p̄fiozōis de qua dictū est sufficienter in tertio nota
bilit. Dicit p̄mo in cōclusiōe t̄m octo sunt ptefozōis speciuoce distincte. qz distin-
guēdo ptefozōis nūeraliter p̄tes sunt q̄ octo. p̄t qz plura sunt noia q̄ octo sitr
verba. modo quē nō ē pfozōis sitr oīe verū. sed hec distinctio vlt mul-
titudine est t̄m nūeralis. Dico scđo in modo scandi formali nō coincidētes vlt p-
uenientes. qz ptefozōis p̄nt coincidere vel cōuenire in modo scandi materiali.
vt nomen p̄nomen pueniunt in modo scandi materiali. qz tam nō ē p̄nomen
scant substantiā. licz nō eodē mō vt postea dicet. Pro quo sciendū. mod⁹ scandi
est duplex. scz materialis et formalis. Ad materialis est qui in plurib⁹ p̄tib⁹ reper-
tur q̄ in vna vt scare. p modū entis vlt substantiam est mod⁹ scandi materialis nōis
qui etiā regitur in p̄nominē. Dicit em p̄mo de ḡnitione qz rō materis est ratio
pueniētiā. qz em ḡnabilia et corruptibilia in materia cōueniūt. et h̄ modus scā-
di etiā ḡnialis dicit. nec p eum vna pfozōis distinguit ab alia. sed potius in ip̄so
plures p̄tes pueniūt. Ad modū scandi formalis est qui t̄m regitur in vna ptefō-
nis. et p quē vna pfozōis ab alia distinguit et differt. vt scare p modū determi-
nate app̄hensionis est mod⁹ scandi formalis nōis. Nomen em distinguit a p̄no-
mine p hoc qz nō ē scat p modū determinate app̄hensionis. p̄nomen vō scat per
modū indeterminate app̄hensionis. Dicit em. vii. metaph. qz forma est que sepat et
distinguit. Dicit tertio in cōclōne a donato posite. qz ptefozōis que posite sunt
ab alijs p̄nt esse plures q̄ octo vel etiā pauciores. sed a donato posite sunt octo.
logici em tantū ponit duas ptefōis. scz nomen et verbum. Greci vltra octo
addunt nonā. vlt articulū. vlt dicit Aristot. Articulos greci ponūt caruere lati-
ni. Et ponūt p̄tes p talibus articulis. Df quarto p̄m diuisionē mediātā. qz
p̄m diuisionē immediātā solū essent due. oīe pfozōis aut est declinabilis aut
indeclinabilis. vt dictū est in sufficientia p̄fiozōis in tertio notabili.

A p̄mo nō sunt octo ptefōis. qz cōclusio scā. p̄batur aīe qz nō ē et p
nomen nō sunt p̄tes distincte. igit nō sunt octo. p̄bat aīe. Ille p̄tes sunt
distincte que h̄nt distinctos modos scandi sed nō ē et p̄nomen nō ha-
bent distinctos modos scandi igit mai⁹ or. qz ptefōis distinguitur p modos
scandi minor. qz tā nomen qz p̄nomen scant p modum entis. vt dicit auctor mo-
dorum scandi. Dico verū aritū pcludit qz nō ē et p̄nomen h̄nt eundē modū scan-
di generalem et materialē. sed nō speciales et formales. vt postea declarabit. modo

ptefozōis distinguitur p̄tes modos significandi formales.

A Secundo t̄m due sunt ptefōis. ergo nō octo. p̄batur aīe oīe verū
vero consonat sed t̄m due sunt ptefōis p̄m logici qz etiā t̄m due sunt se-
cū dum grāmaticū. Ad aīe est aristot. i. ethicoz. Ad aīe patet autoritate pe-
tri hispani qui dicit qz dyalectic⁹ t̄m cōsiderat duas ptefōis. Dico verū ar-
gumētum pcludit qz oīe verū vero consonat si illa vera cōsiderant eodē mo-
do. si aut diuersimode nō op̄t modo logic⁹ aliter cōsiderat ptefōis et ali-
ter grāmatic⁹ logic⁹ quo ad verū et f̄m. p grāmatic⁹ quo ad cognū et in p̄grū
et sic argumētum nō cōcludit. Etiā dico qz licet logicus ponit t̄m duas ptes
oīis exp̄tati implicite etiam ponit octo. sub nomine em cōprehēdit p̄nomen
et p̄ticipium. p̄tes aut indeclinabiles vocat sinkathegrematicas et min⁹ p̄nci-
pales. Et ratio hui⁹ quare logicus t̄m ponit duas ptefōis. et grāmaticus
octo. qz logicus cōsiderat ptefōis quo ad veritatem et falsitatem. et quo ad p̄o-
positiōis vere et falsē p̄titionē. sed ad cōstitutionē p̄pōis vere vlt falsē suffici-
unt due ptes ergo cōsiderat duas ptes. Grāmatic⁹ aut cōsiderat ptefōis in
q̄tūm per eas exp̄mit mētis cōcept⁹. si aut mētis concept⁹ vlt cōplete et p̄fecte
exp̄mi necessario requirūt octo. et ergo grāmatic⁹ ponit octo ptefōis.

A Tertio t̄m due sunt ptefōis igitur nō octo. p̄batur aīe tot sunt par-
tefōis quot sufficiūt ad orōnem p̄fectam et congruā. sed due sufficiūt
igitur tantū due sunt ptefōis. Ad aīe qz nō est ponenda pluralitas si-
ne necessitate p̄tū em est fieri per plura qđ potest fieri p̄ pauciora. vt dicitur. i.
philicoz. Ad aīe qz ex nomine et verbo cōstituitur orō p̄fecta. Dico verū argu-
mentū cōcludit qđ oratio p̄fecta essentialiter cōstituit ex nomine et verbo suffici-
ter et in genere. orō t̄m p̄fecta in ip̄e et accitater nō sufficienter p̄tuit ex no-
mine et verbo. quia ad talem etiā requirunt alie ptes. Et sic dico qz p̄tū est fia-
ri per plura qđ eque b̄n potest fieri per pauciora. et sic argumentū nō cōcludit.

A Quarto interiectio nō est pfozōis. igitur nō sunt octo. p̄batur aīe
autoritate p̄ficiani qui nō p̄nt interiectiōem et probat rōne. oīs p-
fozōis debet scare mētis cōceptū. sed interiectio significat mētis af-
fectū igitur. Ad aīe patet ex dione p̄fiozōis. Ad aīe ex dione interiectiōis. inter-
iectio em significat mētis affectū. Dico verū argumentū cōcludit. qz licz
ipse p̄fician⁹ nō ponit interiectiōem exp̄tati t̄m implicite. qz comprehendit ipsam
sub aduerbio. Dico aut ad rōnem qz licz interiectio quo ad p̄ferentē nō scat
mētis conceptū. t̄m quo ad audiētē et hoc sufficit et etiā pfozōis proprie dicta de-
bet significare mētis conceptum. modo interiectio est pars cōmuniter sumpta
vt dicitur inferius.

A Quinto plures sunt ptefōis q̄ octo. p̄batur qz barbarism⁹ et soleo-
cism⁹ etiā sunt ptefōis vt patet p donatus in libello de soleocismo et
barbarismo. Dico vlt argūti cōcludit si donatus voluisset qz barba-
rism⁹ et soleocism⁹ essent ptefōis. sed vult qz barbarism⁹ et soleocism⁹
sunt vltia commissā circa ptefōis. vnde Barbarism⁹ fit quando syllaba
indebite profertur quo ad accētū vt dicendo vltis media pducta. Sed soleocis-
mus fit quando cōstructibilia indebite cōfiguntur sub diuersitate accidentium
grammaticalium. vt meus mater.

A Sexto. plures sunt ptefōis q̄ octo. p̄batur qz articulus etiā est p-
fozōis. p̄batur greci ponūt articulum. ergo etiā latini debēt ponere. te-
net p̄ficia. qz oīs latinitas est orta a grecis vt dicit p̄ficianus in p̄be-
mio maioris volūmis. Dico qz cōclusio intelligit qz t̄m octo sunt ptefōis
nis. verū est a donato posite. et apud latinos. articulus aut ponit a grecis. Et ra-
tio quare apud grecos ponitur articulus et non apud latinos. qz diones grece
fuit minus flexibiles p̄m vocē in diuersitate generū casū et vltiorum qz latine.

et ideo ad tollendā hanc confusionem in discretione gñis numerosū et casuūne
cessarius fuit grecis articulus et nō latinis. et scilicet loco tali ponit pñomū
articulare. per qđ cognoscunt genera numeros et casum.

¶ Septimo. inter pñorōnis non est ordo. igit pñatur. inter species eiusdē
generis non est ordo. sed octo pñorōis sunt spēs eiusdē generis. igitur
Adāior est purpurū qui ostēdit qđ species debet esse cōsequē sub genere
et equaliter participare naturam generis. Adāior est nota. quia pñorōis est
genus ad ista octo. ¶ Dico verū argumētum cōcludit qđ inter pñorōis nō
est ordo compando ea in ordine ad genus sed comparādo ea inter se inter ipsas
est ordo. ut dictum est in tertio notabili.

¶ Octavo. verbum debet esse pñia pñorōis qđ nō nomē. pñatur aīa. neces
saria debent esse pñia. sed verbum est pñorōis plus necessaria. igit. Adā
ior est nota. Adāior qđ orō pñecta non pñt constitui sine vbo sed orō pñecta
potest constitui sine nomē ut dō nūgit. tonat. videtur qđ verbum sit pñ pñ
cessaria qđ nomen. ¶ Dico verū argumētū cōcludit qđ verbum constituit orōnem pñ
fectā. scz non rōne sui. sed rōne nri subintellecti. et in verbis pñdictis intelligit nō
inmatius vñ nomē natura vel deus quia valet tñ deus vel natura tonat.

¶ Nono. verbum debet pñcedere nomē. igit pñatur qđ accis est pñ sub
stantia. sed verbum pñcat accidens. nomē substantiā igitur. Adāior pñt. qđ
accis ducit nos in pñtōem substantie. Dicit enī. s. de anima. Accidētia
magnam pñt conferunt ad pñtōem substantie. Dicit enī. s. de anima. Accidētia
sit pñt et notius. Adāior qđ verbum pñcat actū ut curro pñcat actum currendi. le
go pñcat actum legēdi currendi aut et legere sunt accis. ¶ Dico vñ argumētū cō
cludit. qđ orōie a posteriori. verbum pñcedit nomē sed nō orōie naturali sic enī orōi
ne naturali suba pñcedit accidens sicut causa effectum sic etiā in pñposito.

¶ Decimo verbum dñ pñcedere nomē. igit pñatur pñ magis egregia et plus
digna debz pñcedere. sed verbum est pñ magis egregia qđ nomē. Adāior qđ
dñ gñora debent esse pñora. ut pñt in pñpñdicamētis. Adāior est pñciani
primo minous qui dicit qđ verbus inter ceteras pñes est pars magis egregia.
¶ Dico vñ argumētū cōcludit qđ ordine perfectionis verbum pñcedit nomen.
sed non orōie generatiōis. verbum enī importat formam. nomē aut materiā. for
ma aut est pñior materiā via pñfectionis. sed qđ verbum apponit nomini et nomē
est suppositū. suppositū tñ ordine gñationis est prius illo quod ei apponitur.

¶ Undecimo. Prepositio est pñia pñorōis. igit nō nomē. pñat. Illa pars
est pñia que dicit a pñponēdo. sed pñpositio dictura pñponendo. igitur pñ
positio debet esse pñia. Adāior est nota. Adāior est grammat. corū omniū
qui interpretantur hoc vocabulū pñpositō a pñponendo. ¶ Dico verū argu
mentū cōcludit qđ pñpositio dicitur a pñponendo non absolute ratione ordi
nis sic qđ deberet esse pñia pñorōis. sed pñpositio dicitur a pñponēdo re
spectu casualia cui deservit ut actō vel ablativo. Et licet aliquan dō pñpositio suo
casuali pñponit. hoc est per accidens pñter bonū suū. et pñ figurā ut meclī tecū.

¶ Duodecimo littera donati est ingrua. igit pñatur. qđ peccat cōtra regu
lā grāmaticā ergo. pñat qđ peccat cōtra istā reglām. Quando in aliq
orōne ponuntur plura substantia noia. tñc vnus illosū debet poni in grō.
modo hic in littera ponuntur plura substantia noia. et nullum ponitur in grō.
ut nomē pñnomen. verbum adverbium etc. ¶ Dico verū argumētum cōcludit qđ
licet hic nō ponitur cōiunctio inter illa substantia epñse. tñ implicite subintelli
gitur. qđ valet tñ nomen et pñnomen et verbum. et dimittit ibi cōiunctio causa bre
uitatis per vnū colorē rhetoricalem qui dicit articulus puncti. qui hñ fieri qđ
in aliqua orōne ponunt plura substantia nomina sine cōiunctione ipedia.

¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut

¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut
¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut
¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut

rem pñpñie cōmuniterue significās. Proprie. ut roma ti
beris. Cōmuniter. ut vñbs flumen.

¶ Trū diffinitio nomis a donato pos

ta sit bene assignata. Pro intellectōe questionis mote. ¶ Notandum est primo
qđ diffinitum pñentis diffinitionis est nomen pro se et suis signatis captum. Pro
se ideo quia hec dictio nomen. etiā est nomen et parloratiōis. Pro suis signatis.
ideo quia eius signata etiam sunt nomia. ut omnia noia significant per hoc qđ
est nomen. Supponit autē hoc diffinitum nomē personaliter et nō materialiter
ter vñ quidam volunt. Quā autē in ista nomē est pñoratiōis diffinitū supponit pñ
sonaliter pñt qđ est regula cōis in logica qđ oē diffinitū supponit pñsonaliter. Ra
tio qđ quicūqđ pñdicatur genus de specie est suppo pñsonalis modo in omni diffi
nitione pñdicatur genus de specie. spēs enī diffinitur. et genus est illud per qđ spe
cies diffinitur. Itō optet autē addere in expōne diffinitionis ut quidam volunt
actu vel aptitudine. Ad qđ dictio noialis etiā extra orōnem posita actualiter est
pñoratiōis. pñat primo pñ diffinitōes in qua dicitur pñoratiōis est dictio apta
nata integrare oratiōem latinam constat aut qđ dictio extra orōnem posita apta
bet modum pñandi et formā nomis ut hec deō. homo absolute posita pñat qđ
modū entis et deteriate appñensionis. forma autē est que locat rem in specie et qđ
dat esse rei. cōcluditur qđ non optet addere actu vel aptitudine. Sciendū etiam
qđ dicit in textu. cum casu. illa pñcula cum casu. non debet valere tñ sicut cum in
flexione casuali aīa noia indeclinabilia non essent noia eo qđ talia non inflectunt
nec declinantur per casus. ¶ Nomina etiam mētalīa ut cōmuniter dicit non essent
noia talia enī nō declinantur per casus et finales teriationes in mēte enī nō est
terminatio finalis sed in voce. debet ergo ista pñcula valere tñ cum casu. i. cū
pñpñtate casuali. hoc est significare recte vel oblique.

¶ Notandū secūdo qđ illa dictio dicitur

pñcare rectē que pñcat pñcatū suū sine cōnotatiōe obliqñtatis. ut nñs qui pñcat abso
lute suū pñcatū sine aliqua pñnotatiōe accidentali. Sed ista pñcat oblique que pñcat
pñcatū suū cū cōnotatiōe obliqñtatis ut grās. deūs. actūs et abliūs. licet qđ ob
liquus pñcat idem cū recto essentialiter. eo qđ rect⁹ et obliquus ponunt in eodē
pñdicamento tñ non pñcant idem accidentaliter. Itñs enī significat pñcatū suū abso
lute obliqñ⁹ aut cōnotatiue grās enī pñpñtates ut cuius. deūs ut cui. ut postea
dicit. Siñ grās vñtra pñcatū nri importat possessionē deūs acqñtitiōes. ¶ Sequi
tur correlatiue qđ illa pñpñ. cum in dñoe posita non dñ capi associatiue ut scz valeret
tñ qđ nomē pñcat cum aliqua deōe que est alicui⁹ casus. qđ sic verbum esset nomen.
Cum enī dico hō currit hoc verbum currit pñcat cū isto nō hō. qui est alicui⁹ cas⁹
existit sed debet capi existenter ut valet tñ nomē significat cū casu. i. nomē existit
alicui⁹ casus. et sic verbum non pñcat cum casu. Sciendū etiā dicit in diffinitōe qđ
nomē pñcat corpus aut rem. Corpus capī duplī. Vno mō substantiat ut. s. est in
pñdicamēto et de genere substantie. et duplī. Primo pro toto cōposito et materia
et forma. et sic homo diceret corpus. hō enī dicit materiā et formas ut iohes
petr⁹. Deō capī corpus subalter pro altera pte cōpositi et sic materia vñ cor
pus hoīs dñ corpus. et sic hec est hñ. sortes est corpus. qđ valeret tantū qđ sortes
esset materia tñ. qđ est salum. Alio mō capitur corpus accñtatiue ut est de genere

¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut
¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut
¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut

¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut
¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut
¶ Nomen quid est? Parlorationis cu casu corpus aut

Notandus tertio dicitur in diffinitione

On appaît une courbe d'interférence qui se prolonge de 2 m. que quelques autres

o: omnia distinguuntur per modum secundum optet intelligere in genere qualiter
modi significanti. Unde notandum quod modus secundum duplex, actus et passivus.
Modus secundum actum est proprietates rei significata per vocem ut ledere pedem et
modus secundum passivum huiusmodi dicitur lapis et talis modus secundum passivum non est de con-
sideratione grammaticali, sed potius physici naturalis. Tunc enim artificis est considerare
rem et proprietates rei, ut dicitur, quod publico modo physici naturalis habet considerare
res naturales, ergo etiam habet considerare proprietates rerum naturalium. Sed in
modum secundum actum est modus vel proprietates vocis ab intellectu sibi concessa, qua
mediante proprietatem rei conscat, ut genus masculinum huiusmodi lapis est modus
secundum actum et proprietates huiusmodi dicitur lapis, eo quod mediante genere masculino pro-
prietatem rei significat ut illam proprietatem quae est ledere pedem, sed enim lapis qua-
si ledens pedem est. Et ille modus secundum actum est duplex, essentialis et accidentalis.
Essentialis est qui est de essentia alicuius personae, ut scire per modum entis est
modus secundum essentialis nominis. Et est duplex, scilicet generalis et specialis. Generalis est
qui in pluribus personis reperitur in una, ut scire per modum entis reperitur in no-
mine et etiam in pronome. Similiter scire per modum fluxus et fieri est modus secundum
generalis verbi et principii. Specialis autem est qui tantum reperitur in una personae et per
quem una personae distinguitur ab alia, ut scire per modum determinate apprehensio-
nis est modus significanti specialis ipsius nominis, et per illum nomen distinguitur a
pronome qui pronome sciat per modum determinate apprehensiois. Modus secundum accidentis
lis est qui non est de essentia personae sed accidenti parti, ut est qualitas comparatio. Et est
duplex scilicet absolutus et respectus. Absolutus est quo variato non variatur congruitas
ut est qualitas figura, sicut enim hec est congrua hoc currit, similiter totus currit et
etiam hic variatur qualitas, in prima est qualitas appellativa, in secunda qualitas propria.
Sed respectus est quo variato variatur congruitas, ut est casus numerus et personae.
hec enim est congrua homo currit, hec autem incongrua hominis currit, in quibus omnibus
variatur casus. Modus significanti autem nominis essentialis est iste, scire per mo-
dum entis et determinate apprehensiois. Pro quo intelligendo sciendum, significare
care per modum entis est scire per modum habitus et permanentie. Significare autem per
modum habitus et permanentie est significare rem in facto esse et non in fieri, ut do-
mus est nomen et sciat domus non est in fieri, sed ut est in perfectio et completo es-
se. Alii tamen dicunt quod significare per modum entis est scire subum, subum enim est verum
ens. Quia autem caput substantia cum dicitur nomen sciat substantia patebit inferri. Signifi-
care autem per modum determinate apprehensiois est significare rem finem certum mo-
dum intelligendi et in certo et determinato genere entis, ens autem dicitur esse in cer-
to genere per suam essentiam et formam, forma enim est que locat rem in genere et spe-
cie. Si autem entis ut ad positum sufficit sunt decem aliquid enim est ens quod est sub-
stantia ut homo, aliquid accens, ut albedo, aliquid ens in anima, ut conceptus rei, aliquid
ens extra animam, ut lapis, aliquid est ens quod est habitus, ut visus, aliquid est ens quod est
privatio ut cecitas, aliquid est ens verum ut asinus, aliquid est ens imaginarium
ut chymera, aliquid est ens in actu ut celum, aliquid est ens in potentia ut animus. Di-
cunt autem ista decem genera entis, pro tanto, quia omne quod cadit sub ente in aliquo
istorum concluditur. Istis notabilibus sic stantibus est.

Côclusio rûsalis. diffinitio nois a do-

nato posita est bene assignata. pbat ois dio est bene assignata. que datur p gen?
et biam et facit diffinitum differre a quolibz nō pteno sub diffinito. sed dio no
nio est bmo igitur. maior est Boetij in li. de bonis mori, qz pro genere ponit pfor

et pro differentia aut ponuntur alie pelseque sequentes. similiter p istam diffini-
tionem. nomen distinguitur ab alijs p tribus orōis. quare conclusio vera.

Primo. Dio nois non valet. pbat nulla dio bona debet dari p disuncti-
onem. Sed ista datur p disinctōe ergo ad aior est aristo. vi. topico. Ad i-
nor quia in diffinitōe dicit corp⁹ aut rem. **¶ Dico** verū argūm cōcludit
q nulla bona dio essentialis et quidditativa debet dari p disunctionē sed dio ac-
cidentalis et descriptiva p dari p disunctionē qualis ē dio nois. Sequit corre-
larie q rēre donat⁹ fecit ponēdo diffinitōes accidentales p tribus orōis. Rō qz dices
quidditative p tribus orōis p modis scandi sunt difficiles. diones accidentales sunt
faciliores. eo q accia notiora sunt quidditatibus et substantijs. vt patet. i. de aia.
Accidentia magnā prem cōferant ad cognoscendū q quid est. modo donat⁹ fuit
informatio iuuenum. ergo ex faciliores processit.

Secundo aliqd est nomē qd non fcat cum casu. pbat. qz nomē aptote for-
me est nomē et non fcat cum casu. Assumptū p prima pte est notū. sed pro
scda pte q nomen aptote forme non fcat cum casu. quia dī ideo aptote
forme quia est sine casu ab a qd est sine et p tota casus quasi sine casu. **¶ Dico** ve-
rū argūm cōcluderet si nomē ideo diceret aptote forme. qz nullum haberet ca-
sum sed tñ habet vnum casum. vt sponte habet abltm. Vel etiam qz habet tres
casus sub vna terminatōe vt nephas qd est generis neutrius. similiter phas.

Tertio verbū fcat cum casu. ergo dio non valet. pbat in ista orōne ho-
mo currit. in qua hoc verbū currit fcat cum casu. pbat. qz hoc verbū cur-
rit fcat cum isto ntō homo. mō hō est alicur⁹ casus. **¶ Dico** verū argū-
mentū cōcludit q in ista orōne hō currit. hoc verbū homo fcat cū casu associa-
tiue. sed non exiter. modo cū in dione debet capiemter. et non associatiue.

Quarto. aliqd est nomē qd non fcat corpus. aut rem. igitur dio est insuf-
ficiens. pbat qz chymera est nomē et nihil fcat. qz chymera sit nomē nos-
tum est sed qz nihil fcat. qz chymera nihil est. Si ergo chymera nihil sig-
nificat ergo nec fcat corpus aut rem. tenet pñ a superiori negato ad inferius.
¶ Dico verū argūm cōcludit q hoc nomen chymera sit alia noia ficta nō fcat
corpus aut rem directe. tñ indirecte. qz fcat illud qd p partes sue dionis expri-
mitur. vt caput virginē. ventrē leoninū. caudam serpentinā. Vel etiā possum⁹
dicere q licet noia ficta non fcant rem verā tñ sufficit q fcat rem imaginabile
et que potest imaginari. Correlarie sequit q impossibile est significabile. licz nō
fcatōne directa tñ sufficit q indirecta patet de isto termino chymera. chymeram
tñ esse est impossibile tamen hoc ē significabile.

Quinto aliqua sunt noia que nec fcant corp⁹ nec rem igit⁹ pbat. de istis
noib⁹ albedo nigredo q non fcant corpus. pbat. qz corpus est ens cō-
positū ex materia et forma. sed albedo et nigredo dicunt formā tñ. mo-
dois forma est simplex vt dicit Silbertus porritanus auctor sex pncipiorum.
¶ Dico verū argūm cōcludit q corpus pñe sumptū est ens compositum ex
materia et forma. sed hic corpus capitur cōter p omni illo qd p pncipi sensu ex-
teriori et sic albedo et nigredo in pposito dicuntur corpus significare.

Sexto. Diffinitio nois est negatoria et supflua igitur nō valz. pbat aia
qz ista ptecula corpus supflue ponit pbat. quia sufficēter includit in ista
ptecula rem. res em est termin⁹ trāscēdens. modo termin⁹ trāscēdens oia
includit. ergo etiā includit hoc qd est corpus. et sic corpus supflue ponit. **¶ Dico**
vñ argūm cōcludit si res in dione capetur trāscēdenter. sed capitur non
trāscēdenter. vt est despatū ad hoc qd est corpus. vt pbatum est supine. hō est qz

Septimo aliqd est nomē qd non fcat cū qualitate igitur pbat. hoc nomē
deus non fcat cū qualitate pbat. sic. qz qualitas est accidens. sed in de-
um nullū cadit accidens igit⁹ maior est nota. qualitas em est accia nois.

¶ Dico est aristo. xij. metha. vbi ostendit q deus est actus purus. modo o act⁹ pur⁹

non excludit omne accidens. **¶ Dico** verum argumentū cōcluderet si signifi-
care cum qualitate valeret tñ sicut significare cum accidente. sed fcare cum q-
litate valet tñ. sicut significare cum conceptu vñis vel plurimum. constat q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

¶ Dico verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue. **¶ Dico** verū argūm cōcludit q de-
us fcat cū conceptu plurimū quantum est ex pte impositionis sue.

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz
hō est qz

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

ut dicitur in textu. Secundo querit utrum primum nomen sit scire subam. Propter prime
questionis intelligenda. Sciendum accipere nomen describitur sic. Et si quedam proprie-
tas nomen attributa nomen aut ratione vocis aut ratione significatiois. Aliqua enim accide-
tia attribuntur primum ratione vocis et figure. quia illa vox dicitur simpliciter figure que
non potest dividi in plures partes. Sed illa composita que potest dividi in plures par-
tes. ut postea dicitur. Aliqua autem accipere attribuntur primum ratione scationis ut qua-
litas. casus. numerus. Illud enim nomen quod sciat res pluribus dicitur est qualita-
tis appellativum ut homo. Illud autem quod sciat rem singularem et individuale est quali-
tatis proprie ut iohes. Describitur etiam dicitur sic. Accipere nomen est terminus acci-
dentis dicitur de nomine in recto vel in obliquo. in preterito vel in abstracto in-
tum est pforonis. Et dicitur notatur in recto vel in obliquo. quia accipere aliqua nomen
non predicant de nomine in recto. quia hoc est falsum. nomen est qualitas. sufficit tamen quod ill-
tas predicet de ipso in obliquo. ut nomen est alicuius qualitas. Similiter licet ac-
cidentia non predicant de nomine in abstracto sufficit tamen quod in preterito vel licet hoc non
sit vera. nomen est compositio in abstracto. tamen hoc est vera nomen est compositio.

Notandum scdo quod sicut in rebus natura-

libus reperiuntur diversa accipere que possunt adesse et etiam abesse subiecto prout eius cor-
ruptione. ut de purpuris in li. predicabilium. sicut in rebus intentionali-^{lib} fabri-
catis per intellectum reperiuntur diversa accipere que eisdem rebus per intellectum attri-
buuntur. Duplex est ergo similitudo accipere. realium et intentionali-^{um} vel grammati-
calium. Prima quod sicut in rebus naturalibus accipere possunt abesse subiecto vel rebus vel
in modo intelligendi. albedo enim realiter potest abesse foris. caliditas autem non po-
test abesse igni rebus sed sufficit quod hoc fiat secundum modum intelligendi. omne enim primum
potest intelligi non intellecto posteriori. sicut et hiopa potest intelligi non intellecta et
nigredineve declarat purpuris in li. predicabilium. sicut in rebus intentionali-^{bus}.
ut in grammatice accipere dicunt abesse suo subiecto. non rebus. nullum enim est nomen
quod non esset alicuius generis vel qualitatis vel numeri. sed accipere nomine absunt se-
cundum modum intelligendi. quia possumus intelligere nomen non intellecta eius quali-
tate. similiter non intellecto eius numero. unde recte dicit aristoteles. q. phi. zibstrahentius
non est medietas. Secunda preventia vel similitudo est. quod sicut in rebus realibus accipere
rebus distinguunt ab eorum subiectis cum effectus et causa distinguunt in rebus reali-
ter constat autem quod substantia est causa accidentis. ut enim aristoteles. q. phisico. quod materia
cum forma est causa omnium accidentium in composito. sicut in accidentia grammati-
calia distinguunt rebus ab ipsis primum ratione. sicut in accidentia grammatice non sunt de
essentia primum ratione enim accipere est preter intellectum et essentiam illi. cuius est acci-
dens. Sequitur correlarie ex dictis quod ista positio grammatice quod de accipere esse
eadem et identitificari cum primum ratione non est veritati omnino consona ut probabit inferi-
us. ad bonum tamen intellectum accepta poterit sustineri ut patebit in notabili sequenti.

Notandum tertio pro intelligentia ista

utrum accipere primum ratione distinguunt a primum ratione. Et Notandum quod aliqua distin-
guunt dupliciter. uno realiter. alio ratione. Ista dicuntur distinguunt ratione quod distinguunt de
veris considerat de intellectu ut quod in re dicitur unum tamen intellectus accipit illa ut dicitur
sa. ut ad hoc. Tullius. Cicero. illa tria nomen sciant eandem rem rebus. tamen intellectus appo-
bedit et accipit illa tria ut plura. idem enim homo dicebat marcus tullius et cicero. dice-
bat marcus nomen. primum. dicebat tullius ratione genitoy. dicebat autem cicero ratione por-
tionis carnis quod pendebat ex de naso ad modum cicero. alio aliqua distinguunt
rebus et hoc dupliciter. Uno modo facta realitate. et sic ista distinguunt quod distinguuntur
loco et subiecto ut fontes effusio rome et fontes effusio cracovie distinguuntur sic rebus.

Secundo aliqua distinguunt realiter realitate naturarum. que scilicet designant diversitas
suo naturas. licet sunt idem subiecto et numero. et sic albedo. dulcedo et lac distinguuntur
tali realitate. tria enim ista sunt idem subiecto et numero talia distinguunt et dicitur
formaliter dulcedo enim est obiectum gustus. albedo. visus. sicut ergo visus et gustus
sunt sensus realiter distincti sic et dulcedo et albedo in lacte omne quod accipere
reale distinguunt realiter a suo subiecto realitate naturarum. licet non realiter primum
que et subiecto. Veritas primum primum quod dicitur. i. posteriorio. essentie predicamentorum sunt
imprimite. constat autem quod substantia et accipere nominant diversitas predicamenta. Dicitur
etiam. i. phisico. quantitas et substantia si sunt duo sunt. et omnis effectus distinguunt rebus
alter a sua causa constat autem quod accipere est effectus substantie. Veritas scilicet scilicet quod acci-
dens et subiectum sunt idem numero et subiecto primum primum aristoteles. i. topico. quod
dicitur. quod accipere et subiectum numero sunt idem. Istis sic stantibus dicatur quod accipere primum
rationis distinguunt realiter a primum ratione. non sic quod primum rationis realiter esset et primum
rebus accipere suis. sed sic quod ipsa primum rationis inquantum primum rationis nullum accipere
includit ut enim dicitur est ante primum rationis inquantum primum rationis solus designat modum
predicandi essentialiter et significatum quod dicitur imponitur. pbatur primum sic. Sicut est in na-
tura sic est in arte. sed omne accipere in natura realiter distinguuntur a suo subiecto ergo
etiam est ita in arte quod omne accipere primum rationis distinguuntur a primum rationis maior est arti-
flore. q. phisico. Ad hoc est nota quod accipere et subiectum dicitur predicamentum. ergo realis
terminis enim quod dicitur predicamentum realiter dicitur realiter. Secundo pbatur omnia que se trans-
ferunt secundum aliquam similitudinem se transferunt. sed accipere intentionalia et in arte sunt
translata ad similitudinem accidentium realium. constat autem quod accipere reale distinguunt
rebus a subiecto. ergo similiter etiam est ita in arte. maior est aristoteles. vi. topico. mi-
nor est nota quia ars sequitur naturam. Tertio pbatur sic. omne primum distinguuntur a
suo posteriori. sed primum primum natura est primum accidentibus suis igitur distinguuntur
tur. Ad hoc quod idem non est primum et posterius minor. quod primum dicitur modum predi-
candi essentialiter constat autem quod modus significandi essentialis est causa accidentalis quod ad
modum substantie est causa accidentis. Etiam primum absolute dicitur modum predi-
candi essentialiter. subiectum autem est primum accipere natura tpe et dione. Quarto pbatur. Illa
sunt distincta realiter quorum unum variat reliquo non mutato. sed aliqua primum
nis manet invariata et eius accipere variatur ergo distinguuntur maior est nota
minor. quod dicitur albus homo. et alba homo hic variat accipere quod generis. et tamen manet idem
nomen. In prima oratione enim homo est generis masculini. in secunda feminini. Sequitur
correlarie quod sicut accipere in natura realiter distinguuntur a subiecto licet numero sunt
idem sic etiam potest dici in arte quod primum distinguuntur realiter a primum ratione licet possunt
mus precedere quod numero et subiecto sunt idem primum primum veritas correlariis. quod acciden-
tia intentionalia et artis sunt translata ab accidentibus realibus.

Notandum quarto et ultimo. quod scilicet

per questionem que fuit utrum primum nomen sit scire substantiam. Et Notandum quod
philosophus scilicet maioris dicit. primum est nomen significare substantiam cum qualitate.
Sciendum quod substantia caput dupliciter. Uno proprie et sic substantia est res per se existens
vel per se per se existens. exemplum primum ut homo. alio iohes. petrus. cum scilicet alio.
licet enim anima. non est ens per se tamen anima est pars hominis dicitur enim in predicamentis quod per
substantie est substantia. Iste modo non caput substantiam cum dicitur nomen sciat substantiam.
Ratio quod albedo et nigredo sunt nomina et non sciant substantiam albedo enim vel ni-
gredo non significat rem per se existentem sed alteri inherente. naturam enim nullum
accipere est per se. Secundo caput substantia compositum. ut tamen valet sicut essentia
et sic caput est dicitur omne nomen sciat substantiam. accidentia enim ita habent essentiam
et naturam propriam. sicut substantia licet non perfectam naturam sicut substantia ut de-
clarat doctor laudatus in tractatu de quiditatibus rerum. primum ergo nomen quarto mo-
do

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

*De diffinitione actus
et essentiae
et quod sit
et quod non sit
et quod sit
et quod non sit*

Definitio prima generalis
data a philosopho doctore

ut iohannes dicitur ut homo. Proloquens bene qualitate nostra intelligenda scilicet
dicitur quod per rem nostram debet intelligi scaturum nostrum. Significare autem discretum est scilicet
re unam rem tantum et non plures uniuoce et diuissim. Dico notatim quod nomen proprie
qualitatis scaturit unam rem tantum uniuoce. quod equiuoce potest plures significare ut hoc
nomen iohannes significat oves vocatos hoc nomen iohannes. hoc tamen est equiuoce. quod
vno nomine et diuersis rationibus saltem accidentalibus. Alia enim ratione unus vocatur ioha
nes et alia ratione alter. unus enim vocatur iohannes quod pater suus ita vocabatur. alter quod
natus est in die iohannis. Equiuocatio tamen talis non est proprie dicta. Si enim nomen
proprie essent equiuoca equiuocatio proprie dicta tunc non possent poni in principio et
quo nullum equiuocum ponit in predicamento ut sic. constat autem quod nomen proprie ponuntur
in principio substantie ex quo libere prime. Ista ergo equiuocatio est accidentalis tamen
imprope dicta. Dico notatim scilicet quod nomen proprie scaturit unam rem diuissim quod
punctum potest scire plures. ut hoc nomen iohannes significat corpus et animam. sed
non diuissim. quod nec corpus per se est iohannes nec anima. per corpus autem anima sit constituit totum compositum.
Significare autem communiter est significare plures res uniuoce et diuissim. ut
homo significat omnes homines qui naturam humanam participant.

Notandum secundo. quod qualitas quantus

dictum ex ista donati describitur sic. Qualitas est nomen unum vel plurius. que dicitur con
ter intelligitur sic. Qualitas est nomen aptum natum significare tantum unam rem uniuo
ce et diuissim vel plures. In quod dicitur nomen ponit pro genere quod dicitur intelligi quod dicitur
qualitate est bona. omne enim accidens debet diffiniri per suum subiectum ut ostendit. vii.
methice. modo qualitas est accidens nostrum. ergo bene dicitur qualitas est nomen. Non
est tamen intelligendum quod qualitas simpliciter esset nomen. eo quod omne accidens realiter distin
guatur a subiecto suo ut declaratum est in precedenti questione. Sed est intelligendum
quod qualitas sit esse materiale est nomen. quod omne accidens et subiectum nullo sit
idem. ut dicitur. s. topico. Cum vero in dictione dicitur unus. tangit qualitas pro
pria. vii Qualitas propria est nomen unum. s. rei scaturit ut iohannes. Iohannes enim
significat individuum. modo omne individuum est unum numero. dicitur enim Boetius
in libello qui intitulatur de vno et vniuersitate. Omne quod est. ideo est. quod unum numero et sin
gulare est. Cum vero dicitur vel plurius tangitur qualitas appellatiua. vii quali
tas appellatiua est nomen plurius. s. rei significatiua ut homo. homo enim est unum
uersale. omne autem vltimum significat oia sua supposita que in illa natura tota continentur.
Non est tamen intelligendum quod vltimum primo et directe significat singularia quia primo
et directe significat naturam communem. et ex parte scaturit individua que illa natura
communem participant. vii et dicitur Richardus. biligam. homo hominem scaturit. natura hu
mana primo et principaliter. et tamen nullum hominem. s. singulare scaturit. primo et directe.
Ite bene ex parte. Quatuor autem modis aliquid dicitur significare plura. Primo actu.
ut homo actu scaturit multa. Secundo opinione. ut hoc nomen de sol luna mundus signi
ficant plura opinione. Primo enim impossibile opinatur est esse plures deos. sicut mun
dos et plures soles. licet ergo hoc nomen de significat tantum unam rem actu. apte
tudine tamen significat multas. Sic etiam sol significat actu tantum unam rem. aptitudi
ne tamen significat multas. Vnde et ista nota sol de mundo sunt qualitates appellatiue.
Ista tamen aptitudo in illis nominibus significare plura non tenet se ex parte rei sed ex p
te impositionis ut dictum est. quod dicitur esse plures deos. Tercio nomine significat
plura potentia et successione ut fenix. unica enim est avis in mundo que de fenix ac
tu. potentia tamen et successione sunt plures. Dicit enim plinius quod fenix est unica avis
in arabia que cum senescit. tpe calidissimo colligit ramos exarctos de arbori
bus nobilibus et in dorsum suum ponit et volat in sursum quantum altius potest in ra
diu solis. et sic ista ligna accendunt et descendens in certum locum fenix comburi
tur. ex cuius cineribus alia fenix postea generatur. Quarto nomine significat plura

Quia si nomen actu intelligitur
et plura significat actu
et nomen opinione intelligitur
et plura significat opinione
et nomen potentia intelligitur
et plura significat potentia
et nomen successione intelligitur
et plura significat successione
et nomen in mundo intelligitur
et plura significat in mundo
et nomen in arabis intelligitur
et plura significat in arabis
et nomen in dorsum intelligitur
et plura significat in dorsum
et nomen in sursum intelligitur
et plura significat in sursum
et nomen in radiu solis intelligitur
et plura significat in radiu solis
et nomen in certum locum intelligitur
et plura significat in certum locum
et nomen in comburi intelligitur
et plura significat in comburi
et nomen in generatur intelligitur
et plura significat in generatur

et nomen in mundo intelligitur
et plura significat in mundo
et nomen in arabis intelligitur
et plura significat in arabis
et nomen in dorsum intelligitur
et plura significat in dorsum
et nomen in sursum intelligitur
et plura significat in sursum
et nomen in radiu solis intelligitur
et plura significat in radiu solis
et nomen in certum locum intelligitur
et plura significat in certum locum
et nomen in comburi intelligitur
et plura significat in comburi
et nomen in generatur intelligitur
et plura significat in generatur

forma

Imaginatio. ut hoc nomen chymera est nomen appellatiuum et non significat plu
ra actu nec potentia nec opinione. sed imaginatione. significat enim illud quod per par
tes sue diffinit. ois exprimitur. ut caput virginem ventrem leoninis. et caudas
serpentinam. Dictum enim est ante quod chymera est ens secundum imaginationem que inas
ginatio est impossibile. ut dicitur. i. phisicorum.

Notandum tertio quod qualitas in nomine

est duplex. Cuius ratio est ista quod qualitas recipit a forma. sed forma rei est duplex
considerat dupliciter. Primo enim forma considerat absolute et secundum se et sic est vltimum et
ab illa forma sic considerata accipitur qualitas appellatiua. appellatiua enim qua
litas scaturit rem communibile multis. communicari autem multis est de ratione vltimum. vlti
mum dat esse nomen et rationem suis singularibus. ut dicitur. vii. metha. vii et dicitur qua
litas appellatiua quasi ad plura pulsus. nomen enim appellatiue qualitatis pellitur
ad multa scandia. Secundo considerat forma rei non absolute et secundum se. sed ut est in cer
ta materia recepta. et sic forma est individua et singularis. Dicit enim thomas
in de ente et essentia. quod forma rei secundum se accepta vltimum est. sed considerata ut recipit
in materia que materia est principium individuationis. tunc forma singularis et in
diuiduatur. et a tali forma sic in materia indiuiduata recipit qualitas propria.
Vnde et dicitur qualitas propria quasi portis et multitudine posita. quod tamen vni conue
nit. potest enim sunt parua forma in corpore naturalis per que exit sudor. et sunt multa. sic
per quamdam similitudinem dicitur proprium quasi portis et pluralitate significati
onis priuatum. patet ergo vni sumitur qualitas nominis originaliter. De ista ra
men melius patebit in sequentibus.

Notandum quarto. quod quia qualitas est

modus significandi nostrum accidentaliter. ois autem modus significandi originaliter sumitur
a re mediante modo intelligendi. Primo enim modus scandi sumit a modo intel
ligendi. modus autem intelligendi accipit a modo essendi et modus essendi est princi
piu remotu et originale modoru significandi. modus autem intelligendi propinquus
optet ergo intelligere a quo modo essendi originaliter sumit qualitas nominis.
Pro quo notandum quod licet dictum est innotabile quod qualitas sumit a forma. et forma
est duplex. s. vltimum intellecta a qua sumit qualitas appellatiua et singulariter ac
cepta a qua sumitur qualitas propria. Vnde autem hoc latius et distinctius intelligere
tur. Sciendum est secundum autorem modoru scandi quod qualitas ponit a donato per ac
cidente nostrum. non sic quod esset aliqd nomen quod nullum esset qualitas. sed sic quod quali
tas est preter intellectum essentialiter nostrum. ut possumus intelligere aliqd nomen esse per
ordonis et non intelligendo eius qualitate omne enim prius potest intelligi sine posse
riori ut dicit purpurus. ergo possumus intelligere aliqd esse nomen non intelligen
do eius qualitate. Caput ergo qualitas originaliter a modo essendi forme qui modus
essendi est duplex. Unus enim modus essendi forme est cois quod scilicet forma absolute
et secundum se et eius ratione absoluta considerat. et sic ab illo modo essendi capitur qualitas
appellatiua. nomen enim qualitatis appellatiue scaturit rem concabile multis. forma
rui autem ratio est concari et dare esse multis. Aliter est modus essendi forme appropia
tus vel singularis. quod scilicet forma considerat ut est limitata in certa materia et singu
laris. et ab illo modo essendi forme sumit qualitas propria. sicut enim forma consi
derata ut est in certa materia indiuiduatur et eius concabilitas terminat sic si
militer nomen proprie qualitatis tantum unam rem significat. ut. ergo vnde origi
naliter sumit qualitas appellatiua et etiam propria. Ista notabilia sic statuuntur est.

Conclusio responsalis. Tantu due sunt

D

qualitas in nomine. scz propria et appellativa. Dicitur conclusiois veritas patet ex his que dicta sunt.

Alterum. littera donati est incongrua ergo pbatur. In ea interrogatiui et responsiui disconueniunt in casu. igitur est incongrua tenet pna. qz hoc est contra regulam cōem grāmaticē. in qua dicit qz interrogatiui et responsiui debent cōuenire in casu anis. qz interrogatiui scz quo est abiti casus et responsiui bigita est nti casus. **D**ico verū argumentū cōcludit qz interrogatiui et responsiui debent cōuenire in casu qn regunt ab eodem regente. vt qd currit rīde tur iohes. et quādo regunt ex eadem vi. Si aut regunt ex diuersis virtutibus non oportet qz sit in pposito. qz interrogatiui quo regit ab illa prepōne in apte potest nature. et responsiui bigita regitur apartean ex vi persone ab illo verbo est. quare argumentum non concludit.

Alterum. aliquid est nomen qd nullius est qualitatis pbatur. qz hoc nomen qd est nomen vt notū est et nullius est qualitatis. pbatur qz donatus dicit in capitulo de pronome qz quis est min⁹ qz finite qtitatis modo talis nec est pna nec appellativa. **D**ico qz donatus dicit qz hoc nomen quis sit min⁹ qz finit. non voluit dicere et negare qz quis non esset appellatiue qualitatis sed voluit ibi dicere qz non ita certe significat sicut alia nomina.

Alterum. aliquid est nomen qd nullius est qualitatis pbatur de isto noie magis. Non pte vt notū est. non etiā appellatiue pbatur. Illud qd ex impositione scaturit vnam rem nō ē appellatiue qualitatis. sed hoc nomen magis scaturit vnam rem ex impositione ergo. Adator qz nomen appellatiui ex impositione scaturit multas res. Adior qz hoc nomen magister imponit ad scandum vna rem quādo quis pmo uetur ad dignitatem magistratū. **D**ico verū argumentum pcludit si hoc nomen magister imponeret ad scandū vna rem cum qd pmo uetur in magister sed in tali pmo uitione pte non imponit ei hoc nomen. sed tñ verificatur de ipso mediante copula de presenti. de quo prius non verificabat nisi mediante copula de potest vel erit et sic argumentum non concludit.

Alterum. aliqua sunt nomina que nullius sunt qualitatis. igitur pbatur de istis nominib⁹. ois null⁹ quilibz q nullius sunt qualitatis pbatur. **N**ō appellatiue qz nō sunt termini cōes in logica ergo nec sunt appellatiue qtitatis in grāmatica et pna. ab eodē ad idē. qz termin⁹ cōis in logica est nomen appellatiui in grāmatica. vt pte de istis nominib⁹ lapis. lignū anis aut est notum. qz ois nullus qlibet sunt sinkatbegreumata. modo sinkatbegreuma nō ē termin⁹ cōis. **D**ico verū argūtu cōcluderet si termin⁹ cōis in logica. et nomen appellatiui in grāmatica essent idē puerbilititer. sed hnt se sicut supius et inferi⁹. nomen enī appellatiui est supi⁹. et termin⁹ cōis inferius. ois enī termin⁹ cōis nominalis est nomen appellatiui. sed nō eodē modo sinkatbegreumata enī sunt nomina appellatiua et non sunt termini cōmunes. ex quo non pdicantur de pluribus.

Alterum. nulla est qualitas cōis. igitur nulla est qualitas appellatiua. tenet pna ab eodem ad idē anis. nulla est res cōis igit nulla est qualitas cōis. Anis pte autoritate Boetij in li. de vno et vnitate. cū dicit qz ois qd est ideo est. qz vnum nūero et singulare est. **D**ico verū argūtu cōcluderet si qtitas diceretur appellatiua vel cōmuni ratione modi. essendi. sed dicitur communis ratione modi significadi. qz nomen appellatiue qtitatis significat multas res.

Alterum. aliquid est nomen qd nullius est qualitatis. pbatur de isto noie vrista. **N**ō pte pbatur. Illud qd scaturit multas res non est qualitatis pte. sed vrista scaturit multas res. Adator qz nomen pte qualitatis tñ scaturit vnam rem. Adior qz hoc nomen vrista scaturit istam aquam que fluxit an⁹ decē annos et qz hodie fluxit et que fluxit post centū annos que non est eadē aqua. **D**ico vñ argumentū concludit. qz licz non est eadē aqua simplr que fluxit hodie et qz fluxit ante et

fuerit postea. sufficit tñ qz est eadem aqua fm successiōem. Pro quo intelligendo. Sciendū qz aliqua dicunt idem trib⁹ modis. Primo aliquid dicit idem simpliciter in quo simplr nulla est facta mutatio et sic deus dicit idem. de em est immutabilis. vt pte. xij. metha. Secdo aliquid dicit idem qz eius pna pncipal⁹ semp est eadem et sic homo dicitur idē p totam vitā suam. qz aia sua semp est eadem. Tertio aliquid dicitur idem fm successiōem et p similitudinem sitū et ordinē quo ad celum. et sic vrista dicit idem fluxit qui itaz fluxit et fluxit an⁹ centū annos et fluxit post centū annos. qz cōtinue vna pars succedit aliam et etiam est in simili sitū et ordine ad celū vrista. qz proprie est nomen situs et non substantie.

Alterum. aliquid est nomen qd nullius est qualitatis igitur pbatur. qz hoc nomen deus est nomen et null⁹ qualitatis non pte qz deus est vlt et species. vt cōiter dicunt logici modo. pte non est spēs nec vlt. **N**ō appellatiue pte qz nomen appellatiue qualitatis scaturit multa. sed de tñ vni conuenit. qz vnus est deus maior est nota sistr minor. **D**ico qz hoc nomen deus est nomen appellatiue qualitatis et licet non puenit multis actu. tamē pte pte. Et si dicit se quis deus significat multa aptitudine ergo actu tenet pna qz aptitudo est reducenda ad actū. Dicitur enī. j. celi. frustra est calciatio. cui⁹ nō est calciamentum. Dico verū argumentum cōcluderet si aptitudo reduceret ad actū. sed nō oportet qz aptitudo reducat ad actū sed potentia reducat ad actū. Sequit correlatiue pte qz aptitudo et potentia dicit tripliciter. pte qz aptitudo sequit formā sed potentia materiam. Secda dicit. aptitudo non reducat ad actum sed pna si non est frustra reducat ad actū. Ratio quare aptitudo non reducat ad actum. quia aptitudo requirit formam. modo forma est ens in actu. ens enim in actu est forma vel ens habēs formam. Sed potentia reducat in actum. qz potentia sequitur materiam. modo materia non est in actu sed in potentia tñ vt dicit. j. phis. Tertia dicit qz aptitudo pssupponit rem esse. sed pna non pssupponit rem esse vñ hec est va antips potest currere. sed hec est falsa. antips aptus natus est currere.

Alterum. aliquid est nomen qd null⁹ est qualitatis pbatur. qz nomen materialiter captū est nomen vt notū est et nullius est qualitatis pbatur. nō pte. quia nomen materialiter supponens scaturit plura igit pbatur. qz scaturit et sup sile. modo id qd scaturit se et suum simile scaturit multa vel plura. Dicunt enim plurales locutio nūero duorū est cōtenta. Non etiā appellatiue. pbatur autoritate grāmaticorum qui dicunt. Est pte qualis omnis vox materialis. **D**ico verū argūtu cōcludit qz si nomen materialiter captū solum accipit pro se tunc est pte qualitatis. qz sic tñ accipitur sub cōceptu vnus. Si aut nomen materialiter supponens accipit pro se et sibi simili tñ est appellatiue qualitatis. qz sic accipitur sub conceptu pmi ergo et.

Compatiois gradus quot sunt. Tres. Qui. Positiui. vt doct⁹. Cōpatiu⁹ vt doctior. Suplatiu⁹ vt doctissim⁹.

Vtrū tñ tres sint gradus compatiois.

nis. Pro intellectūe questiōis more. **M**orādū est primo. qz Cōpatio dicitur sic. Compatio est noim eiusdē casus idē notatū vel idē notare appentū fm magis et minus in diuersis gradib⁹ debita collocatō. Que dio compatiois de clarat esse bona. In ea enī primo pte pte ponitur debita collatio. vñ debita collatio ē qz suppositiu⁹ est singularis nūeri etiā cōpatiu⁹ et suplatiu⁹ hnt esse singularis nūeri. et ergo hic non est cōpatio. doct⁹ doctior doctissim⁹. Dicit scdo noim eiusdē casus. qz si cōpatiu⁹ et suplatiu⁹ essent diuersorū casū nō essz cōpatio. **D**icit

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

20

describitur sic. Gradus cōpationis est nomē p̄cretiue p̄cans dispōem intensibile
vel remissibile augmentabile vel diminubile cum excessu vel sine excessu. Dicit̄
p̄mo in dione grad⁹ cōpationis est nomē p̄cans p̄cretiue. vñ Significare p̄cre
tiue est p̄care adiectiue. Significare autē adiectiue est p̄care subam et accis. acci
dens formatr. et subam materialiter. vt albus formatr p̄cat albedinē. S̄z em̄ in p̄
dicamentis. Nilbus solā qualitātē p̄cat qđ est verū formatr. materialr albus
p̄cat subam vel subm̄ in quo est albedo. vñ et concret⁹ dicit̄ a con qđ est simul et
cerno. i. significo quasi s̄il cernēs vel p̄cās duo. Dicit̄ scđo in dione. dispōem intē
sibilem vel remissibilem. augmentabilem vel diminubilem. p̄o quo sciēdum qđ in
tensio et remissio p̄rie conueniūt qualitātibus. augmentatio autē et dim̄nutio
qđ. i. tati. vñ Intensio est p̄cantis qualitatis in subcō fortificatio. vt cum alqd ē
modicum albū et postea fit magis album. et dicit̄ intensio quasi intrus cēsis. Pl
ud em̄ p̄rie intendit qđ incipit magis vt s̄z in p̄ntis. Remissio autē est p̄cantis
qualitatis in subcō debilitatio vt cum aliquid est calidū in summo et postea
fit tepidū. Augmentatō est p̄cantis quātitat̄ maioratio. vt cum aliquid est
parvū modo crescēdo et vegetādo fit maius. Diminutio est p̄cantis quātitat̄

Hamilton & Co. Juniors address
London & Co. London & Co.
two young men continuing
the same business
and not yet partners & sons.

222
Caminus
in lumen
per arto

de leda miser adde rimus erit miserrimus. Exceptioes harum regularum sunt
cōes vñ videant in petro helie. Terminationes aut suplatiui sunt octo. timus vt
optimus. finus vt doctissim⁹. limus vt humilim⁹. rimus vt maxim⁹. rimus. vt
pauperrimus. remus vt supinus. finus vt infimus nimus vt minutus.

Notandū tertio qd aucto: modorū scā

di dicit qd comparatio pro tanto a donato ponit p accidente nois qz est extra in
tellectu essentialiter nois. possum em intelligere aliquid esse nomē essentialiter
non intellecta eius comparatioe. eo qd prius potest intelligi sine posteriori ad acci
dens aut sufficit qd abest suo subiecto p m modus intelligēdi vt dictum ē supius.
omnis aut modus significadi capitur a suo modo essendi originaliter. Ideo sci
endū qd qz esse nomen compabile scā forma que licet p m sui essentia non susci
piat magis et minus. tñ p m esse qd habet in subiecto suscipit magis et minus
intenditur et remittit. vt ostendit hoc aristo. in li p dicatione in pto qualitate.
vbi dicit qd qualitas p m se non suscipit magis et minus sed p m esse qd habet in subiecto.
Et qz esse forme triplē potest se habere in subiecto. qnqz forma habet esse in sub
iecto absolute et simpliciter. non cū excessu respectu alterius. et hoc scatur p positū.
vt albus. Scda forma habet esse in subiecto cum excessu mediocri respectu alteri
us et hoc esse scatur p cōparatū vt albi⁹. Qnqz scda forma habet esse in subiecto
cum excessu in summo respectu alterius et hoc significat p suplatiū. Ideo compa
tio originaliter sumit p m auctorem modorum scandi ab esse forme qd hz in subiecto
suo et qd hoc esse variat tribus modis. qz etiam tres sunt gradus comparatioe et
nō plures. p igit qd tñ tres sunt gradus pparatioe in gramatica qd nō pparat.

Notandū qd Cōparatio p m auctorem

modorum scandi est mod⁹ scandi nois attribut⁹. et cōcessus nois ad scandū res
sua intensibile vel remissibile. augmētabilem vel diminubilem vt est in subiecto
simpliciter vel cum excessu circa terminū vel cū excessu in terio. Et in ista dīoe tangitur
simplex gradus comparatioe. Cū dicitur simpliciter in subiecto tangit positū. Cum di
citur cum excessu citra terminū tangit comparatū. Cum vero dicitur vel cū excessu in
termino tangit suplatiū. vñ positū p m auctore modorum scandi describitur
sic. Positiuus est modus scandi attribut⁹ nois ad designandū rem suā vt est in sub
iecto simpliciter vt albus. Comparatiū est modus scandi nois attributus nois ad de
signandū rem suā prout est in subiecto cum excessu citra terminū vt albi⁹. Supla
tiuus est modus scandi nois attributus nois ad designandū rem suā vt est in sub
iecto cū excessu in terio. vt albi⁹. Scim est etiā qd est vna regula notabi
lis in gramatica circa pparatōem attendēda. Noia adiectiua que hnt i aut vs vt
u ante us. vel etiā u ante is non hnt comparatōem pparatū. sed circūlocutiū per
suum positū et cū hoc aduerbio magis. em p m vt egregius qd sic compa
t. egregius magis egregius. em scdi strenuus magis strenuus. em tertij tenuis
magis tenuis. Et illius regule duplex est causa. Prima ppter equare malum so
num. si em diceret egregius egregior. arduus arduior et turpis turpi⁹ ppter
nimum et frequentēscursum vocaliū. qui pcurus causat malū sonū. Scda cau
sa est repugnācia duarum regularum in gramatica et hec causa est melior. Pria
qz est regula gēralis in gramatica qd ois comparatiū regulariter format⁹ debet ex
cedere positū in vna sillaba. Scda regula qd qñ illa vocalis i ponit inter duas
vocalē tunc amittit vim vocalis et fit psonans et debet pphabari cum vocali
sequenti. Rōne prime regule deberet dici plus pñor p tres sillabas. Rōne scde re
gule deberet dici pñor p duas sillabas. Ne ergo alicui regule esset cōradictio eo
q ambe sunt autēce in gramatica. gramatici inuenerunt medium q talia noia

Emul apud lingv latin
dicitur ut p m format
opulenta humior ut Curo
in q. offmly humior dpa
m m format

Donatus
magis

habent comparatiū per circūlocutiū positū et huius aduerbiū magis. Et hoc
tangit alexander cum dicit. Vel u si sit us sequitur magis et positū. Aut u si
pñit is tenuis sit tibi celsus. Strenuus et dubius plus arduus egregius qz. Per
magis ista suum formabunt comparatiū. Istis notabilibus sic stantibus est.

Cōclusio respōsalis Tñ tres sunt gra

d⁹ cōparatioe specificē et formālī distincti. et hoc cōparatioe pplete p m diuisione
mediatā et cōter cōsuetā fieri. Veritas huius cōclusiois patet ex sufficiētia
et est ista. Dis gradus pparationis aut scatur cum excessu aut sine excessu. si sine excel
su sic est positū si cum excessu hoc est dupliciter. Aut cū excessu in summo sic est
suplatiū. aut cum excessu mediocri sic est comparatiū. Dicitur pmo incōcōe.
q tñ tres sunt gradus comparationis complete ppter comparationem in comple
tā que tñ sit per duos grad⁹ vt inuenis iunior. Dicitur scdo in cōcōne p m di
uisionem mediatā qz scdm diuisionē immediatā essent tñ duo gradus compari
onis vt dictū est in sufficiētia. Et sunt grad⁹ comparatioe inuēti duplici de cau
sa. Primo vt vñ et idem accidens p m specie possit inesse eidem rei vel etiā di
uersis rebus cū excessu vel sine excessu. Dico notanter idem accēs p m species
qz idem accēs p m numerū non pōt inesse diuersis rebus. Dicitur em. vñ me
thaphi. Accidens nō hntat de subiecto in subiectū. Et. tñ. pñi. dicitur. Idem
non est in diuersis. Scdo causa breuitatis breuius est em dicere. fortes est albi⁹
platonē. qd dicere fortes est magis albus q plato. Et breuius est dicere. fortes
albi⁹ hominū q dicere. fortes est albi⁹ inter homines.

Primo non sunt tres grad⁹ comparatioe igitur pbat. qz positū non est
gradus comparatioe. pbat p oem gradum res comparat. sed per posi
tū res non comparat igit maior est nota. minor qz ois comparatio fit cū
quadam excedentia vel excessu. vt iohes est doctior petro. modo positū signifi
cat sine excessu. Dico verum argumentū pcludit qd per comparatū res cōpar
atur sed sine excessu. licet vt in plurim comparatio fit cum excessu.

Scdo non sunt tres gradus comparationis. pbat solum comparatiū est
gradus comparationis pbat auctoritate. Billigā qui ostendit qd ois gra
dus cōparationis dicitur comparatiū. Dico verū argumentū cōcludit
qd ois gradus comparationis dicitur comparatiū capiēdo comparatū cōiūnter. q
debet capi pñe. et sic comparatiū dicitur gradus comparationis p excellētiā. qz
per ipsum sepius res comparatur et est visitatio q alij duo gradus.

Tertio non sunt tres gradus comparatioe igit. pbat non omne nomē cō
patur per istos tres gradus igit pbat de noibus iuuenis senex que so
lum comparatur p duos gradus vt iuuenis iunior. senex senior. Dico
verum argumentū cōcludit qd tres sunt gradus comparatioe cōplete in com
paratione tamē incompleta et imperfecta non oppter esse tres gradus.

Quarto quinqz sunt gradus comparationis ergo non tres. pbat de ista
comparatione p pñor primus. tunc vltra primus primior primissim⁹.
Dico verū argumentū cōcludit. qd primus pñt esse positū et etiam
suplatiū respectu diuersorum. qñ em importat pñitū loci tunc est supra
tūus huius comparationis p pñor primus. sed qñ significat consanguinita
tem tñc est positū huius comparationis primus primior primissim⁹.

Quinto plures sunt gradus comparationis q tres. ergo pbat. qz sex sunt
gradus comparatioe. pbat qz tres sunt gradus cōparationis ascendendo
vt magnus maior maximus. sñt sunt tres gradus descendēdo. vt pñus.
or. mus. Dico cōclusio intelligitur qd tres sunt gradus comparationis veruz
est de comparatione que fit per ascensum et non de comparatione que fit p descensum
Vel dico q comparatio que fit p descensum comprehendit sub pparatione que fit per

ut dicit qd qz qz qui sunt ascendendo p descendendo pñitū
pñitū est pñitū format⁹ pñitū est pñitū format⁹
pñitū est pñitū format⁹ pñitū est pñitū format⁹
pñitū est pñitū format⁹ pñitū est pñitū format⁹

assensum. eadē enim est via ab athenis ad athebas. itē phisicorum et econverso.
¶ Sexto comparatio in gramatica non est possibilis. igitur pbat qd si sic vt
ergo esset in vna dōne vel in pluribus non in vna qz comparatio est plur
um noim vt dictum est ante. Non em in pluribus qz idē accidens nō po
tēst esse in diuersis subiectis dicit enī. vñ. metha. qz accidens nō migrat de sub
iecto in subiectū. ¶ Dico verū argumentū cōcludit qd idem accis non est in di
uersis subiectis sū numerū sed bene scdm speciem. et sic dico qd bene ppario est
in positio cōpario et etiā suplatiuo sed non eodem modo. qz in positio sine ex
cessu. in comparatio cum excessu mediocri. in suplatiuo cum excessu in sumo.

¶ Septimo. Comparatio non est accis nois. igitur pbat auctoritate psciant
qui non ponit comparatōem. modo psciant est princeps gramaticorū om
ni aut auctori in sua facultate est credendū. ¶ Dico qd locus ab auctori
te negatiua non valet. vñ non sequitur pscianus hoc non posuit pparatōes inter acci
dentia nois quia pscianus solum posuit illa accidentia que cōueniūt cuilibet no
mini modo comparatio non cōuenit cuilibet nomini quia solum adiectiuis.

¶ Octauo et vltimo. Comparatio et suplatiuo non formant a positio igit
pbat. oīne qd sit a subisimili sit. sed comparatio et suplatiuo et positio dicit
spē igitur. cōparatio et suplatiuo non formant a positio. maior est aristo.
vñ. metha. minor patet ex declaratōe cōclusionis. ¶ Dico verū argumentū cōclu
dit qd cōparatio et suplatiuo non formant a positio quo ad significatiōes quia
sic differunt specificē. licet bñ quo ad vocem. vt vox comparatiui et suplatiui for
mant a voce positui vt declaratū est in reals formationis pparatiui et suplatiui.

¶ Que nomia pparant? Appellatiua dūtarat. qualitatē
aut quātitatem significantia. Qualitatem vt bonus malus.

Quantitatē vt magnus paruus. Comparatiuus cui casui

seruit Ablatiuo vtriusqz nūeri sine prepositione. Quo di

cimus enī? doctior illo vel doctior illis. Suplatiuus cui ca

sui seruit? Stō tantū plurali vel collectiue singulari. Quo

modo dicimus enī? Doctissimus poetarum fuit virgilius

vel Optimus plebis.

¶ Vtrū tm noia appellatiua qualitatē et

quātitatē pparant. et vtrum lsa de regimie comparatiui et suplatiui sit bene

assignata. Pro intellectiōne questiōis mote. ¶ Notādum primo qd hec questiō

duo querit. Primo querit vtrum noia significatiua qualitatē et quātitatem com

parant vt dicit littera secundo querit. Vtrum regimie comparatiui et suplatiui in

littera positū sit bene assignatum. Pro intellectiōne partis prime. Notādum qd

ad nomen compabile requiruntur quinque cōditiones. Prima qd tale nomen sit ap

pellatiuum. et per hoc excluduntur noia propria que vt sic. i. inquantum propria

non pparant. Rō qz illud qd debet ppari debet scire rem intensibile vel remissibi

le et scire illud qd suscipit magis et minus. noia autē propria scant subam substā

tia que non suscipit magis neqz minus vt pz in pdicamentis. ¶ Dico qd noia propria

inquantū propria nō cōparant. licet noia propria trāsumptiue sumptas pparantur. vt cū sa
lom on capis p sapiente. et pius pro benigno. Secda cōditio requisita ad nomen
ppabile est qd tale debet scire qualitatē aut quātitatē et p hoc excludunt termini
de pdicamento sube et de alijs pdicamentis qui non pparantur. eo qd non scant
qualitatē aut quātitatē. Tertia cōditio est qd tale nomen habeat vocem abile ad
ppandū. et ergo hoc nomen nimius non pparat. eo qd nō habet vocē abile ad cō
pandū. si enī dicerem? nimius minor. esset minus cōcurfus vocaliū et sic per cō
sequē malus et turpis son? Sic sit hoc nomen par non pparatur. qz nō habet vo
cem abile ad compandū. Sequit correlarie qd candid? pparat et nō minus. Ra
tio qz candid? habet vocē abilem ad compandū et nō minus. sit similis cōparat
et par non pparatur. qz sitis habet vocem abilem ad cōpandū sed non par. Quars
ta cōditio sic requisita ad nomen ppabile qd illi debet scire qualitatē aut quāti
tatē pcretiue. et ergo abstracta nō pparantur ideo qz abstracta vt albedo nigredo
scant formam absolute que forma nō suscipit magis et minus in sui essentia de
enī Silbert? auctor sex pncipiorū forma est simplex et in inuariabili essentia cōsta
bens. Sed cōcreta vt albus niger pparant. qz talia significāt formā vt ē i subiecto
modo forma sū se esse qd habet in subeō suscipit magis et minus vt dicitur in
pdicamentis. Quinta cōditio qd omne ppabile debet esse adiectiui vocis et scari si
mul. et ppter hanc cōditōem hoc nomen qualis non cōparat. licet enī qualis scari q
litate pcretiue tm. qz non est adiectiui vocis et scari simul. ideo nō comparatur.

¶ Notandū scdo pro intelligētia huius

quō noia significatiua quātitatē pparantur ex quo oīne nomen compabile debet scire

re rem que suscipit magis et minus. et aristo. ostendit in libris pdicamentorū in se

cunda pparatē pnti quātitatis qd quātitas non suscipit magis et minus. Mos

tādū qd magis et minus capitur duplr. Vno vt magis dicit intensiōē vt ma

tozem. et min? dicit remissiōē isto? capiendo magis et minus pueniūt soli qua

litati. qz intensio et remissio locū pueniunt quātitatibus et noia pparant quātitates

nō suscipiūt magis et minus qz qualitas nō est quātitas. Secdo magis et min?

capunt vt pparant extensiōē. et isto modo magis et min? cōueniunt etiā quāti

tati. vna quātitas enī est plus extensa qd alia vt vna est pl? extensa qd media et isto

modo cōcedit qd noia pparant quātitatem suscipiūt magis et minus. Sequitur

correlarie licet quātitas non suscipit magis et minus intensiue. enī extensiue et sic

noia pparant quātitatē etiā suscipiunt magis et min? extensiue sed nō intensiue.

¶ Notandū tertio qd donat? in textu de

terminat de regimie pparatiui et suplatiui non pncipali intēde. Rō qz scia donati

ptinet ad etimologiam. scia aut de regimie ptinet ad dyasinteticam. sed facit

donatus ideo vt pfecte notificaret naturam gduum pparatiōis q natura expr

mitur p eozim regimie et cōstructōem. pro quo Notādum qd pparatiuus capitur

duplr. Vno? adiectiue et isto modo cōuenit cum suo substatiuo in accisib? grā

maticalibus vt fortior hō laborat et sic pparatiuus nullū casuz regit. Rō qz adie

ctiui non regit substatiui nec econverso. sed sic pparatiui cōstruitur cum substatiuo

sub cōueniētia gntis nūeri et casus. Secdo capis pparatiui pparatiue et sic habet dus

plex regimie. Vnum regimie accōmodatū et sic regit eundē casum que sunt pos

tiui. sicut enī hec est cōgrua diues agri sic hec dicitur agri. Rō huius dicitur infe

rius. Scdm regimen habet aptepost. pparatiuum et isto? regit aptepost qnqz ablatiui

singularis nūeri vt fortior illo qnqz ablatiui pluralis nūeri vt pz in pstone. Pro q

intelligendo vt vtriusqz in lsa pt teneri duplr. ter. Vno modo collectiue et sic nō

debet hic teneri. qz sic lsa est falsa. valeret enī tm qd comparatiui regit ablatiui vtri

Qualitas
Cuius solus pparatur sit
nomen et adiectiuum
aut angari et minui

Sic sit
Sic sit lig pparatur
Sic sit remissio sit
Sic sit magis sit
Sic sit minus sit

Ab pparata
Sic sit magis sit
Sic sit minus sit
Sic sit intensio sit
Sic sit remissio sit

Quo gntas
magis gntas
minus gntas

magis sit
minus sit
intensio sit
remissio sit

Comparatiui
regit vtri

Si sit magis sit
Si sit minus sit
Si sit intensio sit
Si sit remissio sit

Regit vtri
Regit vtri
Regit vtri
Regit vtri

nis virtute ppria regit abltm qñq; singularis nñeri vt fortio; illo. qñq; vero ab
latiuū pluralis nñeri. vt fortio; illis. et hoc sine prepositiōe. ¶ Dico pmo in cō
clusiōe cōparatiuus pparatiue teutus. qz cōparatiu⁹ adiectiue teut⁹ nullū calum regie.

¶ Quinto nota sciantia subam copant. qd pbat de illo noierónalis qd sciat
subam qponit in pnto sube et tñ pparatur rónalis rónalior rónalissimus
¶ Dico vñ argitū concludit q hoc nomē rónalis inqñit sciat hoim
vel subam pnotando ipam habere aiam rónalē sic est in pnto sube. ⁊ non pbat
vt rónale dñt potētiā ad rōmādū. vt valz tñ sicut potēs vtī rāciōe ⁊ sic bñ pbat

Et aliorum de quibus
 per litteras in fine
 et aliorum de quibus
 per litteras in fine
 et aliorum de quibus

Ar Sexto nota scātia quātitatē nō ppat g. pbatur. Illud qd ppat suscipit magis et min⁹. nōia qntitatē non suscipiunt magis neq; min⁹. Adāior ē nota et est vna pōitō requisita ad nomē ppatibile. Adāior qz qntitas non suscipit magis et min⁹ vt dicit aristo. in pntis. **¶** Dico vñ argntū concludit qz nōia scātia qntitatē nō suscipiunt magis et min⁹. vt magis et min⁹ dicit intētiōnem et remissionē. sed bñ vt dicit maiorē vel minōrē extensionē vt dictū est.

Ar Septimo nota scātia respectū ppat. igitur pba **¶** in notabili secundo tur de isto noie sūtis. qd importat respectū pbat. qz refert ad aliū. Et em aristo. in pdicamētis q sūtis est relatiuū eqpantie et refert sūtis sūtis sūtis. **¶** Dico vñ argntū pcludit qz hoc nomen sūtis non ppat vt importat respectū absolute sed inqntū ille respectus fundat in qntitate ratiōe cuius comparatur.

Ar Octauo magnū parū nō pcat quātitatē. g. pbat qz importat respectū pbat p aristo. in pdicamētis qui dē q magnū quū sunt in pnto respectio nis et importat respectū formaliter. **¶** Dico verū argntū pcludit qz ista nōia magnū parū importat respectū sed rōne istī? respect⁹ non ppat sed po tius rōne fundamenti scz qntitatis. que est fundamētū illius respectus.

Ar Nonno auctor excedit metas. igit ei⁹ pcessus non valet. pbat qz auctor de terminat de regie. mō determinare de regimie ptinet ad dyastheticā. scia aut donari est etimologia. **¶** Dico vñ argntū pcludit qz auctor determi nat de regimie nō pncipalit sed incidētiat tantū vt declarātū est in tertio notabi.

Ar Decimo Compatiū non regit ablatū vtriusq; nūeri. igitur pbat qz nul lus ablatū est vtriusq; nūeri. pbat qz null⁹ ablatū pcat singulariter et pluraliter simul ex quo illa sunt opposita. Illud em qd pcat singulari ter pcat p modū vniū sed id qd pcat plurali pcat p modū plurium mō pcat p modū vniū et plurium sunt opposita. opposita aut non pnt inesse vni vt dē in pōpdicamētis. **¶** Dico verū argntū concludit qz vtriusq; in littera non ca pitur collectivē sed diuīsiue vt declaratum est in tertio notabili.

Ar Undecio Compatiū non regit ablatū igit. qz regit gtm pbat. in ista o: d ne Adāior horū charitas. Dico vñ argntū pcludit qz compatiū pntiue tētus regit gtm. sed compatiue tentus regit ablatū. et hoc vult cōclusio.

Ar Duodecimo et vltio Suplatiū non regit gtm pluralē nomis non colle ctius pbat quia si sic maxie in ista o: dōne leo est fortissimus lincū. sed hoc non pbat vbiq; est regimē. ibi est cōgruitas. sed hec non est pgrua leo est fortissimus lincū. igit maior est nora qz regimen psupponit pgruitatem vt dicit auctor modorum pendi. Adāior est alexandri qui dicit. Lōgrua non est bec. leo est fortissimus lincū. **¶** Dico vñ argntū concludit qz hec non est pgrua leo est fortissimus lincū logicaliter. sed bene est pgrua grāmaticaliter. Ra tio primi qz compatio logicalis requirit qz res ppatē sint eiusdem spēi. vt dicit vñ. phisicop. modo leo et lincū sunt res diuersarum specierum. Rō scdī qz supla tiū regit gtm pluralē nomis non collectivē. et g est pgrua grāmatical iter.

¶ Genera nominū quot sunt? Quatuor. Que. Masculi num vt hic magister. Femininū vt bec musa. Neutrum vt hoc scamnū. Lōmūpe vi hic et bec sacerdos. Est preter ea trium generum quod omne dicit. vt hic et bec et hoc felix. Est et epicbenū id est quod promiscuū genus dicitur. vt hic passer. bec aquila. mustela. miluus.

Verū tñ quatuor sunt genera nom.

scz masculinum. feim. neutrum. et cōe. Pro intellectuione questōis mote. **¶** Notā dum primo. qz genus nōis describitur sic. Genus nōis est proprietās discretiua sexus vel tanq discretiua sexus vel mixtm se hñs vel pncipalium duor abnega tiua. Pro cuius dionis intelligētia bñda. Sciendū qz triplex est genus nōis. f. reale nōiale et imaginariū. Reale est qd per discretiōem sexus pgnoscitur. f. sic di cimus nōia significantia res de sexu masculino esse gñis masculini. nōia vero significantia res de sexu feimo esse gñis feminini. Et hoc genus tangitur in dionē ne cum dicit. genus nōis est. ppter discretiua sexus. Illud aut est genus nōia le et est qd cognoscitur p finales terminatōes. et sic dicimus qz nomia termina ta in us sunt gñis masculini. in a generis feimi in um generis neutri. Tertio ge nus est imaginariū. et est qd cognoscitur a sūitudine alicuius ppterietatis generis realis et sic dicitur. hoc nomen lapis esse generis masculini. non ideo qz signi ficat rem de sexu masculino. eo qz in lapidibus nō est sexus. sed qz significat rem que habet in se ppterietatem gñis masculini. f. ledere pedes. ledere em est agere. age re aut est ppterietas de sexu masculino. vñ dicit lapis quasi ledens pedē. Similiter hoc nomen petra est generis feimi. non ideo qz significat rē de sexu feimo. sed ideo qz hoc nomen petra significat rem que habet in se ppterietatem gñis feimi. et que imitat ppterietatem generis feimi. f. pati dicit em petra quasi pedibus trita et hoc genus tangitur cum dī vel tanq discretiua sexus. In pōdicta ergo dione tan guntur quatuor genera pncipalia. masculinū et feim tāguntur cum dī. genus est ppterietas discretiua sexus vel tanq discretiua sexus. cōmune aut genus tangitur cum dī. vel mixtm se habēs. genus em cōe designat qñq; rem de sexu masculino. qñq; de sexu feimo. vt dicitur inferius. Vltimo vero cum dī. vel pncipalium duo rum abnegatiua. tangitur genus neutrum. genus em neutrum abnegat masculinū et feim genus vt dicitur inferius. **¶** Pro qua dione latius intelligēda optet in telligere qd sit sexus. vñ sexus cōiter describit sic. Sexus est ppterietas rerum aī tarum vñ gñiatum habentum fm qz vnum dicit pariens alterūz vero gene rans. Dicit primo sexus est ppterietas rerum aīatarum ppter excludere res inaias tas in quibus nō reperitur sex⁹. vt in lapidibus sūst per hoc excludit sol et corpo ra celestia. que licet faciūt ad gñiationem. tñ non habēt sexum. dī em. q. phisicop. Homo generat hominem et sol. **¶** aut sol et corpa celestia non habent sexum pa tet. qz sexus solum cōuenit rebus aīatis. corpa aut celestia non sunt aīata saltē nia per inhesionē vt declaratur in phica. Dicit vltimo fm qz vnum dī generans aliud vero pariens. ppter plantas. que quīs sint aīate eo qz habēt aīam vegeta tiuā non tñ hñt sexum. qz vna non dicit generas et alia pariens. **¶** aut apud me dicos vna herba dicit masculus aliqñ et alia feia. hoc est im ppter et similitudina rie. vt in abrothono inuenit mascul⁹ et feina. vt declarat Auicenna in. iij. libro de simplicibus medicinis. Cognoscitur aut gen⁹ nōis duobus modis. Primo a p ois. et hoc penes significatōem et sic dicimus qz nōia scāntia res de sexu masculino sunt generis masculini vt iohes. **¶** Floia vero significantia res de sexu femi nino sunt generis feimi. Scdo cognoscitur gen⁹ in nōie a posteriori. et hoc plu ribus modis. Primo p demonstrationē. vt iste hō in qua o: dōne homo est gñis masculini tñ. et absolute positū est generis cōmunis. Scdo cognoscit per rela tionem. vt homo currit qui mouet in qua o: dōne hō est generis masculini tantū Tertio cognoscitur p additiōem adiectiui ad substantiū. vt albus hō. Quarto per additiōem ecomerfo substantiui ad adiectiui. vt felix vir. Quinto p termina tiōem vt dicitū est. Sexto per prepositionem articuli. Illis em nomib⁹ qñs bus preponitur ille articulus hic. sunt generis masculini. quibus bec sunt gñis feminini quibus hoc sunt generis neutrius.

20m gradus

Notandus scdo. qd gen^o nomis cōiter

describitur sic. Genus nōis est p^oprietas nomis attributa nōi aut ratōe significatiōis vel ex vsu grāmaticorum ut sub p^ogrue est preponibile vñs. p^onomē articulare vel plura. In qua diffinitōe datur p^omo intelligi qd g^ois nōm aliqñ co^ognoscitur ex p^oscatione ut dictum est sup^oius. qñq^o vero p^ognoscit ex vsu grāmaticorum. non em̄ semp^o potest ostendi p^oprietas actiua vel passiua in nōibus. sed sūf^o sicut qd genus eorū est ex vsu grāmaticorū qui p^oferbant nōia talia sub tali vel tā li genere ut patebit inferius. In qua dione scdo tangunt g^ois nōm. cum em̄ dictur articulare vñs. tangitur masculinū seim neutrum et epichēnū. nōibus em̄ il lorū generum p^oponitur vñs articulare tñ. Et vero d^o plura. tangit genus cōe om̄e et dubiū. nōibus em̄ illorū generū p^oponunt plura articularia. ut patebit ex dionibus sequētib^o. ¶ Gen^o masculinū est p^oprietas nōis qua p^ocat p^ocatum suū sub p^oprietate actiua. p^om qua p^oscationē vel vñm grāmaticorū p^ogrue el p^oponunt le vñs articulare. p^onomē. s. hic. sub quo nō est vñusq^o sexus p^ocatū. Et sic per illā p^oculam excluditur gen^o epichēnū. licet em̄ nōi epichēni generis p^oponitur em̄ vñs articulare. s. hic ut h^o passer. tñ hoc nomen nō est g^ois masculinū. q^o sub il lo articulo h^o. hoc nōmē passer p^ocat vñusq^o sexum. s. masculinū et seim. Cōiter au tem describitur genus masculinū. Genus masculinū est nōmē cuius p^ocatum ta pitur a p^oprietate actiua p^oprie vel silitudinariē. Vel qd habet terminatiōem masculi no generi puenientē. Vel q^o in eius declinatiōe p^oponitur el vñs articulare p^o nomē. s. hic. ut hic magister. ¶ Genus seim est p^oprietas nōis attributa nōi qua p^ocat suū p^ocatū sub p^oprietate passiua. p^om qua p^oscationē vel vñm grāmaticorū p^ogrue sibi est p^oponibile vñm articulare. p^onomē scz hec. sub quo nō est vñusq^o sexus p^ocatū. Et hec vñima p^oculā similiter additur p^opter nōia epichēni ge neris quib^o licet aliqñ dō p^oponit hoc articulare hec. ut hec aquila. tñ nō sunt generis seimi. q^o sub illo articulo. s. hec p^ocat vñusq^o sexum. s. masculinū et seimi num. Cōiter aut diffinitur sic. Genus seim est nomen cui^o p^ocatum capitur a p^o p^oetate passiua p^oprie vel silitudinariē. vel q^o habet terminatiōem feminino generi cōuenientē. vel q^o in eius declinatiōe p^oponitur vñm articulare. p^onomē qd est hec. ut hec mīsa. ¶ Scdo neutriū est p^oprietas nōis attributa nōmī ea rōne qua significat p^ocatum suū indifferenter se habente ad p^oprietatē actiuam vel passiua indeterminate ut animal. vel abnegante tam genus masculinū quā seim tam ter minate q^o indeterminate ut lignū. Pro qua dione intelligenda nomen dicitur neutrius g^ois dupliciter vel dīster. Aliqua em̄ nōia dicunt neutrius generis. q^o abnegant vñm sexum tam determinate q^o indeterminate sūt. et talia abnegant vñm sexū simul. et ponunt p^oprietatē nō sexatam. ut lignū. Scdo nōia dicunt neutrius generis q^o abne. tant vñm sexum solum determinate. licet nō indeter minate et g^oaliter. sed ut indifferenter se habent ad vñm sexū. ut aīal. Sequit cor relarie p^omo qd nōia dicuntur neutri^o g^ois dīster. ut patet ex declaratiōe notabi lis. Sequit correlarie scdo. qd neutrum in p^oposito non tenetur pure negative pa ter. q^o neutrum pure negative tentū valet tñ sicut nullus. et sic dicere aliqñ esse neutrum genus. eē dicere nullū gen^o. sed neutrum capit hic positive aliqualiter p^ouat em̄ masculinū et femininum genus et p^oprietates sexus. tñ reliquit prop^o etatem aliqñ in re que non est sexata. Et dicunt grāmatici qd genus neutrum p^o uat masculinū et femininū. et ponit quādam dispositiōes rei carentis sexu ut p^oz in isto nōmē scamū. Vel genus neutriū cōiter describitur sic. Genus neutrum est cuius p^ocatū nec capit a p^oprietate actiua nec passiua. sed abnegat vñm sexū pro p^onatē. vel quia habet terminatiōem neutro g^ois cōuenientē. Vel quia in eius de clinatiōe p^oponitur vñs articulare. s. hoc. ut hoc scamū. ¶ Pro diffinitōe g^ois cōis. ¶ Notandum qd genus cōe capit dupl^o. Vno modo p^oprie et sic distinguit

et epichēnū ut patet ex textū comprehenduntur sub g^ois cōmuni ut d^o in notabi li tertio. Scdo capitur genus cōe cōiter. ut sub se comprehendit genus om̄e et epichēnū et sic genus cōe cōmunitur capiti est duplex. Quoddā est genus cōe vñus articularis tñ qd scz sub vno articulo comprehendit vñm sexū. ut ge nus epichēnū hoc em̄ nōmē passer sub isto articulo hic. p^ocat masculinū et etiā se mellam. Aliud autem est genus cōe pluriū articularium. et hoc est duplex. Quod dam duorū tñ. et hoc est duplex. Quoddā em̄ habet duo articularia copulatiū et hoc vocatur gen^o cōe p^oprie sumptū. ut hic et hec sacerdos. Quoddā aut habet duo articularia disunctim et hoc vocat dubiū. ut hic aut hec dies. ut dicit infer rius. Quoddā aut est genus cōmune pluriū articulariū quam duorum. ut tri am. et hoc vocatur om̄e. ut hic et hec et hoc felix. Cōe genus p^oprie sumptum de scribitur sic. Est p^oprietas nōis qua p^ocat significatum suū sub p^oprietate actiua et passiua simul p^om qua significatiōe vel vñm grāmaticorū p^ogrue el p^oponunt duo articularia cōiunctim. ut hic et hec sacerdos. Et non d^o genus cōe a cōita te essendi. q^o nulla res cōis est que esset mascul^o et femella simul. sed dicit gen^o cō mune a cōitate significandi. q^o nomen cōis generis quādoq^o significat rem de sexu masculio. qñq^o rem de sexu seim. ut hoc nōmē sacerdos qñq^o significat mas culinum. qñq^o femininū. iuxta em̄ ritum gentiliū virgines et puelle fuerāt sacer dotes. ut in templo veste dee puelle ministrabāt et sacerdotes erant. Non est er go hoc nōmē sacerdos impositū in ordie religionis xpiane. q^o mulieres in ecclesia non sunt sacerdotes. sed est impositū p^om ritum et modū gentiliū. ¶ Cōiter aut describitur sic. genus cōe est genus. cui^o p^ocatum accipit tam a p^oprietate actiua vel passiua sine abnegatiōe vñm sexū p^oprietatis. Vel quia habet terminatiōem nōi cōis generis cōuenientē. Vel q^o in eius declinatiōe p^oponuntur duo articula ris. p^onomina copulatiū. ut hic et hec sacerdos.

Notandus tertio qd donatus in textu

volens ostendere genus om̄e et epichēnū dicit. Est preterea trium generū qd omne dicitur. ut hic et hec et hoc felix. Est et epichēnū id est qd promiscuū di citur. ut hic passer hec aquila mustela miluus. In qua littera p^oterea est vna di ctio et est consuetio conditiōnalis importans subdiuisiōes generis cōmuniū. ut littera valeat tantū. preterea vel insuper. Sciendum qd genus cōmune est duplex. quoddam em̄ est cōmune qd habet tria articularia et hoc vocatur om̄e. et quod dam est genus cōmune vñus articularis tantū. qd vocatur epichēnū vel pro miscuū genus. Si enim preterea in textu essent due dictiones donatus contradi ceret sibi p^o. eo q^o p^o prius dixisset qd genera nomina essent tantum quatuor. et hic subiungeret adhuc duo scilicet om̄e et epichēnū. ¶ Genus om̄e est p^oprietas nomis qua significat significatū suū sub p^oprietate tam actiua quā pas siua vel abnegante vñm sexū. p^om quam significatiōe vel vñm grāmaticorū el p^oponunt tria articularia. p^onomina cōiunctim. ut hic et hec et hoc felix. Et di citur omne genus quia includit omnia genera principalia scz masculinum semi ninum et neutrum. Vel genus om̄e est cuius significatum capit tam a p^oprietate actiua q^o passiua cum abnegatiōe vñm sexū p^oprietatis. Vel quia habet termina tiōem om̄i generi cōuenientem. Vel quia in eius declinatiōe p^oponunt tria ar ticularia. ut hic et hec et hoc. Rō huius aut quare ex masculino et feminino p^o gen^o cōe. q^o ex actiua et passiva sit vñs. quādamodū ex materia et forma sit vñs masculinū aut est actiua et seim passiva. Sz ex masculino et neutro non sit vñs neq^o ex seim et neutro sit vñs. Rō q^o ex p^ouatiōe et habitu non sit vñs mō neutriū b^o sic ut p^ouatiō masculinū vñs seim ut hieus. Sequit correlarie hic om̄e cōi d^o hoc nōmē est oīo g^ois oīo nō capit distributū p^o. q^o si aliqñ nōmē est oīo g^ois

[illegible][illegible]

Wm. Agui to manufacturing
mills he was still at
residing in early 1890
Abij to finish up on it

hott feg uerwollt g
undt st vngut feg
gubig gubig alst feg
hott in gubig feg
eudigman hott

speaking from ~~reffer~~
 negro into the other
 of him
 rare ~~the~~ rare ~~del~~
 with his long last
 into ~~other~~ ~~other~~ ~~the~~
 when he is ~~V-Grind~~
 in his ~~the~~ ~~in~~ ~~in~~
 piano
 Cote
 speak
 oak
 rare
 upine
 rib
 Loro
 first

Cōclusio rūsalis Tm̃ q̃tuor sunt gñā
25 19

¶ Quinto. Hoc nomen sacerdos non est gñis cōis igit. pbatu nomen cōis: gñis debet scire masculinum et etiā fenellā. sacerdos aut solum sciat masculinum. quia solū masculī sunt sacerdotēs. ¶ Dico 5m argūti concludit qd hoc nomen sacerdos solū sciat masculinum sū religioe xpianā. sed nō est impo-
sitiū sū ritū religiois xpiane. sed sū ritum gentiliū in q̄ etiā vginēs et mulieres erant sacerdotēs vt dictū est supius. Vel alij dicunt qd sacerdos. vno 5r quasi sa-
cra cōfides et est gñis masculinū tñ. sed qđ 5r sacra dñs vel docēs tunc est gene-
ra cōis. qz mulier etiā potest dare sacra vt baptisimū tempore necessitatis. sili-
ter potest docere. licet non ap̄e in ecclesia. quia Paulus ap̄us hoc prohibuit.
tamen potest docere in loco p̄uato. prima solutio est melior.

Stru tui duo sint numeri in nomine scz sin

gl'aris et pl'is. Pro intellectu d' q'stōis mote. ¶ Motādū p'mo q' nūerus nois.
 describitur sic. Nūerus est p'p'ietas nois attributa noi ea rōe qua fcat fcatum
 suū singulr vel plurāl'r. hoc est per modū vnius vel per modū pluriū. Pro calus
 dionis intellecto. Sciendū q' p'mo dicit in dione nūeri. nūerus est p'p'ietas no
 mis. ad innuendū q' nūerus est accūs nois. omis est p'p'ietas est accūs illius
 cui' est p'p'ietas. Et sic hec p'p'ietas p'p'ietas nomis ponit loco generis. ¶ Dico
 Tercio in dione qua mediante fcat fcatū suū singulr vel pl'r. vbi tangit duplex nūe
 rus scz singularis et pl'is. Nūerus singularis est p'p'ietas nomis attributa noi
 ea ratioe qua fcat fcatū suū per modū vni' vt hoc nomē homo. est singularis
 numeri. quia fcat fcatū suū per modū vnius. sic silt'r hoc nomē iohes est singula
 ris nūeri. q' fcat q' modū vni'. P'la aut d'cō d' fcare in p'posito per modum vni
 us. cui vel eius determinabili p'p'ue p'ponit vni' vel vna vel vniū s'm exigentiam
 p'gruitatis. vt bene dicit' agnus hō. vnus iohes. ¶ Dico notanter vel eius deter
 minabili p'pter nomia adiectiua quibus non p'grue p'ponit vnus vna vel vnum
 simil'r singularib'greumatis. q' non puenienter d'. vnus albus. sufficit tūc q' ei'
 determinabili. s' hō p'ponitur puenienter vnus. q' bñ d' vnus hō. sic silt'r licet bñ
 fiat hōgreumati. ois non preponit vnus q' inepte d' vnus ois. tūc ei' determin
 nabili. s' hō p'grue p'ponit vnus. ¶ Sciendū est etiā q' nūerus singularis et qua
 litas p'p'ia d'nt. licz ambe fcat q' modū vnius: hnt em' fe vt fupius et inferius.
 nūerus singularis est fupius. qualitas p'p'ia inferi'. omis em' nomē p'p'ie qualita
 tis est singularis nūeri. d'nt ergo qualitas p'p'ia et nomē fnglaris nūeri. quia
 nūerus singularis fcat per modū vnius grāmaticāl'r quia noi singularis nūe
 ri vel eius determinabili p'grue p'ponit vnus vna vel vniū s'm exigentiā p'gruita
 tis. Sed nomē p'p'ie q'uitatis fcat q' mo dū vni' logicāl'r. q' supponit p' vno tūc
 et nō p' pluribus saltem vniūoce. vt determinatū est circa q'uitatē p'p'ia. Nomen

[illegible]

est singularis nūeri nō semp supponit p vno tñ. vt cum dico. oīs hō carrit. hō
est singularis nūeri et supponit pro quolibet hoīe p quo distribuit. Aliqñ tamen
nomen singularis nūeri etiā supponit p vno tñ. vt iohēs currit. iohēs enī sup
ponit discrete. Supponere autē discrete est supponere pro vna re tñ.

Notandū scdo q nūerus pluralis de

scribit sic. Est p̄p̄ietas nōis attributa nōi ea rōne qua sc̄at sc̄atū sūū pluraliter.
hoc est p̄ modū pluriū. Illa autē dictio in p̄posito dī sc̄are p̄ modum pluriū cui
vel eius determiabili p̄grue p̄ponitur plures vel plura s̄m exigentiā cōgruitatis.
vt hī dicitur plures hoīes. s̄m p̄grue dī plura aīalia. ¶ Dico notāter vel eius
determiabili q̄ aliqñ nōi pluralis numeri nō cōueniēter p̄ponitur plures v̄l plu
ra. sufficit tñ q̄ eius determiabili. vt adiectiuo. s̄m sinkatbegreumatibus non cō
ueniēter p̄ponitur plures v̄l plura. sufficit tñ q̄ eius determiabili quēadmodū
dictum est circa nūerū singularē. ¶ Nūerus autē pluralis. et qualitas appellatiua supe
rius. dīnt sicut supius et inferius. nūerus enī p̄tis est inferius. et qualitas appellatiua supe
rius. oē enī nomē p̄tis nūeri est appellatiue q̄litas. sed non cōuerso oē nomen
appellatiue q̄litas est p̄tis nūeri. vt hō est appellatiue q̄litas et nō est singula
ris nūeri. Vñ licet tam nomē appellatiue q̄litas q̄ p̄tis nūeri sc̄ant p̄ modū
pluriū. non tñ eodem modo. q̄ nomē p̄tis nūeri sc̄at p̄ modum pluriū grāmari
caliter. q̄ ei v̄l ei⁹ determiabili p̄grue p̄ponit plures vel plura. vt dictum est. sed
nomē appellatiue qualitatis dī sc̄are p̄ modum pluriū logicā. q̄ supponit pro
pluribus per modū pluriū. vt dictum est circa qualitatem appellatiuam.

Notandū tertio q nūerus s̄m p̄scia

num̄ quinto maioris sic describit. Nūerus est forma dictiōis que discretionem
quātitatis facere pōt. Quā dīgnē Petrus helye sic declarat in p̄mento. Nūer⁹
enī est forma dēōnis. i. dēterlatio dēōnis. Dicitur autē rōnabīlī terlatio dēōnis
eius forma. sicut enī res p̄hīce distinguunt per formas vt dī. vñ. metha. forma
est que sepat et distinguit. sic dēōnes distinguunt p̄ terminationes finales. Vñ et
dicit Aristō. in p̄ntis q̄ abstractū et concretū sc̄ant idem format. sed dīnt solo
casu. i. finali terminatione. Dicitur sc̄do in dīone. que dīcretōem quātitatis face
re potest. i. p̄ quam cōgnoscit an dēō sc̄at vñ vel plura. vt cum dī. hō. ex illa ter
minatione p̄gnoscit q̄ homo est singularis nūeri. sed cum dī. hoīes. ex illa termina
tione p̄gnoscitur q̄ hoīes est p̄tis numeri. ¶ Sequitur correlarie p̄mo. q̄ hec cō
sequētia nō valet hoc nomē sc̄at vñ igitur est singularis nūeri. p̄z de isto noīe
athene. ¶ Sequit correlarie sc̄do q̄ hec p̄tia non valet. hoc nomē sc̄at plura. er
go est pluralis nūeri. p̄z de isto noīe. hō. Sed sic est arguēdum hoc nomē signifi
cat vñ p̄ modū vñus. ergo est singularis nūeri. sicut hoc nomen sc̄at plura
per modū pluriū. ē est pluralis nūeri. ¶ Sequit correlarie tertio. q̄ licet ista no
mina gens plebs populus sc̄ant plura. hoc tñ est p̄ modum vñus. cum q̄libet
illorum stat p̄ vñō antē aggregatiue vno. ¶ Sequitur correlarie quarto. q̄ dī
ferentia est inter nomen collectiuū et nomē p̄tis nūeri. q̄ nomē collectiuū est q̄
in singulari nūero sc̄at multa vel plura p̄ modum vñus. vnde ista dictio s̄m aut
quos sc̄at p̄ modum vñ⁹ que sic habet q̄ ad veritatem p̄pōnis in qua pōit
sufficit veritas vñus singularis. vt posito q̄ sol⁹ vñus hō sit in mundo. hec est
vera hō est. q̄ sequit bene. iohēs est. ergo homo est. tenet p̄tia ab inferiori ad sup
us. s̄m posito q̄ solū vna gens sit. hec est vera gens est. q̄ sequit bene. ista gens
est. ergo gens est. tenet p̄tia ab inferiori ad supius. Sed nomen pluralis numeri
significat plura p̄ modum pluriū. vt hoīes gentes. vñ illa dēō dī sc̄are p̄ mo
dum pluriū que sic habet q̄ ad veritatem p̄pōnis in qua pōit non sufficit veritas

vñus singularis. vt posito q̄ sol⁹ vñus hō sit in mundo. sic hec est falsa. hoīes
sunt. eo q̄ hec est falsa. sortes est hoīes. q̄ sortes est vñus homo. S̄m posito q̄
vna natio sit in mundo. tunc hec est falsa. gentes sunt q̄ hec dictio gētes suppo
nit p̄ pluribus nationib⁹. ¶ Sequitur correlarie quinto q̄ nomia indeclinabi
lia s̄m se non h̄nt nūerum sed neutriū recipiunt ex additiōe dēōnum singularis v̄l
pluralis numeri. Cum enī dico vñus nēq̄. hoc nomē nēq̄ est singularis. Et v̄
ro dico plures nēq̄. tunc est pluralis nūeri.

Notandū quarto et ultio q̄ dictum

est ante q̄ om̄is mod⁹ sc̄andi in grāmatica debet sumi a p̄p̄ietate et modo effe
di in re. Pro quo intelligendo. Sciendū est s̄m autōrē modorū sc̄andi. q̄ nūer⁹
realis qui est in rebus extra aliam s̄m intēōem. Boeth⁹ in arithmetica sua defert
bitur sic. ¶ Numerus est multitudo ex vnitatib⁹ p̄fusa vel pueniēs. vt sex ē mul
tudo p̄ueniēs ex sex vnitatibus cōiunctis. Duplex autē est vntas. quedam est
vntas q̄ est principiū nūeri formalis et est indiuisa rei entitas. et ab illa vntate
ens dī vñ⁹ id est indiuisum. ab illa vntate sumitur multitudo et nūerus forma
lis vel essentialis. et est p̄ quem nūeramus essentias et naturas rerum. bīcīm⁹ enī
tres anguli. quatuor anguli. Alia autē est vntas que est principiū nūeri materia
lis. et est indiuisa rei entitas a q̄ cōtinuū dicit vñū. vt linea nō intercīsa vel nō in
diuisa dī vñ⁹ quia eius p̄tes se simul tenent et illa vntas sepius reterata est p̄
cipium nūeri materialis. qui oritur ex diuisione p̄tinui quo nūerantur indiuisi
gīabilia et corruptibilia. bīcīm⁹ enī quatuor lapides. sex hoīes. In vtroq̄ autē
nūero repiuntur due p̄p̄ietates gīales. i. p̄p̄ietas indiuisibilitatis que cōuenit
rei rōne vntatis et p̄p̄ietas diuisibilitatis que cōuenit ei rōne multitudinis q̄
ab vntate causatur et ab istis duabus p̄p̄ietatibus accipit nūerus noīe qui est
modus sc̄andi accidentalis. ¶ Nūerus ergo noīe s̄m autōrē modorū sc̄andi de
scribitur sic. Est mod⁹ significandi noīis mediāte quo ipsum p̄p̄ietate indiuisi
bilitatis que est p̄p̄ietas vñ⁹. vel p̄p̄ietate diuisibilitatis que est p̄p̄ietas mul
titudinis cōsignificat. ¶ Nūerus singularis est mod⁹ significandi noīis cōsignifi
candi rem sub p̄p̄ietate indiuisibilitatis que est p̄p̄ietas vñus. vt homo. ¶ Nūerus
p̄tis est modus sc̄andi noīis p̄significandi rem sub p̄p̄ietate diuisibilitatis que est p̄
p̄ietas multitudinis. vt hoīes aīalia. Istis notabilibus sic stantibus ē.

Cōclusio respōsalis. itē duo sunt nūe

ri in noīe specificē et formati distincti noīis in vtroq̄ nūero declinabilis. i. sing
ularis. vt hic magister. pluralis vt hī magister. ¶ Dico noīis in vtroq̄ nume
ro declinabilium. p̄pter noīa que carent aliquo nūero que nō declinatur in vtro
q̄ nūero. vt noīa p̄tia s̄m ista nomina athene. thebevt patebit.

¶ Primo plures sunt numeri noīis q̄ duo igit. p̄batur. q̄ nūerus dualis
etiam est numer⁹ vt patet per p̄scianū quinto maioris. igitur erunt tres
nūeri in noīe. ¶ Dico q̄ nūerus dualis cōp̄hendit sub plurali. q̄ quē
quid excedit vntatem computandum est sub p̄tate. et ille dēōnes s̄m p̄scianū
dicuntur dualis numeri que significant duas res. vt bīuī. duo.

¶ Sc̄do. aliq̄ dē est nomen q̄ nullius est nūeri. p̄batur de isto noīe viginti
vñus. ¶ Non pluralis p̄bat nullū nomē sc̄e declinatiōis in p̄ti termina
tur in us. modo vigintiūus est sc̄e declinatiōis. etiam si esset pluralis
numeri. tunc ḡtis p̄tia in nominib⁹ sc̄e declinatiōis teraret in ius et dēss in i
que oīa sunt inpuentia. Sed q̄ non sit singularis nūeri. q̄ oīa nomia rume
rabilia excepta hac dēōne vñus vna vñum sunt p̄tis nūeri. ¶ Dico q̄ hoc nomē
vigintiūus est pluralis nūeri. et dicatur p̄ter q̄ ḡtis pluralis in noīis sc̄e

¶ Septimo nūerus singularis nō est nūerus. igit. pbat. qz nūerus singularis et vñ equipollēt. eo q dictio singularis nūeri scāt p modū vñ. sed vñitas in arithmetica non est nūerus sed pncipiū nūeri. vt dō Boetius in arithmetica sua q̄ sit in grāmatica nūerus singularis non est nūerus. ¶ Dico eo vñ argūti occluderet si nūerus singularis et vñ equalē scātē vñitatē tūc bene equipollēt. modo nūerus singularis aliter scāt vñitatē et aliter vñum. quia vñ scāt vñitatē rationē significatōis primariē et rōne impositōis. dō autem singularis nūeri scāt primariē substantiā et cōnotat illam esse vñā vel plures.

flex et cōposita. Et vtruz noia tri cōponant quatuor modis. Pro intentione
questōis more. ¶ Notandum est pmo. qd bec questio duo querit. pmo querit
vtrū tri ducunt figuram in nomine. scilicet simplex et cōposita. scdo querit vtrum nomi
cōponant tri quatuor modis. Pro pte pma questōis intelligenda. figura in
nō cōiter diffinit sic. Est pposita noia attributa noi ea rōne qua ipm est divi
sibile vel nō divisibile in duas vel in plures ptes intelligibiles pōis sensus ca
paces. In qua dōne duplex tangit figura simplex et cōposita. figura simplex est
quēda pposita attributa noi ea rōne qua ipm non est divisibile in duas vel in
plures ptes intelligibiles pōis sensus capaces. Et dicitur simplex non dco qd nō
illū figure non esset ppositū. sed ideo qd dco illū figure nō est divisibilis in ptes
ptes sciatias. dco em simplicis figure bā dividit in ptes ptes. sed ille nō sunt
sciatie. s. a se et a sibi sūt. ptes em dcois simplicis figure pōssunt esse sciatie
supplius et sibi sūt. hoc em est naturale cuilibet rei et voci scire et sibi sile
¶ figura cōposita est quedam pposita nomis attributa nomi ea ratiōe qua
ipm est divisibile in duas vel in plures partes significativas et intelligibiles po
ris sensus capaces. vt municeps qd dividitur in munus et capiēs. Sequit cor
relarie. licet hoc nomē municeps non dividit in plures ptes sciatias sū se
ficiat tū pū eorum integra et perfecta. Ad nomē autē cōposite figure vt cōiter
d. requirunt quatuor pōitōes. Prima qd nomē pposite figure dicitur esse dco polysilla
ba. ita qd sit divisibilis in plures ptes sciatias. et ergo nulla dco monosyllaba ē
cōposite figure. vt mona fons. Monosyllabi dicitur vni syllabe. a monos
qd est vni syllaba quasi bna vna syllaba. Polysyllabi dicitur a polis qd est pluraktas
n syllaba quasi bna plures syllabas. Secūda cōditio requisita ad nomē cōposite
figure. qd talis dictio habeat ptes que si p se sumerent debent esse sciatie. et ergo
dco dcois accepti cū syllabis adiectōis nō nō sūt cōposite figure. vt bicēph

beetne. hocne. pater qd mabeo cine nill pte. sic etia gemitatio non facit fia
guram composita. pte capiendo figura composita. vt quiquis. Tertia condi
tio requisita ad nomen compositae figure est. qd deo compositae figure habeat par
tes scatiuas in eodem ideomate. 2 ergo hoc nomen. natus. non est compositae fi
gure. sus em in latino scat scrofani. sed na in polonico scat accipe. Quarta co
ditio qd partes ille debent scate idem in simplici qd scabant in composito. 2 ergo
hoc nomen. dno. non est compositae figure. qd ptes eius vico 2 minus in simplici
ei et diuisum non significant idem qd significabat in composito. et hoc voluit di
finitio cum dixit. patoris sensus capaces.

Notandum scdo qd grammatice non con

tradit logico in eo qd grammatice dicit qd ptes nois compositae figure debent
esse scatiue. et loquens dicit qd ptes nullius no is debent esse scatiue. Dicit em. i
periermentariu. si nomen est vor scatiua ad placitu cuius nulla primum scat aliqd
sepat. sed vterqz bene dicit. sed fm diuersum respectu. Grammaticus em vult qd
ptes nois compositae figure debet esse significatiue. verum est diuisum et seor
lum capte. vt sunt deone per se capte. grammatice dicit qd compo bz esse ex signi
ficatiuis ptiuis. logicus aut dicit qd ptes nois non dnt esse scatiue. verum est
vt sunt in toto ex ptes sunt. qd scatorum significat. Sicut in sibi ps in natura vt
est in toto no habz esse sed totu habet esse. Dicitur em. vq. phico. Pars vt est in
toto solum bz esse in posia 2 non actu. sed totu habz esse in actu sic est in pposito.
¶ Sciendum etia qd figura pposita caput duplr. Vnom coiter et sic ome illud di
citur pposite figure qd potest diuidi i duas vt in plures ptes scatiuas no cura
do an deriuatur a deone pposite figure vel non et sic caput donatus figura com
positam et sic coprehendit sub se figura deppositam. Scdo figura pposita capi
tur ppter et spcaliter. et sic illud di compositae figure qd est diuisibile in duas vel
in plures partes scatiuas 2 qd non est deriuatum ab alia deone coposite figure.
et sic figura composita distinguitur cotra figuram deppositam et sic necessario
ponunt in nomine tres figure. et sic hoc nomen magnanitas esset figure deppo
sice. magnanitas venit ab hoc noie magnanitus. qd componitur a magnus et ani
mus. Mo modo pscianus cepit figurem decompositam.

Notandum tertio p scba pte questionis

intelligenda. s. vtr noia pponant solum quatuor modis. Sciendum qd compo in
grammatica diffinit sic. Compō est duarū deonū vel plurū diuersas res scantiū
in vniū combinatō. vt omps. Et est compō in grammatice inuenta quatuor de cau
sis. Primo causa breuitatis. qz breuius est dicere omps qd oia potens. Scdo p
pter metrum. qz aliqsi in metro non pōt pōt deo simplicis figure. et tñ pōntur
deo coposite figure. Tertio ppter remouere et tollere dubium. qñ em dico facio
scat absolute facere. et nescio si bene vel male. Cum vo dico bñfacio. tollit dubiū
et scat facio bona tantū. Quarto ppter expmre sufficienter metis conceptū
sicut em cōcipimus sic loquimur eo qd voces scat conceptus. i. periermentariū.
sed pcepimus aliqñ rem simplr et hoc expmimus p figuram simplicem. aliqñ au
tem pcepimus rē complere et hoc expmimus p nomē coposite figure. vsus. Vor
pponetur vt sermo abbreviet. Detri seruet sic et confusa tenet. Ostendit qd bona
tus in textu qd noia componunt quatuor modis. Primo ex duobus integris vt
suburbanus. Vñ deonem coponi ex duobus integris est ipsam pponi ex duobus
quarū qlibet p se sumpta est scatiua. vt suburbanus. in qua compōne tam sub qd
vibanus scat. sub em scat subiectōem vel inferioritatem. vt vibanus scat ciuitatē
Vnde ite di suburbanus qui habitat ad ciuitatē. Scdo nomē pponit ex duobus

corruptis. vt efficit. municeps. Vñ nomē pponit ex duobus corruptis est ipm co
poni ex duabus ptiuis quarū nulla pte est scatiua. vt efficit. et hoc est verū fm
se. i. fm corū integra scat. vt munus et capies scant. Tercio noia coponunt. r. ex
integro et corrupto. vt ineptus infusus. Infusus componit ab integro in et cor
rupto infusus. et di infusus qñ non salus sale sapie. Ineptus coponit ab in qd e
no et eptus qñ non aptus. Quarto nomē pponit ex corrupto et integro vt nugi
gerus qd coponit a noie pti nūeri nuge nugarū et noie gerus. et di nugigeru
lus ille qui dicit 2 fert mēdacia. Sequitur correlative ex dictis qd corruptū in po
sico non capis. pte capiendo em corruptū. pte sic est non ens. Dicitur em in
postpōicamēto. corruptio est trāsīe rei ab esse ad non esse. modo ex illo qd non est
res non componit. sed capis hic corruptū coiter. et sic illa dictio di corrupta cui
in pōne aliqd addit subtrahit vel mutat. Illa vo deo di integra cui nill in co
pōne subtrahit. addit vel mutat. sed est talis in compōne qñs fuit extra compō
nē. Sequit correlative scdo qd corruptio in grammatice fit quatuor modis. Prio p
additōes syllabe vel lfe. et hoc pōt fieri aliqñ in pncipio. aliqñ in medio. aliqñ in
fine. vt dno indupator p impator. Scdo corruptio in grammatice fit p depōnem
lfe vel syllabe. vt efficit mūiceps. Tercio fit p mutatōes vni lfe in allam. vt in
eptus infusus. Quarto fit p trāsponem lfe. vt teucer p teucere. et hoc fit p figu
ram que dicitur metathesis. vbi est transpositō. et dicitur a meta qd est trans et
ebelis positō quasi transpositio.

Notandum quarto et vltio fm auctore

modorū scandi qd figura vt est modus scandi nois no accipit a ppteritate vocis
vt quidā dicit dicentes illud nomen esse simplicis figure cui vor est simplex. vt
doctus. Et illud coposite figure cui vor est coposita. vt indoctus. 2 id figure
decoposite cui vor est pposite figure. Quia si hoc esset verū sequeretur qd modus
significandi psciorōis no acciperetur vel oīu haberet a ppteritate rei vel modo ef
fendi. sed potius a ppteritate vocis. qd est sūm. ostensū est em ante qd ois modus scā
di oīu bz a mō effendi. mediāte modo intelligēdi. dñm est qd figura vt est accis
2 modus scandi nois oīu bz a ppteritate rei et mō effendi. Pro quo intelligēdo
sciēdi qd in rebz inueniuntur tres ppteritates cōes et cōales. s. ppteritas simplici
tatis. ppteritas compōis. et ppteritas decompōis. Et ppteritate decompōis de
co ppteritate collectōis ex pluribz qd ex duobus. nā decompōitū est qd ex pluribz qd
duobus est aggregatum. Tib istis ergo tribus ppteritatibz repetia in rebz sumit
tur figura que est modus scandi accitatis nois. et ab his etiā ppteritatibz tribus
logicus tres voces ad scandū imponit. s. terminū. pōnem 2 syllogismū. vt ostē
ditur. s. priorum. licet aliter accipiat simplicitas compō et decompō in noie sim
plicitas figure compositae et decompōitae. qd in termino ppositiōe et syllogismo.
In pōne em et syllogismo est compō fm distantia partū. vt in ppositiōe predi
catū et subiectū distāt p copulā per quā piungunt. In nomine aut coposite fi
gure est compō fm indistantia partū. sic etiā aliter est simplicitas terminorū
in nomine simplicis figure. Et em terminū dicimur simplicē capitur coiter sim
plicitas vt opponitur compositiōi que est fm distantia partū. Et verō dicimus
nomē simplex. capitur simplicitas vt opponit copōni que est fm indistantia par
tū. Sequit correlative qd cū dico indoctus est simplex dictio vel terminus fm lo
gicū. quia est vñ nomē. sed non est simplex dictio vel terminus fm grammatice qz
est coposite figura. ¶ Diffinit ergo figura vt est accis nominis. figura est mo
dus scandi accitatis nois quo mediāte ppteritate simplicitatis vel compōis
vel decompōis esse scat. figura simplex est modus scandi nominis attributus
noi quo mediāte ppteritate simplicitatis cōscat. vt diues. clarus. figura compo
sita est modus scandi accitatis nominis attributus nomini quo mediāte pro
fici

[illegible][illegible]

Côclusio secûda, tñ quatuor modis

noia cōponunt quā sunt specificē distincti ad se inuicē irreducibiles. i. pmo ex duobus integris. scdo ex duobus corruptis. tertio ex integro et corrupto. quarto ex corrupto et integro. ¶ Dico notāter ad seinuicē irreducibiles. q. plures sunt modi cōponendi nomē q̄ isti quatuor. vt sunt illi modi quos alexander ponit. s. isti reducitur ad istos h̄ positos. Nū p̄m alexand. noia cōponunt etiā quatuor modis. pmo ex duob⁹ rectis. vt respub. et iste mod⁹ reducitur ad primū. i. ad cōponi ex duob⁹ integris. et dco quē componit ex duobus rectis debet declinari ex pte ambō⁹ rector. scdo nomē p̄m alexand. componitur ex duob⁹ obliquis vt sibi soli h̄mōi. et iste mod⁹ reducitur ad scdm qui est cōponi ex duob⁹ corruptis et tale nomē est indeclinabile simplr. Tertio nomen cōponit ex recto et obliquo. vt gloriōsio paterfamilias. et tale nomē declinatur ex pte recti. s. ex pte obliqui est indeclinabile. ¶ 8o rect⁹ etiā h̄se vt habet obliqu⁹ vt p̄uatio. sicut q̄ p̄uatio sequit̄ habitū. sic declinatio obliqui sequit̄ declinatōem recti et attribuit recto. Et reducitur iste mod⁹ ad tertiū. qui est cōponi ex integro et corrupto. Quarto nomen cōponit p̄m alexand. ex obliquo et recto. vt legisdoctus. iurisperitus et reducitur iste mod⁹ ad quartū qui est componi ex corrupto et integro. et talis dictio etiā declinat ex pte recti. sed ex parte obliqui manet indeclinabilis eadem ratione quā dicta est superius.

¶ Dico vñ argūtū pcludit qz capiedo figura pposita pphe tūc vñ pō
nīf decōposita. sed dico qz hic d3 capī cōter vt pphēdit sub se figurā decōpositā.

¶ Tercio. potēs nō est simplicis figure ergo pbat. qz est decōposita figure.

¶ Quarto. efficax non est cōposite figure ergo pbat. dictio cōposite figure
non est multiplicabilis in ptes scitatus. sed efficax nō dividit in ptes scitatus

3 Varietates nomina sex a Donato sunt recte assignata
et explicata, et an casus cum quing. declinationibus sint
idem. et V. Relatiu in ante substantiuo, conueniant in
eod. gne et nu.

¶ Quinto. nomē non pōt componi ex duobus integris igitur pbat. ex duobus entibus in actu non fit tertius. sed qdlibet integrum est ens in actu.

¶ Sexto. nullum nomen componit ex duobus corruptis igit pbatur aſſe,
ex nihilo nihil ſit. ſed corruptum eſt nihil. ergo ex corrupto nihil compo

¶ Septimo. partes nominis composite figure nō debent significare illud in simplici qđ significabant in composito igitur pbatur. qz ptes nomia

oliva dolens meo oculis
in terra, et fuit de p
et meo oculis meo fuit
mobiles dicit

Casus nominū quot sunt? Sex. Qui? Marcus, gtus. dati

[illegible]

Atque tantū se sint casus nominum

made & offered for sale
 to the agents of the
 American & Foreign
 Insurance Co. for the
 purpose of raising
 money for the relief
 of the poor & the
 destitute.

rapit amicos suos. Insuper alii
 qui ex laudibus / auctoribus de
 re ceteris / quae aquid rari. Illi
 de re curant. Et mox rari
 quos / confiteri. Quia a fa-
 miliaribus et aliis rapit de
 illis a ferre de rari de. Et re
 latio quae gerit de rari de. Et
 Quia / et rari de. Et rari de. Et
 quae rari de. Et rari de. Et
 rari de. Et rari de. Et rari de.

one obliqueatōis. Significare autē oblique est scire scatum suum cum cōnotatōne obliqueatōis supradicta. ut iohēs sciat iohēm nō absolute ut nūc, sed supradicta p̄rietatem cui vel p̄rietatem possessionis. sic dñs significat non absolute sicut nūc, sed supradicta p̄rietatē cui vel p̄rietatē acquisitionis. Unde sciat in mathematica linea obliqua. ut dicit Euclides est in qua mediū extē ab extremitatibus et supradicta aliquid ultra lineā rectā. quia extē et eleuatōem mediū ultra extrema. sic in grāmatica obliquū aliqd supradicta ultra scatū nūc q̄ p̄rietates obliqueatōis que sunt quatuor. scilicet cui quidē a quo. ut dicit auctor modorū scandi. Sequitur correlatiō q̄ rectus et obliquus scant idem s̄m rem licet non eodē modo. patet prima pars correlatiōis. q̄ rectus et obliquus ponunt in eodē p̄dicamēto. ut iohānes iohānis iohāni omnia ponunt in p̄dicamēto substantiæ. et p̄ consuetudinem idem scāt. p̄ter autē scōs p̄ correlatiōis. q̄ nūc scāt absolute. obliquus autē scāt cōnotatiue et supradicta aliquid ultra significatum nominatiui.

Notandū scō. q̄ nūc est primus casus

scus et diffinit̄ cōiter sic. Nūc est nomē scans scatū suū recte siue per modum ut quis. Vñ scire p̄ modū ut quis est diuēter r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ quis. q̄ ut q̄ s̄m exigentiā congruitatis. ut cū querit. q̄ currit. r̄ndet iohēs. Dicit autē nūc ideo. q̄ p̄ ipm̄ rebus noia imponimus. impō em̄ noim̄ sit in nūc. Et d̄ nūc a verbo noipo as. are. ab ultimo supino noiaru muta u in i et adde uis fit nūc. Locat autē nūc primo loco ideo. q̄ nūc est cā aliorū casuū. eo q̄ alij deriuant ab eo. mō cā est p̄ effectū. Etia ideo q̄ nūc scāt recte et absolute et alij autē scāt oblique et p̄notatiue. mō rectū est aut obliquū. et absolutū et cōnotatiui. Scōs casus est gñs et diffinit̄ cōiter sic. Scōs est nomē scans scatū suū p̄ modū ut cuius. Vñ illa dictio d̄ scire p̄ modū ut cuius. et r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ cui. ut querēdo cui est liber. r̄ndetur iohānis. Et d̄ gñs a verbo gigno is. ere. ab ultimo supino gēntu mutū u in i et adde uis erit gñs. Et d̄ gñs p̄ tanto q̄ p̄ ipm̄ gñatōem et genoloyā designat. Dicit etiā casus patrū. q̄ p̄ cū genitores et p̄es scant. ut cū querim̄ cuius es filius r̄ndet iohēs. Tercius casus est dñs. vñ dñs cōiter diffinit̄ sic. Dñs est nomē scans scatū suū oblique et p̄ modū ut cui. Unde illa dictio d̄ scire p̄ modū ut cui que diuēter r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ cui. ut cū querit cui dedisti lī b̄r r̄ndet iohēs. Et d̄ dñs a vbo do as are. q̄ h̄z datū datu in supino. vñ mutādo u in i addendo uis fit dñs. Et s̄m iohēm ianuefēz dñs est casus amicosum. amicosum em̄ est dare et tribuere. Quartus casus est actūs. et diffinit̄ cōiter sic. Actūs est nomē scans scatū suū oblique p̄ modū ut quē. Vñ illa dictio p̄ scire p̄ modū ut quē que cōgrue r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ quē quā vñ q̄ s̄m exigentiā congruitatis. ut querendo quem diligis. r̄ndet iohēm. Et d̄ actūs a verbo accuso as. are. q̄ h̄z in supino accusatū accusatū. vñ ab ultimo supino accusatū mutādo u in i et addendo uis fit accusatū. Et est accusatū casus s̄m iohēm ianuefēz inimicōis. Inimicōis em̄ est se inuicem criminari et accusari. Quintus casus est vtūs. et diffinit̄ cōiter sic. Vtūs est nomē scans scatum suū p̄ modū vocatōis. excitatōis vel exhortatōis s̄m quā scatōem cōuenienter et p̄ponit aduerbiū o. ut dicendo o petre. Et d̄ vtūs a verbo voco vocas vocare. q̄ h̄z in supino vocatū vocatū. vñ ab ultimo supino mutando u in i et addendo uis fit vocatū. Dicit autē cōiter vtūs rectus scōs triplici de causā. Primo rōne terminatōis. q̄ sepius habet cōsistem terminatōem sicut nūc. Scōs rōne cōstructōis. q̄ h̄z cōsistem modū cōstruendi sicut nūc. sicut em̄ nūc. cōstruit ap̄reā et intransitiue. ut iohānes currit. sic et vtūs. cōiter grammaticū dicunt petre lege. Vñ et dixit p̄cian scōs minoris. Nominatiuus et vtūs absolute sunt. i. intransitiue cōstruunt. Tercio vtūs dicitur rectus scōs ratione

scatōis. quia nullus casus alter est ita affinis et p̄notat nūc in scatōne scit vtūs. Vñ et vtūs reddat suppositū vbo et p̄cet in rōne p̄ncipij non est p̄sentis negocij. sed in scōs p̄te alexandri determinatū est hoc sufficere. Sextus casus est abtūs et diffinit̄ cōiter sic. Abtūs est nomē scans scatū suū oblique et per modū ut a quo. Vñ illa dictio d̄ scire per modū ut a quo q̄ diuēter r̄ndetur ad interrogatōem factā per quo. ut querēdo a quo venisti. r̄ndetur a iohē Et d̄ abtūs ab aufero aufero. q̄ h̄z ablatū ablatu in supino mutando u in i et addendo uis fit abtūs. et d̄ abtūs p̄ tato q̄ per ipm̄ ablatōes rerū designat.

Notandū tertio. q̄ casus s̄m p̄scianū

sceto maioris diffinit̄ sic. Casus est modica mutatio eiusdē vocis seruans gen̄ et spēm que creberrime fit in fine. pro diuēne intelligenda. D̄ primo in diuēne modica mutatio q̄ si ēē gradis mutatio non ēē casus. ut si mutare magnū in gradis non est casus. Dico scō. eiusdē vocis. q̄ si ēē alia vox in recto et obliq̄ nō ēē casus ut bonus melioris. D̄ tertio in diuēne seruans gen̄. q̄ hic nō est casus doctus doctior docta. D̄ quarto. et spēm. et q̄ hic non est casus doctus doctior vbi doctus est p̄mitiue sp̄i. doctior non p̄mitiue. D̄ quinto q̄ creberrime fit in fine q̄ variatio casus aliq̄ fit in p̄ncipio. ut ego mei. aliq̄ in medio ut paterfamilias. sepius etiā variat casus in fine. Sub casu autē comprehendit forma casualis. vñ Scim q̄ forma casualis est quedā p̄rietas nois attributa noi ea rōne q̄ d̄ h̄z oēs casus in singulari nūero sub vna teriatōe aut pluribz. et sunt septē. Prima forma casualis d̄ aptota. et est nomē h̄is solū vnicū casus sub vna teriatōe. ut grāte spōte q̄ solū h̄nt abtū. Vel etiā illd̄ d̄ aptote forme q̄ h̄z tres casus sub vna teriatōe. ut phas nephas. phas em̄ est nomē neutri gñis modo nomē neutri gñis h̄z in actō nūc et vtō vñ teriatōes. Et d̄ ab a q̄ est sine et p̄tos casus. non ideo q̄ absolute nullū casus h̄et. sed caret p̄tate casuū. Scda forma casualis d̄ monaptota. et est nomē h̄is oēs casus sub vna teriatōe ut cornu. Et dicit a monos q̄ est vñ et p̄tos casus q̄ h̄is oēs casus sub vna teriatōe. Et est eam noia in declināia sunt monaptote forme. Tercia forma est diptota. et est nomē habens oēs casus in singulari nūero sub duabus teriatōibus ut pasca et dicit a dya q̄ est p̄tos casus q̄ h̄is oēs casus sub duabz teriatōibz. Triptota est nomē h̄is oēs casus sub tribz teriatōibz. ut scānū. Et d̄ a tris q̄ ē tres et p̄tos casus q̄ h̄is oēs casus sub tribz teriatōibz. Quarto forma casualis est tetraptoza et est nomē h̄is oēs casus sub quatuor teriatōibz diffinitis ut hoc nomē maḡ. Et d̄ a tetra q̄ est quatuor et p̄tos casus q̄ h̄is nomē h̄is oēs casus sub quatuor teriatōibus diffinitis. Quinta forma casualis est pentaptoza. et ē nomē h̄is oēs casus sub quinque teriatōibus diffinitis ut dñs. Et d̄ a penta q̄ est quinque et p̄tos casus q̄ h̄is nomē h̄is oēs casus sub quinque teriatōibz diffinitis. Sexta et vltima forma casualis est exaptoza et est nomē h̄is omnes casus sub sex teriatōibus diffinitis ut vnus solus totus. Et dicit ab a q̄ est sex et p̄tos casus quasi nomē habens omnes casus sub sex teriatōibus diffinitis.

Notandū quarto et vltio q̄ q̄ ois mo

dus scandi bz originalit̄ sumi ab aliq̄ p̄rietate reali et mō essendi optet intelli gere vñ sumi casus q̄ est modus essendi accidentalis nois. Pro quo notandū dicit auctor modorū scandi q̄ in rebz realibz regunt due p̄rietates reales cōes scz p̄petates p̄ncipij et p̄rietates termini. Itē in rebz realibus s̄nt inueniētur adhuc alie p̄rietates reales. scz p̄rietates vt q̄ est aliqd in se. et p̄rietates cui est aliqd et p̄rietates vt cui aliqd dat vel acq̄rit. et p̄rietates vt quē. et p̄rietates vt a q̄ que p̄petates vt dicit petr̄ belie scant p̄ hoc nomē quis et ei obliquos. et p̄rietates

Nota in casu q̄ scire p̄ modū ut quis est diuēter r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ quis. q̄ ut q̄ s̄m exigentiā congruitatis. ut cū querit. q̄ currit. r̄ndet iohēs. Dicit autē nūc ideo. q̄ p̄ ipm̄ rebus noia imponimus. impō em̄ noim̄ sit in nūc. Et d̄ nūc a verbo noipo as. are. ab ultimo supino noiaru muta u in i et adde uis fit nūc. Locat autē nūc primo loco ideo. q̄ nūc est cā aliorū casuū. eo q̄ alij deriuant ab eo. mō cā est p̄ effectū. Etia ideo q̄ nūc scāt recte et absolute et alij autē scāt oblique et p̄notatiue. mō rectū est aut obliquū. et absolutū et cōnotatiui. Scōs casus est gñs et diffinit̄ cōiter sic. Scōs est nomē scans scatū suū p̄ modū ut cuius. Vñ illa dictio d̄ scire p̄ modū ut cuius. et r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ cui. ut querēdo cui est liber. r̄ndetur iohānis. Et d̄ gñs a verbo gigno is. ere. ab ultimo supino gēntu mutū u in i et adde uis erit gñs. Et d̄ gñs p̄ tanto q̄ p̄ ipm̄ gñatōem et genoloyā designat. Dicit etiā casus patrū. q̄ p̄ cū genitores et p̄es scant. ut cū querim̄ cuius es filius r̄ndet iohēs. Tercius casus est dñs. vñ dñs cōiter diffinit̄ sic. Dñs est nomē scans scatū suū oblique et p̄ modū ut cui. Unde illa dictio d̄ scire p̄ modū ut cui que diuēter r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ cui. ut cū querit cui dedisti lī b̄r r̄ndet iohēs. Et d̄ dñs a vbo do as are. q̄ h̄z datū datu in supino. vñ mutādo u in i addendo uis fit dñs. Et s̄m iohēm ianuefēz dñs est casus amicosum. amicosum em̄ est dare et tribuere. Quartus casus est actūs. et diffinit̄ cōiter sic. Actūs est nomē scans scatū suū oblique p̄ modū ut quē. Vñ illa dictio p̄ scire p̄ modū ut quē que cōgrue r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ quē quā vñ q̄ s̄m exigentiā congruitatis. ut querendo quem diligis. r̄ndet iohēm. Et d̄ actūs a verbo accuso as. are. q̄ h̄z in supino accusatū accusatū. vñ ab ultimo supino accusatū mutādo u in i et addendo uis fit accusatū. Et est accusatū casus s̄m iohēm ianuefēz inimicōis. Inimicōis em̄ est se inuicem criminari et accusari. Quintus casus est vtūs. et diffinit̄ cōiter sic. Vtūs est nomē scans scatum suū p̄ modū vocatōis. excitatōis vel exhortatōis s̄m quā scatōem cōuenienter et p̄ponit aduerbiū o. ut dicendo o petre. Et d̄ vtūs a verbo voco vocas vocare. q̄ h̄z in supino vocatū vocatū. vñ ab ultimo supino mutando u in i et addendo uis fit vocatū. Dicit autē cōiter vtūs rectus scōs triplici de causā. Primo rōne terminatōis. q̄ sepius habet cōsistem terminatōem sicut nūc. Scōs rōne cōstructōis. q̄ h̄z cōsistem modū cōstruendi sicut nūc. sicut em̄ nūc. cōstruit ap̄reā et intransitiue. ut iohānes currit. sic et vtūs. cōiter grammaticū dicunt petre lege. Vñ et dixit p̄cian scōs minoris. Nominatiuus et vtūs absolute sunt. i. intransitiue cōstruunt. Tercio vtūs dicitur rectus scōs ratione

forma casualis

Nota in casu q̄ scire p̄ modū ut quis est diuēter r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ quis. q̄ ut q̄ s̄m exigentiā congruitatis. ut cū querit. q̄ currit. r̄ndet iohēs. Dicit autē nūc ideo. q̄ p̄ ipm̄ rebus noia imponimus. impō em̄ noim̄ sit in nūc. Et d̄ nūc a verbo noipo as. are. ab ultimo supino noiaru muta u in i et adde uis fit nūc. Locat autē nūc primo loco ideo. q̄ nūc est cā aliorū casuū. eo q̄ alij deriuant ab eo. mō cā est p̄ effectū. Etia ideo q̄ nūc scāt recte et absolute et alij autē scāt oblique et p̄notatiue. mō rectū est aut obliquū. et absolutū et cōnotatiui. Scōs casus est gñs et diffinit̄ cōiter sic. Scōs est nomē scans scatū suū p̄ modū ut cuius. Vñ illa dictio d̄ scire p̄ modū ut cuius. et r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ cui. ut querēdo cui est liber. r̄ndetur iohānis. Et d̄ gñs a verbo gigno is. ere. ab ultimo supino gēntu mutū u in i et adde uis erit gñs. Et d̄ gñs p̄ tanto q̄ p̄ ipm̄ gñatōem et genoloyā designat. Dicit etiā casus patrū. q̄ p̄ cū genitores et p̄es scant. ut cū querim̄ cuius es filius r̄ndet iohēs. Tercius casus est dñs. vñ dñs cōiter diffinit̄ sic. Dñs est nomē scans scatū suū oblique et p̄ modū ut cui. Unde illa dictio d̄ scire p̄ modū ut cui que diuēter r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ cui. ut cū querit cui dedisti lī b̄r r̄ndet iohēs. Et d̄ dñs a vbo do as are. q̄ h̄z datū datu in supino. vñ mutādo u in i addendo uis fit dñs. Et s̄m iohēm ianuefēz dñs est casus amicosum. amicosum em̄ est dare et tribuere. Quartus casus est actūs. et diffinit̄ cōiter sic. Actūs est nomē scans scatū suū oblique p̄ modū ut quē. Vñ illa dictio p̄ scire p̄ modū ut quē que cōgrue r̄ndet ad interrogatōem factā p̄ quē quā vñ q̄ s̄m exigentiā congruitatis. ut querendo quem diligis. r̄ndet iohēm. Et d̄ actūs a verbo accuso as. are. q̄ h̄z in supino accusatū accusatū. vñ ab ultimo supino accusatū mutādo u in i et addendo uis fit accusatū. Et est accusatū casus s̄m iohēm ianuefēz inimicōis. Inimicōis em̄ est se inuicem criminari et accusari. Quintus casus est vtūs. et diffinit̄ cōiter sic. Vtūs est nomē scans scatum suū p̄ modū vocatōis. excitatōis vel exhortatōis s̄m quā scatōem cōuenienter et p̄ponit aduerbiū o. ut dicendo o petre. Et d̄ vtūs a verbo voco vocas vocare. q̄ h̄z in supino vocatū vocatū. vñ ab ultimo supino mutando u in i et addendo uis fit vocatū. Dicit autē cōiter vtūs rectus scōs triplici de causā. Primo rōne terminatōis. q̄ sepius habet cōsistem terminatōem sicut nūc. Scōs rōne cōstructōis. q̄ h̄z cōsistem modū cōstruendi sicut nūc. sicut em̄ nūc. cōstruit ap̄reā et intransitiue. ut iohānes currit. sic et vtūs. cōiter grammaticū dicunt petre lege. Vñ et dixit p̄cian scōs minoris. Nominatiuus et vtūs absolute sunt. i. intransitiue cōstruunt. Tercio vtūs dicitur rectus scōs ratione

ergo principij et termini accipiuntur casus noim. pprietatib? sedis supadditis. alio q? pprietatibus oriuntur sex casus noim. Et describitur sic casus. Casus est modus sciendi nois. quo mediante noim? pprietate principij vel termini pscat pprietatibus ut qd cuius cui quem vel a quo supadditis. Primus q? casus est nris et diffinitur sic. Nris est modus sciendi rem nois in rone principij. mo vt q? est alterum supaddito p significans vt ho currit. Ille nris homo scit in rone principij respectu actus vbi scz currendi. et scit sub mo vt qd est alteri. dr em. vq? metba. Substantia est por accidete tpe natura et dione. Secundus casus est gnis et diffinitur sic. Est modus sciendi nois re sub rone principij vel teri indistincte pprieta te vt cuius est alterum supaddito. p significans. Cum em dicit iohis interest cur rere. ille gnis iohis scit in rone termini. Tertius casus est dris et diffinitur sic. Dris est modus sciendi in rone principij vel termini pprietate vt cui alteri acqui ritur supaddito. p significans em pmi vbi in rone principij iohi placet studere. em scz vbi in rone termini. do tibi. Quartus casus est actus et diffinitur sic. Actus est modus sciendi nois sub rone principij vel termini pprietate. vt que sup addito p significans. em pmi iohem optet studere. em scz lego lectores. Quintus casus est vtus et est modus sciendi nois sub rone termini respectu dependen tie actus exercitatis p significans vt o iohes. Ille vtus iohes scit in rone termini em respetu dependetie istius actus exercitatis scz o. duplex est ergo actus. Quid est actus signatus qui importat p verba et pcepta. omne verbum sit participium scit actus. vt lego scit actus legendi. Alter est actus exercitatus. et est qui impos tatuz per platem hui? aduerbiu o. et butus actus termin? est vtus. Vn et dicitur vtus q? est termin? illi? vocatōis et actus vocandi qui signat p hoc aduer biu vocandi o. Ultimus casus est abltis et diffinitur sic. Abltis est modus sciendi nois in rone principij vel termini indistincte. pprietate. a quo. supaddito p significans. em pmi a forte legit. em scz vtoz pane. Sequitur correctio q? dictis pmi mo x nris aliq? scit in rone principij vt iohes currit. vt nris cōstruit? a pteante a supponēs. Sequit correctio scdo q? nris aliq? scit in rone termini vt nris appo nens a ptepos pstruit? vt sum ho. Sequit correctio tertio. q? obliqui aliq? scit in rone principij inqntu sunt supposita respectu verborz impersonaliu et vt pstruitur intransitiue. qnq? alit in rone termini inqntu pstruunt trāstīue. Sequit corre lare quarto q? vtus solū scit in rone termini scz respectu actus importati per hoc aduerbiu o. licz aliq? dicit q? etiā scit in rone principij respectu actus vbalis. de isto tñ latius dicit in scda pte alexandri cū questu fuit. vtrū vtus habz red dere suppositū verbo psonali. Sequit correctio quinto q? nō est incōueniēs esse de casum scire in rone principij et teri respectu diuersorū. licz respectu eiusdē esset in cōueniēs. vtz quia obliqui cū pstruunt intransitiue cū verbis impersonalibus tunc scant in rone principij. Cū vero pstruunt trāstīue cum verbis trāstīutis aptep? significant in rone termini vt dictum est. Bñs notabilib? sic stantibus est.

Conclusio rñsalis. tñ sex sunt casus no

minij specificce et formatr distincti. et hoc noim non defectiuorū. Dicitur notāter nomini non defectiuorū. q? noia defectius non habet istos sex casus. vt sunt ista nomia vis thabi et silia. Et pbat veritas psonis per sufficientiā sex casus no minij. Dñs em casus nois aut est intrāstīu? aut trāstīu? Si intrāstīu? aut est suppositū pmarū sic est nris. aut suppositū scdarū sic est vtus. Si aut est trāstīu? hoc est duplr aut est trāstīu? psonarum aut actus. Si psonarū hoc est dup pliciter aut sumit a principio sic est gnis. aut fine et pprietate finis sic est dris. Si autem actus hoc est dupliciter. aut em significat per modū agentis sic est actus. aut per modum patientis sic est abltis.

¶ Dñs nris non est casus igit non sunt sex casus noim. pbat afo. oia casus dr a cadendo. sed nris a nullo cadit et deriuat igit nris nō ē casus. maior est nota similiter minor. Dico licz nris non cadit ab alio casu passiu. quia non deriuat ab alio casu tñ cadit actiue. ab ipso deriuatur alq casus. et hoc sufficit ad hoc q? nominatiuus dicatur casus.

¶ Scdo abltis non est casus nois igit non sunt sex casus noim. pbat afo. quia greci carent abltis q? etiā latini. t3 pñs q? ois latinitas o: tñ habet a greco vt oñdit pscian? in pbenio maioris voluminis. afo afo est notū. Dico em argntū q? greci non hnt abltm expse tñ implicite hnt. eo q? loco ab latini ponunt gñm. vt vbi nos dicim? tenus cruribus. greci dicūt tenus crurū. et sic licet greci nō habent sex casus. quo ad vocē tñ hnt quo ad officia.

¶ Tertio. aliq? est nomē qd non declinat p sex casus igit pbat. de noimē tñ declinabili qd nō hz sex casus. pbat q? est indeclinabile vt neq. si em est m declinabile non hz sex casus p qd inflectit et declinat. Dico em argntū pcludit q? nomē indeclinabile nō declinat p sex casus quo ad vocē. tñ q? ad corrs dētiā diuersorū pceptū hñ. cū em dico neq? currit. neq? est nri casus. cū vo dico b? neq? interest currere. neq? est gñ casus. cū vo dico dedi hñc neq? est dr casus.

¶ Quarto. octo sūt casus noim. igit non sex. pbat afo q? qtuor sunt obli qui q? etiā qtuor debēt esse recti et sic erūt octo. t3 pñs. q? quot mōis dicit vñ oppositorū tot mōis et reliquū vt p3. iñ. topico. Sed afo notū est. q? obliqui sunt qtuor scz gñs dris actus et abltis. Dico q? vñ argntū cō clinat quot mōis dr vñ oppositorū tot mōis dr et reliquū. de vere oppositis p predictis oppositis. nō rectas et obliqui non sunt vere opposita. nec opponū tur pñe. rectus est et obliquus scant idē cñalr. vt dictum est supius.

¶ Quinto. plures sunt casus noim q? sex probat. q? vltra sex casus adhuc ponunt septe forme casuales que etiā sunt casus. Dico q? vñ argntū cōcludit q? forme septe casuales cōprehendunt sub casu. et sunt iste septe forme casuales septe modi declinandi ipsa nomina in diuersis casibus.

¶ Sexto. plures sunt casus noim q? sex pbat. q? aliq? est abltis cū ppōne et aliq? est abltis sine ppōne. Itē qdā est actus cū ppōne et qdā est actus sine ppōne. Dico q? rles ablti reducunt ad abltm et acti ad actm. Et bec fuit opio antiquorū grāmaticorū quos reprobat pscianus scdo mñorū.

¶ Septimo. nō oia noia declinant per istos sex casus igit pbat. de noibus indeclinabilibus q? nō declinant p istos sex casus. q? sūt indeclinabilia. sicut ista noia nece pce q? carē nro et vtō. Dico licz noia indeclinabilia nō decli nant p istos sex casus q? ad diuiaz vocia. tñ q? ad diuiaz scatōis vt dñs ē. Et licet ista noia nece pce nō declinant in nro et vtō pñ vsum. tñ pñt declinari pñ. artē et.

¶ Vltio. vtus nō ē cas? igit nō sūt sex cas? noim. pbat afo. Dñs (hoc sufficit. casus aut ē rect? aut obliqu? sed vtus nec ē obliqu? nec rect? igit abltis o: est nota ex sufficiētī diuifide mior q? vtus nō sit obliqu? notū est q? ob lq? solū sunt qtuor. scz gñs dris actus et abltis. Itē etiā rect? pbat. q? rectus scit scatū suū absolute. sed vtus scit pnotatīe. igit maior est notaq? ppter hoc dr rect? mior q? vtus importat excitatōes. vt dicendo petre lege. ille vtus petre vltra scatū suū importat excitatōem. Dico em argntū pcludit q? rect? pmar us dr scire oimō absolute licz vtus importat excitatōem. nō tñ ppter hoc dicit obliqu? q? obliqu? scit p modū vt cur? cui quē et a q? qd non puenit ipsi vtō.

¶ Magister nomen appellatiuū gñis masculini nūeri ēē. Dñs rēplaris declinatio noim sit be ne posita. Pro intellectōe questōis. Notādū primo. q? donatus ideo dētermi nauit de exemplari declinatōe nomini vt iuuenes eo leui? et melius declinatōe

offit ifas finales in q̄s noia p̄me declinatōis h̄nt terminare. Et d̄ q̄ sunt due ſes
s et a. teriationes aut finales in quas noia p̄me declinatōis terminant d̄t q̄ sunt
tres. ſ. a s et es. a vt muſa. a s vt enas. es vt enchiſes. Pro quo notābū q̄ ifa
terminalis et terminatio d̄nt. Et a t̄ terminalis eſt vltima ifa d̄cōnis ſed termina
tio ē vltia ſyllaba d̄cōnis. q̄q̄z aut euenit q̄ idē ſint ifa terminalis et terminatio vt
p̄z in hac d̄cōne marſa. hoc t̄n nō eſt eadē rōne. intelligit aut ifa donatī q̄ termina
tōes noīm p̄me declinatōis ſunt tres. verū eſt de noib⁹ latinis et in ſingulari nūe
ro declinabilib⁹. ¶ Dico notāter noīm latinoꝝ p̄pter excludere terminatōes no
minū hebreꝝ q̄ p̄me declinatōis. vt adā abraꝝ que terminant in am. ¶ Dico etiā
am noīm in ſingulari nūero declinabilis. p̄pter iſta noia diuine nuptie q̄ ſunt p̄me
declinatōis et non terminant in aliquā iſtarū terminationū. Sed hoc non eſt con
tra ifaz. q̄ ifa autoris intelligit vt d̄cōis eſt de noib⁹ in ſingulari nūero declinabi
libus. Sic ſit eſt d̄m de iſtis noibus atbene thebe. Offendit etiā donat⁹ q̄ noia
p̄me declinatōis in ſingulari nūero in gtō et drō terminant in ae d̄iptbongon hoc
eſt longū. Pro quo notādū biphongo⁹ eſt p̄glutinatō duarū vocaliū in eadē
ſyllaba vīm ſuā retinētis. Et d̄ biphongo⁹ a d̄ q̄ eſt d̄ues p̄rongo⁹ ſonus q̄s
duarū vocaliū ſonus. Et ſunt q̄tuor quarū due ſcribunt et p̄ferunt. ſ. au et eu.
Exemplū p̄mi audio. Exem⁹ ſcōi euge. ſed alie due ſcribunt ſed nō p̄ferunt. vt ae.
et oe. Exm⁹ p̄mi vt muſae. Exm⁹ ſcōi vt coelū. Offendit etiā donat⁹ q̄ noia p̄me
declinatōis in drō et abltō p̄t terminant in is q̄ vt verū eſt vt in plibus. Sūt enī
etiā aliq̄ noia p̄me declinatōis que in drō et abltō p̄t terminant in bus. et hoc cō
tingit in illis noibus p̄me declinatōis que terminant in a et formant a noie maſ
culini q̄nis terminato in us et neutri nō ſequi p̄um. vt aia aiabus. et cū liberto
bus equabus. Iſis afina iūgas aiabus atq; duab⁹. Et famulā ſeruū p̄dictis an
nueribus. Et ſi ſint plū t̄n vlt⁹ nō tenet illa. ¶ Offendit cōiter donat⁹ in textu
q̄ ſcē in q̄s terminant noia ſcōe declinatōis ſunt tres. Aliqua enī teriant in r vt
magf. Aliq̄ in us vt dñs. Aliq̄ in um vt templū. Terminatōes autē noīm ſcōe de
clinatōis ſunt ſex. et vt magf ir vt vir. ut ſatur. us vt magn⁹. cus vt tydeus.
um vt tēplū. Tres aut p̄mit reglas donat⁹ de formatōe vti in noibus ſcōe decli
natōis. P̄ia q̄n nūis in noibus ſcōe declinatōis terminat in ius. ſi ſunt p̄ia no
mina tūc abiecta ſo ſit vtiū in. Vt t̄n diſtinct⁹ cognoscat que noia p̄ia d̄nt
et. ir vtō et q̄ t̄. cōiter grāmatici duas ponūt reglas quaz p̄ma eſt. Noia p̄ia
terminata in ius q̄ ab origine h̄nt enī nō h̄nt vt laurenti⁹. laureti. Et enī lauren
tius q̄i laureā tenēs. ſic vincētius d̄t q̄i victoriā tenēs. Scōa regula. Noia p̄
p̄ia in ius teriata que ab origine h̄nt. c. vtiū caſus teriant in ci. vt bonifici⁹ bō
fici d̄t enī bonifici⁹ q̄i facies bona. has reglas aliq̄ d̄nt ſub alijs verbis. No
ia p̄ia que teriant in eius q̄ h̄nt vocalē ai cuius h̄nt ci in vtō. vt bonificius
bonifici. Sed illa p̄ia in ius teriata que h̄nt p̄ſonantē ante eius. h̄nt ti in vtō
vt lauretius laureti. Scōa regula de formatōe vti in noib⁹ ſcōe declinatōis eſt
hec. Q̄n nūis noia ſcōe declinatōis teriant in er vel in um tūc vtiū eſt ſi ſiſtis p̄ſ
in terminatōe. enī de er vt magf. enī de um vt ſcānū. Tertia regula q̄i nūis ter
minat in us tunc vtiū format mutando us in e vt dñs d̄nt et i go d̄nt in termin

quinto in iis. respondet. mutetur in e.

Notandum quarto & ultio qd donat^o oñ

des de tertia declinatione noim dicte. decem sunt lfe terminales et finales in quas teriant noia tertia declinationis. aliq terminant in a vt dogma. aliq in e vt mortale. aliq in o vt bō. aliq in i vt lac. aliq in l vt mel. aliq in n vt noim. aliqua in r vt pater. aliqua in s vt ciuitas. aliqua in t vt caput. et aliqua in x vt felix. Terminaciones aut in qñ noia tertia declinationis teriant sunt septuaginta octo vel paulo plus. que sūt dissiles quo ad eētia. et etiā quo ad qñtatē sūt qñ notanter dicuntur. q loquēdo de teriatōibus noim tertia declinationis que sunt dissiles solum quo ad eētia non essent septuaginta octo. sed vix septuaginta. Pro quo notādū q iste teriatōes dicuntur dissiles quo ad eētia que non pponunt ex eisde litteris vt is et es. Sed iste dicuntur dissiles quo ad qñtatē que sic se hnt q sunt ppositae ex eisde litteris tñ vna corripit et alia plonqat vt is qñq; ē breue et correptū vt canis. qñq; vō is pductū. vt līs lītis. Cōponit aut septuaginta octo a septuaginta et octo. et est septuaginta octo dictio pñs nūeri. vt hñ et hee et hec septuaginta octo. Septuaginta aut pponit a septē et gñtos qd valet tñ sicut decē. et dicit septuaginta quasi sepeies decē. Pauloplus est aduerbium qñtatit et valet tñ sicut modico pl^o. Et dicit a noie paulus paula paulum. qd valet tñ sicut modicus modica modicum. Ostēdit donatus in textu q lfe terminales in quas terminatur nomina quarte declinationis sunt due s et u. similiter terminatōes. exñ primi vt fructus manus. exñ scōi vt cornu. Declinant aut noia quarte declinationis in u terminata solum in plurali. sed in singulari sunt indeclinabilia vñ alexander. Vñ non mutabis donec pluralē videbis. In fine ostēdit q quanta declinatio habet tñ vñam lram terminatē et sūt teriatōem in qua noia quarte declinationis hnt terminari scz s vt species. Pōnit aut grammatel cōiter duas regulas de forma eōe gñ in noibus quarte declinationis. Prima regula est ista. Noia quarte declinationis que hnt vocalem añ ei illa in gñ dñt pducere ei. vt species spēs. Scda regula hec est. Noia quarte declinationis que hnt consonantē ante ei illa in gñ debēt corripere ei vt fides fidel. Istis notabilibus sic stantibus est.

Cōclusio rñsalis. exemplaris declinatio

nominiū a donato est sufficienter assignata. Patet veritas cōclusionis ex his q pñta sunt in notabilibus.

Ar Primo. Exemplaris declinatio nominiū a donato posita est male ordinata igit pbat. q prius debuit declinare hoc nomen iūsa q hoc nomen magi pbat. Prius est antescdm sed iūsa est prius declinationis et magi scde ergo. Adator est nota. mior sūt. Dico verū argñtū cōcluderet si donat^o in exemplari declinatōe nominiū attenderet ordinem declinationū sed attendit ordinem generum. modo masculinum est ante femininum.

Ar Scdo. Processus donati est insufficiens igit pbat. q non docet declinare nomina pñta vt notum est. Dico q declinatio nominiū pñtorū cōspenditur sub declinatōe nominiū appellatiuorū. Vel dñm q donatus docet declinare nomina que declinabilia sunt in vtroq numero. nomina aut pñta solum declinantur in singulari numero.

Ar Tertio. A donato est intelligibilis igit male posita pbat. q in ea ponunt plura noia sine regente dñe igit est intelligibilis. tñ pñta. q oñ intelligibilis pñtuit ex dñe regente et rctā añs pñz. q in ea ponuntur ista nomina magi nomē appellatiuū et nō hnt dñem vñ regant. Dico licet non hnt dñem regentē expñse tñ implicite hnt. q sibi subintelligit verbum substantiuū

inta illam regulam. Aduloties verbum substantiuū petis extra. et valet tñ magi Quarto magi non est nomē pbat. ei^o p gñsser est nomen appellatiuū. tes sunt aduerbiū igit. magi est aduerbiū. tñ pñta. q totū non est aliud nī si sue pres. j. phicoz. Sed añs pñz. q magis aduerbiū ē sūt ter. Dico verū argñtū pcludit q magis et ter sunt pres illius nois magister. qd est verum ptes et hñmologisatōis. sed nō compōis modo autoritas pñcta intelligitur q ptes componentes simul sumpte non sunt aliud nī sum totum.

Ar Quinto hoc nomē magi non est simplicis figure. pbat. autoritate. Jo hñis ianuelis in catholicon qui ostēdit q hoc nomē magi pponit a ma lor et sterion grece q est status latine. q magi est in statu et dignitate ma tor q discipulus. Dico vñ argñtū pcludit q Jo hñis ianuelis dicit q magi est ppositae figure cepit figurā cōpositam cōiter p et hñmologisatōe et nō compōitōe pñte dicta qua dictio dicitur esse compositae figure.

Ar Sexto. A donato est intelligibilis q male posita pbat sic. q bec oñ nō hic magi est intelligibilis pbat. q bec est imperfecta igit est intelligibilis. tñ pñta. q oñ imperfecta causat imperfectū sensum. Añs pñz q in ea nō ponit appositū. mō oñ pfecta est ex supposito et appposito. Dico q lēz in pñcta oñne non ponit appositū expñse. tñ implicite subintelligit hoc verbū dñ vel ponit vel declinat et sic pñcta oñ valet tñ in nō declinat hic magister.

Ar Septimo. noia pñte declinationis in gñ non hnt e pductū pbat. q hnt y autoritate vñ q dñt. Zulay in medio libabant pocula bachi. Dico q hoc est p figurā que dñt dñesis que hñ fieri qñ syllaba longa diuiditur in duas breues. vt bic aulay pro aule. vsus. Pro firri fieri dñas dñesis extat.

Ar Octauo. noia scde declinationis non teriant gñm in i igit pbat. q teriant gñm in ius. pbat. de istis vñ solus tot. Dico q lfa intelligit de no minib^o scde declinationis q non hnt gñm et dñm sñm pñoibus scde declinationis. modo vñ solus tot hnt gñm et dñm sñm pñominib^o scde declinationis.

Ar Nono. pauciores sunt lfe teriales noim tertia declinationis q decē pbat. q soli sunt tres pbat. quia gñne nomē tertia declinationis aut terminatur in vocalē aut in semivocalē aut in psonantē. Dico q tñ tres sunt terminatōes noim tertia declinationis sin genus subalternū distincte. sed littera intelligitur q sunt decem scdm speciem spāssimam.

Ar Decio. Autor est diminutus pbat. q dñt q terminatōes noim tertia declinationis sunt septuaginta octo vel pauloplus. et nō enūerat ipas. videt ergo q est diminutus. Dico q verū argñtū pcluderet si hoc faceret donatus sine causa sed facit hoc ideo ne sedū afferat legentibus.

Ar Undecio. Plures sunt terminatōes noim tertia declinationis q septuaginta octo pbat. q id etiā est vñ vt dñm dñm dñm. sūt nō vt cherub aliq aph vt leraph. Dico lfa donati intelligitur de noibus latinis ista aut nomina sunt hebraica aut greca et non latina.

Ar Duodecio. Nomina quarte declinationis non teriant gñm in ei pbat. qñ sic sequeret q hoc nomē bartholomeus esset quarte declinationis qd est sñm pñz sequela q terminat gñm in ei. Dico q nō sufficit q nomē quarte declinationis terminat in ei in gñ sed etiā requirit q terminet dñm in ei modo hoc nomē bartholomeus terminat dñm in o et ergo argñtū non cōcludit.

Nomen quid est parloratio

nis que pro nomine posita tantudem pene significat personamq inter dum recipit.

Stru diffinitio pnois a bonato posi

ta sit bñ assignat. Pro intellectu qñis more. ¶ Notandum pmo qd rō ordi
nis quare donat? statim post nomē determinat de pnoie est ista. qz nomē p
noie bñt eundē modū scandi gñalē. scz scare p modū entis et subam licz habes
aut modū scandi formale diuersum. qz nomē scāt p modū deteriate apphensio
nis. pnoie vero p modū indetiate apphensiois. et ergo ppter affinitatē mo
di scandi nois cū pnoie donat? statim post nomē determinat de pnoie. Pro dione
ergo pnoie intelligēda. Sciendū diffinitū pñtis dionis est. pnoien non pro se
sed p ius signatis capiti signata aut ei? sunt oia pnoia. Pro gñe aut in dione po
nit pforōnis et capit eodē modo sicut in diffinitōe nominis. Postea dicitur que
pforōnis scz pnoie ponit pro noie. Notandū qd pnoien ponit loco nominis
tribus modis. Primo offitio tñ. qñ scz pnoie bz offitū nois. offitū enī nois
est reddere suppositū verbo psonali. modo hoc pnoie bz etiā. vt ego lego. Se
cūdo. pnoie ponit loco nois scātōe tñ. qñ scz pnoia scāt idē sicut noia loco q
rū ponunt non tñ bz offitū nois. vt iohes currit et illū diligo vbi hoc pnoie
illū ponit loco illi? nois. iohes tñ non bz offitū nois. qz non reddit suppositum
verbo psonali. Tercio pnoie ponit loco nois offitio et scātōe simul. qñ scz pro
noie reddit suppositū verbo psonali sicut nomē et etiā scāt idē qd nomē. vt
iohes currit et ille mouet. Sequit correhē pmo qd nō est incōueniēs vñ pte po
nere pro alia que in mō scandi materiali pueniūt. et in modo scandi foiali dñt q
liter ptingit in pposito. sed vñ pte ponere p alia q in nullo pueniūt nec in modo
scandi materiali nec formali. hoc est vitū qd alq sub alijs verbis dicit. ponere
vñ pte pro alia q nec in scātōe et offitio pueniūt. hoc est vitū sed ponere vñ p
te p alia q i scātōe et offitio pueniūt hoc nō ē vitū qñ ptingit in pposito.

Notandū scdo. in dione dñ q pnoie

ponit loco nois. et in isto tangit causa inuentiois pnoim. vñ gñaliter grāmatici
onit lex de causis pnoia esse inuenta. Primo causa necessitatis. omē enī nomen
erat terit pñone excepto vñ. et sic noia non poterāt reddere suppositū vñ pñ
me et scde pñone. vt q ille defect? adimpleret tunc inuēta sunt pnoia. Scda cā est
cā comoditatis et decetie. causa scz dubij remouēdi idēz enī nomē sepi? in orōne
positū causat dubiū et tedū. sed cū pnoie ponit loco illius nois. tollit tale du
bium vt cū dico ayax venit ad troiā zayax pugnavit. est dubium si pmo fiet de
eodem ayace vel non. sed cum dico ayax venit ad troiā et idē ayax pugnavit est
certitudo q idē ayax qui venit ad troiā etiā idē ayax pugnavit. Tercio. pno
mina sunt inuēta causa demonstratiois et relatiois faciēde. licz enī etiā p noia fit de
monstratio et relatio. non tñ ita certa et pñia sicut p pronomia. Quarto. pno
mina sunt adinuēta causa discretiois faciēde que sine pnoibus fieri non pōt. vñ
Discretō est attributio alic? acc? vel passiois alicui rei cū exclusio illi? actus vel
passiois ab alijs rebus. vt cū dico ego lego. hic est discretio qz actus legendi at
tribuit mihi et excludit ab alijs rebus. vñ enī tñ ego lego et nullus alter legit.
Quinto. pnomina sunt inuēta cā scatiue faciēde. vñ scatiua est attributō alicui
us actus vel passiois alicui pñone vel rei cū exclusio illius actus vel passiois
ab alijs pñonis et rebus non similit. sed p modū excellētie. vt cū dñ vñ ego dicit
dñs. hic actus viuēdi attribuit dño deo p excellētiā et excludit ab alijs rebus.
vñ enī hec orō tñ. ego deus vñ et nullus ita excellēter vñt sicut ego. deus enī
vñt p cēntiam nō p participatōem sue bonitatis. vt dñ. i. cell. 2b hoc quidem
ente cūctis deriuatus est esse et viuere his quidem clarius his vero obiectius.
Sexto. pnomina sunt inuēta causa conceptiois et euocatiois faciēde. conceptio
enī et euocatio non potest fieri sine pnomibus.

Notandū tertio q bonatus in dione

pnomine dicit q pnoie ponitur loco nominis. Sciendū q pnoie ponitur
indistincto loco nominis appellatiui et etiā pñq. exemplū primi hō currit et ille mo
uet. exemplū scdi iohes currit et ille legit. pueniētus tñ ponit loco nois pñq
q appellatiui quinyimo si aliqñ pnoien ponitur loco nois appellatiui tñ in isto
appellatiuo loco cuius ponit subintelligit nomē pñi. Lñ enī dico hō currit et
ille mouet. hoc pnoie ille ponit loco pñq nois. Rō qz hoc pnoien ille in pñi
cta orōne scāt boiem qui currit. mō acc? currendi puenit rei singlari. Dicit enī
i. metaph. 2ctus sunt suppositōis et singlari. Rō aut istius quare cōueniētus
ponitur loco nois pñq q appellatiui est ista. qz nomia pñia scāt certe et deter
miatē. et sic etiā pnomia posita in demonstratioe et relatioe etiā certe et deteriate
scāt. et ergo cōueniētē pnoie ponit loco nois pñi. ¶ Pro latiori declara
tōe diffinitiois. Donat? dicit q pnoie tantūdem pñe scāt sicut nomen. in quo
donat? innuit pueniētiam pnois cū noie. ambo enī scāt substantiā. licet dñter.
nomē enī scāt subam p modum deteriate apphensiois. pnoie vñ p modū inde
teriate apphensiois vt dicit inferius. Et tantūde pponit a tñ et idē licz scōm
alios a tñ et demū. Eius aut declinatio pñz in his metris. Tantūde neutrū dñt
tantūde gñi. Deficit in reliquis totidē plurale fit ois. Sed pñe est aduerbium si
militudo et valet tñ sicut quasi. Aliq tñ dicit q est aduerbiū remissū. inde de
riatur penitus. ¶ Ultimo donat? dicit in diffinitōe. psonāqz interdi recipit.
vñ pnoien recipere psonā possum? intelligere duplr. Vno modo inquātū q
sona capitur p accipere quod est psona. et sic Recipere psonā est recipere pñica
tionem huius accidentis psona. et sic pnoie non dicit in pposito recipere pñonā.
qz pnoien semp habet psonam. oē enī pnoien. aut est pñe. aut t scde. aut terit
perione. Secundo capitur psona pro certo et determinato significato. et sic capi
tur hic psona. Pronomen ergo recipit psonam id est certam et determinatā
rem significat in demonstratioe et relatione. ¶ Dicit enī pñicianus primo mino
ris. Pronomen ad omne suppositum mundi pñet. id est quātum est de vi vocis
pronominalis nullā certā rem significat. vt dicitur inferi. sed certitudines sig
nificati recipit ex demonstratioe et relatioe. Dicit enī pñicianus pmo mino
ris. Pronominis demonstratio vel relatio est eius vltimata significatio. quicquid
enī pronomen demonstrat vel refert hoc etiā significat.

Notandū quarto et ultio q mod? signi

ficandi pnoie fm autōrē modorū scandi. est scare per modum entis et inde
terminatē apphensiois. Pro quo modo scandi intelligēdo. Sciendū q pno
ie habet duplicē modū scandi generalē et spēalem. Gñalis est scare per modū
entis. et in isto mō scandi cōnūit cū nomine. nomen enī etiam scāt per modū
entis. et iste modus scandi nois est materialis. dicitur enim. i. de generatioe q
ratio materie est rō pñetie. Modus scandi aut formalis pnois est scare per
modū indetieriate apphensiois. et iste est mod? scandi formalis pronominis
per istū enī. pnoie distinguit a nomine. nomē enī vt dicit enī significat p modū
determiatē apphensiois. Rō enī forme est distinguere. dicit enī. vii metaph. for
ma est q sepat et distinguit. Vñ aut caput mod? significandi per modū entis. et qd
fit significare p modū entis dicit enī sufficienter in nomine. vñ non opet hec dic
repetere. dicit enī. vii. topicorū. Conturbat qd frequēta. Pro intellectu aut
istius vñ sumit mod? significandi formalis pnois scz significare per modum in
determiatē apphensiois. Notandū est scdm autōrē modorū scandi q mod? scandi
et modū idetieriate apphensiois bz oitū appētare vñ a mō cēndi materie pñet. q

materia prima sibi se indit ad omnem formam sibi possibilem. cuius rationem
 Zirculo. i. phico p assignat. Ostendit enim q materia prima est pura posita nulla for-
 ma actu includens nec aliquā excludens. vñ et materia prima non est nihil. sed est
 ppe nihil creata vt dixit augustinus. Si ergo materia prima est in posita ad oēs for-
 mas pcludit q ipsa sibi se est indit ad oēm formā. hoc est spalius et latius declara-
 tur. i. phico. 2. lib ista ergo proprietate materie pme que est ppetas indetermina-
 tois. determinabilis tñ sumit modū scandi pnois formalis. scz scare p modū in-
 determinate appbēdōis. nō sic q pnois materia pma scaret. sed q ex mō essen-
 di repta in materia prima intellectus noster mouet ad scandā aliquā essentia sic
 intermiatā de se ad unponendā sibi vo ē sub modo essendi indeterminate. est ergo
 pporio et cōueniētia inter modū essendi materie pme et modū scandi pnois
 sicut enī materia prima est indit ad oēm formā sibi possibilem vt dictū est. sic pro
 pnois nullā certā rem sciat. sed est indit ad oēm sciat quicquid enī pnois pōt
 demonstrare aut referre hoc enī sciat vt dictū est. q pnois demonstratio aut rela-
 tio est eius vltimata scatio. pnois enī qmū est de vi vocis nihil certe sciat sed
 est indit ad oēm sciat. vñ recte dixit pscian q pnois ad oēm suppositū mun-
 di pmet primo minoris. plata enī voce pnois nullū certū sciat inde habetur
 vt cū dico ille absolute subam quidē significat. sed nullā determinate. sed certitudi-
 nē sue scatiōis. pnois accipit ex demonstratōe et relatōe. sicut materia prima
 modū essendi determinatū recipit a forma q dat esse materie. et etiā ipam ad esse spe-
 cificū ducit et determinat. sed cū dico ille hō. hō determinate sciat hōiem. eo q demon-
 strat certū hōiem. Dunc ergo modū scandi pnois recte alq grāmatici expōserūt
 dicētes. pnois sciat subam sine qualitate. in eo q dico subam. tango modū sig-
 nificandi pnois gñalē. scz scare per modū entis. Sed in eo q dico sine qualitate
 tango modū significandi formalem pnois. scz significare per modum inde-
 terminate apprehensionis. Istis notabilibus sic stantibus est.

Cōclusio rñsalis. diffinitio pnois a

bonato est sufficēter assignata. Veritas huius pclusiōis pty. Diffinitō illa est bo-
 na que indicat naturā diffinitū. sed diffinitō pnois est hōis ergo est bene assigna-
 ta. tenet pñā in darq virtualiter. maior est Boetij in libro dionum. diffinitio enī
 debet indicare et non ostendere naturā diffinitū. dicit enī cōmentator. vij. meta-
 phisice. Diffinitio est sermo qdītatis et cēntie. minor pty ex declaratione.

A primo ordo donati in locatōe pnois non valet ergo. pbat aīo. verbū
 debet poni post nomē ergo nō pnois pbat aīo. ex noie et verbo pstitui-
 tur ordo pfecta sicut totū cōpositū ex materia et forma. igit verbum debet
 sequi nomē tenet pñā. q actus et posita debet esse pūcta. vi dicitur. ij. de aīa. 2. ix.
 metaph. Et etiā pty autoritate pscian qui statim post nomē posuit vñ. **E** Dico
 verū argntū pcluderet si donatus hñuisset talē respectū et pscideratōem. sed
 donatū habuit aliū respectū videlicet istū. q ipm pnois cōuenit enī noie in scato
 quia vtrumq sciat subam. licet non eodē mō. et q ppter banc affinitatē significa-
 tiōis donatus posuit pnois immediate post nomen.

A Secūdo. pnois non ponit loco nois ergo. pbat. vñā ptem ponere p alia
 est vitū. sed nomē et pnois sunt ptes distictę ergo. pnois non ponitur
 loco nois. maior est donati in libello de barbarismo et solecismo. minor
 est nota. q nomen et pnois hñt distinctos mōs scandi essentielles et formales
 per quos distinguunt pscioris inter se. **E** Dico verū argntū cōcludit q ponere
 vñā ptem pro alia que nec in mō scandi materiali nec offitō pueniūt hoc est vi-
 tiū. vt pponem pro noie. sed ponere vñā ptem pro alia que in mō scandi materi-
 ali pueniunt. hoc non est vitū. sic aut est de nomine et pnois.

E Arguitur. Tercio. pnois nō ponitur loco nois ergo. pbat. q nec loco nois

pñ nec appellatiui. Non loco nominis pñ q cū dico. homo currit et ille mo-
 uet hoc pnois ille ponit loco illius nois appellatiui scz hō. Nec etiaz ponitur
 loco nois appellatiui. pbat aīo. pscian. q. minoris in capitulo de pnoie
 qui ostendit q pnois ponit loco nois pñ q tñ. **E** Dico verū argntū pcludit q p
 nomē semp ponit loco nois pñ q. cuius causa est dicta in tertio notabili. Et licz
 aliq ponit loco nois appellatiui tñ in illo noie appellatiui solet intelligi nomē

A Quarto. pnois non ponunt loco nois pñ ergo solutio nō valz (pbat
 pbat aīo. de pnois possessiuis quēd ponunt loco nois pñ. pbat
 tur. incertū non ponit loco certi. sed pnois possessiua scant incerte pro-
 pta aīo certe ergo pnois possessiua non ponuntur loco nois pñ. maior est
 nota. minor pty. q pnois possessiua scant duplicē psonā possessore et rem posses-
 sam. et scant plura et multa. vbi aut est pñas ibi est incertitudo. **E** Dico verū
 argntū pcludit q pnois possessiua scant incerte. et indeterminate extra demonstratōes
 et relatōes. sed in demonstratōe et relatione significant certe.

A Quinto. et diffinitōe sequit falsum ergo. pbat. ex dione sequit q apñus et
 set. pnois. sñr phus probat. q hoc nomē apñus ponit loco nois propriū
 scz paulus et sciat determinatā rem. sñr hoc nomē phus ponitur loco illius
 nominis aristo. **E** Dico verū argntū cōcludit q hoc nomē phus ponitur loco hō-
 nois aristo. et apñus loco illius nois paulus. sed non rōne demonstratōis et rela-
 tiōis. sed hoc est causa excellentie vel anthronomastie. pnois aut ponit loco no-
 minis propriū ratione demonstratōis et relationis.

A Sexto. et dione. pnois sequit q hoc relatiui qui relatiue tantū esset p
 nomē qd est falsū. qui enī est nomē et non pnois vt pbat inferius. p
 bat seqla ex dione. hoc enī relatiui qui ponit loco nois et sciat idē sicut no-
 mē et recipit pñā. q qcertā et determinatā rem sciat. q q aut incertam. vt
 in demonstratōe et relatōe sciat certā extra demonstratōes vo et relatōes sciat incertā
 rem. **E** Dico q non sufficit ad dictōem que debet esse. pnois q ponit loco
 nois. sed requirit q non resoluat in certiorē modum scandi. mō ly qui relatiue
 capiti resoluitur in certiorē modū scandi. q resoluit in et. et in ille. vt dicit hu-
 go. q bec. hō currit qui mouet. resoluit sic. hō currit et ille mouet. pnois enī in
 demonstratōe et relatione certissime significat.

A Septimo. pnois non recipit pñā ergo dīo non valet. pbat. nihil rectū
 pñ illud qd habet. sed pnois semp hñ pñā ergo. Maior est nota quia
 aliquid recipit illud qd non hñ. Minor q quocūq pnois dato ipm est al
 cuius pñōe. aut pme aut scde aut tertie. **E** Dico verū argntū pcluderet si pñā
 na capetur hic pro accūte qd est pñā. sed caput hic pñā pro certo et determi-
 nato scato. qd solū hñ pnois in demonstratōe et relatōe vt dictum est in notabili.

A Octauo. pnois nō sciat p modū indeterminate appbēdōis g mō (tertio.
 duo scandi pnois nō vñ pbat aīo. q si sic sequeretur q hoc nomē hō esset
 pnois qd est falsū. pbat seqla. q hoc nomē hō sciat p modū indeter-
 minate appbēdōis. Et enī Biligā hō hñes sciat et tñ nullū certū hōies. si ergo nō
 sciat certū hōiem cōcludit q hō sciat per modum indeterminate appbēdōis.
E Dico verū argntū pcludit q hō sciat indeterminate respectu suppositorū q
 nullū sciat adequate. rōne tñ scatiōis vltimate sciat determinate quia determinate sciat
 naturā hñanā. pnois aut sciat indeterminate rōne significatōis essentialis.

E Pronomini quot accidunt. Ser. que. Qualitas genus
 nūerus figura persona calus. Qualitas pnois in quo est
 Duplex est. Quid. aut enī finita sunt pronomia aut infinita

pzi fu

Est sicut oculus qui videns non potest de inutilis. Vnde dicitur in metaphisicis. Omne ens habet propriam operationem in qua dum potest de tale. si non potest non de tale et sic nomen non de casum et vanum. nomen enim est psona in grammatica sine qua mentis conceptus complete exprimi non potest. Et ut dictum est in precedenti questione psona sex de causis sunt innenta. Secundo aliquid de casum et vanum in respectu. sed non simpliciter. quod nisi non est utile respectu unius. est utile et necessarium respectu alterius. et sic psona dicitur casus et vana p tanto. quod nomen quod est de se nihil certi facit et de terminati eo quod ad omne suppositum mundi pmet ut dixit pscianus. Voluit ergo pscianus quod pnomina extra demonstrationem sunt casus et vana. i. nulla certam rem designant sed quilibet possunt facere. quicquid enim pnomine demonstrat vel refert hoc facit. ut enim idem pscianus dixit pnois demonstratio vel eius relatio est eius ultima scatio. Istis notabilibus sic stantibus est.

Conclusio responsalis. Tria sex sunt accidentia

accidentia pnomine specificet et formatu distincta ad se invicem irreducibilia apud grammaticos coter visitata omni pnomini puenientia in quantum est psona sine diuisione mediatam et coter pscia fieri. Sicut qualitas pnomine est duplex quedam est finita. et quedam infinita. Veritas huius conclusionis pambabus ptribus. patet ex notabilibus et manifestabitur latius in argumentis.

Primo plura sunt accidentia pnois quod sex pbat. quod discretio et scantia etiam sunt accidentia pnois pbat. quod p pnoia sit discretio. sicut p pnomina pscia. Dico quod conclusio intelligit quod tria sex sunt accidentia pnois apud grammaticos coter visitata. modo discretio et significatio non sunt accidentia pnomi- nis coter visitata. quid aut discretio. quid scantia dictum est superius.

Secundo plura sunt accidentia pnois quod sex pbat. quod demonstratio et relatio etiam sunt accidentia pnois ergo pbat alio. quod aliqui capiunt demonstratiue aliquid relatiue. Dico verum argenti conclusionem quod demonstratio et relatio sunt accidentia pnomine. sed reducuntur ad qualitatem.

Tercio. Plura sunt accidentia pnois quod sex pbat. quod esse possessiuum. esse ex utraque pte singulare. esse ex utraque pte pte. etiam sunt accidentia pnoim ut pscia dicit. Dico quod conclusio intelligit quod tria sex sunt accidentia pnois omni pnois puenientia modo esse possessiuum. esse ex utraque pte singulare. esse ex utraque pte pte non pueniunt cuilibet pnomini. sed aliquibus tamen ut patebit.

Quarto plura sunt accidentia pnois quod sex pbat. quod declinatio. spēs. forma casualis. motio. Dico quod declinatio comprehendit sub casu. spēs sub figura. forma casualis sub casu. sed motio sub genere.

Quinto psona non est accensio pnois quod pbat. quod psona non enumerat inter accidentia nois. nec pnois est pscia. quod non est ratio diuersitatis. autem autem non est. Dico quod ratio diuersitatis est ista. quod psona conuenit pnomini pscia oēs suas diuersas. quod inueniunt pnoia pme pscia. ut ego. scilicet ut tu. tertie ut ille sed psona non pueniunt noi pme oēs suas diuersas. quod nullum est nomen pme pscia.

Sexto nulla qualitas est infinita pbat. nullum infinitum est. si nulla est qualitas infinita. tenet pscia a supiori negato ad inferi. autem est Aristoteles. i. pbat coram. Dico quod argenti pcludit quod nullum infinitum est capiēdo infinitum pscia. sed infinitum grammaticale bene est iuxta determinatiōes supius dictas.

Septimo nullum pnomine est qualitatis finitae. sicut pbat. sicut pnomine est qualitatis infinitae tenet pscia. quod qualitas infinita facit incerte autem probatur. illud quod est de essentia rei nunquam auferit a re. sed facit p modum indeterminate appbentis et incerte est essentiale pnoi. si pnomine nunquam est qualitatis finitae. Ad hoc est Aristoteles. vii. metaphisicis. minor pte ex questione pcedere. Dico verum argenti pcludit quod pnomine sicut p modum indeterminate appbentis est essentiale in demonstratiōe. tri-

in relatiōe scilicet determinate et accensio rōne est. si qualitatis finitae.

Ultimo. Exempla donati sunt inualida et impetentia pbat. quod exemplum quod noia de pnoibus. sicut exempla sunt inualida et pscia. quod exempla debent coter mari scie cui sunt exempla. Dico verum argenti pcludit si donat voluisset ex isto pcludere et fecisset ideo. quod quis et qui sicut talis tantus qualis essent pnomina. sed fecit hoc alia rōne. ut dictum est in tertio notabili.

De ista donati de genere. numero. pso

na et casu pnoim sit bñ assignata. Pro intellectu questione motu. Et notandum primo quod donat in ista volēs determinare de gñe pnoim de. quod eadē fere sunt gñe pnoim sicut et noim. Pro quo intelligendo. gen in pnoie diffinit dupl. Vno a piori pnes scatiōem. sic est pscia pnois attributa. pnomi ea rōne qua ipm facit scatiōem sui sub pscia pte actiua vel passiua vel neutra se hñte ad utrumque. Cuius diuisionis declaratio pte ex his quod dicta sunt in noie de gñe. Si a posteriori diffinit gen? sic. est pscia pnois attributa. pnoi ea rōne quod ipm est ordinabile ad nomen. tan p determinatio ad suū determinabile. ea rōne quod ipm est aliquid gñis. ut est dico. ego iohes vidi celū apertū. gen? hui? pnois ego pgnosco ex gñe huius nois iohes. ego enim fm se est gñis omnis. sed cū dico ego iohes. ego est gñis masculini. Sequit. corollie primo quod gñis pnois cognosco quāq; ex gñe nois. ut est dico ego iohes vidi. sicut gen? nois quāq; pgnosco ex gñe pnois. ut dicēdo. iste hō. hō fm se est gñis cōis. sed cū dico. iste hō est gñis masculini tñ rōe hui? pnois iste et nō est incōueniēs hoc in his ptribus quod hñt puenientiā magnam inter se. Ex his dōcōib? facit pōt elici diffinitō gñis masculini. feini et neutri. Vñ gñis masculini nū ē pscia pnois attributa. pnoi ea rōne quod ipm est ordinabile ad nomen masculini gñis. tanq determinatio ad suū determinabile. ut ille iohes sedet. Sic etiā dicat de gñe feini et neutro. Sequit corollie secō quod gen? in pnomine cognosco dupl. Vno a piori. secō a posteriori. A piori pēs scatiōes. a posteriori et sic dupl. Vno rōne terminatiōis. et sic illa pnomina quod terminantur in r vel in us sunt generis masculini. noster vñ me? tu? Illa que in a mea tua gñis feminini. Illa que in um gñis neutri? ut meū tuū. Illa quod in as. gñis cōis. ut nra vsas. Quid aut sit cognosco genus a piori et a posteriori dictum est in nomine. Sequit corollie tertio quod genus in pnomine cōuenit cū genere nominis. et etiā differt ab eo. Conuenit primo quia sicut genus in nomine cognosco a psciatibus discretiuis sex? sic in pnomine. differt aut dupl. Primo quia genus in nomine cognosco ex pscia pscia articuli. sed in pnomine nō ut dictum est. Secundo differt quia gen? in nomine cognosco a psciatibus discretiuis sexus immediate. sed in pnomine mediate. quia mediate demonstratiōe et relatiōe. Sequit corollie quarto quod donat dicit in ista fere. quasi diceret tot quasi sunt gñe in pnomine sicut in nomine. Et hoc dicit ppter genus dubiū et epichenū que non inueniuntur in pnomine. Ratio primi quare genus dubiū non est in pnomine. quia genus dubiū sumitur ab incertitudine. pnomina aut sunt determinata et certa. quia solum quindēcim. hñt ergo inter multa est cōfusio et incertitudo. sic inter pauca est certitudo. Ratio secō quare in pnomine nō reperit gñis epichenū. quod gen? epichenū ē qd significat utraque sexū sub vno articulo. modo pnomine nō pponunt articula ria ut declaratiū est in nomine. et ergo in pnoibus nō reperit gen? epichenū.

Notandum secō quod eodē mō sicut diffinit

tus est nūerus et figura in noie. sic sicut hic pōt dici in pnoie. solum mutado gen? ubi est cōfusio est in noie. Nūerus est pscia nois. hic dicat nūerus est pscia pnois. Et ista pnoib? nō pueniēt pponit vñ vna vel vñ. ples vel ples fm se quod

hec est inepta vn^o ille. sufficere tñ q^o eorū determiabilib⁹. q^o hec est p^ogrus et bona lo-
cutio vn^o homo. quāmodū etiā dñi est definitio hegreumatis et adiectiuū.
Sequit^r correlarie. q^o licz p^onomia p^omitiua sunt termini singulares. non tñ optet q^o
q^o carere dñt p^o nūero. Nō q^o termin⁹ singlariis pōt scāre p^ola collectis. licz nō dñ
uūm. et sic p^onoia p^omitiua in p^o nūero scāt p^ola cōiunctim. vt ille hoies currūt.
Sic sñt dñm est de figura. habet q^o figura p^onois eodem modo diffiniri sicut si-
gura nois nūl variando gen⁹. Sciendū tñ q^o figurā p^oposita in noie capīt plus p^o
p^one q^o in p^onoie. ad nomē enī p^oposite figure requirunt q^o ambe p^otes dñt esse p^oca-
tiue. sed in p^onoie sufficit q^o vna p^o sit p^ocatiua. vt bicine. beccine. hocine sūt cō-
posite figure. tñ vna p^o scz cine nihil scāt. tñ vt postea dicet illa syllabica adiectio
nibit p^ocat tñ dat aliq^o scāre et augmentat p^ocationem in aliq^o dñōib⁹. Et etiā
aliqñ p^onomē cōposite figure p^oponit ex duab⁹ p^otribus p^ocatiuis. vt idē p^oponitur
abīs et demū. et ambe p^otes ille sunt p^ocatiue. Sequit^r correllie. q^o p^onomē p^oponit
quatuor mōis. Primo cōponit cū p^onoie. vt ego ipse. Secūdo cū nomine. vt hmōi.
Tertio cū aduerbio. vt ecum illū. vt enī postea dicet. Ecce p^oponit a p^onoie illū et
aduerbio ecce. et dñt ecū qñ vide illū. sñt idē p^oponit a p^onoie is et aduerbio demū.
deponēdo. s. et um et manet idem. Quarto p^onomē p^oponitur cum syllabica adie-
ctione. vt egomet. tuimet. sulmet. vt dicitur inferi⁹.

Notandū tertio. q^o p^osona in p^onoie dif-

finiū cōiter sic. Persona est p^oprietas p^onois attributa p^onomini ea rōne q^o scāt
p^ocatiū sūū vel p^ocata sua sub modo loquēdi de se vt de se. ad aliū vt ad aliū. de alio
vt de alio. In q^o dione tangit triplex p^osona. Cū enī dñ sub mō loquēdi de se vt de
se. tangit p^osona p^oma. Cū vō dñ sub modo loquēdi ad aliū. tangit scda p^osona. Cū
vero dñt sub modo loquēdi de alio. tangit tertia p^osona. Vñ p^osona p^oma diffini-
tur sic. est p^oprietas p^onois attributa p^onomini ea rōne q^o scāt p^ocatiū sūū vel p^ocata
sua sub rōne mōi loquēdi de se vt de se. vt ego cū suis obliq^o. Scda p^osona est p^op-
rietas p^onois attributa p^onoie ea rōne q^o ipm scāt p^ocatiū sūū vel p^ocata sua sub mo-
do loquēdi ad aliū vt ad aliū. vt tu cū suis obliq^o. Tertia p^osona est p^oprietas p^o-
nois attributa p^onoie ea rōne qua ipm p^onomē scāt p^ocatiū sūū vel p^ocata sua sub
modo loquēdi de alio vt de alio. Et oīa p^onoia sunt tertie p^osonae excepto ego cū
suis obliq^o q^o est p^oprietate p^osonae. et tūcū obliq^o q^o est scda p^osona. verū. Et
ego p^orimē tu vō scda. Cetera non sperne. p^osonae dicere terne. Et t^o quare vñ est
enī p^onomē p^oprietate p^osonae. et vñ scda. mltā tertie p^osonae. q^o prima et scda p^osonae
sunt certē determinate in p^oscando. et ergo sufficit vñ p^onomē cum suis obli-
quis pro prima p^osona. sñt vñ sufficit pro scda p^osona cum suis obliquis. sed ter-
tia p^osona p^ocat incerte et cōfūse multū. quia aliqñ rem p^ontem. aliqñ absentem.
nunc ad intellectū. nunc ad sensum et ergo p^opter illam diuersitatē exprimendā ne-
cessario requirunt plura p^onomina tertie p^osonae.

Notandū quarto et vltio q^o casus in

p^onoie eodē mō habet diffiniri sicut casus in noie nūl variando gñs. sicut enī no-
mīna p^ocat recte vel oblique sic et p^onomina. Pro intellectu ergo istū quibus
dñōibus conuenit habere vñ et quib⁹ nō. Scim q^o tres cōditiones requirunt^r
ad hoc q^o aliqua dñō habeat vñ. Prima q^o dñō que debet habere vñ debet sig-
nificare p^ontialiter. et p^opter hanc causā p^onoia tertie p^osonae carēt vñ. q^o p^ocat ab-
senter vt ille. Scda p^oditio q^o dictio que debet habere vñ debet p^ocat certe. et q^o
dictiones indefinite vt quis q^o cūq^o carēt vñ. q^o p^ocat incerte. Tertia p^oditio
q^o dictio que debet habere vñ debet p^ocat rem ad quam sermo dirigit. et q^o hoc
p^onomē ego carēt vñ. q^o significat sub modo loquēdi de se vt de se. vt dicit^r

est in p^ocedenti questioe. Et he p^oditōes tres tangunt in his metris. Dñt quīntū
casum p^onoie directio certū. Expers si qua trū sit dictio non habet illū. Sequitur
correllie p^omo ex dictis q^o dictōes questiuē et interrogatiue vt q^o carēt vñ. p^o-
ter q^o vñs p^ocat certe ille autē dictōes p^ocat incerte. Sequit^r correllie scdo q^o dictōes
distributiue carēt vñ. p^oter q^o ille dictōes p^ocat incerte. ex quo distribuunt. vbi enī
est distributio ibi est multiplicatio termini cōis per signū vñ facta. vbi autē ē mltā
multiplicatio et multitudo ibi est incertitudo. Sequit^r correllie tertio q^o dictōes res-
latiue vt ille ipse ille carēt vñ. p^oter q^o vñs p^ocat directe. dictōes autē relatiue faciūt
scdam noticia de re. q^o cū añs p^ocat p^omarie hoc relatiū p^ocat scdarie. Sequit^r cor-
rellie quarto q^o dictiones negatiue vt nullus et nlls carēt vñ. p^oter q^o tales sunt
distributiue. mō dictōes distributiue carēt vñ. Etiam ideo. q^o vñs p^ocat affir-
matiue. Sequit^r correllie q^o dictōes indefinite carēt vñ vt q^o cūq^o qualis
cūq^o. p^oter q^o vñs p^ocat certe ille autē dictōes p^ocat incerte. Sequit^r correllie vlti-
mo q^o tñ quatuor sunt p^onoia que hñt vñ. vñ alexander. Quatuor exceptis p^o-
noia nulla vocabis. Tu meus et noster nostras hec sola vocamus. Illis notabi-
libus sic positio est.

Cōclusio respōsalis. Littera donati de

gñe numero figura p^osona et casū p^onomē est sufficēter assignata. Patet conclusi-
ō p^omo. non sunt eadem gñā noim et p^onomē (sio ex his que dicta sunt
igit lra falsa. p^obatur añs. q^o si essent eadem gñā noim et p^onomē sequeretur
q^o accēs migraret de subiecto in subiectū q^o est finī et contra Aristot^o
vñ. metaph. p^obatur sequela. q^o si essent eadem gñā noim et p^onomē tunc gñā noim
essent gñā p^onomē et sic accēs migraret et esset in diuersis subiectis. Dico vñ
argūmētū p^ocludit q^o eadē sunt gñā in noie et p^onoie quo ad spēm. sed quo ad nūm
non. et sic accēs migrat de subiecto in subiectū p^om spēm sed non p^om numerum
Secdo. Non sunt eadem gñā p^onomē sicut noim ergo p^obatur. q^o in noie
reperitur gñs dubiū et epichemū que non reperiūtur in p^onoie. cuius causa
dicta est in notabili p^omo. Dico verū argūmētū cōcluderet si donat⁹
in textu diceret omimodam similitudinem. sed dicit aliqualem tñ.

Tertio. Aliq^o est p^onomē epichemū gñs ergo p^obatur. hec est cōgrua passer
volat et ille mētē. in qua orōne hoc p^onomē ille est epichemū generis p^o-
batur. relatiū et añs dñt cōuenire in gñe. sed añs scz passer est epichemū ge-
neris. ergo etiā relatiū ille est epichemū gñs. tenet p^ontia. maior est. florisse q^o dicit^r
Vult gñs et numerū p^ocedens siue relatiū. Adinor est nota. Sic eodem modo p^o-
ret q^o in p^onoie esset gñs dubiū dicendo. iste dies. in qua orōne dies est gñs dubiū
sic sñt hoc p^onomē iste. ex quo demfatiū et sūū demfabile dñt puenire in gñe. sñ
ent adiectiuū et subm. Dicunt aliqui q^o non optet añs et relatiū. sñt demonst^ra-
tiū et sūū demfabile puenire in gñibus min⁹ p^oncipalib⁹. sed sufficit q^o pueniat
in gñibus p^oncipalib⁹. mō gñs dubiū et epichemū sunt gñā minus p^oncipalia. S^z
hec solutio nō v⁹. q^o alio ista esset cōgrua. alba passer. sñt ista passer volat et illa
est alba. q^o est finī. meli⁹ ergo dicit^r q^o non oportet q^o añs et relatiū semper pueniat
in gñe. sñt demfatiū et sūū demfabile. sed sufficit q^o gñs vñi⁹ includit in gñe al-
teri⁹ et sic est hic. q^o gñs hui⁹ relatiū ille includit in gñe epichemū. ex quo epiche-
mū est mixtū ex masculino et feto. sic sñt hic. iste dies. gñs huius p^onois iste inclu-
ditur in gñe huius substantiū dies.

Quarto. Sñs non est accēs p^onois ergo p^obatur. q^o gñs sumit a p^oprietate
actiua vel passiua. sed gñs p^onoie nō sumit a p^oprietate actiua vel passiua
igit. Adalor est autoris modorū p^oscandi. Adinor q^o p^onomē p^ocat si bām
sine qualitate. igit sine p^oprietate actiue vel passiua. t³ p^onoia a supiori negato ad in-
feri⁹. oīs enī p^oprietas actiua vel passiua est qualitas. ex quo est naturalis p^onoia vt
D

21

新

Dr

2f

Ar

21

21

U Died
fed non

११

DE

200

[illegible]

~~unpleasant~~ - (1) the mode
and method

[illegible][illegible]

huius quare sit caret utroque et utroque est hec. Prima quod hoc pronomen sit est reciprobum
nisi reciprocatio huius fieri in obliquo. cuius ratio est ista. quod reciprocatio est quedam trans-
finitio. sed obliqui preterunt transitive. nomen autem et verbum absoluti sunt. id est transitive
preterunt ut de preteritis primo minoris. Secunda causa propter euitare coincidentiam
vocalium. quod si hoc pronomen haberet utrumque tunc vel haberet sive vel si. modo sive est verbis
et si est punctio. Tertia causa pronomen est grecum quod ei corrumpit caret utroque. er-
go etiam hoc pronomen sit. tenet ratio. quod latinus originem habet a greco ut ostendit
preteritis primo maioris in probemio.

Notandum secundo quod secunda declinatio diffi-

nitur sic. Est que mittit genus singulare in ius et hoc diuisum vel coniunctum. et dicitur
in i. diuisum ut ille illi. ipe ipsius. coniunctum ut hic huius. is eius. Et pronomen secunde de-
clinationis sunt quinque scilicet ille ipse iste hic is. Et primo donatus declinare docet ista
etia pronomen ille ipse iste et dicitur. Personae tertie generis masculini ille illi. ipe ipsius. iste
istis. ut patet in textu. Pro quo intelligendo notandum aliqua pronomen secunde declinatio-
nis ut tria ista. ille ipse iste. huius in genitio diuisum. sed ista duo hic huius. is eius.
huius inus coniunctum. vnde habere ius in genitio diuisum est et ut in genitio facere diuisas
et distinctas syllabas ut ille illi. Sed huius inus coniunctum est et ut in genitio facere diuisas
et distinctas syllabas. ut is eius. hic huius. Ratio autem ista quare ista duo
hic et is huius coniunctum est duplex. Prima propter euitare malum sonum quem gra-
maticus debet euitare. quod aut fieret malus sonus si haberent ius diuisum. quod esset
magnus periculus vocalium. modo magnus hiatus et periculus vocalium causat malum
sonum ut ostendit preteritis primo maioris. Secundo hoc fit. quod est regula preteritis primo
maioris quod illa ista posita inter duas vocales perit ut vocalitatis et debet esse
syllabicari cum vocali sequenti ut maior. et sic etia est hic. patet ergo quod ista duo hic et
is huius coniunctum. sed ista tria ille ipse iste huius diuisum. Postea donatus docet de-
clinare hoc pronomen hic et dicitur in textu. Preter articulare propositum vel demonstrativum
generis masculini. Hic huius ut patet in textu. Pro quo notandum ex ista habemus quod hoc
pronomen hic habet tria officia. Primo est articulare et hoc duplici de causa. Prima
quod hoc pronomen hic cum suis obliquis supplet vice vni. patet que dicitur articulus ut
ut florilla. Secunda hoc pronomen hic dicitur articulare quod artat dictiones ad certum genus nu-
meri et casum. ut hoc nomen hoc per se est generis compositi. sed cum dico hic hoc est genus
masculini tui. Secundo hoc pronomen hic est demonstrativum tam ad sensum quam ad intel-
lectum. ad sensum ut hic currit. ad intellectum ut hic deus. Tertio est et dicitur propositum
quod propositum dicitur in declinatione. Etia hoc pronomen hic in dictione regulariter deberet ha-
bere huius. quod pronomen secunde declinationis in dictione terminant in i. sed per figuram que dicitur
pagoge assumit e in dictione propter coincidentiam vocalium euitandas huius intersectionis
huius. quia coincidentia grammatica maxime debet euitare. propter confusionem et dubium
tollendam. Habet autem fieri pagoge quod in fine dictionis ista vel syllaba apponitur. Et
dicitur a para quod est iuxta et gogos ductio quasi ductio vel appositio ista vel syllaba in fine
dictionis. versus. Aufert apocopa finem quem dat pagoge. Postea donatus docet decli-
nare hoc pronomen is et dicitur in textu. Preter substantiuum vel relictum generis masculini. Is
eius est. Vnde ex ista hoc pronomen is habet duplex officium. Primo est substantiuum
quod habet poni in ordine quem alteri ordini subiungit et que alia an se requirit ut for-
tes currit et is mouet. Secundo dicitur relictum quod refert et facit secundam notitiam de asse. ut
iohannes currit et is mouet. Sequitur correctio ex dictis primo quod duo sunt pronomen de
infinitia et relecta simul scilicet ille et ipse. Et licet Alexander dicat. Ille refert mon-
strat non facit hoc aliud. Verum est in compositis vbi. Alii tamen dicunt quod metrum Alexandri de-
bet ita poni. Ille refert monstrat facit hoc aliud quoque ipse. quod dicunt quod non est ratio
nabile quod Alexander omnia metra alia posuisset ex ametra et solus vnum pentame-
trum. fecisset cum contra preteritis obliquis huius qui scribunt carmina.

Notandum tertio. tertia declinatio dif-

finis sic. Est que mittit genus singulare in i et dicitur in o in masculino et neutro genere
vel genus et dicitur in e in feminino genere. cum primum ut me meum. mei mei cum scilicet ut me
mee. et sunt talia quinque scilicet tuus tuus meus meus et verum. et docet primo declinare tria scilicet me
tuus tuus. et dicitur in textu. Preter possessiuum finita ad aliquid dicta ex utraque parte singulari
me meum. tuus tuus. tuus tuus. Pro quo intelligendo istorum trium pronomen
minimam meum tuus tuus ex textu quatuor sunt proprietates. Prima quod sunt possessiuum quod scilicet
duplice persona scilicet possessoris et rei possesse. persona possessoris singulari et minus prin-
cipaliter et indirecte. et persona rei possesse comiter et principaliter et directe. ut cum dico me
us asinus. hoc pronomen meus scilicet asinus comiter et principaliter. sed me scilicet asinus prin-
cipaliter et singulari. Secunda proprietates est quod sunt finita. et hoc intelligit duplex. Pri-
mo sunt finita et hoc in demonstratio et relatio posita. quod extra demonstratio et rela-
tionem sunt infinita. Secundo dicuntur finita quod finite et singulari possessoris scilicet. Ter-
tia proprietates quod sunt ad aliquid dicta. et hoc duplex. Primo dicunt ad aliquid dicta. id
respectu scilicet et relatiue. non sic quod essent in predicamento relatiue. sed sic quod im-
portant respectu rei possesse ad possessoris et econuerso. Secundo dicunt ad aliquid. id
ad sua substantia quibus addunt ad ordinem perfectam constituendam ut meus asinus cur-
rit. Quarta proprietates quod sunt ex utraque parte singulari. non sic quod semper essent singula-
ris numeri. sed dicunt ex utraque parte singulari quo ad resolutionem. quod tamen in numero
singulari quod per resolutionem in genitio primitiuorum singularis numeri. Cum de singulari
ut hoc est meum. id est mei aliquid. Cum de per hoc sunt mea. id est mei aliquid. Postea donatus
docet declinare alia duo pronomen secunde declinationis scilicet noster et vester et dicitur in textu.
Preter possessiuum finita ad aliquid dicta ex utraque parte plurali generis masculini noster noster
nostro. vester vester vestro. et. Pro quo intelligendo quod ista duo pronomen noster et
vester dicunt plurali ex utraque parte. non sic quod semper essent pluralis numeri. sed dicitur ex
utraque parte plurali quo ad resolutionem. quod tamen in singulari quod in per nomen resolu-
tur in genitio primitiuos pluralis numeri. Cum ut hoc est nostri. que resoluti sic. hoc est
nostri aliquid. Cum de per hoc sunt nostri. id est nostri aliquid. in quibus ora-
tionibus ly nostri est pluralis numeri.

Notandum quarto et ultimo quod quarta

declinatio in pronome diffinitur sic. Est que mittit genus singulare in atis et dicitur in atis
ut natus natus. vias vias. Et talia sunt duo tui et vocantur gentilia apud gra-
maticos. quod per ipsa gentes unde quis natus est scamus. ut cum querit. cuius est
iste. id est de qua gente. respondetur natus. id est de ista gente. Vnde cum querit. cuius est iste.
respondetur vias. id est vestra gente. Ratio autem huius quare donatus non docet declinare pronomen
minima quarte declinationis. quod talia sunt pauca. modo propter pauca non oportet ponere
nouum genus demonstrationis ut dicitur. posterius. Etiam eorum declinatio est ex declina-
tione nominis tertie declinationis terminatorum in as. quod ad similitudinem illorum declinan-
tur. et sic quod eorum declinatio est facilis donatus ea non posuit. Istis notabilibus sic stantibus et

Conclusio rursus. exemplaris declinatio

pronomen a donato est sufficienter assignata. Veritas huius conclusionis patet ex his que
primo. ego non est pronomen generis masculini declinatio (dicta sunt in notabilibus.
tio pronomen male ponit per as. dictio materialiter tenta est nomen. sed
ego in textu tenet materialiter ergo. Ad aliorum est nota sibi minor. unde gram-
matici dicunt. Deo quoniam fuerit tibi materialis. Est substantia neutri indeclinabilis
de nomine. Et dico vnde aritmetica claudit quod ego in ista est nomen ex quo tenet materialiter. et co-
diq

Actus vult qd ego qd tenet psona tunc est pnomē gñis offiis ut hic ego lego. Secdo, ego non est gñis omis. pbat. dictioni omis gñis preponuntur tria articularia in declinando. sed huic dictioni ego nullū pponit articulare ergo. **E** Dico verū argntū pcludit qd dictioni omis gñis noial pponunt tria articularia in declinando non aut pnominali.

A Tercio, ego non est pme psona ergo lfa falsa pbat. qz reddit suppositū tū verbo tercie psona. dicit em in lfa. ego est pnomē. **E** Dico verū argmentum cōcludit qd ego est pme psona qd tenetur psonaliter vt ego lego modo in lfa tenet materialiter sic bene est tercie psona.

A Quarto, sui non est vtriusqz numeri igit pbat. Illud qd est vtriusqz numeri est singularis et etiā pñs nūeri. sed nulla dictio pñt esse singularis et pñs nūeri igit. Adaior est nota. minor pbat. qz opposita nō pñt cōuenire vñ. sed singularis numeri et pñs sunt opposita ergo. Adaior est. Alio. in post. pñdicamēti. minor est nota. qz numeri singularis et pñs sunt spēs distincte qd opponunt formā. **E** Dico vñ argntū pcludit et si donat. vellet dicere qd hoc pnomē sui in vna orōe esset singularis et pñs nūeri. sed hoc non vult dicere. sed vult qd hoc pnomē sui aliqñ in vna orōe est singularis numeri et in alia pñs.

A Quinto, sui non caret nō et vñ pbat. qz sequit bñ hoc pnomē sui caret nō ergo etiā caret obliquo. tñ pñs. qz deficiente cā dicitur effect. modo nūis est cā obliquo vñ dicitur est de casu in noie. **E** Dico verū argntū cōcludit si nūis esset cā totalis ipsoz obliquo et cōpleta. sed volūtas grāma ticozū. scatio et pñaria impō est causa sufficiens ipsoz obliquo. vñ rōe pñs tōis repugnat huic. pnomi sui qd habeat nūis et vñ. ex quo est recipiozū vt de cl.

A Sexto, hoc pnomē meus nō debet habere. rariū est in pmo notabile vñ pbat. quiddā est in effectu veri est in cā. sed hoc pnomē mei qd est cā hui pnois meus caret vñ. ergo etiā meus. Adaior est pñcipiū methaph. minor est nota. **E** Dico vñ argntū pcludit qd hoc pnomē me nō habet vñ rōe pñs tōis quā habet a mei scz in quātū scat possessore. sed habet vñ rōe pñs possesse. Sequit corollie qd me et hoster hñt vñ qz scant rem ad quā sermo dñt.

A Septimo, meus non habet mi in vñ pbat. qz debet. (rigit vt fili mi habere me. pbat. qz tercia declinatio pnois est filia scde declinatiōi nō sed noia scde declinatiōis in us terminata hñt in vñ. ergo etiā meus debet habere me in vñ et non mi. **E** Dico vñ argntū cōcludit qd hoc pnomē meus regulariter deberet habere me. sed habet mi irregulariter.

A Octavo, meus non debet habere mi in vñ pbat. qz habet meus. vt in exemplo popule meus qd feci tibi. Si em ibi meus esset nū casus orō esset incōgrua. **E** Dico vñ argntū pcludit qd in ista orōne pplē me. me. pome p mi p figurā que dñt antitesis. vñ. Sepi. meus p mi scripturis ponere vidi. **E** tñ dico qd me in pñdicta orōe nō est adiectiū bñ subui pplē vt pz ex resolutione. bec em pplē me. qd feci tibi resoluit sic. pplē qui es me. pplē qd feci tibi.

Vtrū quis et qui sint pnoia Et vtrus

littera donati. Da horū cōposita sit bñ assignata. pñ intellectōe qñtionis mote. **N**otandū est pmo qd hec qñtio duo querit. pñ querit vtrū qd et qui sint pnoia vel noia. Secdo querit vtrū ista lfa donati. da horū pposita. sit sufficienter assignata. pñ pte pñma intelligenda vtrū qd et qui sint hoia vel pnoia. Scim qd pñ pñmaticos diuerse et pñarie sunt opioes de istis deōibz. quis et qui. Aliqñ em dñt qd quis et qui essent vñ nomen sic qd quis hñret duplicem nūm sñt gñis ppter diueria offiia sua. vñ quis cū tenet interrogatiue dñt quis in mō. sed cū tenet rellie habet qui. sñt cū quis tenet interrogatiue bz cui in gñ. sed cui rellie bz cui. sed hoc est sñt. quis em et qui sunt diuerse deōes. **E** Aliqñ aut dñt

cunt qd qd et qui sunt distincta pnoia. et pñant hoc aucte donati qd posuit in m. ter pnoia. qd nō fecit alia rōe nūi qz sunt pnoia. Hoc iterū nō est vñ vt dñt in feri. **E** Aliqñ aut dñt qd qd semp sit nomē. sed qui rellie captum est pnomē vt iohes currit qui mouet. et pñant hoc p totā dñem pnois. qui em rellie captus ponit p noie et idem scat sicut nomen et recipit psonā. pñferi. tñ pñabit qd non potest cōcludi ex dñone ista pnois qd qui esset pnomē. **E** Aliqñ aut et hoc est verū dicunt qd quis et qui sunt diueria et distincta noia. et hoc pñabit inferius.

Notandū scdo qd quis caput quatuor

modis. pñmo caput interrogatiue vt qd currit rñdet iohes. Secdo qd tenetur admiratiue vt imponat admiratiōem vel stupefactiōem. et sic caput p qñtus vel qñtis. vt qd furoz o cines. i. qñtus furoz vel qñtis ira. Tercio caput qd vt valet tñ si cut aliqñ. vt qd ponat arma lumbis. i. aliqñ. Quarto caput infiniti vt pñpice qd veniat. Sñt qui caput tribz mōis. pñmo indefinite vt qui inuenit fuerit iust celo potest. Secdo tenet rellie vt iohes. qui currit mouetur. Tercio tenet rñsue vt qñendo qñat rñdet qui ingera sūleat. Et est scim qd isti obliqui cui? cui quē indñter descendit et venit a qd vel a qui. sed nō eadē rōe. qñ em cui? cui quem tenent interrogatiue tñc venit a qd. vt qñendo cuius est liber rñdet iohis. cui de disti libz rñdet iohi. quē pñssit rñdet iohem. in istis orōibz. cui? cui quē veniit a quis. Sed qñ isti obliq tenent rellie tñc venit et deriuant a qui. vt iohis est bon? cui? est liber. dñt petro cui fauco. Scim etiā qd aliq additiōes vel sillabice adiectōes addunt huic qd est qd et non huic qd est qui. et ecōuerso aliq addunt huic qd est qui et non addunt huic qd est qd. **E** tñ quis addunt qñqz vt qñā quisqz. quispiā. quispias. et quisqz. vñ. **E** tñ quis nanqz pñs sine qui sñng pñtalp. Sed sillabice adiectōes que addunt huic qd est qui et non cū quis sunt qñtuor. vt qdā. quouis. qñm. qñlibet. vñ. Dam vis cūqz libet qñ sine qd retinebit.

Notandū tertio qd illi qui dicunt qd qñs

et qui sunt pnoia ex varijs volūt hoc probare. pñmo ex isto qd donat. posuit es inter pnoia et docuit eorū declinatiōem inter pnoia qd non fecisset nisi essent pnoia. hñt em iste deōes modū declinandi sicut pnoia. eo qd declinant sicut pnoia scde declinatiōis. Voluerūt scdo hoc deducere ex dñone pnois quā ponit donat? et argu it sic. **E** tñ cūqz puenit dñe ei puenit et diffinitū. sed istis deōibz. quis et qui puenit dñe pnoia. et maxime huic deōi qd rellie capte. ergo qui rellie capte est pnomē. Adaior est nota. qz vt dñt Thomas in de ente et eñtia. Dñe et diffinitū noiant eandē eñtiam bz nō eodē mō. ergo cū puenit vñ eidē puenit et alte rum. Adaior pz. qz hec deō que relative capta ponit loco noia vt iohes currit qui mouet. et scat idē qd scat hoc nomē iohes. eo qd rñtū caput suppoem et scatio nē ab añte. Et hoc rellie qui recipit psonā. qz qñqz scat certam et determinatam rem. extra em relatōem scat incertā rem. sed in relatōe scat certā et determinatā rem. cū em dico iohes currit qui mouet. hoc rellie qui scat certā rem. qz iohem sed cū dico. qui inuenit? fuerit iust? celo potest. tñc scat incertā rem. videt ergo qd tota dñe pnoia a donato posita cōueniat huic deōi qui rellie capte. Tercio volūt hoc pñbare ex mō pñandi essentiali pnoia quē ponit autor modorū pñandi et arguit sic. Cūcūqz puenit mod? pñandi eñtialis pnois hoc est pnomē. pñis deōibz. qd et qui puenit modus pñandi eñtialis pnoia. ergo qd et qui sunt pnoia. maior pz. qz mō? pñandi est forma pñsōdñia. mō forma locat rem in gñe et ipē. et posita forma ponit res. Adaior pz. qz mod? pñandi eñtialis pnoia ē pñare p modū entis et indeteriate appñentiōis. et hoc puenit istis deōibz. qd et qui pz. qz qd et qui scant ubam vt notū est. et scant indeteriate. qd em est interrogatiū. mō deō interrogatiua scat indeteriate. Sñt qui caput infiniti. mō deō in

solventur in argumentis.

Notandum quarto et ultimo. Scia ps

Cōclusio respōsalis Quis et qui sunt

A Scdo. qd et qui sunt. pnoia ergo. cuiusq; puenit dno illi puenit et diffinit. illi sed qd et qui cōuenit dno pnoia. ergo. **A** aior. est nota. qz dno et diffinit tñ verificat de eodē. **A** dno. qz tota dno pnoia cōuenit qui rēlie capto. ponit em loco nois et sciat idē sicut nomē et recipit psonā vt hic. hō currit qui mouet. **E** Dico qm argm pcludit qz cui puenit dno rēalis illi cōuenit et diffinit tñ. non opz aut qz dno accitālis. mo dno pnoia est dno accitālis. res em ponuntur sub certo gñe rōe fōze subalio et nō accitālis. **E** dico qz tota dno pnoia non

1. r. major part ~ 12 ft.
 - ground we met at
 then the former bank
 was flat as a plain
 for a good way
 space 33 ft. or more
 of a good 10 ft. or more
 now to be at present

pueris huc qd est qui. qd bec ptecula. recitit psona. nō cōuenit et. recte em pso
nā nō est absolute scire certā et determinatā rem. sed est scire certā et determinatā
rem et qd talis deō nō est resolvable in certiorē modū demāndi vlt referēdi. Cū
enī dico. iste sedet. hoc pnomē iste recipit psonā. qd nō est resolvable in certiorē
modū scādi. ex quo ad sensum demā. nō nō est certū sensu. pstant aut qd hoc
pnomē qui est resolvable in certiorē modū scādi. qd resoluūt in et. et in ille. vt
docet Dugo. Hoc reitū qui qd pōtū inter duo vba et referens subiectū res
soluit in et. et in ille. vt fortis currit qui mouet. resoluūt in istam. fortis currit
ille mouet. et sic argumentū nō pcludit.

A Tercio. qd et qui sunt. pnoia ergo pbat. illud qd pcat p modū indeter
miatē appbēndis nō est nomē. sed qd et qui pcat p modū indetermiatē
appbēndis ergo. Adāior. qd hoc est ppiū nois. Adāior. qd qd tenetur in
terrogatiue et qui infinite. modo deō infinita et interrogatiua pcat p modū inde
terminatē appbēndis. **E** Dico verū argū pcludit qd qd et qui pcat indetermiatē
sed nō sicut. pnomē. qd pnomē pcat p modū indetermiatē appbēndis essentia
liter. sed quis interrogatiue sumptū et qd infinite pcat indetermiatē quo ad nō
pcat enī essentia determinatē rōne modi essendi quem designant. pcat enī sub
mō essendi limitato quo ad esse pnone vel singulare.

A Quarto. qd et qui non sunt noia pbat. illud cui declinatio pōmē inter p
noia est pnomē. sed declinatio huius qd est qd et qui pōmē inter pnoia. er
go. Adāior. est nota. qd alia pōitio non esset pgrua et ordinata. minor p
in textu. **E** Dico verū argū pcludit qd illud qd pōmē inter pnoia et habz modū
scādi. pnois hoc est. pnomē. mō dicitū est qd quis et qui non hnt modū scādi
pnois. nec dīo pnois eis puenit.

A Quinto. omē nomen aut est qualitatis appellatiue vel ppiē. sed quis et
qui nec sunt qualitatis. ppiē nec appellatiue ergo. Adāior. est nota et hīs
que dicta sunt in dione nois. Adāior. qd nō sunt qualitatis. ppiē notū est
qd aut nō sunt qualitatis appellatiue. qd nō sunt termini pmones. igit nō sunt
qualitatis appellatiue. tenet ppiē. qd qualitas appellatiua puenit terminis cōibz
nōis aut pbat. qd nō pdicant de pluribz. **E** Dico verū argū pcludit si termi
nus cōis et nomē appellatiui essent idem pueritibz. sed hnt se sicut superius et in
ferius. nam terminus cōis est inferius ad nomen appellatiui. omīs enī terminus
cōis est nomen appellatiui sed nō econuerso omne nomen appellatiui est terminus
cōmuns. qd omīs nullus et alia sūkat begreumata sunt noia appellatiua et non
sunt termini pmones. ex quo nō pdicant. nec sunt vniuersalia in logica.

A Sexto. Nōmīni in declinando pponunt articularia. sed quis et qui nō p
ponunt articularia ergo. maior. est nota ex dictis. minor. sūt. **E** Dico ve
rū argū pcludit qd omī nomīni in declinando pponunt articularia. vel ei
vel suo determinabili vel rāiūo ei. nō licet illis deōbz nō pponunt articularia
p m se. tū sufficit qd p m eorū determinabilia vel rāiūa. licet ergo hūc deōbz qd nō
pponit articulare in declinando. tū hūc deōbz hō pponit qd est rāiūū ad quis. vt
cū querit quis currit. rāidē homo. Sūt licet hūc deōbz relit qui non pponit
articulare. tū eius aīte vt homo currit qui mouetur.

A Septimo. quis et qui sunt. pnoia pbat. Cūlibet autētico in sua arte ē
credendum. sed donatus est grāmaticus autēticus qui dicit qd et qui esse
pnoia. ergo sunt. pnoia. Adāior. est nota sūt minor. **E** Dico verū argū
pcludit qd cūlibet autētico in sua arte est credendū si nō est rō fortior in opposi
tū. mō donat pōnēs quis et qui inter pnoia nō voluit p hoc ostendere qd essent
pnoia. sed voluit ostendere qd haberent pūlem modū declinādi cum pnomīnibz.

A Vltimo. Idem non est. pnomē. ergo ista donati falsa pbat aīte. **A** Illud
pnomē format de se abstractū. sed idem format de se abstractū. ergo idē
non est pnomē. Adāior. est nota ex dictis. Adāior. qd format hoc abstrā

etū idēptas. **E** Dico verū argū pcludit qd idem nō format de se abstractū in
quantū est pnomē sed inquantū est nomen. Item nullū pnomē regit tū. sed
idem regit dūm igit. Adāior. est nota. qd multi grāmaticorū dicit qd pnomē nō
regit vt dicit florentia. tū si pnomia regunt tunc regunt qū vt Zilexander dicit.
Adāior. piz in isto exemplo. homo est non idem asino. **E** Dico sūt qd idē inquantū
est pnomē non regit dūm. sed inquantū est nomen. vñ Idem caput dupl. Vno
vt imponit respectū ad seipm vt idem respectu eiusdem idem. et sic est nomen et
regit dūm. Secō caput relatiue et sic est pnomē.

Erbum quid est. Parloratiōis

cum tempore et persona sine casu aut augere ali
quid. aut pari. aut neutrum significans.

Utrū diffinitio verbi a donato sit bñ

assignata. Pro intellectu dñstionis mote. Notandū est pmo qd diffinitū pñentis
dionis est verbū. non p se sed p sua signatis capiti. Sū aut signata sunt omīa
verba. vt amo lego doco. Pro gñe aut in dione verbi pñit psonis. et capitur
eodē mō sicut antea incōplere p dōne que apta nata est integrare ordē latinaz
E Dicit donat qd verbū pcat cū tpe. Notandū dñia est inter scire tps et scire
cū tpe. Significare enī tps est scire rem tps: et sic ista noia annus dies mensis
hora pcat tps. qd pcat ptem tps. vñ cū est tps qd fluxit a principio mundi
p m pñuatiōem. et durabit vsqz in finē mundi. qd tps vt Aristo. vñ. pñicorū
voluit est mensura pñit mōi pmo celi. In illo ergo toto tpe nos ponim? et aīte
gnam? diuersas ptes. Dicim? enī annū esse spatiū de illo toto tpe. trecenōis
ragintāqz diēbz. Diē dicim? spatiū. pñit. horarū. Significare aut cum tpe. est
scire cū certa vel certis diēbz tpm. Differentie tpm sunt tres. pñis pñit et fur
turū. Significare aut cū tpe caput dupl. Vno cōiter et gñat. et sic scire cū tpe
est vltia pñit pñiale importare tps. et sic hodiern? bestern? pñit cū tpe. bo
diernus enī pcat tps et diem cum pñia. sic besternus pcat diem cum pñitōne
et isto mō non pcat verba cū tpe. Alio mō scire cū scire. est scire cū certa vel
certis diēbz tpm. et sic verba pcat cū tpe. Aliqua enī pcat cū tpe pñit vt lego
aliqua cū tpe pñit vt legi. aliqua cū tpe futuro vt legā. Sequit cōrhe licet pñit
pñit pcat cū tpe non tū eodē mō sicut verbū. piz qd verbū pcat cū tpe illimita
biliter. pñit aut pcat cū tpe limitabiliter. Quid aut sit scire cū tpe limitabil
ter et quid illimitabiliter patebit circa tps pñitpñ.

Notandū scō. Donatus sit in textu

q verbū pcat cū pñia. Pro quo intelligendo. Significare cum pñia est scire
cū pñitate pñali. Significare aut cū pñitate pñali est scire actiōem vel
passiōem put attribuit rei q facit mentem de se vt de se. ad aliū vt ad aliū. de alio
vt de alio. Aliqua enī verba sunt pñie pñie vt lego. aliqua scōe pñie vt legis
aliqua tertie vt legit. Postea donat dicit in textu. q verbū pcat sine casu. q pñi
cula vñ tū sicut non exis alicui? casus. sōlū aī tres ptes sunt que pñit cū casu
su. hoc est cū pñitate rectitudinis vel obligatiōis. Non debet aut. enī. in dione
verbi capi associatiue. verbū enī sic sciret cū casu. qd verbū pñit cū suppositio
to in oīe pcat cū deō casuali. ex quo facit ordē pgruū et pñit cū suppositio
sed debet capi in dione pñit. vt tū valet pcat non exis alicuius casus.

21

अ

of

91

अ

Ger

numer
in 191

pera
cũ le

如

Utrū
cū quā
querit

Notandū scđo pro scđa pte questiōis

Notandū tertio q. Modus in verbo

omnino. Alioquin est propositio verbi attributa verbo ex ratione qua peccat peccatus
sui vel peccata sua sub aliquo affectu aut determinate vel indeterminate. In qua ditione
tangunt quique modi in verbo. Cum enim dicitur sub affectu aut determinate, ibi tangunt qua

tuor: mōi, indicatiu⁹, impatiu⁹, optatiu⁹ et pūctiu⁹. Lū vero dī indeterminate tangit infinitiu⁹ modus. vñ Verbu⁹ indicatiu⁹ mōi est verbu⁹ p̄cans p̄cātū suum ad p̄cātū fīa fīb⁹ offerre. vñ mōi dī dīcōne lōge Verbu⁹ impatiu⁹ modi off

verbum peccati sui sub affectu animi per modum indicij vel lego. Verbum impatiui modi est
verbum peccati sui sub affectu animi per modum imperij vt ama. Ver-
bum orationis modi est verbum peccati sui sub affectu animi per

modi operatiois vt ctina ellez bon^o clericus. Verbu^m p^rinctiu^m modi est verbum
p^reans p^ratu^m suu^m vel p^rata sua sub affectu ani^mi p^r modu^m dubitatiois vt si veneris
ad me dabo tibi equu^m. Verbu^m infinitiu^m mo^di est verbu^m p^reans p^ratu^m suu^m vel p^rata

sua sub affectu ani indeterminare. repñtano vt legere. Sequit corthe pmo q ver-
bū indicatiui mōi dī ab indicando. p verbū em indicatiui mōi indicam⁹ et osten-
dim⁹ non aliqd agere vt lego. vel peti vt lego. Sequit corthe scdo q verbum

impatiui mōi ō: qđ impando. qđ p verbū impatiui mōi nos designam⁹ et expri-

minimus actus impandi ut lege. Sequitur corripit tertio quod verbum optativum modo dicitur ab optatore. quod ipsum optatorem designamus et exprimimus. Sequitur corripit quarto quod verbum coniunctivum modo dicitur a coniungendo quod ipsum requirit sibi coniungi aliud verbum in ordine si debet constituere et facere ordinem congruum et perfectum. ut cum dico. si studuisses necesse est subiungi aliud verbum si debet fieri ordo perfectus. primo fuisse. Sequitur corripit quinto quod verbum infinitivum modo dicitur ab infinitate et incertitudine. verbum enim infinitivum modo quantum est de se nullius est certi numeri et persone. sed certitudinem sui numeri et persone capit ab additioe suppositi ut dicitur inferius. Sequitur corripit sexto quod verbum indicativum modo dicitur per modum indicij accidentaliter. hoc autem verbum indico cum suis declinationibus scaturit per modum indicij essentialiter. id est ex impetitione sua. non oportet ergo quod hoc verbum indico sit indicativum modo in omnibus modis. sed solum in uno. Sic sicut dicitur de istis verbis impero opto. quod scaturit ex impetitione ultimata per modum optationis vel imperij. Sed verba imperativi modo scaturit per modum imperij accidentaliter. non oportet ergo quod hoc verbum impero sit imperativum modo in quolibet modo. Adodus etiam ubi considerat diffinitum sic. Adodus est proprietate verbi attributa verbo ea ratione quod scaturit sub varia inclinatione animi varios affectus. aie demans. pro quo intelligendo. Scimus quod affectus capit dupliciter. primo enim capit affectus per motum vehementis et magne passionis in anima movens animam ad gaudium. spem. dolorem vel timorem. Et illo modo in interiectione scaturit affectus aie. aia enim cum audit aliquid delectabile aut rarij movetur ad delectationem. cum percipit aliquid terribile vel triste movetur ad timorem. Secundo enim capit affectus per proprietatem vel dispositionem quod sequitur inclinationem aie. quod superaddit indicij vel imperij. et hoc modo modus verbi scaturit sub affectu aie. Sequitur corripit quod interiectione scaturit affectum aie. ut cum sequitur gaudium. dolor. timor aut spes. Sed verbum scaturit affectum. ut cum sequitur imperium indicatio vel optatio.

Indicativus

Notandum quarto et ultimo quod indicativus

tenus ponit primo loco inter modos verbi quod de causis. prima quod res verbi imposita est in indicativo. sicut enim res nois est imposita in modo sic res verbi est imposita in indicativo. et sicut nois est primus casus sic indicativus est primus modus. Secunda causa quod indicativus est certior in numeris et personis quam alij modi. cuilibet enim persone in indicativo spectatis vox correspondet. Et quibus etiam coniunctivus sit perfectus in personis et sub distinctis vocibus distinctas habet terminaciones. tamen ipse coincidit cum vocibus optativi. Tertia causa. quod omnes alij modi derivant ab indicativo. modo causa est prima quod effectus per omnia primitus procedit derivativus. Quarta ratio. quod per ipsum indicativum res ubi directe scaturit et exprimitur per alios autem indirecte quodam proprietate superaddita modo absolutum est an respectum et notatum. Quinta ratio. quod omnes grammatici locaverunt ipsum indicativum primo loco. et per nos et nos. oportet enim patribus credere ut dicit Aristoteles. i. celi. Sequitur corripit quod licet imperativus perfectior sit quam indicativus. quod melius est imperare quam indicare. tamen ab illo non capit hic ordo in modis verbi. sed indicativus precedit imperativum et alios modos ex causis dictis. Et tenet indicativus quatuor modis. primo indicativus ut petrus legit. Secundo questionis vel interrogativus ut quid legit. Tertio dubitativus ut nescio quid legit. Quarto promissivus ut si alius volat alius habet penas. Imperativus autem ponit an alios modos ideo. quod ipse perfectus sensum facit per se sine determinatione alia. sicut enim illa nota pax. ratio. non indiget adiectione de terminatione. non enim oportet dicere bona pax. quod pax semper est bona. sic etiam imperativus non indiget alia determinatione. Ponitur autem imperativus propter rationem optativum. quod melius est imperare quam optare. Optativus autem procedit coniunctivum. quod optativus respectu coniunctivi scaturit certe et coniunctivus incertus. modo certum prius est incerto. Signa autem optativi patent in his metris. Optativus habet ut videtur quoniam et ne. Ultimo autem inter modos finitos ponit coniunctivum. quod ipse est imperfectior alius in scandendo et etiam faciendo ordinem perfectum. Habet autem coniunctivus tria nomina. primo enim vocatur

coniunctivus. et hoc duplici de causa. primo quod requirit sibi subiungi alia verba si debet facere ordinem perfectum. ut si veneris ad me dabo tibi equum. Secundo dicitur coniunctivus. quod petit et vult quod ei coniungatur signum per quod cognoscitur. Et signa coniunctivi modi patet in his metris. Cum dicitur quod nisi sunt coniunctiva signa. Secundo vocatur subiunctivus. quod requirit sibi subiungi aliud verbum ut faciat ordinem perfectum. ut cum venere pacis docebit vos omnia. Tertio dicitur habitativus. quod ipsum ordo dubias exprimitur ut verum hoc sit aial. Ultimo vero loco ponit infinitivum. quod ipse est imperfectior omnibus alijs modis in personis et personis et scaturit. et ergo grammatici recte eum locaverunt in fine. Autem modorum scandi ita diffinit modum. Adodus est modus scandi verbi activi quo mediante proprietate vel modum indicij. imperij. vocis. optationis. vel dubij. circa rem verbi et dependentiam ad suppositum coniungit. Et dicitur quod modus accipit a proprietate que est proprietate qualificationis et dispositionis et inclinationis rei verbi ad suppositum qualitate indicij. imperij. vel dubij. vel optationis. His notabilibus sic stantibus est.

Conclusio responsalis. Tamen septem sunt

actus verbi. Et qualitas bene dividitur in modum et in formam. qui modi in verbo sunt quinque scilicet indicativus imperativus optativus coniunctivus et infinitivus. Per veritas conclusionis per omnibus personis et notabilibus et ex his que dicta sunt.

Ar primo. plura sunt actus verbi quam septem ergo probatur. quod compositum vel compositum re predicatum cum subiecto etiam est actus verbi. probatur autem Aristoteles. j. periclarum. qui dicit quod hoc verbum subiectum sum importat actum complexum predicatum cum subiecto. Dico verum arguitur concludit quod compositum est actus verbi inquantum verbum est logice consideratio. sed non grammatice consideratio.

Ar Secundo. qualitas verbi non est in modis et in formis ergo probatur. Idem non est in diversis. sed modus et forma sunt species diverse. ergo qualitas non est in modis et in formis. Ad hoc est aristoteles. iij. phisicorum. Ad hoc est nota. quod modus et forma dant specificationem. Dico verum arguitur concludit quod idem sub ratione generis bene est in diversis. imo quodlibet vult est unum in multis et unum de multis ut dicitur. j. posteriorum.

Ar Tertio. qualitas non est in modis et in formis. probatur. unus actus non est in alio. sed qualitas est actus. et modus et forma etiam sunt actus. et per se quod qualitas non est in modis et in formis. Dico quod actus realis in definitione non est actus. sed habet predicatum et denotatum qualiter est in proposito. Vel etiam dicendum quod actus non est actus ratione sui. sed bene in virtute substantie.

Ar Quarto. qualitas non est actus verbi. probatur autem Remigij qui dicit. quod qualitas non requiritur in verbo. si ergo non requiritur in verbo non erit actus verbi. Dico verum arguitur concludit si Remigij absolute vellet quod qualitas non requiritur in verbo. sed vult quod qualitas non requiritur in verbo. id est non debet queri cuius qualitas est verbi. sed distincte debet queri. cuius modi et cuius forme. si enim quereretur. cuius qualitas. esset dubium an deberet responderi modus aut forma.

Ar Quinto. qualitas non est in modis et in formis. probatur. omne quod est in aliquo est in eo aliquo modo essendi in. Sed qualitas non est in modis et in formis aliquo modo essendi in igitur. Ad hoc est nota et est Aristoteles. iij. phisicorum. Ad hoc quia non videtur quo modo essendi in. Dico quod qualitas est in modis et in formis sicut generis est in suis inferioribus et speciebus. generis autem est in speciebus actu. quod est de eadem ipsarum specierum. eadem autem actu est in eo de cuius est eadem ut dicitur. viij. metaphisice.

Ar Sexto. plures sunt modi in verbo quam quinque. probatur quod est sextus modus ut impersonalis. dicitur enim in textu. impersonalis ut legitur. Dico quod concessus non vult quod impersonalis modus esset sextus modus. sed vult dicere quod si cut in verbo personalis reperiuntur quinque modi distincti. sic etiam in verbo impersonali.

forme verborum specificet et format distincte sic quod non plures ad alias non reducibilis sunt divisione mediata. **¶** Dico notanter ad se invicem irreducibiles. quia plures sunt que reducuntur ad istas. ut iste tres quas priscianus ponit quod comprehenduntur sub istis poribus ut declaratum est in notabili quarto. Et de autor modorum scandi quod forma in verbo sumit ab eadem proprietate a qua sumit species in nomine. ut aliter dictum est in nomine species primitiva ab esse primario. sed species derivativa ab esse secundario sumit sic forma perfecta in verbo sumit ab esse primario. sed derivativa ab esse secundario. Unde et forma secundum autorem modorum scandi diffinitur sic. forma est modus scandi actus verbi attributus verbo ea ratione qua ipsum verbum modum existendi primarium vel secundarium conscat. Etiam primum ut lego. Etiam secundum ut lectito.

¶ Primo. non sunt quatuor forme verborum probatur. sicut se habet species in nomine sic forma in verbo. sed species in nomine est triplex. scilicet primitiva et derivativa. sic etiam forme in verbo debent esse triplex. Ad hoc est priscianus. viij. inae sonis. Ad hoc est nota. **¶** Dico verum argumentum concludit quod forme in verbo in genere sunt triplex. scilicet perfecta et imperfecta. triplex in specie prout esse plures. et sic est hic.

¶ Secundo. verbum perfecte forme et imperfecte forme non scant diversitas. igitur dico forme non tres. probatur autem omnis effectus gerit similitudinem sue cause. sed verbum imperfecte forme est effectus verbi perfecte forme. ergo non scant diversitas. Item que diversa scant non precipiant. Ad hoc est autoris modorum scandi. Ad hoc est nota ex dictis in tertio notabili. **¶** Dico verum argumentum concludit si verbum imperfecte forme simpliciter scaret diversa respectu verbi perfecte forme. sed scant diversa solum modaliter. quia illud quod verbum perfecte forme scant absolute. hoc verbum imperfecte forme scant cum aliqua additione.

¶ Tertio. aliquid est verbum quod nullus est forme probatur. quia hoc verbum sum est verbum et nullus est forme. quod hoc verbum sum nullus est forme probatur. quia si alicuius maxime perfecte. sed hoc non probatur. verbum perfecte forme in prima persona terminat in o vel in or. sed hoc verbum sum nec terminat in o nec in or in prima persona. ergo non est perfecte forme. Ad hoc est nota et patuit ex notabili primo. Ad hoc est nota. **¶** Dico verum argumentum concludit quod omne verbum perfecte forme terminat in o vel in or. unde hoc de verbis regulariter declinatis. modo sum declinat irregulariter.

¶ Quarto. plures sunt forme verborum quod quatuor. probatur autoritate prisciani. viij. maioris. qui adhuc addit tres. scilicet imitativam. desiderativam. et diminutivam. **¶** Dico verum argumentum concludit quod triplex sunt forme verborum principales ad se invicem irreducibiles. modo iste tres quas ponit priscianus reducuntur ad istas quatuor predictas ut dictum est in notabili quarto.

¶ Quinto. duo verbi inchoative forme non valet probatur. quia si sic sequeretur quod inchoo. incipio. essent inchoative forme quod est falsum. probatur. quia important inchoatorem et inceptorem. **¶** Dico verum argumentum concludit si ista verba important inchoatorem vel inceptorem scatione minus principali. sed ista verba important inchoatorem scatione essentiali et principali et scatione ad placitum.

¶ Sexto. ordo formarum non est bene assignatus ergo probatur autem. quia iste tres forme debent prius poni quam perfecta probatur. quia sicut est in natura sic debet esse in arte. sed in natura ita est quod prius meditamus de re quam ipsam perfecte facimus. igitur et in arte. forma meditativa debet priorari perfecte. Ad hoc est ars imitatrix naturae. philosophorum. Ad hoc est nota. prius enim cogitamus de re quam eam facimus. **¶** Dico verum argumentum concludit quod ordine nature forme iste tres imperfecte debent procedere perfecte. sed donat ista considerationem non habuit. sed donatus hic attendebat ordinem perfectis et doctrine. sponendo perfectam formam istis imperfectis.

¶ Septimo. verba meditative forme non carent prius igitur probatur. quia esturto est meditative forme et triplex habet primum. probatur. habet esturto vel in evangelio. Esturto et edistis mihi manducare. **¶** Dico verum argumentum concludit quod

esturto habet primum sed non incommensurabile meditative forme. sed ut absolute scant famem vel esturto pati. unde dicitur. q. de anima. Esturto est appetitus calidi et sicci.

¶ Ultimo. plures sunt forme in verbo quod predicta probatur. aliter est forma apperitatio. ut de Jobes ianvens. ut aliter est apperitatio forme. ut esturto incipio apparere albi. **¶** Dico quod forma apperitatio probatur per aliter quod sub forma inchoativa. is aliter voluit quod debeat probatur sub forma perfecta. primum est melius.

¶ Coniugationes verborum quot sunt. tres. que. prima in a secunda in e. tertia in i. Prima que est. que in indicativo modo

tempore prout numero singulari secunda persona verbo activo et neutrali a. producta habet ante novissimam litteram. Passivo communi et deponenti ante novissimam syllabam. ut amo amas.

amor amaris. Et futurum tempus eiusdem modi in bo et in bo syllaba mittit. ut amo amabo. amor amabor. Secunda que

est. que in indicativo modo tempore prout numero singulari secunda persona verbo activo et neutrali e. producta habet ante novissimam

syllabam. Passivo communi et deponenti ante novissimam syllabam. ut doceo doces. doceor doceris. Et futurum tempus eiusdem modi in bo et in bo syllaba mittit. ut doceo docebo.

doceor docebor. Tertia que est. que in indicativo modo tempore prout numero singulari secunda persona verbo activo et neutrali i.

correptam vel i. producta habet ante novissimam litteram. Passivo communi et deponenti pro i littera e correpta vel i. producta

habet ante novissimam syllabam. ut lego legis. legor legaris. audio audis. audio audiris. Et futurum tempus eiusdem

modi in am et in ar syllabam mittit. ut lego legam. legor legar. audio audiam. audio audiar. Ubi prout hec discerni. Nec in

impativo et in infinitivo modo statim discerni prout. utrum i litteram correpta habeant an producta. Nam i littera correpta si fuerit in e convertit. producta si fuerit non mutat.

Verū tm̄ tres sint cōiugatōes in ver-

Notandū scđo. qđ cōiugatio in verbo

Notandū tertio qd fm donatū verbū

gor vagaris. de cōi criminoz criminaris. Sed verbū illud s̄: sc̄e piugationis q̄:
in sc̄a p̄sona p̄ntis t̄pis indicatiui modi in singulari n̄mero h̄z et p̄ductū ante vl
t̄mā l̄fam in voce actiua z neutrali. vel ante nouissimā sillabā in voce passiua
cōi et deponētali. et futurū t̄pis eiussd̄ modi in bo et in boz sillabā mittit. Et n̄n de
verbo actiua vt doceo doces. de passiuo doceor doceris. de neutrali sc̄deo sedes. de
deponētali p̄fiteor p̄fiteris. de cōi non datur. q̄ nullū est verbū cōe sc̄e piugatōis
nis. Intelligit ergo l̄fa donari p̄dictionaliter. si esset aliq̄d verbū sc̄e piugatōis
cōmune t̄c̄ haberet et p̄ductū in sc̄a p̄sona ante nouissimā sillabā. Verbum aut̄
illud s̄: t̄rtie piugatōis q̄: in sc̄a p̄sona p̄ntis t̄pis indicatiui modi in singula
ri numero habet i p̄ductū vel i correptus ante nouissimā l̄fam in voce actiua et
neutrali. vel et correptā vel i p̄ductā ante nouissimā sillabā in voce passiua cōi z
deponētali. et futurū t̄pis eiussd̄ modi in am vel in ar sillabā mittit. Et n̄n de t̄r
tia piugatōe s̄m se de verbo actiua vt lego legis. de passiuo legor legeris. de neu
trali curro curris. de deponētali loquor loqueris. de cōi amplector amplecteris
Et n̄n de quarta piugatōe que cōprehendit sub t̄rtia s̄m donari. de verbo actiua
vt audio audis. de neutrali venio venis. de verbo passiuo audior audiris. de de
ponētali vt partioz partiris. de cōmuni largior largiris.

Notandū quarto 7 ultimo q^d bonat^r

in textu dat doctrinā et modū quō possum⁹ cognoscere que verba tertie piugati
onis hñt i. pductā vel i correptā in scda psona ante vltimā lram. vt dē in textu.
Vbi pñt hec discerni. s. que verba hñt i. pductā vel i correptā in secunda persona
pñtis tpis indicatiui modi. Et dicit q. hec cognosci possunt in impatiuo et in
infinitiuo eorundē verborū vñs habeant i correptaz vel pductam. Si em̄ hñt
in secunda psona i correptam tunc in formatōe impatiui et infinitiu mutatur
in e. vt lego legis habet i correptā ante vltimā lram scz s. q. in impatiuo habet
e z in infinitiuo vt lege legere. Producta autē i si fuerit nō mutat vt audio audire
in impatiuo et in infinitiuo manet i vt audi audiri. Subiūgit donat⁹ q. aliqui ē
id est ptingit q. in tertia piugatiōe futurū tps nō tm̄ in am vel in ar terminatur
sed etiā in bo et in bor. Sed hoc ptingit raro. et hoc fit in illis q. hñt i pductam
in scda psona pñtis tpis indicatiui mōi. vt eo is ibo. queo q. quibo. eā vt qam
C Morandū etiā q. tertia piugatio capis dupl̄. Vno mō. pprie. et sic distinguit
ptra quartā. et sic illud verbū dicitur tertie piugatiōis qd in scda psona pñtis tpis
indiciui mōi aut vltimā lram in voce actiua et neutrali i correptā habet. vel e
i correptā an nouissimā sillabā in voce passiuā deponēti et cōi. vt exēplificatū est
supra. Illud autē verbū dicitur quarte piugatiōis qd in scda psona pñtis tpis indi
citiui mōi habet i pductā an nouissimā lram in voce actiua et neutrali. vel i p
ductā an nouissimā sillabā in voce passiuā cōi et deponēti. vt etiā exēplificatū
est in fine tertij notabili. Alio mō capis tertia piugatio cōiter vt comprehendit
sub se quartā. et sic diffinit vt diffinita est in tertio notabili. Sequitur correctie q.
aliter donat⁹ capis piugatiōem verbi tertiā q. pscian⁹. pscian⁹ em̄ cepit proprie
vt tertia distinguit ptra quartā. q. ponit quatuor piugatiōes vt ptez. viñ malo
rio. Donat⁹ autē cepit cōiter vt tertia cōphendit sub se quartā. Diffinit autē cōlu
gatio sūm auctorē modorū scandi sic. Cōiugatio est modus scandi verbi pscans
rem verbi vt infecti p diuersas pprietates tpm. modorū. nūerorū. et psonarū.
pscans. Sicut em̄ declinatio in noie est modus scandi rei nōmōis pscans vt in
fecti p diuersas pprietates casuales. sic piugatio est modus scandi verbi rei
verbi pscans vt verbū infecti p diuersas pprietates tpm. nūerorū. modorū.
z psonarū. Sequit correctie q. piugatio in verbo distinguit a declinatiōe in noie.
patet. q. piugatio verbi attendit pēs plura actiua. q. nūerū psonā tps z modū.
sed declinatio in noie solij attendit pēs vñs accidēs. scz casum. vt patet ex vñs

Coniugatio et declinatio. His notabilibus sic stantibus est.

Conclusio responsalis. Tantum tres sunt

coniugationes in verbo specificiter et formaliter distincte ad se invicem irreducibiles, et hoc capiendo tertiam coniugationem cōter ut cōprehendit sub se quartam. Et dico non tamen capiendo tertiam coniugationem cōter ut cōprehendit sub se quartam, quia capiendo tertiam coniugationem proprie tunc necessario oportet ponere quartam coniugationem ut dictum est in notabili quarto et ultimo.

¶ Primo, plures sunt coniugationes in verbo quod tres igitur probatur, sicut se habet declinatio in nomine sic coniugatio in verbo, sed declinatio in nomine est quintuplex, ergo etiam coniugatio in verbo debet esse quintuplex. Maior est probatio ex similitudine, sicut enim nomina declinant de casu in casum, sic verba declinant de persona in personam, de numero in numerum. Minor est probatio ex his quod dicta sunt in nomine. Et dico vnde argumentum pcludit quod sicut se habet declinatio in nomine sic coniugatio in verbo, quo ad aliquid non autem quo ad omnia. Ad hoc habet se similitudo, quia sicut nomina declinant per diversos casus sic verba coniugantur per diversas tempora personas et modos. Sed quo ad numerum declinationum et coniugationum non est simile.

¶ Secundo, plures sunt coniugationes in verbo probatur, omnis latinitas ortum habet a grecis, sed greci habent decem coniugationes igitur et latini. Maior est probatio primo maiore, in premissis. Minor est eiusdem probatio, viginti maiore, ubi ostendit quod greci habent decem coniugationes. Et dico vnde argumentum pcludit si greci et latini eodem modo distinguerent declinationes, latini enim distinguunt declinationes penes vocales, greci vero penes consonantes.

¶ Tercio, quinque sunt coniugationes in verbo probatur, multiplicata causa multiplicatur effectus, sed vocales quales sunt causa distinctionum in coniugationibus sunt quinque, ergo etiam coniugationes in verbo sunt quinque. Maior est nota, quia causa et effectus dicuntur relative modo posito vni relationum ponit et aliud ut dicitur in predicamentis. Minor est nota. Et dico verum argumentum pcludit, si distinctio coniugationum caperet penes omnes vocales sed capit tamen penes quatuor, non oportet ergo tot esse coniugationes in verbo quod sunt vocales.

¶ Quarto, quatuor sunt coniugationes in verbo probatur antea alexandri. Remissum, sicut psciunt, viginti maiore. Et dico verum argumentum pcludit quod quatuor sunt coniugationes in verbo capiendo coniugationem tertiam proprie, donatus autem cepit communiter ut comprehendit sub se quartam.

¶ Quinto, aliquod est verbum quod nullum est coniugatio probatur, de isto verbo sum, per examinationem textus et declarationem donati per quam sub nulla potest pertinere coniugatio. Et dico quod littera et declaratio donati intelligit de verbis perfectis et non defectivis et regulariter coniugatis, modo sum est verbum irregulare.

¶ Sexto, sum est sede coniugatio probatur sic, illud verbum est sede coniugatio quod habet et productum in sede persona presentis temporis indicativi modi singularis numeri, sed sum est huiusmodi ut patet in ista sede persona es ubi est longum. Et dico vnde argumentum pcludit, sed hoc non sufficit ad verbum sede coniugatio quod debet habere et productum in sede persona, sed ultra requirit quod futurum tempus eiusdem modi terminetur in bo vel in hor, modo hoc non est in isto verbo sum.

¶ Septimo, aliquod est verbum quod nullum est coniugatio probatur, de istis oratorum maior. Quod non tertie probatur, quia habent preterita verborum quarte coniugationis ergo sunt quarte coniugationis, tenet preterita, quia operatio arguit formam ut dicitur presentator in de suba orbi, illud ergo quod habet similitudinem formatiois sicut verba quarte coniugationis illud videtur esse quarte coniugationis. Et dico verum argumentum pcludit quod ista verba sunt tertie coniugationis capiendo tertiam coniugationem cōter, sed capiendo eam, proprie tunc ista verba sunt quarte coniugationis.

¶ Ultimo, nullum est verbum sede coniugatio quod nullum est coniugatio, ergo littera donati non valet cum loquitur in sede coniugatio de verbis cōibus probatur ante, enumerando omnia verba cōia nullum inuenit sede coniugatio. Et dico quod littera donati debet intelligi predictaliter si aliquod tale esset tunc haberet in sede persona ut donatus dicit. Vel etiam possumus dicere quod multa verba sunt nunc deponetis generis que antea fuerunt generis communis.

¶ Genera verborum quot sunt, quinque. Que, activa, passiva,

neutra, deponentia et cōia. Activa que sunt, que in o desinunt et accepta et littera faciunt ex se passiva ut lego legor.

Passiva que sunt, que in r desinunt et ea deimpta et littera redeunt

in activa ut lego: legor. Neutra que sunt, que in o desinunt ut

activa, sed accepta et littera latina non sunt ut sto, curro, nam

sto: curro: non dicit. Sunt preterea neutropassiva ut gau

deo gavisussum, soleo solitussum, fio fis factussum, mereo

mestussum. Deponentia que sunt, que in r desinunt ut passiva, sed

ea deimpta et littera latina non sunt ut luco: loquo: sequor:

nasco: et orio: et cōia que sunt, que in r sili desinunt ut depo

nentia, sed in duas formas cadunt patientis et agentis ut oscu

lor: crimino: dicimur enim osculo: te, osculo: a te, crimino: te:

crimino: a te. Numeri verborum quot sunt, duo, qui, singu

laris ut lego, plus ut legimus, figure verborum quot sunt,

due que, simplex ut lego, opposita ut negligo, et per verbo

rum quot sunt, tria, que, presentis ut lego, preteriti ut legi, futuri

ut legam. Quot sunt tempora in declinatione verborum, quinque, que

presentis ut legam, preteriti imperfecti ut legebam, preteriti perfe

cti ut legi, preteriti plusquamperfecti ut legeram, futurum ut

legam, persone verborum quot sunt, tres, que, prima ut le

go, secunda ut legis, tertia ut legit.

Utrum tamen quinque sint genera verborum

¹⁰
 pt. 16 being re added
 refd to Feb 20, with
 1-18 on first meeting govt.
 pt. 16 being re added
 viz papers to prob
 record for standing up
 under all circumstances

hoc verbū crīnior in istis ordib⁹ tenet vniuocē. in prima enī fcat actiō tñ q' re-
git actiō. in scda passiue tñ q' regit ablatiū tñ. Sequit' corrlie quarto q' donat'
dicēs in textu q' verbū cōis gñis cadit in duas formas. p' formā intelligit' fcatō
nem ideo q' fcat entia naturalia q' distinguunt' p'pice p' formas. vt hō est alius
p' aiām roalem. Et enī. viij. metaphisic. forma est q' lepat et distinguit'. Sic in grā
matica dictōēs distinguunt' p' fcatōēs. Autōr modorū fcan diuidit q' gñs ver-
bi capī a mō effendi et p'prietate rei verb i. q' est. p'prietas dependentie rei verbi
post se ad obliquū in rōe termini non p'prietatē sed p'hibilis. Verbū enī fcat actū q'
est accūs. accūs aut' q' hz effe fluxibile nō terminat' ex natura sua. requit' terminari
z hīc terminū fcat obliquū app' rectus vt amo iohēm. act' amandi terminatur
in iohē. Diffinit' gñs verbi sū Autōrē modorū fcan di sic. Gñs est mod' fcan di
actiū' verbi qua mediante p'prietate dependentie rei verbi ad obliquū post se sub
rōe termini confcat. Diffinit' aut' verbū actiui. passiui. neutri'. deponētis z cōis.
gñis eodē mō sicut deīn est in notabilib⁹. ideo non est necesse hoc repetere. Et enī
Verbū actiui gñis est qd' sub terminatōe vocis in o possibile est suscipere z frequē-
ti' actōem confcat vt amo. sic etiā dē de alijs. Istis notabilib⁹ sic stantibus est.

verbi, scz. actiui, passiui, neutri, deponē et cō. specificē et for̃mā distincta. ad
seinuicē irreducibilia. Dico notāter ad seuuicē irreducibilia. qz plura assignant
gñā verbi q̃ ista quinqz. sed rediunt ad ista. Aliqđ em̃ est gñs neutropassiuum
aliud passiueutrū. sed ista rediunt ad gñs neutrum. vii Verba neutropassiuū
sunt q̃ sub voce neutrali hñt pt̃i verborū passiuorū. Et sunt quinqz magis vñta
ta. vii Alexander. Miudeo cū soleo fio quoqz gaudeo fido. Quinqz puer nūero neu
tropassiuū tibi dō. Prandeo cū mereo p̃dictis annūerabā. Vel neutropassiuum
est vt alij dicūt qđ in pñti z in tpibz a pñti deriuatis hz vocē neutrale. sed in ptō
z in tpibz a ptō deriuatis hz vocē passuale. Et neutropassiuū est nōmē compo
sitū ex recto et obliquo. et ex pte recti scz passiui tñ declinat. et sic cū dī neutra
passiuā. accipit in pñi nūero. sed in singulari nūero dī neutropassiuū. Sed verba
passiuaneutra sunt q̃ sub voce passiuā hñt pt̃i verborū actiuorū. vt cōperi. diuertor. diuerti. Et sunt tria. vsus passiuaneutra tria sunt bac lege notā
da. Illā dat diuertor. diuerti cōperiorqz comperi. Dat pñi mereor. meruiqz. vel
Verbūm passiuueutrum est qđ in pñti et in tpibz a pñti formatis habet voces
passuale. sed in ptō et in tpit uia a ptō pfecto formatis hz vocē actiua. Et pas
siuaneutra cōponit ex duobz rectis. in singulari em̃ dicit neutropassiuū. et decli
nat ex pte vtriusqz recti. et capīt hic in pñi cū dī passiuaneutra. Sed verba neu
tropassiuā sunt q̃ sub voce neutrali. scant passiuē vt vapulo venio vt vapulo venio. Et sunt qua
tuor. vsus. Exulo vapulo venio fio q̃tuor ista. Genium passiuū sub voce gerunt
aliena. Et exulo dī qñ extra solū. i. terrā ppriā pelloz. qui em̃ exulat de terra pto
pria. scribit et expellit. Et neutropassiuā cōponit ex duobz rectis. et in singula
ri dī neutropassiuū. et declinat ex pte vtriusqz recti. et sic capīt hic in pñi cum dī
neutropassiuā. Ista tñ gñā reducunt ad genus neutrum.

A Sedo. eo est verbum et nullus gressus ergo. pbat. Non actus. pbat. q. verbum actus recipit r sup o in pma psona. sed hoc verbum do non fit illud facere ergo. Adaiso est donati in textu. Adino p. 3. q. nō bñ dī do: vt omēs dicūt

¶ Quarto. aliqd est verbum qd nulli? est gñis pbat. de isto verbo facio. Trid actiui. pbat sic. verbum actiui gñis format de se passiuu in oz. sed facio non format de se passiuu in oz. ergo facio nō est gñis actiui. Adaior est et textu et vna pñitōe requiritur ad gñis actiuum. Admor. qz non dicimus facior. ¶ Dico verum argñtu pñudit q facio est gñis actiui quo ad pñationes. licet quo ad vo cetū sit gñis neutri? vt dñm est ante. et hz passiuu fio quo ad pñatōem.

Ad Sexto. plura sunt gñs in verbo q̄ quinq; pbat̃ur. q; aliqua verba sunt neutro passiua ⁊ aliqua passiuaneutra. ergo plura sunt gñs q̄ quinq;. añs p̃t̃z de istis verbis audeo soleo. ¶ Dico q̄ trñ quinq; sunt gñs in verbo ad se inuicē irreducibilia. p̃t̃t̃r it̃ esse plura que reducunt ad ista. vt sunt vba neutro passiua et passiuaneutra que reducunt ad gñs neutro m.

Argūtu pcludit q̄ vna dco simp̄r vna et vniuoca nō hz p̄les f̄catōes. sed dco eq̄ uoca s̄t h̄z p̄les f̄catōes. nec etiā dco equoca est vna dco simp̄r. sed est vna p̄m
 Ultio. om̄e verbū f̄cat actōem. ergo nullū (voce sed p̄les p̄m f̄catōem
 f̄cat passiōē. añs p̄s. q̄ om̄e verbū f̄cat actū. ergo oēverbū f̄cat actōē
 t̄z p̄ia ab eodē ad idē. añs est autōis modorū f̄catū. ¶ Dico v̄m argūtu
 pcluderet si idē esset actus et actio. et si idē esset f̄care actū et actiōē sed hoc nō
 est idē. actus est idē sup̄ius ad actōem. om̄e etiā q̄ f̄cat actōem f̄cat actū sed nō
 ecōuerso. passio ergo etiā potest dici actus. p̄s ergo q̄ argūtu non pcludit.

lona et tpe sit bene assignata. Pro intellectu quæstiois motu. ¶ Morandū pmo
q numer⁹ verbi cōter diffinit sic. Est p̄p̄ietas verbi attributa verbo ea rōne q
ip̄m sciat sciatū suū vt attribuit vni vel plurib⁹. vni vt ego lego. plurib⁹ vt nos
legim⁹. In qua dione tangit duplex numer⁹ verbi. singularis tangit cū dī vni. plu
ralis tangit cū dicit plurib⁹. vñ Numer⁹ singularis est p̄p̄ietas verbi attribū
ta verbo ea rōne qua sciat sciatū suū verbale vt attribuit vni vt ego lego. Nume
rus pl̄is est p̄p̄ietas verbi attributa verbo ea rōne qua sciat sciatū suū verbale
vt attribuit plurib⁹ vt nos legim⁹. Sequit̄ correcte pmo q nūer⁹ in verbo co
gnoscit̄ duplr. Vno⁹ rōne sciatōis ⁊ hoc est a posī vt dicit̄ est in dicit̄. Secūdo nu
mer⁹ in vbo cognoscit̄ rōe p̄structōis. ⁊ hoc ē a posteriori. Illud em̄ vbi qd con

fruit cū supposito singularis nūeri est singularis nūeri vt ego lego. Illud vō qd
pstruit cū supposito plis nūeri est plis nūeri vt nos legim⁹. Sequit̃ correllie se-
cūdo qd dñia ē inter nūerū hoīs ⁊ vbi. qz in noīe repit̃ nomē qd sub vna voce qñ-
qz est singularis nūeri. qñqz plis nūeri. licet sub diuerso mō. vt mgi. In verbo au-
tē nulla repit̃ vox qd esset singularis ⁊ plis nūeri. ⁊ hoc intelligēdo de vbo psonali
finiti mōi. penitet enī p̃t esse singularis nūeri et etiā plis nūeri. sed est impersonale.
sic etiā infiniti⁹ p̃t esse singularis et plis nūeri. sed nō est verbū finiti mōi.

Notandū scdo qd figura vbi codē mō

bz diffiniri sicut in noīe. nisi mutādo gñs. Verbi g̃ pponit̃ qtuor mōis. p̃mo
ex duob⁹ integris vt aduenio. Scdo ex duob⁹ corruptis vt negligo qd cōponit̃
a nec et lego. deposita et abiecta c. et addita illa lra g. Et rō qre in ei⁹ p̃pōe non
mutat c in g. qz tunc g. deberet esse ps pcedētis syllabe. Tertio vbi pponit̃ ex in-
tegro et corrupto vt pficio. Quarto cōponit̃ ex corrupto et integro vt ascribo.
assurgo. ascribo enī pponit̃ ab ad et scribo mutādo d in s. Sequit̃ correllie p̃ma
qd guberno sūm Johem ianuēsem est p̃pōite figure. pponit̃ enī a vbo cohibeo et
hyberna. Est enī gubernare dirigere nauem in piculis maris. Cohibeo enī sc̃at
mitigare vel impedire. Hyberna autē sc̃at tēpestatē maris. Sequit̃ correllie scdo
qd negligo nō pponit̃ a nō ⁊ lego vt cōiter dicūt. qz vt Johes ianuēns docet solū
tria vba pponunt̃ a nō vt nolo nescio ⁊ neqō. s̃ p̃t pponit̃ a nec ⁊ lego vt dēuē.

Notandū tertio. Tps in verbo cōiter

diffinit sic. Est p̃pōitas verbi attributa vbo ea rōe qd ipm sc̃at sc̃atū suum sub
aliq̃ dñia tps realis. qd sunt p̃s p̃m et futurū. Verbum autē illud dī p̃tis tps.
qd sc̃at sc̃atū suū ṽbale sub dñia tps p̃tis vt lego. Illud verbū dī p̃ti tps qd
sc̃at sc̃atū suū ṽbale sub dñia tps p̃ti vt legi. Illud ṽbū dī futuri tps qd sc̃at
sc̃atū suū ṽbale sub dñia tps futuri vt legā. Sequit̃ correllie p̃mo qd rctē tps dī
esse accis vbi p̃t. qz ṽbū sc̃at actōem ṽl passiōē. sed oīs actio ⁊ passio mensurā
tur tpe vt dī. iij. phicozū. Sequit̃ correllie scdo qd tps in vbo tñ est triplex. p̃t ṽ
ṽbū sc̃at actōem vel passiōē. sed oīs actio aut bz fieri in tpe p̃ti. aut facta est in
p̃tō. aut erit in futuro. Sequit̃ correllie tertio qd p̃s tps nō diuidit̃. p̃ter eius
puitatē. licet enī tps p̃s sū se est diuisibile. qz est p̃tinuū. tñ p̃siderat indiuisibis
liter. et sic nō diuidit̃. p̃ter ei⁹ puitatē. Sequit̃ correllie q̃to qd futurū tps nō
diuidit̃. p̃ter ei⁹ incertitudinē dicitur enī. i. periermentariū. De futuris p̃tingen-
tib⁹ nō est deterinata veritas. Sequit̃ correllie q̃to et vltio qd p̃ti puenienter dī
uidit̃. p̃ter ei⁹ certitudinē. qd enī p̃ti est certū ē qd fuit. p̃to qd intelligēdo p̃ti
tps diuidit̃ vt donat⁹ dē in textu. in p̃tiū imp̃fectū. in p̃tiū p̃fectū. ⁊ in p̃teritū
plus p̃fectū. Illud verbū dī p̃teriti imp̃fecti tps qd sc̃at sc̃atū suū verbale
put est incōplete p̃fectū modicū distans a p̃ti vt legebā. Sed illud dī p̃ti plus
p̃fecti tps qd sc̃at sc̃atū suū vt est plus qd p̃fecte cōpletū remotissime distans a
p̃ti vt legerā. Illud autē ṽbū dī p̃teriti p̃fecti tps qd sc̃at sc̃atū suū vt est p̃fecte
cōpletū remote distans a p̃ti vt legi. Et ista tpa donat⁹ tergit in textu cū dicit
Quinqz sunt tpa in declinatōe verborū. Quorū modorū sc̃andi sic diffinit tps.
Tps est mod⁹ sc̃andi accit̃alis vbi quo mediāte verbū circa rē modū tps con-
sc̃at. Tps p̃s est mod⁹ sc̃andi rē verbi. put cadit sub dñia tps p̃tis. Tps
p̃ti est mod⁹ sc̃andi rē vbi. put cadit sub dñia tps p̃ti. Tps futurū est mo-
dus sc̃andi rē verbi. put cadit sub dñia tps futuri. Sequit̃ correllie qd sic in na-
tura tps p̃sequit̃ motū celi sic mensura mēsuratū et passio subiectū. sic in gram-
matica tps p̃sequit̃ modū ēē flux⁹ et successiōis. qñ autē aliq̃ sc̃ant esse in tpe cō-
mēsuratē vt corruptibilia. ⁊ qñ aliq̃ coēxistit vt eterna. dēuē ē in cap̃lo de vbo.

Notandū quarto et ultimo qd psona

verbi diffinit cōiter sic. Est p̃pōitas verbi attributa vbo ea rōe qd sc̃at sc̃atū
suū put p̃t attribui rei vt facit mentē de se vt de se. ad aliū vt ad aliū. de alio
vt de alio. In qd dione tāgīt triplex psona. p̃ma tangit cū dī de se vt de se. sc̃da tāgīt
cū dī ad aliū vt ad aliū. tertia tangit cū dī de alio vt de alio. Diffinit autē p̃-
ma psona sic. Est p̃pōitas verbi attributa verbo ea rōne qua sc̃at sc̃atū suū. put
attribuit̃ rei qd facit mentē de se vt de se vt ego lego. Sc̃da psona est p̃pōitas
verbi attributa verbo ea rōne qua sc̃at sc̃atū suū. put attribuit̃ rei qd facit men-
tionē ad aliū vt ad aliū vt tu legis. Tertia psona est p̃pōitas verbi attributa v-
bo ea rōne qua sc̃at sc̃atū suū. put attribuit̃ rei qd facit mentē de alio vt de alio
vt ille legit. Scim sū autorizē modorū sc̃andi qd psona capīt a mō essendi rerum
rōnabiliū. vics a mō loquēdi. qd mod⁹ loquēdi est triplex. et ergo etiā psona in p-
tribus dōis repit̃ triplex. p̃sona ergo cōuenit verbo nō rōne rei et sc̃at p̃pōis
sed ex eo qd sc̃atū vbi vel res vbi est applicabilis et attribui p̃t rei sc̃ate p̃ suppo-
siti. vñ p̃sona vbi diffinit sic. est mod⁹ sc̃andi vbi quo mediāte vbum cōsc̃at
p̃pōitatē loquēdi nō inherētē rei vbi. sed vt res vbi applicabilis ē rei suppositi
subiacti p̃ se p̃pōitati loquēdi. Sequit̃ correllie qd psona puenit verbo nō rōe sui
sed in comparatione eius ad suppositū. Sequit̃ correllie scdo qd illud verbū dicit̃
esse p̃ime p̃sone cui⁹ sc̃atū est applicabile supposito. put sc̃at sub modo loquen-
di de se vt de se. Sic sūtr dicat̃ de psona sc̃da et tertia. Istis notabilib⁹ sic sc̃arib⁹ ⁊

Conclusio respōsalis. Littera donati

de numero. figura. persona. et tpe verbi est sufficēter assignata. Patet ex his que
dicta sunt in notabilibus.

¶ p̃mo. numerus nō est accis verbi. p̃bat. qz multa verba sunt sine nūe-
ris. dicit enī donatus qd verba impersonalia sunt sine numero et persona.

¶ Dico verū argūtū pcluderet si donat⁹ absolute voluisset qd vba essent
sine nūeris et psonis. sed vult qd aliq̃ sunt verba qd sibi nullū certū nūerū et pso-
nā determināt. sed p̃t esse oīm nūerorū et psonarū indistincte. ⁊ qd certitudinē pso-
ne ⁊ nūeri accipit̃ ab auditōe suppositi. vt sunt vba impersonalia ⁊ infiniti mōi

¶ Scdo. nūerus plis nō reperit̃ in verbo. p̃bat. illud est plis nūeri cuius
sc̃atū attribuit̃ pluribus. sed sc̃atū verbi non p̃t attribui pluribus ergo

¶ Adior p̃t ex dionēnūeri plis. Adior. qz sc̃atū verbi est accis. mō idē
accis nō p̃t puenire plurib⁹. dē enī. iij. phicozū. Idē nō est in diuersis. **¶** Dico
verū argūtū pcludet idē sc̃atū verbi sūm numerū non puenit plurib⁹. tñ bñ sūm
spēm. et sic etiā idē sūm spēm p̃t esse in diuersis.

¶ Tertio. plures sunt figure in verbo qd due. p̃bat. qz aliqua est figura deco-
posita vt patet qd p̃scianū. viij. maioris cap̃lo de figura. vt concupisco p̃
terrefacio. **¶** Dico qd figura decomposita cōp̃hendit̃ sub figura cōposita

¶ Quarto. negligo nō est figure p̃pōite. p̃bat. dēo p̃pōite figure debet dī
uidi in plures p̃tes sc̃atūas. sed negligo nō diuidit̃ in plures p̃tes sc̃a-
tūas. ergo. Adior est nota. Adior. patet de se. **¶** Dico licet hoc verbū

¶ negligo sū se non diuidit̃ in plures p̃tes sc̃atūas. tñ sufficit qd diuidit̃ in p̃tes
sc̃atūas sū eius integra. vt in nec et lego.

¶ Quinto. donat⁹ in textu p̃tradicat̃ sibi p̃p̃si. ergo p̃cessus sū non v3. p̃bat
an. qz p̃mo in textu dē qd tpa in verbo sunt tria. et postea dē qd tpa in de-
clinatōe verborū sunt qñqz. **¶** Dico verū argūtū pcluderet si hoc esset ad

¶ idē. qz p̃tradicatio debet fieri ad idē. mō in p̃mis donat⁹ ponit̃ tria tpa in ver-
bo ad seimicē irreducibilia. et postea subiūgit alia qd reducūt ad ista qd ad p̃tū.

noto qd nō p̃t
loquēdi de se
si nō p̃t loquēdi
de alio
si nō p̃t loquēdi
de se et de alio

noto qd nō p̃t
loquēdi de se
si nō p̃t loquēdi
de alio

noto qd nō p̃t
loquēdi de se
si nō p̃t loquēdi
de alio
si nō p̃t loquēdi
de se et de alio

noto qd nō p̃t
loquēdi de se
si nō p̃t loquēdi
de alio
si nō p̃t loquēdi
de se et de alio

In cui sit gl'ose aggr
 et pat. et in derzimate
 si or inderzimate quair
 derzimate et finit. ab
 aqua p'lo v'ly inderz
 im'p' expla'nter p'nt
 derzimate

et fuit in multis
fines et hic fuit ad
viam per hanc nobis fidei
remittit. Si impiorum
fructus non pferantur in
gloriam dei fuit in
gloriam tantum et hic
est deus non illud
autem quod in fuit

Notandū quarto et ultimo qd fm au

Cōclusio rūsalis. Diffinitio aduerbij

A primo. dicitur est incongrua ergo non vs. pbat. ams. in ea ams et relatiu discouie
nunt in gne. ergo est incongrua. et pna. qz qñ ams et relatiu discouenit in
gne orō est incongrua. pbat. ams. qz relatiu que ē gñis femini. rñs aduer
biū gñis neutrum. ¶ Dico verū argm cōcluderet si hoc relatiu que refert hoc
pñs aduerbiū. sed refert hoc ams sēz pñs orōis. et sic dīo vztū. aduerbiū est
pñs orōis que sēz pñs orōis aduerbiū. et sic illa pñs orōis aduerbiū non est simplr
pñs sed per figuram que dr appositio. *aduerbiū pñs orōis*

Tertio. aduerbiū non est p̄sōdis. indeclinabilis. p̄bat̄ sic. nulla p̄s inde-
clinabilis reddit suppositū verbo. sed aduerbiū reddit suppositū verbo
ergo. Adātor. q̄ reddere suppositū solū puenit p̄ti casuali. et illa est decli-
nabilis. Adīnor. p̄z dō mane est. fero est. ¶ Dico q̄ aduerbiū inq̄t̄ aduerbium
non reddit suppositū dō. sed vox sitis aduerbio reddit suppositū vt mane ē. ¶

¶ Si dicitur tu dicitur manere est. fero est. aduerbiū trāsit in vim nois vt postea
Quarto. aduerbiū nō explanat scātōēz vbi. pbat. destruere nō est. dices
explanare. sed aliq aduerbiū destruit scātōēz verbi ergo. Adātoz est no
ta. qz explanare est determinare et non destruere. Adinoz pēzē aduerbiū no
gandī que destruit scātōēz verbi. Negatio enī vt dī Boetī est malignātiō na
ture quicqd post se iungit totū destruit 3 oppositiū eius inducit. ¶ Dico verum

¶ Quinto, aduerbiū non implet scatioem verbi. g. pbat. illud qđ est sū se pfectū nō pōt impleri. sed scatio aduerbiū sū se est pfecta igit. Adator qđ pfectū nō sūscipit hyphbole vel additōem vt dicit. v. metaphice. Adinor. qđ aduerbiū hz modū scandi formale distinet a q̄libet pte alia. mō res est pfecta p suā formā. ab eodē enī res hz esse et esse pfectū. vt dīr Boetius in libello de vno et vnitae. ¶ Dico vñ argū pcluderet si aduerbiū sūmptū ipm vbi pferret. sic qđ verbum esset incompletū in ei⁹ mō scandi. sed aduerbiū implet scatioem vbi quo ad audientē et modū supponendi cum enī absolute dīr curro. incertum est quo ad audientē qualis sit actus currendi bon⁹ vel malus. sed cū dico curro bñ. certifi- catur anm⁹ audietis qđ actus currendi est bon⁹.

A Septimo. aduerbiū non determinat verbum. probatur. aduerbiū determi-
nat totam p^opem vel totam comp^oem. sed p^o vel tota comp^o nō est ad-
uerbiū. ergo. Adaior est nota et est petri hypani p^omo tractatu capiti-
lo de modalib⁹. vbi d^r q^d aduerbiū q^uisq^{ue} determinat totā p^oem vel completū
q^u supponit p^o p^one vt hic n^ocario homo est aial. vbi n^ocario est aduerbiū et de-
terminat totā p^oem. q^u valet tantū hec p^o hō est aial est n^ocaria. ¶ Dico verū
argūti cōcludit q^d aduerbiū aliq^uid determinat totā p^oem. habet tñ aptitudinē ad
huc ad determinandū vbi. q^uymo aduerbiū cum determinat p^oem hoc fit respec-
tu vbi semp^{er} et copule que est causa formalis illius p^oonis.

Altimo. non est propriū aduerbii determinare verbum igit. probatur. qz interie-
ctio etiā determinat verbum et interieccio nō est aduerbiū. probat in ista orōe
heu mori qd mortalius inducit. Item in ista. heu mori graue moro em
grauissima verū. in quibz exemplis interieccio heu determinat hoc verbum mori. et
go non est propriū aduerbii determinare verbum. propriū autē est quod puenit soli omni
et semp. ¶ Dico verū argū cōcludit qz etiā interieccio determinat verbum. sed nō
eodem mō sicut aduerbiū. aduerbiū em determinat verbum cognita voce. interie-
ctio autē incognita voce. Sequit corrie qz determinare absolute verbum nō est pro-
priū aduerbii. qz etiā cōuenit interiectioni. sed determinare verbum cognita voce
hoc est propriū aduerbii quarto modo respectu verbi.

Aduerbio quot accidunt, tria, que significatio comdatio et figura. Significatio aduerbiorum in quo est, qz sunt aduerbia aut loci, aut tpris: aut numeri: aut negandi: aut affirmandi: aut demonstrandi: aut optandi: aut hortandi: aut ordinis: aut interrogandi: aut similitudinis: aut qualitatis: aut quantitatis: aut dubitandi: aut psonalia: aut vocandi: aut respondendi: aut separandi: aut iurandi: aut eligendi: aut congregandi: aut prohibendi: aut euentus: aut comparandi.

ponis protho & dring
 aty Grahin sping
 amle abby p L
 of ofineat p
 reg of clay p
 linc of claut
 in drong of abab
 adiff ut day vout
 claut of anobly
 of allind bullant
 long latid 16 per
 quore ab adoring
 t adorded dore W
 a vs ut paupial
 dore ut poutie pout
 fupfy the pout pout
 ut anid a vs ut a
 pout of dore ut pout
 doring ut ap dore
 Mio d hio to Mio

Da aduerbia loci. vt hic vel ibi illuc inde intro vel foras.
 Da tps vt hodie heri nunc nuper cras aliqui olim iam tunc
 dum cum mane modo sero semper. Da numeri vt semel bis ter
 quater. Da negandi vt haud non neque. Da affirmandi vt
 etiam quin ni certe. Da demonstrandi vt en ecce. Da optandi
 vt utinam o si. Da hortandi vt eya aye. Da ordinis vt dein
 de deinceps. Da interrogandi vt cur quare quobrem pser
 tim. Da similitudinis vt quasi ceu sicut sicuti velut veluti
 tanquam vt uti. Da qualitatis vt docte pulchre fortiter virili
 ter bene male. Da quantitatis vt multum parum modicum mini
 mum mune valde. Da dubitandi vt forsitan forsitan fortassis
 vel fortasse. Da psonalia vt mecum tecum secum nobiscum vobi
 scum. Da vocandi vt o. Da ridendi vt bene. Da sepandi vt
 seorsum retrosum. Da iurandi vt edepol castor hercle me
 diuiffidius. Da eligendi vt potius ymo. Da congregandi vt
 simul vna pariter. Da pibendi vt ne. Da euetus vt forte
 fortuitu. Da compandi vt magis minus vel tam maximum
 minimum mune valde. Comparatio aduerbiorum in quo est. in
 tribus gradibus comparationis. scilicet positio comparatio et su
 platio. Da aduerbium positio gradus vt docte. Da compa
 ratio vt doctius. Da suplatiu vt doctissimum vel doctissime.
 Figure aduerbiorum quot sunt. due. que. simplex vt docte
 prudenter. Composita vt indocte imprudenter. Aduerbia lo
 calia sunt hec. in loco vel de loco vel ad locum vel per locum.

Sed in loco et de loco eandem significatiōem habent. vt
 intus sum. intus exeo. foris sum. foris venio. Ad locum autē

et per locum aliam significatiōem habent. vt intro eo. foras
 exeo. De intus aut et de foris sic non dicitur. Quo enim affo
 ras vel inforas. Per locum aut vt hac illac istac.

Verbum ista donati de accensibus aduerbium

Sit bene assignata. et verbum ista quatuor sint aduerbia interrogatiua locorum. Pro
 intellectus questionis mote. Notandum primo quod hec questio duo querit. Primo quid
 verbum ista donati de accensibus aduerbium sit bene assignata. Secundo querit verbum ista qua
 tuor sunt aduerbia interrogatiua locorum. Pro parte prima questionis intelligenda Sci
 endum donat. Et in textu quod accensibus aduerbium sunt tria scilicet scatio comparatio et figura
 per quo Notandum Significatio aduerbium diffinit sic. Est proprietates aduerbium attri
 buta aduerbio ea ratione qua est derivatiuum verbi vel principij aliqua determinatiōe
 accensibus et specialiter supaddita. scilicet ratione loci temporis numeri aut qualitaris. Capitur ergo
 scatio dupliciter. Vno absolute et simpliciter per modum determinantis alterius quod per modum
 fluxus et fieri sciat. non habendo respectum ad aliquam similitudinem accensibilem in speciali. scilicet
 ratione loci numeri. Et isto modo scatio est censualis aduerbio. eo quod hoc exprimit inano
 scandi censali ipsius aduerbium. Secundo capitur scatio specialiter et determinate scilicet vt ultra
 accensibile determinandi gnalem importat modum determinandi in speciali. scilicet aut ratione loci
 aut numeri aut temporis. et sic scatio est accensibile ipsius aduerbium et sic capitur h. Sequitur cor
 rlie pmo quod non est inconueniens idem esse de censu alicuius et etiam accensibile. sicut diuersus mo
 dus et respectus. per contrarium ex notabili. Sequitur corlie secundo quod deteriare ipsum verbum
 absolute est censuale aduerbio. eo quod hoc exprimit eius modum scandi censale. sed deteria
 re verbum sic vel sic hoc est ei accensibile. vt deteriare verbum ratione loci aut numeri aut
 temporis hoc est ei accensibile. Dicit aut in textu donat. quod scates aduerbiorum sunt. xiiii
 vni est principales et ad se invicem irreducibiles. quod plures sunt scates aduerbiorum
 rui que reducuntur ad istas vt per p pscianu. ry. maioris. Aliqua enim sunt aduerbia
 pfirmatiua vt quippe. et ista reducuntur ad aduerbia affirmandi Aliqua sunt remissiua
 vt paulatim et reducuntur ad aduerbia qualitaris. Aliqua sunt aduerbia intensiua vt val
 de et reducuntur ad aduerbia compandi. Aliqua discretiua vt locatim. et ista reducuntur
 ad aduerbia pregadi. Aliqua separatiua vt singillatim. et reducuntur ad aduerbia sepan
 di Aliqua ordinatiua vt debinc. et reducuntur ad aduerbia ordinis. Aliqua suplatiua vt
 maxie. et reducuntur ad aduerbia compandi. Aliqua suspensiu vt prius postquam. et reduci
 tur ad aduerbia ordinis. Aliqua exclusiu vt nisi solum. Aliqua exceptiua vt pter pterquam
 et reducuntur ad aduerbia sepan di. Aliqua reduplicatiua vt intum inquantum. et reduci
 tur ad aduerbia qualitatis. Declaratio autem harum specierum satis declarat in lectu
 ra et pimento. non est necesse hoc hic repetere. Si enim. viij. topi. pcurbat quod frequenter.

Notandum secundo quod secundum accensibus ipsius ad

uerbium est opatio. et diffinit Comparatio aduerbium sic. Est proprietates aduerbium attri
 buta aduerbio ea ratione qua aduerbium intensibiliter vel remissibiliter cum excessu vel sine
 excessu est scatiu. Sequitur corlie quod tres sunt gradus opationis in aduerbio sicut
 in noie. positio vt docte. opatio vt doctius. suplatius vt doctissimum vel doctissime.
 Sequitur corlie secundo quod opatio in aduerbio est duplex sicut in noie. scilicet regularis et
 irregularis. regularis vt docte doctius doctissimum vel doctissime. irregularis vt par
 ue minus minus vel mune. Sequitur corlie tertio quod opatio in aduerbio est triplex. quod
 dam vocis tui vt nouiter noui nonissimum vel nonissime. quod scatio tui vt bene me
 lius optimus vel optime. quedam vocis et scationis sit vt docte doctius doctissimum

vel doctissime. Sequitur corripit quarto q̄ solum aduerbia qualitatē et q̄rita-
tis comparant. et hoc illa que descendit a noib⁹ adiectis. excepto hoc aduerbio se-
pe q̄s comparat et tñ non descendit a noie adiectio comparabili. ¶ Scim etiā dñm
est inter comparatiuū noialē et aduerbiale ista. qz p̄p̄atū noialis hz modū scan-
di nois et regit post se abitiū vt aial fortius alio currit. Sed comparatiuū ad-
uerbiale nō regit abitiū sed dēteriat verbū vt ille fortis laborat q̄ ille. Sequitur
corripit q̄to q̄ ois grad⁹ p̄p̄atōis in aduerbio aut p̄cat cū excessu aut sine excessu.
si sine excessu sic est positū. si cum excessu hoc est dupl⁹. aut cum excessu mediocri
sic est comparatiu⁹. aut cum excessu in summo sic est superl⁹.

Notandū tertio q̄ tertiu accūs aduer-

bij est figura. et diffinitur eodem modo sicut in noie solum mutando gñs. vt vbi
in noie dictum est p̄p̄ietas nois. hic dñ: si gura est p̄p̄ietas aduerbij. Et dicit p̄s
rianus. xv. maioris q̄ figura in aduerbio est triplex. simplex vt doctē. composita
vt indoctē. decomposita vt misericorditer q̄s venit a misericors. et misericors ve-
nit a miser et cor. vel a miserans vt alij volūt. Sed donatus comprehendit figurā
decompositā sub composita. et cepit figurā compositā cōiter. Sequit correlative
q̄ aduerbia cōponunt quatuor modis. p̄mo ex duobus integris vt indoctē. scdo
ex duobus corruptis vt efficaciter. tertio ex integro et corrupto vt inepte. quar-
to ex corrupto et integro vt semiplene. ¶ Regule autē formatōe aduerbiorum
iuxta p̄ficanum. xv. maioris. sunt tres. Prima. si nomen fuerit scdo declinatōis
tūc aduerbiū formatur a datiuo singulari mutādo o in e p̄ductū vt doct⁹ docto-
muta o in e erit doctē. Excipitur ab ista regula bene male que non terminant in e
sed in o. Scdo regula. si nomē fuerit tertie declinatōis et terminat in ans vel in ens et
habet tis in gto tunc mutādo tis in ter sit aduerbiū vt sapiēs sapiēter. prudens
prudenter. Tertia regula. si nomen fuerit tertie declinatōis et terminat in alias ter-
minatōes q̄ in ans vel in ens et habz tis in genitiuo tunc aduerbiū formatur
a bto singulari corripendo ti et addēdo ter vt fortis fortiter.

Notandū quarto et ultimo q̄ donat⁹

in fine in capto de aduerbio ostēdit q̄ quatuor sunt aduerbia interrogatiua locorum.
scz quo. qua. vbi. et vñ. et ista q̄tuor aduerbia interrogatiua locorū circūloquimur
p̄ hoc cōpleta. in loco. de loco. ad locū. et p̄ locū. Per in loco intelligit vbi. p̄ de lo-
co vñ. p̄ ad locū quo. p̄ per locū vñ intelligit qua. Et dñ q̄ in loco. hoc est vbi. et
de loco. i. vnde. hñt eandē p̄catōem. i. eadē rñsua. vt cū querit. vbi es. rñdet int⁹
sum. sñt cū querit. vñ venis. intus exeo. vbi hoc aduerbiū intus rñdet ad vbi et
etiā ad vñ. sñt hoc aduerbiū foris rñdet ad vbi et etiā ad vñ. q̄rendo enī vbi es
rñdet foris sum. sñt q̄rendo vñ venis. rñdet foris venio. Subiūgit q̄ ad locum
i. quo. et p̄ locū. i. qua. hñt aliā p̄catōem. i. alia rñsua. qz ad quo rñdet intro et
foras. vt q̄rendo quo vadis. rñdet eo intro. exeo foras. Sed ad locū. i. qua rñde-
tur hac illac istac. vñ q̄rendo qua vadis. rñdet hac illac istac. Pro latiori huius
intellectōe. Scim q̄ modus rñdendi ad ista q̄tuor aduerbia interrogatiua locorū
p̄ p̄z in hoc inebio. Quo petit ad. qua per. in vbi. sed vnde petit de. Et vult hoc
metrū q̄tuor. Primū ad interrogatōem factā p̄ quo debet rñderi actūs cū p̄pōe
ad. vt quo vadis rñdet ad domū. Scdo. ad interrogatōem factā p̄ qua. debet rñ-
deri actūs cū p̄pōe per. vt qua vadis rñdet p̄ domū. Terciu. ad interrogatōem
factā p̄ vbi debet rñderi abitiū cū p̄pōe in. vt vbi es rñdet in domo. Quartum
ad interrogatōem factā p̄ de. rñdet abitiū cū p̄pōe de. vt vñ venis rñdet de do-
mo. Q̄to autē Alexander p̄p̄et rñdere ad interrogatōem factā p̄ ista quatuor ad-

uerbia satis beñ est in scda pte alexandri. P̄tis notabilib⁹ sic stantib⁹ est.

Cōclusio rñsalis. Ista donati de accūs

bis aduerbij. et de aduerbjs q̄tuor interrogatiuis locorū est sufficiēter assigna-
ta. Veritas p̄ficanis satis p̄z ex his que dicta sunt in notabilibus.

¶ Primo. plura sunt accūs aduerbij q̄ tria. pbat. qz motio etiā est accūs
aduerbij. pbat. qz aduerbiū p̄p̄at ergo etiā mouet. tñ p̄na. qz ois q̄s cō-
pat hoc etiā mouet. vt doct⁹ cōpat et etiā mouet. et p̄z inductie de sñtib⁹

¶ Die o verū argū cūcludit q̄ ois illud q̄s p̄p̄atur p̄p̄atōe noiali hoc etiā mo-
uet. sed nō optz q̄ illud q̄s compāt p̄p̄atōe aduerbiali q̄ hoc deberet moueri.

¶ Scdo. plura sunt accūs aduerbij q̄ tria. pbat. qz ordo etiā est accūs ad-
uerbij igit. pbat. qz aliq̄ sunt aduerbia p̄positum ordinis q̄ scz tñ p̄pōnū-
tur vt sunt aduerbia suspēsiua vt p̄p̄t postq̄. sñt optādi interrogandi.
Et aliq̄ sūt aduerbia q̄ dicunt postpositiui ordinis vt oia alia cōiter. ¶ Dico verū
argū cūcludet si ordo pueniret aduerbio p̄m omnes eius spēm vel dñaz. mō hoc
hic nō sit. qz ordo cōis ei nō puenit. nō optet ergo q̄ ordo sit accūs aduerbij.

¶ Tertio. plura sunt accūs aduerbij q̄ tria. pbat. qz spēs etiā est accūs ad-
uerbij. pbat. qz aduerbia cōiter deriuant a noie. ¶ Dico vñ argū cōclu-
dit q̄ tñ tria sunt accūs aduerbij ad seimicē irreducibilia. mō spēs redu-

¶ Quarto. p̄catō nō est accūs aduerbij. pbat. illud q̄s (cū ad p̄p̄atōem.
et de cēna rei nō est ei⁹ accūs. sed p̄catō est accūs aduerbij igit. pbat ma-
lor. qz q̄s vere est nulli accidit vt dñ. i. phicozū. et p̄mētatoz ibide dixit. Pl-

¶ ludo q̄s in vno est suba in alio nō ē accūs. Adioz qz hoc est de cēna aduerbij q̄ debz
esse p̄ p̄catina. ¶ Dico vñ argū cūcludit q̄ p̄catō absolute sumpta est cēnalis
aduerbio. p̄ p̄catō hec vel ista in spē est bene accūs vt dñ est in primo notabili.

¶ Quinto. p̄catō non est accūs aduerbij. pbat. Idem nō est in diuersis
sed p̄catō reperit in qualibet p̄catōis ergo p̄catō nō est sp̄etiale accūs
aduerbij. Adioz qz idē non est in diuersis vt dñ. i. phicozū. Adioz ē no-
ta. qz in qualibet p̄catōis vt dñ autor modorū p̄catōi repunt tria. scz vox p̄catō
et mod⁹ p̄candi. ¶ Dico vñ argū cūcludit q̄ p̄catō absolute sumpta est cēnalis
reperit p̄catū sūū. quo mō accipit p̄catōem autor modorū p̄candi in p̄ncipio di-
ces q̄ in qualibet p̄catōis tria. vox p̄catō et modus p̄candi. sed capē hic p̄catō
p̄ modo determinandū alterū in sp̄etiali q̄s p̄cat p̄ modū fluxus et fieri.

¶ Sexto. comparatio nō est accūs aduerbij igit. pbat. illud q̄s cōpat in
tendit et remittit. sed aduerbiū nō intendit nec remittit igit. Adioz qz
hec est vna p̄catō requisita ad comparatōem vt declaratū est in noie circa
comparatōem. Adioz pbat. illud q̄s intendit hoc p̄dicatur cū magis. et illud
q̄s remittit hoc p̄dicatur cū minus. sed aduerbia nō p̄dicant. ergo. Adioz ē no-
ta ex p̄dicamētis. qz intendi est p̄dicari cū magis. remitti est p̄dicari cū minus.
vt cōiter dicit logici. Adioz pbat. qz aduerbiū est lincathegozema. mō sñca
theozemata nō p̄dicant. ¶ Dico vñ argū cūcludit q̄ aduerbia nō p̄dicant p̄ se
tñ sufficit q̄ cū addito et per circūlocutōem vt hic. enī hodie est existens qñ.

¶ Septimo. plura sunt aduerbia interrogatiua locorū q̄ quatuor. pbat
sum enī rñdet actūs cum p̄pōne versus. vt q̄rendo quorūsum vadis rñdet
quis ciuitatē. Ad quorūq̄ rñdet actūs eius p̄pōne vsq̄. vt quorūq̄ vadis rñdet
vsq̄ ad montē dñi. ¶ Dico vñ argū cūcludit q̄ tñ quatuor sunt aduerbia in-
terrogatiua locorū simplicia. sed ista hic enumerata sunt composita.

¶ Octauo. vbi vñ nō hñt eandē p̄catōem. pbat. Illa que dñt sp̄etie non
hñt eandē p̄catōem. sed vbi et vñ dñt sp̄etie ergo. Adioz ē nota. qz sicut
res reales distinguunt p̄ formas sic termini p̄ p̄catōem. Adioz est nota.

ubi enim querit de mobili ut est in loco, sed ubi querit de mobili ut venit de loco, ut
dicitur in ultio notabili. Dico hunc argumens concluderet si caperet hic scatio p mo
quo dictio scatio, sed caput hic scatio p rursus ut dictum est in ultio notabili.

Participium quid est. Participatio

nis partem capiens nominis et verbi. Recipit enim a
nominis generis et casus, a verbo autem tempora et
significationes, ab utroque numerum et figuram.

Utrum definitio participii a donato posita

sit sit sufficienter assignata. Pro intellectus est huius more. Notandum primo quod
natus in textu ita diffinit participium. Participium est participatio capiens partem nominis
partemque verbi, recipit enim a nomine genus et casus, a verbo tempora et scationes, ab utroque
quod autem numerum et figuram. Pro qua dione intelligenda. Scimus quod diffinitum participii
dione est participium in suppositione personalis capitis, per suis signatis. Iste per huiusmodi vult
quod omne diffinitum supponit simpliciter, logici tamen coes dicunt quod omne diffinitum supponat
personaliter, per suis signatis et inferioribus. Pro genere autem in ista dione ponit participio
rationis. Et caput hic participio incipere per dictio apta nata integrare ordinem latinum
Et de postea in textu, quod participium recipit partem nominis. Pro quo intelligendo partici
pium recipit partem nominis possunt intelligere dupliciter. Primo quod participium recipit par
tem materiale, et in isto modo participium non recipit partem nominis et verbi, alia enim anima
ger dapiser essent participia, armiger enim recipit et ponit a voce nominali arma ar
morum et a voce verbalis scio gero, sic etiam dapiser ponit a nomine daps dapis et a verbo fe
ro. Secundo participium recipit partem nominis intelligit partem formalem, et sic dupliciter. Uno
formaliter et modum scandi essentialiter, et sic participium iterum non recipit partem nominis, quia
modus scandi nominis formalis est alter quod modus scandi participii, sicut modus si
gnificandi verbi formalis est alter quod modus scandi participii. Secundo intelligit quod
participium recipit partem formalem nominis, et verbi accidentalem, et sic adhuc dupliciter. Uno
propter, et sic iterum non recipit, quia si sic tunc sequeretur quod nomen et verbum priuarentur
illis accidentibus quod est falsum. Alio modo intelligit hoc similitudinem, sic quod participium habet
aliquod accidentis sicut nomen per seipsum, et huiusmodi accidentis sicut verbo per seipsum, et sic hoc
est verum. Dico notat per seipsum, quod per seipsum accidentis que sunt in nomine et verbo non
regunt in participio, de enim, ubi, participio. De per seipsum nomen non est in diversis, et ubi,
metaphice de quod accidentis non migrat de subiecto in subiectum per seipsum nomen et ubi per seipsum

Notandum secundo, quod donatus dicit in

textu quod participium recipit a nomine genus et casus, et non a nomine, cum tamen nomen etiam ha
beat illa accidentia. Non huius est ista, quia a principaliori debet fieri denotatio ut de, ubi,
participio, sed nomen est per se principalior quod pronomen, igitur participium puenientem accipit
partem nominis quod pronomen. Ad idem declarat quod nomen sit per se principalior, quod pronomen est
inuentum propter nomen et sic est vicari et seruus eius, modo seruus est minus dignus quod
dominus. Et dicit quod participium recipit a verbo tempora et scationes. Pro quo intelligendo
scatio non sit accidentis verbi expresse positum ante, tamen comprehendit sub genere, et sic per se
significationem, verbi huius intelligit genus verbi, ut enim postea dicit quod cuius genus est
ipsum verbum illius scatio est ipsum participium ut in plurimum. Et hoc dicit Alexander
in secunda parte sui. In verbi genere querit signatio quere, dicit autor in fine quod ab

utroque recipit numerum et figuram, sicut in nomine et verbo reperit numerum et fi
gura, sic etiam in participio ut postea dicit specialiter circa accidentia participii.

Notandum tertio quod Priscianus, xi. ma

ioris ita diffinit participium. Participium est participatio que per verbo accipit ex quo de
riuat naturaliter, genus et casum huius sed similitudinem nomine et accidentis verbi absque discreti
one personarum et modorum. Que quidem dicit quod in verbis alia sit a dione participii
quam ponit donatus, tamen eadem est secundum rem, et subiungit quod participium est inuentum dupli
ci de causa. Prima ut duo actus unus possent vni subesse in medio, ut iohannes legens
poscit, ubi actus legendi et perficiendi sciunt inesse iohanni. Secundo participium est inue
nitur ut verba passiva possint possent cum ablativo intransitive ut me legere perficior, i. in
formo. Notandum etiam quod participium habet duplex scatio, quoddam materiale et hoc est
substantiale, aliud formale et hoc est actus que designat. Rone primi reddit suppositum
verbo, suppositum enim debet scire rem ubi egreditur actus verbi, et hoc non potest pueni
re participio rone scati formalis sed materialis tamen, Rone secundi puenit cum verbo, si
cum enim verbum sciat actum sic participium licet non eodem modo ut patebit in modo scandi p
ticipii in notabili articulo. Sequitur corollarie quod licet participium sciat unum materiale et
aliud formale, non tamen sequitur quod ergo participium sit equivoce, equivoce enim est quod sciat
multa eque primo et scatione formali, participium autem sciat multa non eque primo et for
male, scatio enim formali et principaliter sciat actum, ex parte autem et materiale sciat sub
stantia in qua est talis actus, ut hoc participium legens scatio formali sciat actum legendi
sed scatio materiali tamen substantiam legentis ut qui facit actum legendi et in qua est actus legendi.

Notandum quarto et ultimo quod modus

scandi participii secundum autorem modorum scandi est iste. Participium est participatio scatio p
modum fluxus et fieri indistinctis a substantia. In quo modo scandi totali participii duplex re
peritur modus scandi participii partialis. Unus generalis et materialis in quo cum v
bo conuenit, scilicet scire per modum fluxus et fieri, sicut enim verbum sciat actum sub fluxu
et fieri sic et participium, quod autem sit scire per modum fluxus et fieri deum est sufficien
ter in capitulo de dione verbi, et est etiam ibi deum ubi et a qua proprietate rei capitur
talis modus scandi. Alter autem est modus scandi participii formalis, quod sub esse
partis formaliter constituitur, et per quem ab alijs partibus formaliter distinguitur, scilicet scire
per modum indistinctis a substantia, ut enim deum est ut unum sciat per modum indistinctis a substantia
quod verbum sciat actum qui est actus, quod actus secundum esse essentialem est substantia, sed distat
a substantia, actus enim non est substantia sed essentialiter distat a substantia, quia de, participio, actus et
substantia si sunt duo sunt et non vni. Participium autem sciat actum et actus per modum in
distinctis a substantia, secundum esse essentie omne actus est coniunctus substantie, de enim actus quod
eadem ad aliud, quod ad substantiam. Et tamen, metaphice, de, actus non est esse sed in alio, et
sic. Sed ubi sumit modum indistinctis a substantia vel vni substantie, de autor modorum scandi
dicit quod omne ab eadem proprietate a qua oritur modus adiectis in nomine adiectiuo que
est, proprietatis inherens alteri secundum esse. Sequitur corollarie quod licet participium sciat actus et
substantiam peretive, et etiam nomen adiectiuum, non tamen eodem modo, quia nomen adiectiuum sciat
substantiam et actus per modum habere et quietis et permanentie, sed participium sciat substantiam
et actus per modum fluxus et successionis, actum quidem principaliter, et substantiam
dat intelligere ex parte quod relatum ut patet ubi intelligere correlatum, ut filium, non
enim sciat eum, istis notabilibus sic stantibus est.

Conclusio responsalis, diffinitio participii

a donato posita est sufficienter assignata, per veritas huius conclusionis ex notabilibus.

¶ Primo. picipiū nō est pōitōis a noie distincta ergo. pbat̃. illud quod
trāsīt in vim nois nō distinguit a noie. sed picipiū trāsīt in vim nomis
ergo. Adāior est nota. q̃ illud qd trāsīt in vim nois hoc sit nomē. Adāior
est grāmaticorū oim qui osidunt q̃tuor modos qd? picipiū trāsīt in vim nois
¶ Dico verū argū pcluderet si picipiū trāsiret in vim nomis formaliter. sed
hoc sit solū materialiter. sic q̃ reperit vna vox p̃m spēm que reperit tam in noie
q̃ in picipio vt amans. licet nō sub eadem forma et modo p̃candi.

¶ Secūdo. picipiū non capit accēsa a noie et verbo. pbat̃. q̃ si sic sequeretur q̃
accēsa migraret de subiecto in subiectū. mō hoc est impossibile vt pbat̃
vñ. metaphisice. ¶ Dico verū est q̃ accēsa nō migrat de subiecto in subiectū
p̃m numerū sed bñ p̃m spēm. et sic est in p̃posito vt declaratū est in notabili p̃mo

¶ Tertio. picipiū non recipit ptem nois a verbi accēsa. pbat̃. q̃ tunc se
queretur q̃ nomē et verbū p̃uarent accētib? suis. pbat̃. q̃ illud qd recipi-
tur ab aliquo non est in eo a quo recipit. vt cum ab aliquo recipit tunicam
ampli? nō h̃z eā. ¶ Dico verū argū pcluderet si picipiū realiter et p̃prie reci-
peret ptem nois a verbi. sed recipit solū sicutudinarie vt dicit̃ est in primo notabili.

¶ Quarto. picipiū non capit p̃catōem a verbo. pbat̃. nihil dat qd nō ha-
bet. sed verbū non habet p̃catōem ergo. Adāior est nota. q̃ p̃catō non enumerat̃ inter accēsa verbi vt p̃ter dictis in vbo
circa accēsa verbi. ¶ Dico vñ est q̃ p̃catō nō est accēsa verbi ex p̃p̃e positū. tñ bñ
simplicitatē. eo q̃ comprehendit sub g̃ie vt dicit̃ est in secūdo notabili.

¶ Quinto. picipiū nō recipit a noie g̃ia et casus. pbat̃. q̃ recipit a p̃noie
pbat̃. q̃ p̃nomē h̃z etiā g̃ia et casus vt p̃ter dictis aī. ¶ Dico verū
argū pcludit q̃ p̃nomē etiā h̃z g̃is et casum. q̃ tñ nomē est p̃ p̃ncipalē

¶ Sexto. dīo picipiū nō vñ. pbat̃. nulla dīo debet esse inter
p̃catō. sed dīo picipiū est interpretatio. ergo nō vñ. Adāior est nota. q̃ dīo
h̃z osidere rem verbi vt dī. vñ. metaphisice. interpretatio aut̃ solū osidit qd
nōis. Adāior p̃ter. hec dīo picipiū interpretat̃ qd intelligit̃ p hoc vocabulū picipiū
dī. enī picipiū q̃ p̃tē capis. ¶ Dico vñ argū pcludit q̃ nulla dīo qd dītatia et
cēnalis h̃z esse interpretatio. sed dīo descriptia et accēsa p̃t esse interpretatio q̃lis

¶ Septimo. picipiū non capit ptem nois et verbi (est ista dīo picipiū.
pbat̃. q̃ sequeret̃ q̃ armiger dapifer essent picipia. pbat̃. q̃ capis
ptem nois et verbi. armiger enī componit a noie arma armorū et gero

¶ Dico verū argū pcludit q̃ armiger et dapifer capis ptem nois et verbi ma-
terialē. mō ista dīo intelligit̃ de p̃te formalī et accēsa vt dicit̃ est in notabili secūdo

¶ Vltimo. picipiū nō p̃cat p modū indistat̃is a suba. pbat̃ sic. picipiū
p̃cat p modū distat̃is a suba ergo. pbat̃. oīe accēsa et actus distat̃ ab
alio cui? est accēsa. sed picipiū p̃cat actū et accēsa. igit̃ picipiū p̃cat per
modū distat̃is a suba. Adāior est nota. q̃ accēsa et suba distat̃ p̃dicamētā. mō
p̃dicamēta sunt nature et qd dītat̃es distantes et diuerse. Dicit̃ enī. j. posterior.
Essentie p̃dicamentorum sunt impmiste. Adāior est nota et patuit ex his que dī-
cta sunt. ¶ Dico verū argū pcludit q̃ accēsa et actus distat̃ ab eo cuius est accē-
dens p̃m essentia et naturam. tñ non p̃m esse. modo hic sit mentio q̃ picipiū
p̃cat actū qui p̃m esse non est distans a substantia. sed ei p̃iunctus.

**Participio quot accidunt. sex. que. g̃is casus t̃pus signifi-
catio ñmerus et figura. B̃na picipiorū quot sunt. q̃tuor.
que. masculinū vt hic lectus. femininū vt hec lecta. neutriū**

vt hoc lectū. omne vt hic et hec et hoc legens. Casus parti-
cipiorum quot sunt. sex. qui. M̃tus vt hic et hec et hoc le-
gens. B̃tus. vt hui? legentis. D̃tus vt hui? legēti. Actus
vt hunc et hanc legentē et hoc legēs. Et̃tus vt o legēs. Ab-
l̃tus vt ab hoc et ab hac et ab hoc legente vñ legenti. T̃pa
picipiorū quot sunt. tria. que. p̃sens vt legēs. p̃teritū vt
lectus. futurum vt lecturus vel legendus.

Strū littera donati de genere casu et

epe picipiū sit sufficienter assignata. p̃ro intellectōe q̃tionis more. Notandum
est primo q̃ donatus posq̃ determinauit de dīone picipiū eius dīonem osidens
tam p̃ter de eius accētib? determinat vt eo melius picipiū natura posset in-
telligi. Dicit̃ enī. j. de aīa. q̃ accēsa magnam ptem conferit ad cognoscendum
q̃ quid est. Et dī q̃ accēsa picipiū sunt sex scz g̃is casus t̃pus p̃catō numerus et
figura. qd intelligendū est ad semicem irreducibilia. q̃ plura sunt accēsa picipiū
q̃ ista sex. sed reducunt̃ ad ista. morio enī etiā est accēsa picipiū. q̃ picipia mor-
uent. tñ morio reducūt̃ ad g̃is. p̃sona etiā accidit picipio sed reducūt̃ ad n̄erū
q̃ n̄erū et p̃sona sunt accēsa p̃ingata et s̃lligata vt est sup̃ius tactū. declinatō
etiā est accēsa picipiū sed reducūt̃ ad casum. s̃llr forma casualis. spēs aut̃ redu-
citur ad figurā. oīia enī picipia sunt deriuatiue sp̃ei. q̃ deriuant̃ et descendunt
a verbis vt postea dicit̃. Rō aut̃ hui? quare donatus nō posuit p̃sonā et spēm ex-
p̃resse. q̃ donat? posuit illa accēsa que cōueniūt̃ picipio p̃m omne eius dīnam et
spēm. sic aut̃ non est de p̃sona et sp̃e. nullū enī est picipiū p̃me p̃sona. nec aliq̃d
est picipiū p̃mitiue sp̃ei. ex quo oīia deriuant̃ et descendunt a verbo Sequitur
cor̃tie q̃ comparatio nō pōt esse accēsa picipiū p̃. q̃ picipiū p̃cat p modū flux?
et fieri et succēssōis. succēssōi aut̃ nō conuenit intentio nec remissio. succēssō enī
est de g̃ie p̃tatis. p̃t̃as aut̃ non suscipit magis et minus. Etiam alia rō. quā
comparatiuus debet regere ablatiū vt dicit̃ est in caplo de noie. mō picipiū debz re-
gere illū casum quem regit suū verbū. cōstat aut̃ q̃ nō oīia verba regunt ablatiū
uñ. Sequitur cor̃tie secūdo q̃ q̃i vox picipialis comparatur vt amans amantior
amantissim? non est picipiū sed trāsīt in vim nois. veritas hui? cor̃elarij pa-
tebit in sequentib? latē enī dicit̃ q̃ picipiū trāsīt quatuor modis in vim nois.

Notandū sc̃do q̃ g̃is picipiū diffinit

sic. Est p̃p̃ietas picipiū attributa picipio ea rōne qua sibi ex p̃p̃ietate sue sig-
nificatōis vel ex vñ grāmaticorū p̃grue est sponibile vñ articulare. p̃nomē vt
plura. vñ vt hic lectus. plura vt hic et hec et hoc legens. Notandū est etiā p̃m
p̃p̃ietatē. n̄. maioris. q̃ oīe picipiū est g̃is oīis sub vna terminatōe aut sub
plurib? sub vna vt amans legens. sub plurib? vt lectus lecta lectū. Cuius rō ē
ista. q̃ verba a quib? picipia nascunt̃ et deriuant̃ omni generi associantur. con-
grue enī dicim? vir legit. mulier legit. mancipiū legit. et per p̃m etiā picipia a
talib? verbis deriuata oīis g̃is dicunt̃. Sequit̃ cor̃tie p̃mo q̃ grāmatici dī-
cēt̃ q̃ futuens g̃is sunt g̃is masculini tñ. s̃llr p̃gruens paries sunt g̃is

*Donatus
picipiorum
quatuor
modis
trahitur
in vim
nominis
scilicet
per
transitum
in vim
nominis
formaliter
sed
hoc fit
solū
materialiter
sic quod
reperit
vna vox
per
se
quod
reperit
tam in
noie
quam
in
picipio
vt
amans
licet non
sub
eadem
forma
et
modo
p̃candi*

femina in his loquuntur valde proprie de genere principiorum. attendendo stricte scaturit de principio. generans enim proprie puenit masculis tunc. ut et dicitur. philosophorum. Ad genus huiusmodi et sol. ubi per huiusmodi intelligitur pater generans. Sicque pregnant. proprie puenit feminis et pariens. Improprie tamen et false potest talia principia attribui cuilibet generi. et per primum genus omnes dicunt. possumus enim proprie loqui. Iohannes est pregnant. Iohannes est pariens. prout quod he ordo et prout sunt falsi. ergo proprie. et prout. quod verum et huiusmodi supponit prout. i. permentari. Grammatici autem dicentes talia principia esse unius certi generis loquuntur ex usu et non arte. arti enim non repugnat talia principia construere sub genere omni. Postea donatus determinat de casu principiorum dicens quod casus principiorum sunt sex sicut et nomina. unde et casus in principio eodem modo diffinitur niri poterit sicut et in nomine. ut sic. Casus est. prius principia attributa principio ea ratione qua scaturit scaturit sui recte vel oblique. Sequitur corripit quod prout est principia omnia ut dicit Iohannes Iauens non deficere in casibus. prout quod principia sunt adiectiua modo adiectiua non debent deficere in casibus. prout quod adiectiua debent determinare substantiam in quolibet casu. et prout adiectiua non debent deficere in aliquo casu.

Notandum tertio quod. Tempus principii

diffinitur sic. Est prietas principii attributa ei ea ratione qua scaturit scaturit sui sub aliquo casu. Que dicitur tempus sunt tres. scilicet presentis ut legens. presentis ut lectus. futurum ut legendus. Sequitur corripit primo quod principia cum presentis tempore amplius non est principia sed transit in vim nominis ut hic. natus me pulcher est. in qua ordo natus non scaturit cum tempore sed est nomen. Sed cum dico. prout natus est in Bethlehem iude. hic natus est principium et scaturit cum tempore presentis. Sequitur corripit secundo quod tempus in principio cognoscitur dupliciter. Uno modo a priori. et hoc est ex scaturitione. et sic illud principium quod fit sub diuina presentis tempore est presentis tempore ut legens. et illud principium quod fit sub diuina presentis tempore est presentis tempore ut lectus. illud vero quod scaturit sub diuina futuro tempore est futuro tempore ut legendus. Sequitur corripit tertio quod tempus recte et proprie dicitur accidere principio. Non quod principium scaturit actum. in omni actu et actio mensurant tempus ut dicitur. philosophorum. Secundo tempus cognoscitur in principio a posteriori. hoc est ex terminatione. et sic illa que terminant in ans vel in ens sunt presentis tempore ut amans legens. Illa que terminant in tua. sus. vel tus. sunt presentis tempore. Sed illa que terminant in dus sunt futuro tempore. Sunt tria tempora principii ad se invicem irreducibilia. quod prout potest subdividi in principio sicut in verbo. in presentis perfectum complete. in presentis imperfectum et prout plusquam perfectum. sed hoc non est eodem modo visitatum. Sufficiens autem istorum tria tempus capitur sic. Omne tempus aut est presentis. aut distans a presenti. Si est presentis tunc est primum membrum. Si autem distat a presenti hoc est dupliciter. Aut distat a presenti per prius sic est preteritum. Aut per posterius sic est futurum.

Notandum quarto et ultimo quod licet verbum

etiam scaturit cum tempore et etiam principium. non est eodem modo. quod verbum scaturit cum tempore illimitabiliter. sed principium scaturit cum tempore limitabiliter. ut significare cum tempore limitabiliter. est scaturire cum certa vel certis diuinitatibus tempus. ita quod per dictum importantem tempus potest trahi ad aliam diuinitatem tempus accidentaliter ut hoc fuit legens. in qua hoc principium legens est presentis tempore essentialiter. trahit tamen ad presentis tempore tempus tempus huiusmodi verbi fuit accidentaliter. Unde notandum principium limitari a tempore intelligitur dupliciter. Uno modo simpliciter et absolute. Non prima. quod sicut est in natura sic quod formiter est in arte. Dicitur enim. philosophorum. Tres limitat naturam. Sed in natura presentis ut sic non est presentis nec futurum. quod sunt partes tempus realiter distincte. Sic etiam in arte verbum presentis tempus non potest fieri presentis vel futuro tempus. Sed ratio quod sic periret scia ampliacionum. qua destructa multa

rum. prout eodem modo eodem modo periret scia et veritas. Sed quod sequeretur hoc scilicet quod cessio isto quod principium limitaret simpliciter a tempore quod scia ampliacionum periret. quod sequeretur quod verba presentis vel futuri tempus vel eorum principia posita a presentis presentis non haberet ampliare subiectum. ut in ista. hoc est mortuus. vel hoc est grandis. Illud enim quod debet ampliare debet includere diuersas diuinitates tempus. si ergo in presentis presentis orationibus principia limitarentur a presentis ad presentis. vel a futuro ad presentis. nulla esset ampliacionis. quod principia presentis tempus non habent ampliare. ex quo non includit diuersa tempus vel diuersas diuinitates tempus. Non est ergo simpliciter verum et absolute intelligendum quod principia possent limitari a tempore. Secundo ergo intelligitur quod principium limitat a tempore ad bonum intellectum ut sic. Participium vel vor principialis per dictum importantem tempus trahitur accidentaliter ad aliud tempus et ad supponendum ad aliud tempus quod aliqui fuit presentis ut hic. adam fuit legens. hoc principium legens limitat et trahit accidentaliter per hoc verbum fuit presentis tempus ad tempus presentis. non sic quod hoc principium legens in dicta oratione esset presentis tempus. sed sic quod designat quod actus legendi fuit presentis ade. licet nunc est presentis ritus. et sic legens supponit per tempus huiusmodi presentis quod aliqui fuit presentis ade. Sicut huiusmodi. quod cum dico. iste hoc currit. hoc essentialiter scaturit omnes homines. quod terminum ubi cumque ponitur eque multa scaturit. tamen in dicta oratione restringit ad secundum et supponendum per vno homine tamen. et ergo per dicta prout est singularis. et iste hoc est terminum singularis. sic eodem modo est in proposito. Significare autem cum tempore illimitabiliter est scaturire certa vel certis diuinitatibus tempus sic quod per nullam dictum importantem tempus potest trahi ad aliam diuinitatem tempus prout diuinitatem tempus remanente. ut curro est presentis tempus. et non potest trahi ad aliud tempus. hoc enim est inepta fuit curro. ero curro. Istis notabilibus sic stantibus est.

Conclusio responsalis. Littera donati

de genere casu et tempore principii est bene assignata. prout ex his que dicta sunt in notabilibus. Primo. plura sunt genera in principio quod quatuor. presentis. quod in principio etiam res presentis genera epicheni ut volas passer mouet. in qua oratione volans est genus epicheni. presentis. passer est genus epicheni et etiam volans. et prout. quod adiectiua et substantia sunt puenire in genere. Sicut genus dubium repit in principio. presentis in ista oratione. finis plurimus. in qua oratione finis est genus dubium ergo etiam plurimus. et prout. quod adiectiua et substantia sunt puenire in genere. Dico quod non oportet quod semper adiectiua et substantia pueniant in genere. sed sufficit quod genus vnum includat in genere alterum. et sic est hic. genus enim epiche non includit genus masculinum vel feminum ut etiam dictum est in capitulo de nomine.

Secundo. aliquid est principium quod nullum est genus. presentis de illis principijs generans pariens. Non omnis presentis. quod genus est masculini generis tamen. sicut pariens est genus feminini tamen ut dicitur. Iherhardus. Ad etiam sunt genus masculini nec feminini. presentis. principium desinens in ans vel in ens est genus omnis. sed generans pariens desinunt in ans vel in ens ergo sunt genus omnis. Ad aliorum est omni grammaticorum. Ad aliorum est nota. Dico verum argumens pcludit quod genus quo ad scaturitionem est genus masculini tamen. et pariens est genus feminini tamen quo ad scaturitionem. sed non quo ad vocem. in quo genus plus attendit ratione vocis quam scaturitionis. licet ergo illa principia ve et proprie tamen pueniant vni sexui. ut genus sexui masculino tamen. et pariens sexui tamen. improprie et false presentis etiam attribui rebus alterius sexus ut dicitur est in tertio notabili.

Tertio. legens non est genus omnis ergo presentis. legens est genus omnis ergo non omnis. tenet presentis ex oppositis. ans presentis. Illa deo est genus omnis cui preponunt tria articula in declinatione. sed huiusmodi dictum legens supponunt tria articula ergo est genus omnis et non omnis. Ad aliorum est nota ex eodem dicto grammaticorum. Ad aliorum est nota. quod dictum. hic et hec et hoc legens. Dico verum argumens concludit quod hoc principium legens est genus omnis capiendo genus omne eodem modo ut comprehendit sub se omne. tamen hoc principium legens est genus omnis capiendo genus omne proprie ut distinguatur per genus omne. de quibus satis dictum est in capitulo de nomine de genere nominis.

¶ Quarto, casus non est actus principii ergo, probatur, casus est actus illi quod est subiectum, sed principium non facit subiectum quod est dispositio subiecti ut de auctor modorum secundum Aristotem, quod principium facit actum qui est actus. Dico igitur argumentum concludit quod principium facit actum formalem non quod absolute facit unitum subiecti et sic principium etiam dat intelligere subiectum ut deum est in notabilibus precedentibus questionibus.

¶ Quinto, principia deficient in casibus ergo secundum notabile, sed alii principia negant et distribunt ergo, Adator est nota ex his que dicta sunt superius. Ad notandum per de istis principijs carens ignorans nesciens. Dico igitur argumentum concludit quod principia non deficient in casibus de his que non descendunt a verbis negationem includentibus et sciantibus, modo dicta descendunt a verbis que negationem includunt.

¶ Sexto, tempus non est actus principii ergo, probatur, omne actus debet abesse suo subiecto, sed tempus non abest principio ergo, Adator est purpurarius in die accitibus, Adnotandum, quod quod principium abest tempus transit in vnum nomen et amplius non est principium. Dico igitur argumentum concludit quod tempus non abest principio secundum se et rem, id sufficit quod secundum modum intelligendi, possum enim intelligere principium absolute quo ad eius modum sciendi essentialiter non intellecto eius tempore, quemadmodum possum intelligere ethiopem non intellecta eius nigredine, prius enim potest intelligi sine posteriori, Et si phicozum dicitur, abstrahentia non est mendatum.

¶ Septimo, plura sunt tempora principiorum quod tria, probatur, tempus prout principium esse verbum, sed in verbo sunt quatuor tempora, prout enim dividit in prout imperfectum prout perfectum, et prout plusquamperfectum, ergo, Adator est nota, quod principium recipit a verbo tempus et facit esse verbum, Adnotandum est nota ex precedentibus, Dico verum argumentum concludit quod in principio reperiuntur plura tempora sed ista reducuntur ad alia, ut prout imperfectum et plusquamperfectum, reducuntur ad prout perfectum, et sic sub vna terminatione principium includit omnia ista.

¶ Octavo, principium non facit esse tempus, probatur, illud quod limitat a tempore non facit esse tempus, sed principium limitat a tempore ergo, Adator est nota, quod limitari a tempore est perdere tempus et non facere esse tempus, Adnotandum per de quarto notabili et tertio in quibus deum est quod principium facit cum tempore limitabilem, Dico verum argumentum concludit quod principium simpliciter limitaret a tempore sic quod perderet tempus, sed limitat a tempore, et erabit ad aliud tempus accidentaliter ad illum intellectum qui est expressus in notabili quarto ut hic iohannes fuit legens, iohannes erit legens.

Significatioes principiorum in quo sunt, quod ab activo verbo duo principia veniunt, prout et futurum ut legens lecturus, et passivo quot, duo, prout et futurum ut lectus legendus, et neutro quot, duo, sicut ab actio, prout et futurum ut stans staturus, et deponenti quot, tria, quod, prout et futurum ut loquens locutus et locuturus, et cetera quot, quatuor, prout et futurum et duo futura ut criminans criminatus criminaturus vel criminandus

Numeri principiorum quot, sunt, duo, qui, singularis ut hic legens, plures ut hic legentes, si figure principiorum quot sunt,

due, que simplex ut legens, decomposita ut negligens;

Verum ista donati de significatioe, nume

ro et figura, et explorari de declinatione principiorum ut hi assignata, pro intellectuione quod rationis more notandum primo, quod significatio principii diffinit sic dicitur, Est proprie casus principii attributa principio ea ratione qua est actionis tamen vel passionis tamen vel neutri vel utriusque sibi facit, In qua ditione tanguntur quatuor facit rationes principiorum, Actualis tangit cum de actiois tamen, et ibi etiam tangit deponentialis, et hoc in illis principijs que derivant a verbis deponentibus que actionem tamen facit, Passiva tangit cum de passionis tamen, sicut ibi tangit deponentialis, et hoc in illis principijs que derivant a verbis deponentibus que passionem tamen facit ut postea dicit, Neutra tangit cum de neutrius, et ibi tangit cum de utriusque simul, Alii autem dicunt ita diffiniunt, Significatio principii est proprie casus principii attributa principio ea ratione qua est originata vel derivata a verbo alieni generis, Significatio actualis est proprie casus principii attributa principio ea ratione qua ipse est derivatus a verbo activi generis ut amans, Significatio neutralis est proprie casus principii attributa principio ea ratione qua ipse est derivatus a verbo neutri generis ut curans, Significatio passiva est proprie casus principii attributa ei ea ratione ut ipse est derivatus a verbo passivi generis ut amatus, Scitatio deponentialis est proprie casus principii attributa et prout etiam ei ea ratione qua ipse est derivatus a verbo deponentis generis ut loquens nascens, Scitatio ceteris est proprie casus principii attributa ei ea ratione qua ipse est derivatus a verbo ceteris generis, ut criminandus, Sequitur corripit primo quod facit principii cognoscit ex genere verbi, sic quod principium est illi facit rationis cuius generis est verbum quod ab eo descendit, veritas huius corripit dicitur inferi latius, Sequitur corripit secundo quod sicut quinquaginta sunt genera in verbo sic quatuor facit rationes in principio, Ratio, quod facit principii cognoscit ex genere verbi, unde dicit Alexander in secunda parte, In verbi genere que sit signatio quere.

Notandum secundo, quod a verbis actiui generis

neris duo veniunt principia, prout in ans vel in ens, et futurum in rus, ut ab amo veniunt amans et amaturus pro quo intelligendo, Scimus quod secundum intentionem prout principia prout tempus in ans vel in ens tercia formant a prima persona prout perfecti tempus indicativum modo mutando bam vel bar terminatioes in ns, ut amaba amado loquebar loquens, Ad autem ista quare potius formant a prima persona quod a secunda vel tertia, quod prima persona est dignior alijs, modo a digniori debet fieri denominatio ut declaratur aristotelem, vii, phicoz, Sed quod prima persona sit ceteris dignior, quod prima persona potest secundam et tertia et non e converso, modo omne agens est prout actus passio, id est actus, Secunda autem alios grammaticos principia prout tempus aliter formant, In verbis quod prima et secunda plura tempus formant a secunda persona prout tempus indicativum modo interponendo n inter s et penultima istam, ut amas, interponendo n inter s et erit amans sic docet interponendo n erit docet, Sed in verbis tertia et quarte plura tempus formant a prima persona prout tempus indicativum modo mutando o in ens ut lego legens, au dicit audiens, Ab ista regula excipiunt ista duo et quod, que non sic formant, quod ed habet ens et quod quies, Sed principia futuri tempus in rus terminati formant ab ultimo supino brevitando u et addendo rus, ut amatu brevia u et adde rus erit amaturus, A verbo neutrali ut de in textu veniunt etiam duo principia, prout in ans vel in ens, et futurum in rus, ut a sto venit stans et staturus, A verbo autem passivo veniunt duo, prout in tus sus vel rus terminati, et futurum in dus, ut ab amor venit amatus et amandus, prout in tus terminati ut amat formant ab ultimo supino amatu addendo s erit amaturus, Sed principia futuri tempus in dus terminati formant a ge

singulari picipij pntis tps in ans vel in ens terminati mutado tta in dus. vt
amans amatis. muta tis in dus erit amandus. Et verbis aut deponetis gntis ve
nit tris picipia. pntis in ans vel in ens. pntis in tus. et futurum in rus. vt a loquor
venit loquens locut et locutus. Sequit corrie q loquens baccalaridus ma
gistradus noia sunt et no picipia. vñ dñi est ante. Rursus de neutris vel de po
netalib in dus. Noia pcedut que picipia non sunt. Sed a verbis cois gntis
venit quatuor picipia. pntis in ans vel in ens. pntis in tus. et duo futura vñum
in rus et aliud in dus. vt a criminor venit criminans criminat criminatur et
criminandus. Sequit corrie q ille regule date de formatoe picipioi intelligi
tur dñm picipia no deriuant a verbis defectiuis et carētib supinis. et si pti
cipiū careret supino no format futurū in rus. vt pte de isto verbo studeo qd caret
supinis ergo etiā caret futuro picipij in rus. Rō hui correlat qz deficiēte cau
sa deficit et effect. mō supinū est cā picipij futuri tps. si ergo deficit supinū ne
cessario deficit et picipiū futuri tps. Sequit corrie scdo q oia verba pntia
splendore carent picipijs futuri tps. Rō qz caret supinis ergo etiā picipio fu
turi tps. Qz aut omnia verba pntia splendorem caret supinis excepto vno pa
tet in istis metris. Omnia splendorem dicas caruere supinis. Excipias vñ quod
dat tibi fulgeo fulsum.

Notandū tertio q ex lra donati habe

tur q picipiū est illi? pntis cuius gntis est verbū a quo descendit. Et hoc nō
est vñter verū sed intelligit dñm picipiū est ita latū in pntando sicut verbum a
quo descendit. qz si picipiū nō est ita latū in pntando sicut verbum a quo descendit
non opz q picipiū sit illi? pntis cui? gntis est suū verbū. pte criminor est ge
neris cois. dixit enī donat ante q verba coia sū se sumpta cadunt in duas for
mas. i. duplicē pntem. qz pnt actiue et passiue sūt. tñ hoc picipiū criminans de
riuatū ab eo nō est pntis cois sed solū actiualis. sic criminatur licet venit a v
bo criminor qd est gntis cois. tñ solū est pntis actiualis. sic criminā non est
pntis cois sed passiualis tñ. scdo picipiū criminandus est pntis cois.
vñ. Sola per ans ens rus actio pntur. Qis solū patit. p duo vtrūqz pntur
Sequit corrie q licet hoc verbum criminor regit actiū et abltiū indistinct. ex quo
pnt actiue et passiue tñ criminans solū regit actiū qz pnt actiue tñ. sūt crimi
nans regit abltiū tñ qz pnt passiue tñ. sed criminandus indistinct regit actiū et
abltiū qz retinet pntem verbi et pnt tam actiū qz passiū.

Notandū quarto et ultimo q nūerus

in picipio eodem mō distint sicut in noie soluz variando gntis. vt vbi in noie dñ
nūerus est pntas nois. sic hic dñ nūerus est pntas picipij. Et tñ dñia inter
numeri nois et picipij. qz noia deficiunt in numero. aliqua in singulari vt diuis
cie nuptie; aliqua in plī vt noia pntia. Sed picipia nō deficiunt in nūero. patz qz
picipia sunt adiectiua. mō adiectiua nō dñt deficere in nūero. ex quo dñt determi
nare subua in quolibet nūero. Sic eodem mō dñm est de figura picipij sicut nois
nisi q in noie dñ. figura est pntas nois. in picipio est dñm figura est pntas
tas picipij. Sequit corrie q nullū picipiū est cōpositū figure sed simplicis aut
decōpositū. si enī picipiū venit a verbo simplicis figure ipm est simplicis figure
vt legens. si venit a verbo cōpositū figure tñ picipiū est decōpositū figure vt
negligens qd venit a verbo negligo ppositū figure. negligo enī cōponit a nec et le
go. deponēdo c et apponēdo l vt dñm est ante in figura de verbo. verus. Part
cipiū omē dic simplicis esse figure. Aut decōpositū dicere non dubites. Sequitur
corrie q si aliqua vox picipialis pponit cā pponē cā quā sūm verbū cōponi nō

pnt tunc talis vox nō est picipiū sed nomē vt in dñt. Et Postea donat in fine
ostendit exemplarē declinatōem picipioi. Pro qua intelligenda dñm q donat
tus solū declinat picipia actiue et passiue pntis. et aliarū pntionū non. Rō
qz iste due pntis sunt pntiales. mō de pntialiorib debet esse sermo et locut
tio. Alia cā. qz picipioi aliarū pntionū declinatōem reliquit fore notā ex decli
natōe picipioi actiue et passiue pntis. sicut enī declinat amans sic currēs.
Tertia rō ppter breuitatē ponere enī declinatōem picipioi cuiuslibet pntis
nō fuisset res longa et tediosa. Ista notabilib sic stantibus est.

Conclusio respōsalis. Littera donati

de pntione numero et figura et exemplari declinatōe picipioi est sufficienter
assignata. Patet conclusio ex notabilibus iam declaratis.

A Primo. tñ due sunt pntes picipioi ergo non quinqz. pntur. qz ois
pntio picipij aut est essentialis aut accīdalis. essentialis vt pntare per
modū fluxus et fluxus. accīdalis vt pntare singulariter aut plr. Dico vñ
argū pcludit q pntes picipioi in gntis sunt tñ due. licet in spē sunt plures
qz due. qz pntio accīdalis subdiuidit in quinqz membra.

A Secdo. aliq est picipiū qd nullū est pntis ergo. pnt. criminans est
picipiū et nullū est pntis. Non actualis. pntur. picipiū debet esse
illū pntis cui? gntis est verbū. sed criminor est gntis cois ergo crimi
nans debet esse pntis cois. Adat est nota. qz pntio picipij outur a gntis verbi
Adinor est nota sūt ex dictis in gntis verbi. Dico vñ argū pcludit q picipiū
debet esse illū pntis cui? gntis est verbū. vñ est qn picipiū est ita latum in gntis
gnificando sicut verbum a quo descendit. sed hoc picipiū criminans non est ita la
tū in pntando sicut criminor vt declaratū est in tertio notabili.

A Tertio. tñ tres sunt pntes picipioi. pntur. omē verbum aut pnt
actiue aut passiue aut neutraliter. ergo tñ tres sunt pntes picipioi.
ans pte. qz omē verbum aut pnt actiū tñ. aut passiū tñ. aut neutriū
vt pte in dione verbi. ergo etiā omne picipiū aut pnt actiue tñ. aut passiue tñ
aut neutriū. Dico vñ argū pcludit si pntio in picipio solū attēderet ex p
te pntis picipij. sed etiā attēdit ex pte gntis i vñ o. mō gntis vñ sunt quinqz

A Quarto. aliq est picipiū quod nullū est pntis. ergo. pntur. pntio
attendit ex gntis verbi. sed hoc verbum sum a quo deriuat ens nullū est gntis
ergo ens ei? pntis nullū est pntionis. Adat est nota. Adinor. qz hoc
verbum sum nec terminat in o nec in oz. ergo sum nullū est gntis. tenet pnt. qz gntis
verbi sumit ex terminatōe in o vel in oz vt dñm est circa gntis verbi. Dico vñ
argū cōcludit q licet hoc verbum sum nullū est gntis quo ad vocē. tñ quo ad pnt
tōem est gntis neutrius. et ergo etiā ens est neutralis pntis.

A Quinto. pntio non est accīd picipij. pnt. Idem nō est in diuersis. sed
pntio reperit in qualibet pte ergo. Adat est aristo. liij. phicoz. Adinor
qz in qualibet pte reperit pntio et modus pntis vt dñm autor modoz
pntis. Dico vñ argū cōcludit q capiēdo pntis vt est repetitio rei p vo
cē ad placitū. sic reperit in qualibet pte. sed ita nō capit hic. sed capit hic pntio
p quodam mō pntis pntis accīdali qui pntis pntis rōne gntis vñ.

A Sexto. figura cōposita etiā reperit in picipio. ergo plures sunt figure
in picipio qz due. pntur ans. qz figura cōposita etiā reperit in picipio
pntur. figura decōposita reperit in picipio ergo etiā cōposita. tenet
pntis ab inferiori ad supius. omne enī quod est figure decōposita est etiā cōposita
te figure. sed non eodē modo illud qd est cōposita figure est decōposita figure. Dico
vñ argū pcludit q omē quod est figure decōposita est figure cōposita capi
endo figurā cōpositā et decōpositā cōiter. sed taliter nō potest capi in pntio

tionis modus scandi fin eurore modoru scandi est iste. Cōiunctio est psozōis
scans per modū pūngentis duo extrema. Cōiunctio em̄ vt dēni est. est inuenta
ppter hocvt ea pūngeret que p se vmbilia nō sunt vt dispata. recte ergo dī q mod
us scandi pūctionis est pūngere duo extrema. Sciū aut vt dēni est pū? sus
peri? q oīs modus scandi in grāmatica si non est fictus optz q sumat ab ali
quo mō essendi in natura tab aliqua ppietate reali. ops ergo q modus scandi
pūctōis. pporioneē aliquo mō essendi in natura. In natura aut regitur dūer
sitas in vmbilib. aliqua em̄ sunt q vnūē seipsis sine medio intrinseco vt mate
ria et forma. sūt actus et pōia. inter em̄ vnōē materie et forme. sūt act? et pō
tērie. nō cadit mediū intrinsecū vt declarat. ix. metaphice et. q. de alia. dicit em̄ ar
t. q. nō optz qūerere mediū quare ex corpe et alia sit. yūū. sicut nō optz qūerere

causam quare ex sigillo et cera fit vnu. Ad huius est p se nota. qvnu bz se vt actus
et aliud vt posia. mo ex actu et posia fit vnum p se vt dr. ix. metaphisice. Alia aut in
natura sunt vni p mediū per qd coniungunt ad inuicē. vt due res diuerse que p m
se vni non pnt vniunt p mediū. vt duo asseres iungunt p clauū mediū. Sic p
portionabiliter in arte inuenit q aliqua vniuntur sine medio vt determinatio et de
terminabile vt alb⁹ hō. determinatio em habet se vt actus. sed determinabile vt po
tentia. sicut ergo in natura ex actu et posia fit vnu sine medio. sic in arte ex deter
minatōe et determinabili fit vnu. Etia sunt aliqua in arte q p se vni nō possunt
sed vniunt p mediū quod illa cōiungit. sicut sunt duo disparata vt hō et asinus. et
ad talē vniōē faciendā inuenta est pfectio. recte ergo st. modus scandi ipsius
punctōis est q punctio est pfectio scans p modū coniungentis duo extrema. ca
pit ergo modus scandi punctōis a proprietate rei et mō elendi qui reperitur in
reb⁹ realib⁹ q apte sunt coniungere res aliquas ad inuicē. vt in clauo vel bitumine
reperit aptitudo q pnt iungere duos asseres simul. Istis notabilib⁹ sic stantib⁹ est.

Cōclusio responsalis. Diffinitio con

unctionis a donato posita est bene et sufficienter assignata. Veritas huius con
clusionis patet ex declaratione et notabilibus.

A Primo. diffinitio punctōis nō valet. pbatur nulla dō debet puenire al
teri a diffinito. sed dō punctōis cōuenit alteri a diffinito ergo. Adaior
est nota. q est vna p dō bone dionis. Adinoz p3. q puenit verbo subuo
verbū em subitū est copula p dō cū subiecto. **E** Dico verū argū pcludit q
verbū subitū coniungit sed non eodē mō sicut cōiunctio. q punctio coniungit abso
lute sic q vltra actū coniungendi nō importat aliqd aliud. mō verbū subitū vltra
actū coniungendi importat aliquid aliud. q rpus. et etiā excludit per gns dionis
punctio em est p indeclinabilis. verbū aut subitū est pars declinabilis.

A Secūdo. diffinitio adhuc puenit alteri a diffinito ergo. pbatur. q cōuenit
huic relatiuo qui. pbatur. illud qd facit. p dōm hypoteticā copulatiuā
est cōiunctio. sed qui facit. p dōm hypoteticā copulatiuā. ergo qui est cō
iunctio. Adaior est nota. q p dō hypotetica est illa in qua coniungunt due p dōnes
kategorice per hanc punctōem et. vel sibi silem. Adinoz est llogonit qui dicit
q qui posita inter duo verba facit. p dōm hypoteticā copulatiuā. **E** Dico verū
argū pcludit q hoc relatiū qui facit. p dōm hypoteticā nō rōne sui. sed rōe cō
iunctōis copulatiue incluse. q resoluit in et et in ille. **E** Dico pnter q licet hoc
relatiū qui coniungit tñ non absolute sicut punctio. q vltra actum cōiungendi
importat actum referendi.

A Tertio. dō punctōis non valet. pbatur. omis dō debet p dōcari de diffi
nito vltiter. sed dō punctōis nō est hmoi ergo. Adaior est vna p dō bone
dionis. Adinoz. q hec est flā omis punctio coniungit p vim et ordinem

A Quarto. Etia tenendo q pro vel dō non valebit. pbatur. ois dō est mala
ex qm cū diffinito pstituit p dō flā. sed accipiendo q pro vel ex dione et vif
finito pstituit p dō flā. Adaior est nota. q dō debet p dōcari de diffinito vlt
et affirmatiue. Adinoz. q hec est flā ois punctio coniungit p vim vel ois punctio
coniungit p ordinem. p3. q est vna diffinitio flā. q ambe ptes sunt flā. **E** Dico vñ
argū pcludit si q capet p vñ dōe tenet diffinitio. sed debz teneri diffinitum
vt pstituat vñā kategoricā de diffinito extremo. et sic valebit tñ. omis pun
ctio coniungit p vim vel p ordinē. et hoc est verum vt dñ est in tertio notabili.

A Quinto. diffinitio coniunctōis non valet. pbatur. omis diffinitio debet
cōuenire cuilibet pnto sub diffinito. sed aliqua est punctio cui hec diffi
nitio non cōuenit. igit. Adaior est nota ex vna p dō bone dionis. Adai

nor q non puenit punctio nō expletio. pbatur. q gramatici dicunt q p dō
ctōes expletive nō coniungit nec p vim nec per ordinē. sed tñ puncta ornant.
E Dico verū argū pcludit q punctioes expletive non coniungit nec p vim nec
p ordinem exple. est implicite et virtualiter vt dñ est in scōo notabili.

A Sexto. punctio p dōctio nō coniungit ergo. pbatur. omis coniungens debet
poni in medio inter illa q coniungit. sed punctio p dōctio nō ponit in me
dio inter illa q coniungit. Adaior est nota. q ligamentū et vñō debet poni
inter illa que vnit et coniungit. Adinoz p3. q ponit in principio. vt cū dicit n hō cur
rit hō mouet. **E** Dico verū argū pcludit q punctio p dōctio nō ponit in
medio q ad vocē. tñ bñ quo ad vtutē. et sic hec punctio si dirigit vtutē in mediū.

A Septimo. punctio diffinitiva non coniungit ergo. pbatur. illud qd diffini
git non coniungit. sed punctio diffinitiva diffinit ergo. Adaior est nota. q cō
iungere et diffingere sunt opposita. mō opposita non pnt inesse vni vt dñ in
possibilia. Adinoz. q punctio diffinitiva dī diffinitiva a diffingendo. **E** Dico verū
argū pcludit q punctio diffinitiva diffinit et diffingit respectu diuerfor. p dōctio est
dōctio et diffingit sicut vt h. hō vt alim⁹ currit sicut q vñ illoz currit hō vt alim⁹

A Vltimo. punctio copulatiua non coniungit p vim ergo. pbatur sequela
illa punctio coniungit p vim que cōiungit ea q dependentiam nullā hnt ad
inuicē. sed punctio copulatiua coniungit ea q hnt dependentiam adinuicē. er
go non coniungit p vim. Adaior est nota. q hoc est coniungere p vim. Adinoz. q pun
ctio copulatiua coniungit supius et inferi⁹ vt hō et aliat currit. mō supius et infe
rius hnt dependentiam adinuicē. ex quo sunt ad aliud. **E** Dico verū argū pcludit
q punctio copulatiua cōiungit ea que hnt dependentiam adinuicē. tñ hoc nō
requirit ad eam et etiā non denotat ea habere dependentiam. cum ea coniungit.

Cōiunctioni quot accidūt. tria. que. potestas figura et or
do. Ptas punctio nō quot spēs habet. qnq. quas. copu
latiuas. diffinitiuas. expletiuas. causales et rōnales. **D**ico

pulatiuas vt et etq at atq ac aff. **D**a diffinitiuas vt aut ve
vel ne nec an neg. **D**a expletiuas vt qdem eadem saltem vi

delicet q qais quocq autem porro licet tñ verumtamen.

Da causales vt si et si etiam si siquidem qñ qñquidem quin

quinetia quaten⁹ sin seu siue ne ve nam namqz ni nisi nisi si

ne sed interea q obrem psertim itē itemqz ceterū alioqn pre
terea. **D**a rōnales vt ita itaqz em etem emuero q: quapro

pter qm qmquidē quippe nempe ergo ideo igit scz videli
cet propterea iccirco. **F**igure punctio nō quot sunt. due

que simplex vt nam. cōposita vt namqz. **O**rdo punctio nō
in quo est. Aut ppositiue punctioes sunt vt at ac aff. Ant

Stru littera donati de accuſibus con

Notandū scđo. qđ sufficientia harum

possibilitatē sic sumit. Omnis coniunctio alicuius praeis aut est de essentia ordinis et ne-
cessitate, aut de bene esse. Si est de essentia hoc est dupl'r. aut coniungit p vim aut per
ordinē. Si p vim hoc est dupl'r. aut coniungit sensus et verba vel dictiones sit sic
est coniunctio copulativa. Aut coniungit dictiones et disiungit sensus sic est iun-
ctio disiunctiva. Si autē pigit p ordinē hoc est dupl'r. aut plus p'inet ad ptem affi-
ctis sic est causalis. Vel pl' p'inet ad ptem p'is sic est rōnalis. Si autē est de bene
esse sic est conflictio expletiva. tales em̄ non necessario ponunt in orōe sed sunt de
bene esse et ornatu ordinis. Distingit autē p'as copulativas sic. Est p'p'etas coniu-
ctionis attributa ei ea rōne qua nata est coniungere p vim sensus et verba. Que
autē iunctōes sunt p'atis copulativae donatus enūerat in textu dicens. Da. I. dic
copulativas cōiunctiones. vt et etq; at atq; ac aut. p'as disiunctivas distinguitur sic.
Est p'p'etas iunctionis attributa ei ea rōne qua nata est coniungere per
vim dictōes sed non sensus vt bō v' l' asin' currit. Enumerat autē donat' in textu
cōiunctiones disiunctivas et dicit. Da disiunctivas vt aut ve vel ne nec an neq;

Notandū tertio q̄ Potestas causalis

quidam sic. Et quædam coniunctio attributa ei ea ratione qua ipsa nata est con
iungere per ordinem magis se tenens ad prædictis quædictis. ut si homo currit alius
currit. Ratio autem huius quare coniunctionis causas magis se tenet ad prædictis
et ista. quæ ponunt circa alius. Dicit enim Petrus. bipan. capitulo de hypotheticis. hec
autem cum in mente proponit hæc coniunctio si dicit alius. Enumeratur autem conatus in

textu conjunctiones causales et dr. Da causales vt si est etiam si quidē quādo
quidē quādo quādo quādo si seu siue neue namq; ni nisi nisi ne sed interea
propterea ppter item itemq; ceterū alioq; pterea. Prās autē rōnalis diffinitur
sic. Est ppteritas conjunctionis attributa ei ea rōne qua apta nata est coniunge
re per ordinem magis se tenens ad ptem pntis q̄ antio. Ratio huius q̄re coniu
ctiones rōnales magis se tenent ad ptem pntis. q; denotant p̄s sequi ex ante.
Enūerat autē donat in textu conjunctiones rōnales v̄ dr. Da rōnales vt ita itaq;
enū etiam enūero q; qua ppter qm̄ quicquid quippe nempe ergo ideo igit scz vi
delicet pterea iccirco. Prās expletiva est ppteritas plurimōis attributa ei ea rō
ne q; apta nata est coniungere p vim v̄ p ordinē non tñ exis de nēitate ordō sed
de bene esse vel omari. Et enūerat eas in textu dices. Da expletivas vt quidē q̄
dē salte videlicet q̄ quōs quoq; aut porro licet tñ veritatem finalem aliter.

Notandū quarto et ultimo q̄ figura

pñctionis eodẽ modo est diffinienda sicut figura in noĩe vel alio ptibũ. Solimũ
 variando gñs vt vbi dictũ ẽ in noĩe. figura est pñctas noĩe. hic dicatur figura
 est pñctas pñctionis. et diffinit sic. figura est pñctas pñctionis attributa ei
 et ea ratione qua ipa est diuisibilis vel non diuisibilis in plures partes. Et est
 duplex. simplex vt ar. pñcta vt arq. Et pñcta donat in fine determinat et ordie
 pñctas. Vbi quo notandi ordo pñctionis diffinit sic. Ordo est pñctas pñ
 ctionis attributa ei ea rñe qua ex vsu grãmaticorũ vel ex suo mō scandi dicti
 onib⁹ vel orõib⁹ quas coniungit est pñobilis tñ. vel postpñobilis tñ. vel in
 medio pñobilis. Sequit corñie pñmo q ordo attribuit pñctioni duplr. pñmo
 rñe vsus grãmaticorũ. scõ rñe scãtiois et modi scãdi. Sequit corñie scõ
 q pñctiones iste que bene sonant in pñcipio dicunt pñpositũ ordis. que bene et
 pulchre in fine dicunt subiunctiui ordinis. que vō in medio dicunt cõis ordinis.
 Sequit corñie tertio q qñ sequit duas cõiunctões esse eiũdẽ prãtis et tñ esse dñ
 ueritũ ordiniũ. vel vel et vñbe sunt pñiunctões disiuncture. tñ vel est ordinis
 cõis. et vt est ordinis subiunctiui. Sequit corñie quarto q triplex ordo tangit
 in dione predicta ordinis. Cum ali dictur pñpñobilis tñ tangit ordo pñpositiui
 Cum dicit postpñobilis tñ tangit ordo subiunctiui. Cum vero dicit in medio
 pñobilis tangit ordo cõis. Ordo pñpositiui diffinit sic. Est pñctas pñiuncti
 nis attributa ei ea rñe qua ex suo mō scandi vel vsu grãmaticorũ nata est pre
 pñmo dictõibus vel orõnib⁹ quas coniungit. Et tales sunt. xv. in numero. versus.
 Vndius has fieri tu dicas pñpositiui. Sicut ac est aut et vel nec deniq; si fin.
 Quin seu in fine neu neut potes associare. Vnde neut est vna pñiunctio et valet
 tñ sicut vel. et aliqñ apocopa sic q tñponit e et inane. neu qd etiã tñ valet si
 cut vel. Ordo subiunctiui diffinit sic. Est pñctas cõiunctõis attributa ei ea ra
 tionẽ qua ex suo mō scandi vel vsu grãmaticorũ apta nata est postpñmo dictiõ
 nis vel orõnib⁹ quas pñiungit. Et tales sunt octo. vsus. Subiugas q; ve ne. quo
 q; vero da simul aũt. Iunge quidẽ vel et in fine cõis alie sunt. Ordo cõis est pñ
 pñctas pñiunctõis attributa ei ea rñe qua ex suo mō scandi vel vsu grãmatico
 rũ nata est in medio pñmo inter dictões vel orões quas pñiungit. Et cõis sunt cõis
 ordinis pñter qñdecim q sunt pñpositiui ordinis. et octo q sunt ordinis subiuncti
 ui. Et nō dñ pñcto ideo cõis ordinis q postpñmo in pñcipio et in fine. Sz dñ
 ideo cõis q pñmo in medio. mō mediũ est quoddã cõis repñcã pñcipiũ et finẽ
 q; mediũ coniungit pñcipiũ et finẽ simul. His notabilibus sic statibus est.

Côclusio responsalis. Littera donati

de accidentibus principis est bene assignata. Veritas huius conclusionis patet
ex his que dicta sunt in notabilibus.

Primo, plura sunt accūs punctionis q̄ tria. p̄batur. q̄ numerus etiā est accūs punctionis. ergo. p̄bat. q̄ figura est accūs punctionis ergo 2 n̄ier. tenet p̄nā. in punctione simplici figure est vn̄ n̄ierus. q̄ vna dco. sed in punctione p̄positae figure est p̄ho n̄ierus. q̄ due ptes vel due dictōes. ¶ Dico v̄rū argūi pcludit de numero realiter capto. sed non de n̄iero gr̄maticalr capto.

Secdo, plures sunt p̄tates punctionis q̄ tres. p̄batur. q̄ aliqua est p̄tēs p̄ditionalis. hec enī p̄iunctio si est p̄tēs p̄ditionalis. ¶ Dico v̄rū argūmentū pcludit q̄ p̄tēs p̄ditionalis comprehendit sub causali.

Tertio, p̄tēs p̄ditionalis non p̄t comprehendit sub causali & solutio nō v̄r p̄bat. aūs. q̄ stat p̄ditōale esse verū et causale esse f̄gū. ergo vna non p̄t comprehendit sub alia. tenet p̄nā. q̄ diuersitas p̄prietatū arguit et designat diuersitatē rerū. aūs. p̄bat. de ista. p̄p̄e si hō est risibilis hō est rōnalis. Inq̄rū ē p̄ditionalis tūc est vera. q̄ p̄cat q̄ p̄nō sequit̄ ex ante. et hoc est verū. b̄n enī sequit̄ hō est risibilis ergo hō est rōnalis. q̄ nihil est risibile nisi sit rōnale. Et hec p̄p̄e est f̄gū inq̄rū est causalis. q̄ p̄cat q̄ risibile esset cā rōnalis q̄d est f̄gū. poti⁹ enī cōd̄ ueris rōnale est cā risibilis. rōnale enī d̄r cām et risibile effectū. ¶ Dico q̄ cōs̄unctio non dicit̄ ideo causalis q̄ denotaret cām. sed q̄ ordinat dictōes in aliquo or̄de et denotat eā se plus tenere ad aūs tāq̄ ad cām. q̄ ad p̄nō tanq̄ ad effectū.

Quarto, om̄is p̄tēs est copulatiua. ergo nō sunt q̄nq̄ p̄tēs in p̄iunctōe p̄bat. aūs. q̄ ois p̄tēs p̄iunctōis est p̄iunctiua ergo ois est copulatiua. tenet p̄nā. b̄n eodē ad idem. q̄ idē p̄tēs p̄iunctiū et copulatiū. ¶ Dico q̄ non sunt idem. q̄ p̄iunctiū est in plus q̄ copulatiū. om̄is enī p̄iunctio p̄iungit p̄ nō ois copulat. et sic arguit̄ a sup̄iori ad inferi⁹ affirmatiue et sine distributōe.

Quinto, plures sunt p̄tēs in p̄iunctōe q̄ quinq̄. p̄batur. q̄ p̄tēs enī c̄letica etiā est p̄tēs. p̄batur. q̄ aliqua p̄iunctōes sunt enclitice. vt sunt ille que inclinant sup̄ se accentū p̄cedentis syllabe. vt sunt ille tres q̄ ne ve. ¶ Dico v̄rū argūi pcludit si p̄iunctio est enclitica p̄uenit rōne mōi scād̄i sed hoc ei puenit rōne vocis. mō p̄tēs p̄iunctionū oritur a p̄tōe et non a voce.

Sexto, nulla p̄iunctio est p̄positiū ordinis. p̄batur. om̄is p̄iunctio debet poni in medio. ergo nulla est p̄positiū ordinis. aūs p̄s. q̄ om̄is ligamētū et vn̄s debet poni in medio. sed om̄is p̄iunctio vn̄t et cōiungit. ergo quelibet debet poni in medio. Adalor est nota s̄tr̄ m̄nor. ¶ Dico v̄rū argūi cōcludit q̄ om̄is p̄iunctio debet poni in medio quo ad virtutē. tñ non semp̄ requit̄ q̄ q̄ ad vocē et s̄tr̄. et sic in ista p̄p̄e si hō currit hō mouet. hec p̄iunctio si ponit̄ in principio q̄ ad vocē. tñ ponit̄ in medio q̄ ad v̄tutē q̄ v̄tutē suā dirigit in mediū.

Septimo, nulla est p̄iunctio cōis ordinis. p̄batur. nulla p̄iunctio potest in d̄r̄siter p̄poni et p̄sponi. ergo nulla est cōis ordinis. tenet p̄nā. q̄ cōiunctio ideo dicit̄ cōis ordinis ex d̄ione ordinis. aūs aūt est norū. q̄ nulla talis est. ¶ Dico q̄ p̄iunctio non dicit̄ ideo cōis ordinis q̄ posset p̄poni et p̄sponi simul. sed d̄r ordinis cōis q̄ habet se vt mediū et ponit̄ in medio. mōdo mediū respicit̄ ambas p̄tēs. sicut p̄ictus in medio linee respicit̄ ambas p̄tēs linee. q̄ est principū vn̄us et finis alterius.

Octauo et v̄ltimo, plures sunt ordines p̄iunctōis q̄ tres. p̄batur. quia aliquis est or̄do antepositū. et aliquis est or̄do p̄spositū. ergo sunt plures q̄ tres. ¶ Dico q̄ tñ tres sunt ordines p̄iunctionū ad semuices irreducibiles. mō or̄do antepositū reducitur ad ordinem p̄spositū. et or̄do p̄spositū reducitur ad subiunctiū.

Repositio quid est. p̄soratōis
que p̄posita alijs p̄tibus in or̄one significationē earum aut complet: aut mutat: aut minuit.

Utrū diffinitio p̄positionis a donato

data sit sufficienter assignata. v̄rū ista. P̄positio est p̄soratōis que p̄posita alijs p̄tibus in or̄de p̄catōem eay aut cōplet aut mutat aut minuit. p̄ro intellectōe huius d̄iois. Notandū p̄ro q̄ diffinitū p̄tēs d̄iois est p̄positio in sup̄pōne p̄sonali capta p̄ suis signatis. p̄ro q̄ne aūt in d̄ione ponit̄ p̄soratōis et capiti eodē mō sicut capta est ante sc̄z p̄dictōe latina que apta nata est ingredi or̄dem latinam. Et d̄r p̄positio a p̄ponendo nō ideo q̄ om̄ib⁹ p̄tibus p̄poni debeat in ordine. q̄ nomen est p̄ma et alijs p̄ponit̄ s̄m oēs gr̄maticos. sed d̄r a p̄ponendo q̄ p̄poni debet suo casuali cui d̄s̄eruit̄ sc̄z actō vel abtō. Sequit̄ cor̄r̄e q̄ si aliqui p̄positio p̄sponit̄ suo casuali hoc est figuratiue vt meū tecū secū p̄beter⁹ cordet⁹ n̄us. Et talis p̄spositio sit. p̄pter euitare turpē sonū. quē gr̄matic⁹ maxie debet vitare. pulchre enī sonat meū q̄ cū me. D̄r aut̄ talis figura anastropa q̄ est recti ordinis p̄uersio. et d̄r ab ana q̄ est rectū et strosin p̄uersio q̄si recti ordinis p̄uersio

Notandū sc̄do q̄ p̄positio dupl̄r p̄po

nitur p̄tibus or̄onis sc̄z p̄ p̄p̄em et p̄ app̄em. Per app̄em tunc p̄ponit̄ q̄i p̄spositio et d̄co cui p̄ponit̄ sunt diuersarū p̄soratōis vt ad patrē. et sic solū p̄ponitur trib⁹ p̄tibus sc̄z n̄om̄ini. p̄n̄om̄ini et p̄ticipio. Et rō. q̄ p̄p̄o p̄ponit̄ illis p̄tibus p̄ app̄em que h̄nt casum. sed tñ tres sunt p̄tēs que h̄nt casum ex̄ter et or̄igināl̄ sc̄z nomen. p̄n̄om̄ini et p̄ticipiū. Sequit̄ cor̄r̄e q̄ cū d̄r vado ad legendū hec p̄p̄o ad nō p̄ponit̄ huic gerūdiū legēdū. p̄z q̄ legendū est verbū. mō verbo nō p̄ponit̄ p̄positio. sed p̄ponit̄ actō inclusio sc̄z locū. v̄r enī tñ vado ad legendū. t. vado ad locū in quo legā. Et h̄z p̄positio in app̄onētr̄ia offit̄ia sc̄z exigit regit et retorquet. Regit q̄i ip̄a p̄positio p̄soratōis collat̄ facit̄ ip̄am stare in tali casu ita q̄ nō in alio. vt hec p̄positio ad regit illū actū patrē cū dico vado ad patrē. Sc̄do p̄p̄o est q̄i ip̄a p̄p̄o st̄as sub forma p̄p̄o is certū casuale requirit vt hec p̄p̄o ad regit certū casum sc̄z actū. Tertio p̄p̄o r̄tōr̄q̄t q̄i sc̄z p̄p̄o p̄spositio v̄bū dispōit̄ et adiunat q̄d regit certū casum quē sine tali p̄p̄one regere nō p̄t vt vado ad patrē. illud verbū vado est verbū debilis transitōis et p̄ se nō p̄t regere actū sed cū iuuamie p̄p̄onis b̄n regit. Sc̄do p̄p̄o p̄ponit̄ dictōib⁹ per p̄p̄em q̄i sc̄z p̄p̄o et dictio cui p̄ponit̄ intrans in eandē p̄temor̄is vt iniustus. Et isto mō p̄p̄o p̄ponit̄ om̄ib⁹ p̄tibus excepto. p̄n̄om̄ini et interiectōe. ex̄ter de noīe vt iniustus. de verbo extorquet. de aduerbio exhibet. de p̄ticipio vt incurrēns de p̄iunctōe vt absq̄. de p̄p̄one vt imp̄terit⁹. Rō aūt hui⁹ quare p̄p̄o nō p̄ponit̄ p̄n̄om̄ini p̄ p̄p̄em. q̄ p̄p̄o in p̄p̄e aut cōplet aut mutat aut minuit vt p̄tēbit inferi⁹. p̄n̄om̄en aūt p̄cat subam mere. suba aūt non p̄t augeri nec minui vt d̄r aristō. in p̄ntis. Rō aūt huius quare p̄p̄o non p̄ponit̄ interiectōni p̄ p̄p̄em s̄m p̄p̄em sanuensem est ista. q̄ sic opposita p̄carent̄ inesse vni et elidē q̄d est cōtra aristō. in p̄spositis: opposita enī se expellunt. p̄at̄z sequela. q̄ interiectō p̄camentis affectū et p̄ p̄n̄is passionē. aia enī cum afficitur patitur. sed q̄ p̄p̄is passionis est destruerē. p̄p̄onis aūt. p̄p̄is est p̄ponere. si ergo interiectōni p̄poneret p̄p̄o per p̄p̄em directe opposita p̄carent̄ esse in eodem. P̄p̄o aūt in p̄p̄one h̄z etiā tria offit̄ia. p̄rimo p̄plet q̄i d̄co cōposite figure rōne p̄p̄onis ei addite p̄fectius p̄cat q̄ sui simplex vt p̄ficio q̄i enī dico facio. p̄cat absolute facere. sed q̄i dico p̄ficio. p̄cat p̄fecte et cōplete facere. Sc̄do p̄p̄o in p̄p̄one mutat. q̄i dictio cōposite figure rōne p̄p̄onis ei addite mutat. et variat p̄cationē sui simpliciis vt iniustus. Tertio p̄positio in p̄p̄one minuit. q̄i p̄positū rōne p̄p̄onis ei addite minuit p̄cationē sui simpliciis vt subideo quod p̄cat parum ridere. ¶ Innotat

Notandum tertio q̄ diuīsiō p̄positiōis

in p̄pōem in appōem et p̄pōem non est diuīsiō. q̄ gñis in sua spēs. sed pot̄ ē diuīsiō analogi in sua analogata. in diuīsiōe enī gñis in spēs ip̄m gñis v̄z p̄dicari v̄t affirmat̄ et direct̄ et p̄pōis suis vt aīal p̄dicat̄ de hoīe et aīno v̄t direct̄ et affirmat̄. q̄t̄ aut̄ q̄ p̄pō nō p̄dicat̄ v̄t et affirmat̄ vt nūc de p̄pōe in p̄pōe. hec enī nō est v̄a. p̄pō in p̄pōne est p̄pō. sed hec est vera. p̄pō in appōne est p̄pō. Quā aut̄ p̄pō in p̄pōne non sit p̄pō hui⁹ sunt q̄tuor cause. p̄ia q̄ p̄pō d̄z esse d̄co ex quo debet esse p̄pōis p̄pō aut̄ in p̄pōne non est dictio sed est p̄s dictiōis. Secūda q̄ p̄positio debet refer̄ q̄rē verbi ad casuale. hoc p̄positio in p̄pōne non facit. Tercia q̄ p̄positio debet refer̄ actō vel abtō. p̄pō aut̄ in p̄pōne nulli casui seruit sed indif̄ ferenter cuiuslibet casui p̄ponit̄. Quarta. q̄ sequet̄ q̄ dictio p̄positi figure esset d̄z uerbari p̄pōis q̄d est sūm. induct̄ enī est vna dictio et si in esset p̄pō et doctus nomen tūc hec dictio induct̄ esset nomen et p̄pō. Est ergo ista diuīsiō potius analogi in sua analogata. Zinnalogi aut̄ est q̄d p̄ p̄us d̄z de vno et p̄ poster̄ de alio. oīe analogi p̄ se p̄positi sūt p̄ p̄cato p̄ncipaliori. Est ergo p̄pō per se p̄ponit̄ semper accipit̄ p̄ p̄pōe in appōe. si aut̄ debet capi p̄ p̄pōe in p̄pōne opz q̄ restrin̄ gat. Sequit̄ cor̄te q̄ hec p̄ia non valet. hec est p̄positio in p̄pōne ergo est p̄positio. q̄ arguit̄ ab infer̄ ad iūp̄us. scz a dicto q̄m q̄d ad dictum simpl̄r que p̄ia non valet. q̄ in simili non sequit̄ hoc est pictus homo. ergo hoc est homo.

Notandum quarto et ultimo q̄ absolu

se loquendo diffinitio donati data de p̄pōne non valet. ideo. q̄ donatus diffinit̄ p̄positiōes in p̄pōne. ex quo ostēdit̄ p̄positiōis in p̄pōne hic exp̄mit̄. p̄stat aut̄ q̄ p̄pō in p̄pōne non est p̄pō vt d̄m̄ est in notabili tertio. Si ergo d̄o donati debet puenire p̄pōi in appōne q̄ est v̄a p̄pō. opz ēā sup̄plere vt sic dicat̄. p̄pō est p̄pōis q̄ p̄posita alijs p̄tib⁹ scz in p̄pōe aut appōe. scāt̄ ēā carū in p̄pōe p̄plet mutat aut̄ minuit. et tūc d̄o h̄i valet. Zilij tñ d̄ic̄t̄ ali ter q̄ donat̄ fuisse illi op̄ionis q̄ p̄pō in p̄pōe esset vera p̄pō. sed hoc non est v̄m. Zilij aut̄ d̄ic̄t̄ q̄ nō est imp̄utad̄ donato q̄ ip̄e diffinit̄ p̄pōem in p̄pōe. q̄ ip̄e nō potuit ponere d̄ionē p̄pōis in appōne non transgrediēdo limites sue scie. et deduc̄t̄ hoc sic. donat̄ enī non potuit ponere d̄ionem p̄pōis in appōe cēntialē. q̄ tūc esset repugnātia ad d̄iones p̄ca dentes. oīes enī d̄iones p̄cedētes fuerāt acc̄itales date p̄ acc̄ia p̄tūmōis. sola aut̄ d̄io p̄pōis fuisse cēntialis q̄d non fuisse pueniētia. Nō potuit donat̄ et tñ ponere d̄ionem p̄pōis in appōne nisi excess̄ esset metas. patz sic. q̄ p̄pō in appōne d̄z diffinit̄ p̄ exigere regere et retorquere. p̄stat aut̄ q̄ exigere regere retorquere pueniūt p̄pōi vt est d̄yasthetice cōsideratōis. hic aut̄ determinat̄ de p̄pōne vt est et̄imologie cōsideratōis. dictū est enī ante q̄ scia donati p̄inet ad et̄imologiā. Concludit̄ ergo q̄ donatus talē d̄ionem p̄pōis posuit quā potuit. et ergo diffinit̄ p̄pōem in p̄pōne licet non sit vera p̄positio. Adēius est tñ d̄m̄a quemadmodū dictū est q̄ ista d̄io p̄pōis p̄t intelligi tam de p̄pōne in appōne q̄ in p̄pōne iuxta expōem dictā in p̄ncipio quarti notabilis. Diffinit̄ aut̄ p̄positio in autorē modorū scandi sic. p̄positio est p̄pōis scāns per modū disponēdis retorquentis casuale ad actum verbi. et iste est modus scandi ip̄i p̄pōis. Sequit̄ cor̄te q̄ licet cōiter grāmatici dic̄t̄ q̄ p̄pō retorquet̄ casuale ad actū verbi. tñ hoc absolute non est verū sed pot̄ est v̄m q̄ p̄pō retorquet̄ casuale ad actū verbi ad regendū casuale. et p̄z hoc sic. verba enī absoluta sunt debilis trāscio nis sic q̄ p̄ se non p̄t regere obliquū casum sed indigent auxilio p̄pōis virtute cui⁹ regit̄ post se obliquū. Casuale ergo quantū est de se semp̄ suscipiet regimē verbi. p̄fectus aut̄ est in verbo. et non in dictōe casuali. p̄z ergo q̄ est d̄m̄ meli⁹

Conclusio r̄s̄alis. Diffinitio p̄pōis a

donato posita et bñ assignata. p̄z v̄itas p̄ctois et h̄is q̄ oīia iunt et dicta i nota. Primo. ordo donati in locatōe p̄positiōis non est bñ assignatus igit̄ p̄pō batur. q̄ p̄positio debet esse p̄ma p̄pōis in ordine et nō septia. p̄bat. q̄ p̄pō d̄z a p̄ponendo ergo debet p̄poni ceteris p̄tib⁹. q̄ ordo donati non v̄z p̄bat aīis et vi vocabuli. t̄z p̄ia ab eodē ad idē. Dico v̄m argū cōcluderet si p̄pō diceret̄ a p̄ponendo ideo q̄ omnib⁹ p̄tib⁹ deberet p̄poni. sed d̄z a p̄ponendo non absolute sed in ordine ad suū casuale cui⁹ deseruit. vt actō vel abtō.

Secūdo. p̄positio nō p̄ponit̄ casuali cui⁹ deseruit ergo solutio nō valet. p̄bat. q̄ postponit̄ et. p̄batur cū dico meū tecū scēi cor̄deret̄ pubertus Dico verū argū cōcludit̄ q̄ p̄positio postponit̄ suo casuali nō simpl̄r sed figuratiue per figurā que dicitur anaf̄rofa vt d̄m̄ est in primo notabili.

Tercio. d̄io p̄pōis nō valet. p̄bat. oīs d̄io debet puenire cuiuslibet p̄tēd sub diffinitō. sed ista d̄io nō est h̄m̄i ergo. Adāior ē vna p̄ditio bone d̄io nis. Adāior. q̄ non puenit̄ p̄pōi in p̄pōne. p̄bat q̄ p̄pō est p̄pōis et dictio. sed p̄pō in p̄pōne nō est d̄co. Dico v̄m argū p̄cludit̄ q̄ d̄io debet puenire cuiuslibet p̄tēd sub diffinitō p̄ quo diffinit̄. vt aut̄ d̄m̄ est in quarto notabili h̄m̄i nō diffinit̄ p̄le p̄pō in p̄pōne sed in appōne que est vera p̄positio.

Quarto. aliqua est p̄pō q̄ nec cōplet nec mutat nec minuit ergo d̄io nō valet. p̄bat. q̄ p̄pō in appōne nec p̄plet nec mutat nec minuit. Dico verū argū p̄cludit̄ q̄ ad d̄ionem in expōe debet addi in appōe v̄t in p̄pōe

Quinto. d̄io p̄pōis non v̄z. p̄bat. nulla d̄io debet dari p̄ opposita. sed ista d̄a p̄ opposita ergo nō v̄z. Adāior q̄ p̄tes d̄ionis d̄nt puenire diffinitō. mō opposita nō pueniūt v̄t vt d̄z in p̄p̄ntis. Adāior. q̄ d̄a p̄ istas duas p̄tulas minuit aut̄ cōplet q̄ sunt opposita. Dico v̄m argū cōcludit̄ q̄ nulla d̄io debet dari p̄ opposita coplatiue et bñ diffinit̄ et sic est in p̄posito.

Sexto. p̄pō nō mutat ergo d̄io non v̄z. p̄bat. q̄ sequeret̄ q̄ termin⁹ nō p̄c̄aret idē v̄biq̄z poneret̄ q̄d est p̄tra Adāior tñ in ampliātōib⁹ dicentē. q̄ termin⁹ v̄biq̄z ponit̄ eq̄ multa scāt. p̄bat seq̄la. q̄ termin⁹ in sim p̄lici aliter sc̄aret et aliter in p̄pōe. ex quo p̄pō mutat̄ scātēdem simplici. Dico q̄ p̄pō in p̄pōe mutat̄ scātē simplici ad illū intellectū q̄ ip̄m p̄positū aliter p̄cat q̄ simplex. vt aliter scāt in iūstus et aliud q̄ iūst⁹. ex quo sunt diuerse d̄cones.

Septimo. d̄io p̄pōis nō v̄z. p̄bat. nulla d̄io debet dari p̄ diffinitōem. sed ista d̄a p̄ diffinitōem q̄ nō v̄z. Adāior est aristo. v̄t op̄icorū. Adāior ē nō ta. q̄ d̄a p̄ ly aut̄. Dico v̄m argū p̄cludit̄ q̄ nulla d̄io cēnalis et q̄ddi taria debet dari p̄ diffinitōem. sed p̄ia d̄io ē acc̄itales et h̄m̄i nō repugnat̄ q̄ d̄a octano et vltio. p̄pō nō p̄plet scātēdem v̄bi q̄ d̄io nō v̄z (p̄ diffinitōem. p̄bat. illud q̄d est p̄fectū nō p̄t p̄fici. sed scātio v̄bi est p̄fecta q̄ ipsa p̄pō addita verbo nō p̄t ei⁹ scātēdem p̄ficere. Adāior est aristo. v̄t metaphice p̄fectū enī nō suscipit̄ h̄p̄bole vel additōem. Adāior. q̄ verbi h̄z modū scandi formale quo in esse p̄tā p̄stituit̄. mō p̄fectio rei est a forma vt d̄t boet⁹ in libelā de vno et v̄itate. Dico v̄m argū p̄cludit̄ q̄ ipsa p̄pō nō p̄fic̄it̄ scātū verbi simpl̄r sed q̄tū ad certitudinē app̄hēdētis et intelligētis vt declaratū est in q̄. nō.

Prepositioni quot accidunt? vnum. quid? casus tantus.

Quot casus? duo. qui? actūs et abltūs. Da p̄positiōes casus accusatiui vt ad apud ante aduersum cis citra circū

circa contra erga extra inter intra infra iuxta ob pone pro
prope propter secundum post trans ultra preter supra cir-
citer usque secus penes. Quo dicimus enim. Ad patrem apud
villam. ante edes. adversum inimicos. cis rhenum. citra
forum. circum vicinos. circa templum. contra hostes. erga
propinquos. extra terminos. inter naues. intra menia. infra
tectum. iuxta macellum. ob augurium. pone tribunal. per parietem.
prope fenestram. propter disciplinam. secundum fores. post tergum.
trans ripam. ultra fines. propter officium. supra celum. circiter annos.
usque oceanum. secus vias. penes arbitros. De propositiones
casus ablativi ut a ab abs cum coram clam de e ex pro pre palam
sine absque tenus. Quo dicimus enim. A domo. ab homine. abs
quolibet. cum exercitu. coram testibus. clam custodibus. de foro
e iure. ex prefectura. pro clientibus. pro timore. palam omnibus. sine
labore. absque iniuria. tenus pube. quod nos dicimus esse puber-
nus. De propositiones utriusque casus. ut in sub super et subter. Quando
actio casui servit? quando nos vel quolibet ad locum ire isse vel
ituros esse significamus? Quando ablativus casui servit? quando nos vel
quolibet in loco esse vel fuisse vel futuros esse significamus?
In acti casus utitur in antiqua siluam. In ablativi casus uti-
turs celsa in puppi. Sub acti casus ut postestque sub ipsos
nituntur gradibus. Sub ablativi casus ut arma sub adversa
posuit radiantia quercu. Super quam vim habet. ubi locum
significat magis actio quam ablativus. Ubi vero mentionem alicui
rei facimus ablativus tamen ut multa super priamo rogatus super be-
toxe multa. hoc est. de priamo et de bectore. In quam vim

habet. Etiam tunc actio casui servit cum significat contra ut in
adulterum et in desertorem. Subter quam vim habet. Eandem
quam et superiores ad locum et in loco significantes. Que propo-
sitiones sunt que a dictis separari non possunt ut di dis re se
an con. Quo dicimus enim. Diduco. distrabo. recipio. secubo.
amplecto. agredior. Que sunt que coniungi non possunt ut
apud et penes. Que coniungunt et separant. relique pene omnes

Utrum tamen omni sit actus propositionis scilicet

casus. Pro intellectione questionis motus. Notandum primo quod conatus dicitur in-
ter tu quod casus est actus propositionis. Scimus quod aliter casus pervenit peribus declinabilibus.
scilicet nomini. pronomini et participio. et aliter propositioni. peribus enim declinabilibus con-
venit exister et radicaliter vel originari. scilicet quo ad proprietates casus que sunt scire re-
cte et oblique ut dictum est in nomine. propositioni autem non sic pervenit. quia propositio non potest recte
nec oblique nec in ratione principii. nec termini que sunt proprietates casus ut dictum
est in capitulo de casu nominis. propositio autem habet casum solum desertivum et improprie
quia scilicet desertit dictis casualibus. scilicet actio et ablativus. Sequitur contra primo quod hec
propositio non valet. propositio habet casum ergo reddit suppositum. quia reddere suppositum pervenit
illis peribus que habent casum originari quo ad proprietates casus que sunt scire recte vel
oblique. Sequitur contra secundo quod hec propositio non valet. propositio habet casum desertivum et
ergo habet casum. quia arguitur a dicto secundum quid ad dictum simpliciter que propositio non valet.

Notandum secundo quod propositio solum deser-

vit duobus casibus scilicet actio vel ablativus. Ad autem huius quare non desertit nomen et verbum et hec
quia propositio cum illis casibus quibus desertit pervenit transitive. nomen autem et verbum pervenit
intransitive ut dicitur peritaneus. scilicet minoris. Ratio autem huius quare propositio non desertit actio
et dicitur est ista. quia ut dictum est propositio retorquet casuale ad actum verbi. sed cuilibet
actui et motui correspondent duo termini. scilicet terminus a quo et terminus ad quem ut
dicitur in philosophia. sed isti duo termini sufficienter exprimentur per actum et ablativum. per actum
exprimitur terminus ad quem. per ablativum exprimitur terminus a quo. et per prius propositio solum
desertit actio et ablativus. Sequitur contra quod licet in isto exemplo. tenus cruris. ista pro-
positio tenus desertit actio scilicet cruris. hoc est more grecorum. et ille gratias ponit loco
ablativi. valet enim predicta oratio tamen. tenus cruris. scilicet tenus cruribus. Et casus pro-
positionis diffinitur sic. Est proprietas propositionis attributa ei ex ratione qua apta nata est
deservire alicui casui retorques casuale ad actum verbi vel participii. Sequitur con-
trarie quod vox propositionalis quando in oratione ponitur sine casuali non est propositio sed
adverbium ut feci hoc coram. scilicet manifeste usus. Voces propositivae nequeunt sine casibus
esse. Si careant illis dicitur adverbium dicitur. Sequitur contra secundo quod in istis orationibus
prius ydus. prius kalendas. prius est adverbium et ponit loco illius propositionis
ante. valet enim. prius kalendas. scilicet. prius ante kalendas.

Notandum tertio quod propositiones que de-

seruiunt actō sunt triginta vt dicitur in textu. vltus. Cōstruere tēp bēnas tūm
q̄to pposituras. Que autē deseruiūt abtō tū sunt quidecim. vltus. Sed sunt ter
quq̄ cum sexto ppositurae. Que autē deseruiūt vtriq̄ casui. i. q̄nq̄ actō 2 q̄nq̄ abtō
sunt q̄tuoꝝ scz in sub sup et subter. Et licet alexāder in scda pte enūciat subduo q̄
etiā deseruiūt actō et abtō sū. tū hoc nō est ptra donatū. q̄ subter 2 subtus habet
eandē scātē licet voce differāt. Quā autē iste pponēs seruunt actō et q̄ abtō
donatus dat duas reglās. Prima q̄nq̄ scām? nos vlt quolibet alios esse in lo
co vel fuisse in loco. vel futuros esse. tūc seruūt abtō. hoc est tū dicere. q̄nq̄ ille p
ponēs ponunt in orōe 2 pstruunt cū vbo vlt pceptio scātē quietē in loco. q̄nq̄ de
in q̄ seruūt abtō vt itans celsa in puppi. Exm de sub q̄ seruūt abtō vt arma sub
aduersa pōitū radiantia quercu. Scda regula. q̄nq̄ scām? nos vlt quolibet alios
os ire ille vel ituros esse in aliquem locū tūc seruūt actō. hoc est tū dicere. q̄nq̄
iste pponēs ponunt in orōe 2 pstruunt cū vbo vlt pceptio scātē motū de loco ad
locū tūc pstruunt cū actō. Exm de in vt itur in antiquā siluā. exm de sub vt fure
necunt sub ipso pōitū vt intrēt domū in gradib? i. sub gradib?. Sūb subiungit
q̄ ista ppo in q̄ v3 tūc sicut ptra tūc regit actū vt in adulterā. i. ptra adulterā
in deserto. i. ptra deserto. vlt Deserto. dicit q̄ relitq̄ p̄m dñm in bello ab eo fur
giens. Sūb hic Saluti? scripsit in cathelinā. i. ptra cathelinā. Sūb hic dicit q̄ illa
ppo sup q̄nq̄ pōitū in orōe p quā scatur mot? de loco ad locū tūc seruūt actō. cas
sū vt ille scandit sup turrin. Sed q̄nq̄ absolute facim? mentem de aliq̄ re tūc re
git abtō tū. 2 vlt tūc sicut de. vt multa sup p̄tamo rōgētis superbecore mul
ta. super p̄tamo. i. de p̄tamo. Sūb subiungit. Ista ppo subter bz eandē scātē
sicut predicte enūciat. q̄nq̄ ista ppo subter ponit in orōe per quā scatur mo
tus de loco ad locū tūc cōstruitur cū actō vt ego vado subter castrum. Sed q̄nq̄
subter ponit in p̄tione per quā scatur quies in loco. vel motus in loco. tūc con
struitur cum abtō vt canis latet subtus scamno.

Notandū quarto et vltimo q̄ donat?

In fine ostendit tria. Primo ostendit q̄ pponēs inseparabiles sunt sex scz di. dis. re. se. an
con. vt viduo distrabo. recipio. secubo. amplexor. et p̄gredior. Et dicunt inse
parabiles ideo. q̄ nunq̄ pponunt dictōib? in appōne sed solū in compōne. et sic
nunq̄ separatim inueniunt vñ et neq̄ pponēs dñt dict. p3 q̄ ppo p̄p̄dicta vt di
ctū est ad hñ in appōne actō vel abtō. sed hoc nō est vñ de illis sex vñ improprie
dicunt pponēs. Cōstet de scdo q̄ due sunt pponēs que nunq̄ addunt dictōi
bus in cōpōe vt apud et penes. et hoc est verū vt in plurimū. q̄ aliqui penes in
ueniunt additū per compōem vt penultimū. et dicit penultimū quasi penes vltimū
Tertio dicit q̄ alie pponēs gñaliter addunt eam in compōe q̄ in appōne. vñ dicit in
textu. Que sunt que plungi nō pñt vt apud et penes. Subiungit. Que plungun
tur et sepantur. et ridet. relique pene omnes. Istis notabilib? sic stantibus est.

Cōclusio rñsalis. Tū vñ est accidēs

p̄p̄onis scz casus. Veritas hui? p̄p̄onis p3 et hñ q̄ dicta sunt in notabilibus.
Primo. casus non est accēs p̄p̄onis igitur. p̄batur. casus puenit illis p
tibas que p̄cant subam. sed p̄p̄ositio non p̄cat subam ergo. Adaior. quia
casus est dispō sube ad actum vt dicitur autor modorū scandi. Adinor. q̄ p̄
p̄p̄ositio p̄cat dispōnem sube mō dispō sube non est suba. Cō dico verū argm̄ p̄clu
dit q̄ p̄p̄ositio non bz casum. p̄p̄ie et originat̄ quemadmodū partes declinabi
les habent. sed solū habet casum deseruiutue vt dictū est in notabili primo.
Cō argm̄ scdo. p̄p̄ura sunt accēs p̄p̄onis q̄ vñ. p̄bat. q̄ spēs et figura etiā
sunt accēs p̄p̄ositōis. p̄batur. q̄ aliqua est p̄p̄ositio simpliciū figure et primiti

ae spēs vt circa. et all qua est p̄p̄ositio deriuatiue spēs et figure cōp̄ositae vt circiter
quod p̄p̄onit a circū. Cō dico vñ argm̄ p̄cludit q̄ tū vñ est accēs p̄p̄onis ma
gis famosus 2 plus vñtū. tū p hoc nō negat q̄nq̄ p̄ta nō ita cōter vñtata.

Tertio. p̄p̄o dicitur q̄nq̄ igit lra flā. p̄batur in illa orōe. in sup̄me no
ctis cene recubens cū fratrib? in qua orōe illa p̄p̄o in deseruit grō sup̄
me noctis. Cō dicunt aliq̄ q̄ nō debet ita p̄poni. sed sic. in sup̄me no. tis ces
na. 2 valebit tū. in cena sup̄me noctis. i. vltie noctis. Atq̄ dicit lra in p̄dicta orō
ne ly in addit grō hoc tū ē more grecorū q̄ caruerūt abtō et loco abtō p̄fuerunt

Quarto. p̄p̄o deseruit grō. p̄bat in illa orōe de serō iohē euāgelista (grm̄)
Iohes in seruētis ola dolū missus. vbi illa p̄p̄o in p̄ponit hūc grō ser
uētis ola. Cō dico q̄ hoc solū sit cū ornat? sed p̄m verū modū p̄struēdi
p̄ponitur hūc actō dolū vt sic stabit. iohes fuit missus in dolū seruētis ola.

Quinto. solū quatuor sunt p̄p̄ones igit nō sunt triginta. p̄bat. q̄ om̄is
p̄p̄o imponit circūstanciā cāe. sed tū q̄tuoꝝ sunt cāe. igit tū q̄tuoꝝ sunt
p̄p̄os. Adaior est nota et est autoris modorū scandi. Adinor est aristo. q̄
phicoꝝ. Cō dico verū argm̄ p̄cludit q̄ tū q̄tuoꝝ sunt cause in gñe. tū ille cause dñ
uerificanti multū. 2 ad illā diuersitatē cōrū exp̄mendā etiam requirunt plures p̄
p̄ositiones q̄ quatuor.

Sexto. aliqua est p̄p̄o que nulli casui seruit. p̄batur in illa orōe nñ locū
cus est hoc corā. in qua orōe ly corā nulli casui seruit. Cō dico vñ argm̄
p̄cludit q̄ p̄p̄ositio manens p̄p̄o semp̄ seruit casui. sed si p̄p̄o non ma
net p̄p̄o tūc nulli casui seruit. mō in p̄dicta orōe coram est aduerbiū et nota
bili quarto vbi fuit dñm q̄ q̄nq̄ vñ p̄p̄ositōis nullū casum regit tūc ē aduerbiū

Septis. nulla p̄p̄o p̄t regere actū et abtū. q̄ nō sunt q̄tuoꝝ p̄p̄os q̄ ser
uūt vtriq̄ casui. p̄bat añs. Idē solū facit idē. sed q̄libet p̄p̄o est vna igit
q̄libet p̄p̄o tū regit vñ casum. aut actū tū aut abtū tū. Adaior ē ari
sto. q̄ de p̄hato. Adinor sūtr est nota. Cō dico vñ argm̄ p̄cludit q̄ idē eodē mō se
bñs solū facit idē sed idē diuersimode se bñs p̄t facere p̄ta. sic est in p̄posito. licet
eñ eadē p̄p̄o p̄t regere actū et abtū nō tū eodē mō vt dñm ē in no. iñ.

Octauo. p̄ta sunt p̄p̄ones inseparabiles q̄ sex ergo lra donati flā. p̄batur
añs. q̄ co etiā est vna vt p3 in isto verbo cooperior q̄ p̄ponit a co 2 ope
rior. Cō dico q̄ cooperior nō p̄ponit a co sed a con 2 opior et q̄ argm̄ nō p̄cludit

Interiectio q̄a est p̄p̄ositionis p̄ans

mētis affectū voce incognita. Interiectio quōt ac
cidūt? vñum. quid? significatio tū. Significatio

interiectionū in quo est? quia aut leticiam mētis signifi
cam? vt euar. aut dolorem vt heu. aut ammirationem vt

pape. aut metum vt tat tat tat. aut si qua sunt similia.

Strū diffinitō interiectionis quam do

natū ponit in textu sit bene assignata. Interiectio est p̄p̄osis p̄ans mētis
sectū voce incognita. Pro intellectuē quēstōis more. Notandū pmo q̄ diffinitō
istis diuio est interiectio pro suis signatis accepta. scz p̄ om̄ibus interiectione
q̄

secōis a donato posita est sufficienter assignata: probatur veritas conclusionis
et notabilibus et declarationibus.

Primo. interlectio non est p̄sorōis ab alijs distincta. p̄bat̄ auct̄e p̄sent̄i quod
nō ponit̄ eā vt p̄z. xv. maioris. ¶ Dico licet p̄stant̄ nō ponit̄ interiectiōes
exisse t̄m̄ implicite q̄ p̄bendit̄ eā sub aduerbio. Adels̄ t̄m̄ d̄r q̄ p̄ficianus
ponit̄ etiā interiectionē. sed d̄r q̄ greci p̄bendunt̄ interiectiōem sub aduerbio.

Secundo. interlectio non est p̄sorōis. p̄bat̄. om̄is p̄sorōis est d̄co latīna. sed
interiectio non est d̄co latīna ergo. p̄bat̄. om̄is p̄sorōis est d̄co latīna. sed
que integrat̄ ordē latinā. Adinor̄ p̄z. in quolibet ideomate inueniunt̄
interiectiōes. ¶ Dico verū argū p̄cludit̄ q̄ interiectio non est p̄sorōis capicū
do p̄temorōis p̄rie. sed bene cōiter vt declaratū est in primo notabili.

Tertio. om̄is p̄sorōis debet sc̄are mentis p̄ceptū. sed interiectio nō est
h̄nō ergo nō est p̄sorōis. Adator̄ est nota. q̄ p̄sorōis sunt adinuenit̄ p̄
pter exp̄mere mentis cōceptū. Adinor̄ p̄z ex dione in qua d̄r q̄ interiectio
sc̄at mentis affectū. ¶ Dico verū argū p̄cludit̄ q̄ interiectio sc̄at mentis affe
ctū. verū est quo ad p̄ferentē licet quo ad audientē sc̄at mentis p̄ceptum.

Quarto. interiectio non sc̄at mentis affectū ergo. p̄bat̄. verbum sc̄at
sub affectu animi. sed interiectio non est verbum ergo. Adator̄ patuit circa
dionem mōi. Adinor̄ est nota. q̄ interiectio et verba sunt p̄sorōis dis
tincte. ¶ Dico verū argū p̄cludit̄ q̄ verba sc̄at sub affectu animi cognita voce
sed interiectio incognita voce. vt dictū est in tertio notabili.

Quinto. interiectio non est p̄sorōis ab alijs distincta. p̄bat̄. greci nō
ponunt̄ interiectiōem ab alijs p̄ribus distinctā. sed om̄is latīna habet
or̄iū a greca. ergo interiectiō non est p̄sorōis ab alijs distincta. Adator̄

Adm̄

perfecti. et. maioris. Adinor est perfecti in phemio maioris volumis. Et dico
verū argūi pcludit q greci non ponūt interiectōem ptem distinctā ab aduerbio
sed comprehendūt eam sub adverbio.

Adito. interiectio non est vitima pforatōis ergo q. lo donati nō valet. p
batur aīo. Illa pforatōis debet esse pma q. p pmo natura pnuat et
gīat. sed interiectōem pmo natura gīat et format. ergo interiectio debet
esse pma pforatōis. Adinor est nota. q. natura dīgīt ab intelligentia nō err ante.
et sic nō errat. Adinor. q. cum masculus gīatur clamat. et cū femina clamat. et

Et dico vī argūi pcludit q interiectio est hī pma pforatōis via gīatōis. sed nō
pfectionis. mō donatus hīc pōit ordinē pfectionis inter pforatōis.

Septimo. pcatio non est actō interiectōis ergo. pbat. illud qd est de
essentia rei nō est eius actō. sed pcatio est de essentia interiectōis ergo.
Adinor. q. qd vere est nulli accidit. i. phicorum. Adinor. q. pcatio non pōt abesse
interiectōis. omīs enī pforatōis est format pforatōis per pcatōem et modum
pcaudi vt de auroz modoz pcaudi. Et etiā pcatio est modus determinādī inter
iectōis vt de auroz modoz pcaudi. qd ē pmit in modo pcaudi essentiali interie
ctōis. Et dico vī argūi pcludit q pcatio absolute et simpit accepta est de cētis
interiectōis. sed pcatio in spēit capta est actō interiectōis vt pcatō ē in vlti. nō.

Octauo et vltimo. plures sunt pcatōes interiectōis q. quatuor ergo.
pbat. q. aliqua est interiectio pcatōis derisue vt vob qui derisus ē
plū dei. Itē aliqua est interiectio tristitie sicut deu. aliqua gaudī vt ego.
aliqua est stuporis vt o admirabile pmeritū. aliqua lamentatōis vt aube. aliqua
pulsionis vt hele. aliqua indignantis vt rach ach. aliqua ridēis vt eba cha.
aliqua respectiua vt pbi. Quinimo apud pscianū et alios grāmaticos. rōn. col
ligunt pcatōes interiectōis. Et dico verū argūi pcludit q enī quatuor sunt sū
gnificatōes interiectōis principales. sed minus principales et reducibiles ad
illas quatuor pōssunt esse plures.

Mo verbum actiū in indicati

no modo dictuz tps pntis nūnei singularis si
gure simplicis psonē pime cōiugationis pime

quod cōiugabitur sic. Amo amas amat zc.

Queritur vltimo. Vtrū exemplaris

declinatio verborū a donato sit sufficienter assignata. Et vtrū gerundia sint no
mina vel verba. Pro intellectōe questōis mote. Notandū pmo q. hec qstio dū
querit. pmo q. querit vtrū exemplaris declinatio verborū a donato posita sit suf
ficienter et hī assignata. Scōo querit vtrū gerundia sint noia vt verba. Pro pte
pma intelligenda. Scim q. donatus non pōit exemplarē declinatōem verborū
in caplo de verbo sicut pōit exemplarē declinatōem nōm inter noia. et exempla
rem declinatōem pceptozū inter pceptia. Lūp rō est ista. ne se induceret tediū
legentib. exemplaris enī declinatio verborū est longa. longā digressiōē fecisset.
inter pforatōis. vt ergo illud tediū euitaret donat. in fine determinat de exempla
ri declinatōe verborū per se. Et determinat de ea ppter facile informatōem iūne
nū in declinatōe verborū. exempla enī nō sunt de essentia actōis sed ppter facilitatē
doctrīe vt dicit Thomas. i. pōm. Notandū est etiā q. tpa formata in cōiug
atione verborū sunt duplicia. quedā enī formant a pnti. et quedā a pto. Illa

que formant a pto pfecto indicati sunt quinq. scz pti plus pfectū indicati
ui. pti pfectū et plus pfectū optatiui et pūctiui. pti pfectū pūctiui.
ficturū pūctiui. et pti pfectū et plus pfectū infinitiui. versus. pteritū
pūctiui format de se tpa quinq. Nam. km. rim. rō. se. formabit cetera pntis. Alia
aut omnia tpa formantur a se. relenti.

Notandus scōo q in verbis passiuis

pūcti pfectū est q. circūlocutiōem huius vbi sum et pdeclinatōem eius. et pcepti
um pteritū tps vt amo. amatus sum. legor lectus sum. Et non est vna dē am
tus sum vt quidā opinant. Lūp rō prima est ista. q. pti pscianū in caplo de ver
bo qui dicit q. suppletio pteritū in verbis passiuis fit per circūlocutiōem par
ticipij pteritū tps et huius verbi sum. Si ergo fit p participium et hoc v
bum sum. plane concludit q. amatus sum non est vna dictio sed due. participiū
enī et verbum non pōssunt facere vnum. ex his enī que dūit specie nō fit vnum vt
dicit Purphirius in tractatu scōo hōmū pdicabiliū cū dicit. Vna species nō
additur alteri vt gignat tertiam speciem. Alia ratio. q. si amatus sum vel lect
sum. esset vna dictio tpe de pfecto fieret imperfectū qd est contra ordinem natu
re. q. potius de imperfecto fit perfectum. hoc autem fieret hic. pater q. de orati
one fieret dictio. modo oratio est pfectior dictione. hec autem est oratio amatus
sum. q. valet tū ego sum amatus. Sequitur correlarie q. in ista amat sum. ama
tus non reddit suppositū huic verbo sum sed hoc qd est ego. Si enī amatus red
deret suppositū huic qd ē sum. oratio esset incongrua. valebit ergo tantum. ama
tus sum. i. ego sum amatus. Sequitur correlarie scōo q. hec non est incongrua
amatus sum. licet amatus sit tertie psonē et sum pime. pater q. nō requiritur
cōuenientia constructibiliū in accidentibus grāmaticis. apar tēpō. dicit enī
grāmatici q. solum nōis supponens requirit cōuenientiam cum verbo. et non
nominatiuus apponens. modo in ista ego sum amatus. amatus est nōis appo
nens. Q. autem non requirit cōuenientia cum pto apponente dictum est suffi
ciēter in secunda parte alexandri. hec enī est congrua ego sum homines. similiter
ista ego sum animalia. et tū homines et animalia non conueniunt in numero et p
sona cum isto verbo sum. et p consequens non requiritur cōuenientia cum nō
apponente. Q. aut ista sunt congrue. ego sum homines. ego sum animalia. pater
q. sunt false ergo pgrue. tenet consequentia. q. verum. et sūm presupponunt pgru
um vt dicitur. i. periermentarum.

Notandū tertio. q de materia pntis

questiōis. vtrum gerundia sint nomina vel verba. apud grāmaticos varie inue
niuntur positōes. Aliqui enī dicunt q. gerundia sint simpliciter nomina. et de
ista via videt fuisse pscianus in maiori volumine caplo de verbo. qui dicit. Ge
rundia mihi nomina esse videntur. De ista etiam positōe est. florista qui in suis
pssendit floribus q. gerundia habent omēs casus excepto vto. si ergo gerundia
habent casus concludit q. gerundia erūt nomina. Rationes aut hōmū ponunt
in argumentis. Et Alia aut est positio grāmaticorum nunc cōis que dicit gerun
dia esse verba. et dicunt q. debent declinari sicut eozū verba indicatiui modi. Et
de ista via videtur fuisse donatus qui dicit gerundia esse verba. et hec positio vī
detur esse magis veritatis consona et modo pcaudi gerundiū conformis vt
patebit in rōnibus circa conclusiōē inferius ponendam. Vnumquodq. enī vt
dictum est pma debet poni sub illa pte cuius partis modus pcaudi ei puenit. mo
do modus pcaudi vt pbat. inferius ipsius verbi conuenit gerundio. recte
gerundia dicuntur esse verba.

Notandum quarto et ultimo qd adhuc

alio inueniunt apud grammaticos opiniones qd hodie dicte. Aliqui enim dicunt qd gerundia essent nomina et verba simul. sic qd haberet vni nomina et etiam verba. Et probant hoc sic. qd ex quo gerundia habent accusa nomina et verba. qd habent tempus et casum. modo tempus est accusa verbi et casus est accusa nomina. et per pmo ipso quodq; pstruibile locat sub certa pteoratoris ratione modi scandi sui formalis et pstruibile. impossibile est qd eadem dicitio habeat modum scandi nomina et etiam verbi. sicut enim due forme in natura dispartite non possunt puenire vni rei. sic ex parte vni pstruibile le non potest habere duos modos scandi formales diuersarum partium. Et alia etiam positio grammaticorum dicit gerundia esse participia. et pbant. qd gerundia recipiunt prem nomina et verbi. modo hoc est de ratione participij vt dictum est in dione participij. Ad aliorum gerundia recipiunt prem nomina. qd recipiunt a nomine casum. a verbo tempus. ab utroq; recipiunt personam. Sed hec positio iterum non potest esse vera. non enim sufficit ad vocem participij qd habeat accusa nomina et casum. qd accusa non reponitur dictionem sufficienter sub pteoratoris. sed ultra hoc requirit qd talis dicitio habeat modum scandi participij. modo gerundia non habent modum scandi participij. gerundia enim pscant actum distantem a substantia vt dicitur in pteoratore. participium autem pscat actum indistantem a substantia. Ideo omnibus istis opinionibus abiectis est.

Conclusio responsalis ista. Gerundia

sunt verba. Probatur pmo aucte donati. sed qd argumentum in artibus auctoritate est minus sed ratio maius. pbatur igitur ista ratio pmo. omne illud est verbum. cui puenit modus scandi essentialis et formalis verbi. sed modus scandi formalis est essentialis verbi puenit gerundia. igitur gerundia sunt verba. Ad aliorum est nota. qd quilibet dicitio locat sub certa specie ratione modi scandi essentialia et formalis. qd forma est que locat rem in certo genere et specie. Ad aliorum. qd gerundia pscant actum distantem a substantia vt amandi pscat actum amandi. modo modus scandi formalis verbi est pscare actum distantem a substantia. Secundo. pbatur pclusio. nullum nomen regit actum apertum sine figura. sed gerundium regit actum sine figura ergo. Ad aliorum est nota. qd nomen regit bene actum per figuram que dicitur synecdoche vt albus dentem. sed nullum nomen regit actum sine figura. Ad aliorum pbatur per eandem regulam grammaticam que est. Quicunque casum regit verbum indicatum modi apertum p eundem regulam omnia eius pdeclina gerundia et participia. Tercio. pbatur pclusio nullum nomen est appositum. sed gerundium est appositum ergo. Ad aliorum est nota. qd solus vna pars est appositum scilicet verbum. Ad aliorum est alexandri in scda pte qui dicit. Dicitur qd gerundia casum veteres posuerunt. vt supponente qd multorum tenet usus.

Primo. Gerundia non sunt verba. igitur pbatur. nullum verbum est aliquid casus. sed gerundia habent omnes casus pter vtm. igitur gerundia non sunt verba. Ad aliorum est nota. qd verbum pscat sine casu vt pscat dione vbi Ad aliorum est florisse qd dicit. Lunctos gerundia etinet casus nisi quintus. Et Dico verum argumentum pcludit qd florista voluit qd gerundia habent casum non existeret qd essent aliquid casus. sed solus pnt sibi tunc terminatio. i. hnt terminatioes siles dictionibus casualibus. qd terminant in di do et dum. Sic siles dicitur de supinis que terminant in um et in u tamen sunt verba et non nomina.

Secundo. gerundia non sunt verba. pbatur. nulli verbo sponit ppositio p appodem. sed gerundia sponit ppositio per appodem ergo. Ad aliorum est nota. qd ppositio solus sponit tribus pibus per appodem. nomini. participio. et gerundio. Ad aliorum pte cu dico vado ad legendum. Et Dico verum argumentum pcludit qd in

ista oratione vado ad legendum ppositio non sponit huic gerundio legendum sed actus inclusio. qd valet tunc vado ad legendum. i. vado ad locum in quo legam.

Tercio. gerundia non sunt verba igitur. pbatur. omne verbum est dicibile de altero. sed gerundia non est dicibile de altero. ergo gerundia non sunt verba. Ad aliorum est aristoteli. i. cermeniarum. Ad aliorum est nota. qd gerundium non est p dicitum. hec enim est incognita iohes est amandus. Et Dico verum argumentum pcludit qd licet gerundia non pdicant per se. sufficit tunc qd cu audire vt iohes vadit ad amandum. que valet ista. iohes est vadens ad locum in quo amat. Nec etiam omne verbum est p dicitum sed solus similes modi et pntis tps. modo gerundia sunt infiniti modi et etiam vt dictum est ante verba pdicant ratione suorum participiorum.

Quarto. gerundia non sunt verba. pbatur. nulli verbum reddit suppositum. sed gerundium reddit suppositum. ergo gerundia non sunt verba. Ad aliorum est nota. qd tunc ptes casuales reddunt suppositum. Ad aliorum pte in his orationibus legendum est. cantandum est. Et Dico verum argumentum pcludit qd in istis orationibus legendum est. cantandum est. gerundia non reddunt suppositum nec pstruunt apertum. sed potius obliquum subintellectu non reddit suppositum. et sic in p dicitur oratione ly est capitur impersonaliter. et valet p dicitur oratio tunc. ab aliquo est cantandum. ab aliquo est legendum.

Quinto. gerundia sunt participia igitur. pbatur. qd recipiunt prem nomina et verbi ergo sunt participia. tenet pma. qd hoc est de ratione participij. ams pbatur. qd recipiunt a verbo tempus et a nomine casum ergo erunt participia. ams est notum. Et Dico verum argumentum pcludit qd hoc etiam eis pueniret modus scandi essentialis participij scilicet qd pscant modum indistantem a substantia. modo gerundia pscant p modum distantem a substantia vt declaratum est in pteoratore.

Sexto. gerundia sunt nomina ergo non sunt verba. pbatur ams. opatio arguit formam. sed gerundia habent opationem nominis ergo. Ad aliorum est commentum totum in de substantia oribus. Ad aliorum pbatur. qd gerundia habent variationem de casu in casum vt legendi legendo legendum. Et Dico verum argumentum pcludit qd gerundia habent opationes casuum quo ad vocem sed non qd ad pscationem. qd nec pscat recte nec obliquum.

Septimo. gerundia habent casum pscatione ergo non sunt verba. pbatur ams fama quod omnes famant non omnino deperdit. sed hec est cōis fama in forma matōe iuuenis in scholis. legendi est gti casus. legendo est abili vel vti casus. Ad aliorum est nota. minor siles. Et Dico verum argumentum pcludit qd fama vera et que non repugnat veritati. modo talis fama in formatione iuuenis repugnat veritati. vti non sic iuuenes sunt informandi. nec debet ita dici. sed potius deberent informari de tpe gerundiorum. vel etiam possumus dicere qd legendi est gti casus solus qd ad teriardeum.

Octimo. gerundia non sunt verba ergo. pbatur. illud qd pscat cu tpe limitabiliter non est verbum. sed gerundia pscant cu tpe limitabiliter. ergo gerundia non sunt verba sed potius participia. Ad aliorum est nota. qd pscare cu tpe limitabiliter hoc puenit participio. Ad aliorum. qd gerundia limitat ad omnia tps vt legendus est. legendum fuit. legendum erit. igitur et. Et Dico verum argumentum pcludit qd verbum finiti modi non absoluit tpe. sed non pcludit qd verbum finiti modi vt gerundium potest absolui a tpe. modo gerundia est verbum infiniti modi.

Dubitat primo pro finali huius libelli

determinatione. Unde regularius et aptius formari modi et tps verborum habent. Pro quo notandum qd omnia pntia et pterita imperfecta et omnia futura pter futura pntiui modi formant regularius a scda persona pntis tps indicatum modi. vt ab amas absciendo s et addendo bam fit amaba. Siles amarem absciendo s et addendo rem fit amarem etia. Item omnia pterita perfecta et omnia pterita plusqperfecta et futurum pntiui formant a pma persona pteriti perfecti tps indicatum modi. vt amavi mutando i in e et addendo ram fit amaueram quod dicit

preteritum plus perfecti indicatui modi. et sic de alijs.

Dubitat scdo Verū amp sit verbum

actiuū sicuti donatus videt esse velle. Dicendū qd sup patz aucte donati in lra et aliorū grāmaticorū. Sed ptra hoc alijs diceret. Amare est pati ergo amo est verbū passiū. pñā est nota sed aīo. pbatut sic. qz omīs amans mouet ab amabi li sine appetibili tanq a mouente principali. qz pñ pñm. i. de aīa. appetibile est mouens non motū respectu appetitus. ergo amare habz se pñre passiue respectu amabilis sine appetibilis. et per aīo erit verbū passiū et nō actiuū. omne enī motū ab alio hz se passiue ad aliud. ¶ Dicendū verū est qd appetibile mouet ap petitū et est agens respectu cuiusdā actus voluntatis. scz cōplacētie aut displicētie. nihilominus tñ post receptōem spetierū ab ipsa re amabili voluntas causat in se actū amandi vel amorem et ad illum actum vltimo pductum voluntas cōcurrit actiue et sic amo dicit verbum actiuū.

Dubitat ter tio quō diuidat verbum

Dicendū qd diuidit in verbū psonale et in verbū impsonale. Verbum personale est qd habet distinctas terminationes pñ distinctas personas vt amo amas amat &c. Sed verbū impsonale est verbū non hās distinctas terminationes pñ distin ctas psonas vt penitet qd sub vna terminatōe comprehendit omēs psonas. Ver bū etia psonale scīp requirit ante se nñm in rōne suppositi vt mēgi legit. Sed v bū impsonale exigit obliquū apēan in rōne suppositi vt me penitet. Dicitur autē verbū impsonale quāsi hās plures psonas sub vna terminatione indistincta vt me penitet. hic penitet est pñe psona. te penitet scēd psona. illū penitet tercie pso ne. et sic de alijs verbis impsonalibz. ¶ Est autē vltimū notandū qd duplex ē ver bū impsonale. scz. Impsonale actiue vocis. et est illud qd terminat in t vt peni tet tedet licet. Et verbū impsonale passiue vocis. et est illud qd terminat in tur vt amatur currit statut. &c. Et illorū verborū impsonalū nūerus est nobis ig s notus. sed tot sunt hñōi verba impsonalia quot sunt verba actiua et neutralia. Verba aut impsonalia actiue vocis sunt cōiter vltata trīginta. Dicit ergo plu res grāmatici qd verba impsonalia passiue vocis formant a qñlibz vbo cuiuscūqz sit gñis si mō actōem fecerit et hoc idem videtur velle pñscianus. quō aut verba passiua et impsonalia passiue vocis inter se differāt ex mō eorū scādi patere pōt.

Dubitatur quarto. quō inter se diffe

rant primū supinū et vltimū. Rñdetur qd differunt p hoc. qz primū supinū pcat per modū termini ad quem. sed scdm per modū termini a quo. Etia primū supinū constituitur cum verbo pscante motum ad locū vt vado lectum. i. ad locum vbi legam vel legar. Sed scdm supinū constituitur cum verbo pscante motum de lo co vt venio lectu. i. de loco vbi legi &c.

Dubitat quinto qualis sit dñia inter

verba defectiua et anomala. eo qd donatus in fine huius exemplificet de verbis anomalis. Dicendū qd hec est dñia. qz verbum defectiuū est verbum qd habet defectum temporū modorū et personarū. sicut explicite meminit quēdō &c. Sed verbum anomalum vel irregulare est verbum quod nō in omnibus modis et temporibus in quibus inuenitur directe pñ vocem et regularem obseruantiam coniugatur. vt sum qd in secunda persona habet ea. Et sunt quatuor verba ano mala scz sum volo feci et cō. Et hoc est verbum capiēdo anomala ppropie. qz

capiendo ea large tunc fio etia est verbum anomalum. Et dicitur anomalum ab a quod est sine et norma regula. quasi verba nō habentia regularem formati onem. Et tantum pro quo deus sit benedictus in secula seculorum. Amen.



Explicit compēdiosa octo par
titionis editio. nuper denuo emendata at
qz diligēter impressa Liptzck per puidum et bo
nestum virum Baccalarium vuolfgangū mo
nacensem Anno supra millesimumquingentesi
mum nono. Die vero. xxviii. Mensis Aprilis
foeliciter finitum.



